MIZERIILE ROMÂNIEI

M.F. ENESCU

O notă dominantă în regimurile totalitare o constitue tehnica de manipulare a maselor. Partidul unic cel mai impopular știe să adune în piețe publice sau în defilări interminabile sute de mii de oameni.

Așa aflăm dinpresa străină, că s'au adunat în centrul Bucureștiului 300.000 de inși cu pancarde și portretele lui Ceaușescu, într'o manifestație pentru "pace". În felul acesta Ceaușescu a încercat o dublă sau chiar triplă lovitură. El a contribuit la ciclul demonstrațiilor pacifiste organizate pretutindeni de comunismul internațional la semnalul Rusisi; a căutat să risipească în fața străinătății și cancelariilor din vest și est impresia de criză în conducerea regimului; și poate toate, să amăgească prostimea cu imaginea trucată a adeziunii populare. Si Musolini în toiul crizei provocată de pierderea războiului, a făcut plinul mulțimii în Piața Venezzia. Aceasta nu l-a împiedicat ca peste două luni să fie răsturnat de proprii săi partizani într'o noapte memorabilă de vară. Noi nu i-am dorit lui Ceaușescu sfârșitul lui Musolini dacă l-ar fi întrecut pe Tito în renunțarea la monopolul partidului și ar fi adus o N.E.P. ca Lenin.

În loc de a fi un inovator, Ceaușescu a preferat să imiteze pe faraonul dela Kremlin și pe dragonul dela Peking, într'o epocă post-stalinistă și post-maoistă. Așa cu procedeele unui sistem stupid, România a ajuns centrul de încrucișare a tuturor mizeriilor. Nu știm care se întrec mai mult, mizeriile materiale, morale sau intelectuale ?

Despre morală și cultură în România "Socialistă" vom scrie mai pe larg altă dată. Rămânem azi și tot întreacăt, la materie, rațiunea de existență a comunismului.

Cercurile occidentale fac sforțări de a înțelege cum o țară atât de bogată este pe punctul de a se prăbuși într'o criză economică fără precedent, mai ales de natură agrară. În presa occidentală găsim mirări sarcastrice cum România "cămara Europei", "coșul de pâine" al continentului de odinioară suferă de o criză alimentară.

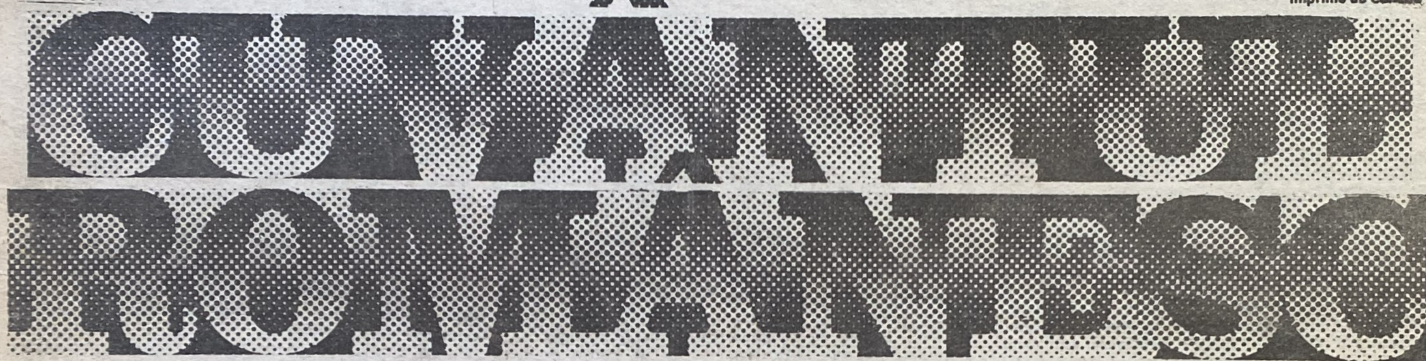
Să ne oprim numai la Germania Federală și să răsfoim publicațiile mai importante ca "Handelsblat", "Wirschaftswoche", "Frankfurter Allgemeine Zeitung". În aceste publicații de mare autoritate în opinia nu numai germană, dar și europeană, descoperim titluri de articole și considerații numai negative despre România.

După aproape 40 de ani dela sfârșitul războiului și dela "construcția socialismului" după aproape 17 ani dela preluarea puterii de către Ceaușescu, în România pâinea, făina și "renumita mămăligă", cum scrie F.A.Z. au fost raționalizate ! Acest mare cotidian european amintește o vorbă cu forță de doctrină în circulație încă din anii 50: "dacă s'ar introduce socialismul în Sahara, curând ar duce lipsă de nisip". Același cotidian face răspunzător direct pe Ceaușescu de criza României. "România ispășește greșelile lui Ceaușescu" este titlul cu litere mari și groase al unui articol publicat de curând în F.A.Z.

Continuare in pag. 3

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD
ANUL 7 Nr. 70-FEBRUARIE-1982 PUBLICAȚIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU
CIRCULAȚIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

ÎN TOT RĂUL ȘI UN BINE

Eugen BÂRSAN

E vorba despre ceea ce are loc în Polonia. După una caldă una rece. Temerara și impresionanta mișcare de libertate "Solidaritatea", a ajuns la o situație de impas. Nu e cazul să ne mirăm. Căci după ce ea aproape că a dărâmat regimul și guvernul comunist din Polonia, era inevitabil ca la un moment dat să se întâlnească cu măsurile luate de Rusia Sovietică, care în chip natural s'a temut și se teme că ce se întâmplă în Polonia este pe cale să amenințe existența ei. Măsura luată de Rusia este ceea ce se vede: regizarea unei lovituri militare de stat cu scopul de a nimici "Solidaritatea", de a reface și restabili autoritatea extrem de știrbită a partidului și regimului comunist polonez și, în final, de a menține și pe mai departe Polonia sub controlul suprem al ei.

După măsurile de represalii contra "Solidarității", care au dus la arestarea liderului Walesa și a cadrelor ei, a urmat dușul rece. Alături de lumea din țările sclavizate de Moscova, chiar și mulți din exil au căzut dela o stare de optimism-generator de bune speranțe - la o stare de defetism. Frumosului din gânduri și speranțe i-a luat deci locul urâtul. O imagine sumbră. Cu această imagine nu-i nimic rău. E rău însă cu altceva. A ajunge dela ea în chip grăbit la ideea că, dacă o mișcare atât de formidabilă ca "Solidaritatea" din Polonia a ajuns să treacă prin ceea ce trece, de-acum totul ar fi pierdut, e greșit.

Nu-i chiar așa căci în finalul răului pe care-l vedem, câștigul va fi mai mare decât paguba. Se vede că este dat ca răul pe care-l vedem acuma să nu fie în fond nimic altceva decât un rău necesar. După cum se zice "în tot răul și un bine". Și ca să putem fi în clar cu acest "bine" în toată plenitudinea lui, să ne uităm în chip serios și la alte urmări pe marginea evenimentelor din Polonia.

Mai întâi și întâi de toate niciodată până acum opinia occidentală n'a dat semne mai majore de atitudine contra Rusiei Sovietice, așa după cum ea a dat după recenta lovitură din Polonia. În fapt Rusia reușise să'și creeze în Occident un fel de mediu al ei, cu care putea manevra după voie demonstrații contra Americii și a tot ce-i displăcea. De abia capitolul sumbru din Polonia a fost în stare să producă

Continuare in pag. 3

ÎNTRE REFORMĂ ȘI RESTAURAȚIE

Alexandru BERCEANU

Orice-ar fi și-ar mai veni, "Solidaritatea" din Polonia a marcat începutul erei post-comuniste. Cum va fi acest început în România?

Toți Românii sunt împotriva comunismului, cu excepția unei minorități privilegiate din interiorul partidului, plus Securitatea și Miliția, care sunt un fel de trupe coloniale, înparte prin origine, în total prin destinație. Dacă Românii reali însă nu așteaptă nimic dela comunism, implicit știu că acesta e un rău absolut, care nu poate fi "îmbunătățit" în niciun fel, iar acest rău nu este deloc mai bun nici măcar în unele țări satelite unde eventual s'ar trăi material ceva mai binișor.

A trăi mai bine este însă altceva decât "calitatea vieții", cântată de internaționala socialistă și de național-comunismul local ori central. Sub aspectul material "calitatea vieții" din țările libere și prospere pe care vrea să le ruineze internaționala socialistă, este cum nu a mai fost în toată istoria lumii, pentrucă "proletarii" Occidentului de azi au în această privință mai mult decât toți "feudalii" trecutului. Asemenea "calitate materială", a vieții, nu există în țările comuniste, unde în unele părți, ca în România, suntem duși pentru comparație la cele mai negre timpuri ale "servilor" din trecutul feudal. Numai că lipsa de calitate a vieții constă în altceva mai profund decât lipsa bunurilor de trai, mai snobistic zis "de consum", și această lipsă de ordin moral care ia orice calitate vieții este aceiași în toate țările comuniste. Falimentul economic total din Polonia este același în toate țările comuniste, numai că nu e dat pe față, cum a făcut "Solidaritatea", și în aceste țări nu este posibilă nicio reformă, deoarece fără "statalizarea transpirației, a respirației, a inspirației și a visului insuși" comunismul nu poate trăi, aceasta fiind el și nimic mai mult, așa că orice reformă ar duce în primul rând la "destatalizare" și indiferent de ce parte s'ar "destataliza", "statul comunist" la fel se destramă. Dacă oamenii își iau înapoi transpirația, respirația, inspirația și visul din mâna statului comunist, acesta dispare, pentrucă el nu trăiește prin ceea ce produc oamenii, prin ceea ce strâng, prin nivelul lor de sănătate și bună stare morală și materială, nici prin năzuințele lor cele mai înalte, ci numai prin confiscarea muncii, a gândirii și a răspunderii oamenilor și prin frica lor permanentă, la care se mai adaugă și disprețul față de viața oamenilor, ca în România unde un medic este mai rău plătit ca un milițian a cărui misiune secretă este să nu apere viața și bunurile oamenilor de răufăcători, ci să terorizeze mai întâi victimele.

De aceea comunsimul rămâne un rău total, care nu se poate vindeca înparte prin reforme, sau prin ceva porție în plus, ca în Ungaria, pentrucă acel plus se înghite cu noduri deoarece nu se știe cât mai îngădue partidul, la unul sau altul, în grație sau disgrație. De aceea Românii sunt pasivi și așteaptă un singur lucru, adică mai întâi să-i văduvească soarta de... "Președintele" care s'a suit în capul lor.

Deoarece acest Președinte a fost montat, ca o mașină infernală, bucată cu bucată de niște forțe dintr'al doilea plan al vizibilității, el a devenit în conștiința oamenilor ca o "încorporare" a comunismului însuși. De aceea Românii sunt convinși că odată cu el se duce și comunismul. Ceea ce nu e chiar departe de adevăr, poate chiar foarte aproape.

Orice reformă înseamnă sfârșitul comunismului, fie că e dusă la capăt, fie că e doar începută, ca în Polonia, unde cu "Solidaritatea" s'a intrat în era post-comunsită. La fel ar fi și cu desființarea "Președintelui" în România. După 16 ani de beție "președențialistă" deblocarea lui Ceaușescu și a bandei lui ar fi un eveniment, locțiitor de reformă, care va duce România la post-comunism. Aceasta ar fi defecțiunea complimentară celei din Polonia, și astfel s'ar turna apă în otrava comunistă în cele mai importante țări comunizate dela granița Europei spre Eurasia. Numai că în loc de "reformă", desființarea Președintelui cu adiacențele respective, se va chema probabil "restaurarea socialismului". Ceea ce va fi ca și în Polonia, începutul sfârșitului. •

editorial

INDEPENDENȚA LUI CEAUȘESCU

Niciodată n'am crezut că clica politică a lui Ceaușescu s'ar putea angaja pentru o politică de independență față de Moscova. Numai o parte din gazetarii străini au fost în stare să interpreteze "jocurile politice" ale lui Ceaușescu ca o luptă pentru independență națională a guvernului dela Bucuresti.

Ceaușescu s'a complăcut în această poziție falsă -creată de propaganda lui- cu sprijinul unei anumite prese străine. În spatele acestei imagini false, el își continua acțiunile sale de servitor credincios al sovietelor, căci, Nicolae Ceaușescu nu poate exista, fără blagoslovenia Moscovei, nici măcar o secundă, în viața politică a României.

Toate atitudinile, pretinse "independente" și "naționale", n'au fost decât simple forme de tactică politică, care serveau intereselor generale ale comunismului, și celor particulare ale Moscovei.

Unul din obiectivele fundamentale ale politicii sovietice este să creeze confuzii în lumea adversarilor. Diferitele poziții ale lui Ceaușescu -care păreau a fi în contradicție cu Moscova- erau calculate tocmai ca elemente pozitive, în sprijinul sovietic, căci ele generau confuzii în lumea occidentală.

Astfel, lumea occidentală vedea în "năzdrăvăniile" lui Ceaușescu, eventuale premize care ar conduce la destrămarea blocului sovietic. Adevărul este tocmai contrariul. Ceaușescu participa ca un instrument esențial la consolidarea blocului -prin confuzia pe care o crea în toată lumea liberă.

În fapt, acesta este Ceaușescu: cel mai docil instrument în mâinile propagandei sovietice.

Evenimentele din Polonia confirmă această situație, fără nici o posibilitate de dezmințire.

În perioada premergătoate "stării de asediu" decretată de guvernul militar, toată lumea liberă avertiza pe sovietici că ar urma să plătească vârtos o intervenție a lor în Polonia. Că Sovieticii au luat serios sau nu aceste avertismente n'are nici o importanță. Important este că Moscova a stabilit strategia politică privind Polonia -fără intervеția sovietică militară- de a recurge la serviciile armatei poloneze. O strategie mai sofisticată și mai efectivă -pentru condițiile specifice din Polonia.

În aceeași perioadă -Ceaușescu condamna acțiunile și obiectivele Sindicatului Solidaritatea din Polonia și, apoi, pe neașteptate s'a ridicat împotriva unei intervenții militare a Sovietelor în Polonia.

Cum se explică această atitudine contradictorie, absurdă și copilărească, a lui Ceaușescu ? Căci, în complexitatea și seriozitatea pericolelor care planau asupra Sovietelor, Ceaușescu nu-și putea permite nimic care ar fi fost adăugat la amărăciunile lor.

Simplu. Ceaușescu făcea jocul Moscovei, de a induce în eroare Occidentul, pentru a nu lăsa să fie întrevăzute adevăratele planuri strategice ale lui Brejnev. Ceaușescu știa că Moscova nu va interveni direct; știa că militarii polonezi pregătesc starea de asediu (el însuși ceruse măsuri severe împotriva Solidarității); știa că și guvernul dela București va face parte din sistemul logistic de ajutor economic, politic și eventual militar, în cazul unor rezultate neprevăzute sau negative, după declararea stării de asediu.

Atunci a apărut Ceaușescu, declarând că se opune unei intervenții militare sovietice în Polonia. Deci, praf în ochii lumii, căci nu era vorba de așa ceva, dar el trebuia să apară în poza de "opozant" de "independent" față de Moscova, în ochii lumii occidentale, care nu trebuia și nu trebue să știe ceea ce știa și știe numai el, Ceaușescu, sluga docilă, credincioasă și oarbă a Moscovei.

George BĂLAȘU

FALSIFICAREA SĂRBĂTORILOR CREȘTINE

Una din cele mai frumoase sărbători ale românilor este Crăciunul sau Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos. "Tribuna României" ne blagoslovește în numărul din 15 Decembrie cu "Sărbători fericite". Care e ocazia ?

Din editorial am fi înclinați să credem că ar fi vorba de Crăciun, tilul "Sub lumina curată a sărbătorilor" cred că tocmai aici vrea să creeze confuzia. Un biet cititor de limba română, care habar nu are să citească cum spunea Arghezi, plânge în pumni gândindu-se la Crăciunul copilăriei.

Cred că acest editorial a fost cel mai greu de scris. Trebuia să li se spună celor plecați, scârbiți de ședințe și paraședințe de ateism, îndoctrinare, de iluminare, etc., tocmai acum de Crăciun, că nu există Dumnezeu, că de fapt pe 25 Decembrie nu sărbătorim nașterea lui Hristos, ci "sărbătorile de iarnă" cum le numește Petre Ghelmez. Ce e greșit cu aceasta o să mi se reproșeze ? Crăciunul cade iarna, deci sunt sărbătorile de iarnă. Stiu, știu, știu. Paștele de asemenea e sărbătoare de primăvară. Logic pare corect: hai să zicem că în redacție s'au strecurat elemente retrograde, cu idei învechite sfidând ideologia ateistă a guvernului (nu fac o defăimare, pentrucă e mândrie a sistemului socialist), iar pentru noi cei plecați numai geografic aceștia și-au pus viața în pericol, publicând cum pot mesajul de Crăciun ca să ne amintească de țară și vremea colindelor.

Acum, tu cititorule de rând după ce ai plâns și ai apreciat "jertfa" acestor curajoși spune-mi când umblai cu colindatul ? Era în noaptea de Ajun a Crăciunului. Dacă știi să întorci pagina, treci la a cincea, coloana a patra și află că fiind vorba de "sărbători de iarnă" distinsul scrib, care prezintă pagina "Tradiții" zice: "Colinda se desfășoară în ziua de Anul nou continuând urări indirecte într'un fel, vorbind despre însușirile bunilor gospodari, despre binefacerile vieții familiare, despre voinicia, frumusețea fetelor..." Poate zici, dragă cititor că eu caut nod în papură, dar spune-mi când ai colindat de Anul Nou ? Îți mai aduci aminte de colindele ce le cântai cu ceata de copii în noaptea Sfântă de Crăciun ? Erau "O, ce veste minunată...", "Astăzi s'a născut Hristos". "Trei crai dela Răsărit", colinde în care se sublinia evenimentul că Iisus Hristos s'a născut în Betleem.

Tu ai crezut că acest număr e dedicat Sărbătorilor Crăciunului și ai plâns, dar în tot numărul nu găsim menționat o singură dată: Betleem, Iisus, Maica Domnului, magii și tot ce e caracteristic colindelor de Crăciun românești.

"Tribuna României" a eliminat din sărbătorile Crăciunului pe Iisus Hristos. A mers mult mai departe decât în perioada stalinistă. Dacă în țară Moș Crăciun, în perioada aceea a fost botezat Moș Gerilă, dacă bradul de Crăciun sosea de Anul Nou, vezi poezia din abecedar, totuși nu s'a mers la obrăznicia, cum "Tribuna României" a sărit dincolo de cal, din exces de zel, ca aceste colinde ale Crăciunului să fie cântate în ziua de Anul Nou, cum ne spune Paul Petrescu.

Ca să documentez, iau de pe raft "Dicționarul limbii române moderne" editat de "Academia Republicii Populare Romîne". La pagina 167, coloana întâia cităm: "Colind - Cîntec tradițional cîntat de cete de copii sau de flăcăi care vizitează casele în seara de crăciun". Trec cu vederea analfabetismul acestui citat, transcris întocmai, și mă opresc la ceea ce "Tribuna României" falsifică. Chiar pe vremea lui Stalin, după cum am citat, colindele nu se cântau de Anul Nou.

Sărbători de iarnă. Fără Hristos ce prăznuim în noaptea de Crăciun ? Fulgi, viscole, crivățe, țurțuri de gheață ? Dacă "subtil" Tribuna României tace tocmai esențialul, creind confuzia, că ar fi vorba de Crăciun, își dă în petic, că din sutele de colinde în care e vorba de Hristos, e generoasă cu câteva în care e vorba de draci, vezi coloana 1 și 4, pagina 5.

Comentariile ar fi de prisos. Dacă aș cere ca în numărul festiv să fie o icoană cu Pruncul din Betleem o să mi se răspundă că nu este o revistă religioasă. Atunci dece vorbește în numele unui neam ale cărui "tradiții" sunt religioase ? Din tot tezaurul folcloric, oare nu s'a fi găsit ceva mai semnificativ, pentru un număr de Crăciun, decât numai măștile din pagina 4 ? Oare din sutele de colinde religioase, nu s'a putut nimic selecta, decât... "Dacă nu te joacă dracii" ?

Confuzie, falsitate și subminare a tot ce e mai scump românului -credința în Dumnezeu. Fiind vorba de "sărbători de iarnă" până când și tradiționala stea de Crăciun cu 8 colțuri e falsificată. Pe pagina întâia găsim vreo 18 stele stilizate, nici una greșită să aibă 8 colțuri, toate fiind cu 5 colțuri, care de fapt nu e steaua de Crăciun, ci steaua de pe tancurile rusești care ne-au "eliberat".

Neștiind la ce biserică bate clopotul, aflăm că "chiraleisa" ar veni dela "kiriem eleison". Semidoctul e destul de grav când vrea să ne convingă de un ton academic, dar în limba greacă veche e "kirie eleison", un vocativ însemnând "Doamne miluiește".

Am dori ca la anul "Tribuna României" să sărbătorească Nașterea Domnului puțin mai românește, cel puțin ca pe vremea lui Stalin când colindele se cântau de Crăciun și nu de Anul Nou.

CĂTRE REDACȚIE

* CLEVELAND, STATELE UNITE - Se împlinesc doi ani de când sunt în Statele Unite și citesc Cuvântul Românesc dela prima pagină până la ultima, cu mult interes. Din luna Oct. a.c. sunt rezident permanent în SUA așa că pot ieși și sper ca la vară să vin în Canada la Câmpul Românesc. Am fost și am rămas un democrat convins. Sunt născut liberal și în 1937 am contribuit și eu la căderea guvernului Tătărescu dându-i votul lui Iuliu Maniu pe care-l veneram. Totuși, simt și acum decând eram student, revolta, rușinea și durerea pe care am simțit-o când am aflat într'o dimineață mohorâtă și ploioasă de Noembrie de asasinarea conducerii mișcării legionare în frunte cu Corneliu Z. Codreanu. M'am cutremurat și atunci am simțit că țara se duce de râpă sub domnia lui Carol al doilea. Bine faceți că publicați articole despre toți Românii valoroși din trecut ca Duca, Titulescu, Stere și alții și e bine să continuați așa ca să-i cunoască și cei tineri pe oamenii mari din trecut cu calitățile și păcatele lor. Imi fac o deosebită plăcere articolele Domnului M.F.Enescu bine documentate și scrise cu mult talent, și-l rog să mă ierte că i-am purtat pică un timp când a comentat articolul Domnului Cismărescu în legătură cu C. Stere, dar între timp m'am convins că are dreptate. Cred că ar fi bine să apară și articole în care cei din exil să-și publice frânturi din viața trăită în țară după 1948 în care să arate cum și-au scos bucata de pâine amară și cum au furat ca să poată să trăiască. Sunt puțini care să fi trăit în acest iad și să fi rămas curați sufletește.

Dan IONESCU

* NAYANGA, GABON- Am primit primul număr din Cuvântul Românesc, și am rămas surprins de bogatul conținut și varietatea articolelor.

Radu SOIMU

* TEMPLE, STATELE UNITE-Am citit în numărul pe luna Noembrie 1981 la pg. 10 recenzia d-lui Butariu asupra cărții "Romania in 1980's" editată de dl Daniel N. Nelson în U.S.A.

Curios, am citit cartea, un motiv în plus fiind acela că unul din autori D-l Marvin Jackson se numără printre cunoștințele mele de aici din exil. După părerea mea cartea nu se ridică nici pe departe la nivelul prezentat de d-l Butariu, adică nu este un eveniment editorial menit să arunce o lumină nouă asupra stării de lucruri din țară și plătește un tribut greu propagandei comuniste prin aceea că își însușește multe din teoriile ei. Având în vedere că astfel de lucrări (în special dacă ținem seama de înalta calificare academică a autorilor și de faptul cunoscut că unii din ei sunt în mod mai mult sau mai puțin ocazional folosiți ca consilieri ai guvernului USA în chestiunile privind RSR) contribuie într'o măsură sau alta la formularea politicii USA față de RSR în special și comunism în general, exilul românesc n'ar trebui să lase să treacă astfel de opinii fără măcar a încerca să pună lucrurile la punct în spiritul adevărului.

De aceea doresc să fac un apel la toți Românii patrioți, cunoscători ai limbii engleze și a stării de lucruri din țară, să citească această carte, să-și scrie opiniile să găzduiască în paginile sale aceste opinii.

Exilul Românesc nu poate, nu are dreptul să accepte teorii ca acestea:

- România înainte de 23 August 1944 a fost o paragină,
- România a fost ELIBERATA de URSS în 1944,
- RSR duce o politică independentă față de Moscova,

și alte "perle" de același fel.

Emil DUMITRACHE

* CHICAGO, STATELE UNITE - Doresc "Cuvântului Românesc" și colaboratorilor săi, viață lungă și succese în nobila strădanie de a oferi cititorilor români din exil pagini de mare interes social-politic, de autentică simțire și cuget românesc, de înalte idealuri care să-i unească pe toți cei ce gândesc, se frământă, năzuiesc întru mai binele națiunii și spiritualității românești. Fără să am încă o imagine completă a materialului publicat de Dvs., fiind mai nou venită aici, aș vrea să-mi arăt aprecierea pentru paginile de ținută intelectuală de generos umanism și de valoare literară ale domnilor Vintilă Horia, Horia Stamatu, Nicolae Petra, Sergiu Grossu, Al. Gregorian, Toader Ioras, Dr. P. Popescu și alții.

E.L.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că- REDACȚIA ACESTUI ZIAR- Nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Second Class Mail Registration Number 4133

RELAŢIILE DINTRE OAMENI

Dr. C.I. UNTARU

Rândurile de faţă nu se referă numai la comunităţile româneşti din Lumea Liberă, ci şi la alte grupuri naţionale. S'ar putea chiar pretinde, fără nici o lipsă de modestie, că au valoare pentru întreaga societate de oameni liberi, într'o mai mare sau mai mică măsură.

Oamenii nu sunt născuţi perfecţi, ci cu defecte aşa cum n'ar fi trebuit să fie născuţi. Nu cred că există o viaţă de om, care să nu fi fost de fapt o înşirare de tragedii şi suferinţe, după cum observă, cu atâta pătrundere psihologică, şi marele filosof german Schopenhauer.

O altă trăsătură atavică la om, pe care Religia Creştină a căutat s'o corecteze, cu un mic sau mare succes, este şi tendinţa de a da crezare, în mod exclusiv, şi cu o satisfacţie aproape sadică numai la defectele, la trăsăturile negative ale caracterului aproapelui, ignorând calităţile, părţile pozitive, care fac şi ele parte în mod integral, din imaginea complexă a unei persoane. Din această cauză auzi adesea pe unii oameni, de altfel destul de cumsecade, care spun: Cine ?, Cutare ? Da, dar el nu merge la Biserică, nu ajută pe nimeni, sau bea prea mult, este afemeiat, ori este un om arogant, prea rece, nu-i bun orator, sau dacă-i bun orator, este un demagog sau lipsit de caracter, etc. Odată ce oamenii sunt catalogaţi, pe drept sau nedrept, în acest fel, după lipsurile, defectele caracterului lor, ignorându-se în acelaşi timp, părţile pozitive, calităţile, care pot echivala sau chiar depăşi adesea cu mult, trăsăturile negative -se ajunge la un stadiu social de paralizare a unei întregi societăţi, sau a unui întreg popor, fie în mod permanent sau în cursul unor etape cruciale din istoria lui- rezultând în dezunire, conflicte interne, războaie civile, lipsă de reforme sau progres, în sfârşit: tragedii naţionale.

Din nefericire, acest negativism dintre oameni, se transpune pe plan internaţional într'un negativism între naţiuni -de unde războaiele dintre popoare. Cel mai tragic aspect însă, al acestei trăsături atavice a omului, de a se bucura de defectele aproapelui său, în acelaşi timp ignorând pe ale sale: " de a vedea aşchia din ochiul altuia, nevăzând bârna din ochiul său" -este că atât conflictele dintre oameni, cât şi conflictele dintre naţiuni, se pot şi chiar se produc, cu regularitate, şi pe cale artificială, prin manipularea opiniei publice de către unele cercuri naţionale sau internaţionale. Foarte oculte, fără scrupule, fără Dumnezeu şi fără Patrie- şi-au făcut o meserie, printr'o întreagă diplomaţie imorală, să facă trafic din suferinţele oamenilor, pentru acumulare de putere şi averi.

Întorcându-ne acum din sferele înalte ale politicii internaţionale, pe planurile mai modeste ale exilului românesc, este evident că dacă nu s'a putut realiza până acum Unirea acestui exil, a fost şi din cauzele expuse mai sus. În paranteză am putea spune, ca un fel de consolare, că acelaşi lucru s'a întâmplat şi se întâmplă şi în sânul altor grupări naţionale, adesea chiar într'o măsură mai mare decât în cercurile româneşti.

Pentru noi acest lucru nu-i însă un motiv de satisfacţie sau indolenţă, ci un impuls de a trece în mod urgent la strângerea rândurilor pentru ajutorarea dela suferinţe şi salvarea chiar dela pieire a celor de acasă. Când ne dăm seama de cauzele bolii de care suferim, este uşor de a găsi mijloacele de vindecare. Să cântărim deci pe fiecare după cantitatea şi calitatea defectelor dar şi după aceea a activului, şi dacă balanţa este pozitivă, să ni-l apropiem, iar nu să ni-l îndepărtăm. Suntem prea puţini şi avem prea mulţi duşmani pentru a ne permite un astfel de lux.

Marii oameni de stat, marii generali şi conducători de popoare în decursul istoriei au fost în stare să înregistreze victorii, fiindcă au ştiut să utilizeze la maximum, resursele umane pe care le-au pus la dispoziţie, cu defectele dar mai ales, cu calităţile de care mai ales, calităţile de care acestea au fost capabile. Cu supra-oameni este mai uşor să te acoperi de glorie; cu oameni de rând, mai greu. Cum supra-oamenii sunt mai rari pe acest pământ, de aceea poate şi conducătorii mari ai omenirii sunt atât de puţini.

Dacă aceşti conducători de popoare, mai înainte de a porni la acţiunile lor glorioase, ar fi considerat numai defectele, trăsăturile negative ale supuşilor lor -ei n'ar mai figura astăzi în galeria oamenilor celebri ai istoriei universale.

În ultimă instanţă, orice prăpădit, este şi el bun la ceva, dacă merge în aceeaşi direcţie. De aceea Unirea este atât de necesară. •

ÎN TOT RĂUL ŞI UN BINE

Urmare din pag. 1

în unele ţări din Occident manifestaţii anti-sovietice. Un lucru foarte grăitor şi deci important.

Guvernele din Occident dau de asemenea semne că au ajuns, în sfârşit, a se uita la Rusia Sovietică şi printr'o prismă mai reală. Un însemnat plus, chiar dacă ele nu au încă vâna unei politici de curaj. Exceptând guvernul Reagan.

În aceste lucruri nu putem vedea decât semnele bune, care au avut nevoie de mult timp până să poată apărea , cât de cât, ca puncte luminoase dintr'un orizont foarte întunecat. De decenii stăruesc năpăstuiţii ţărilor din captivitatea Ruso-Sovietică, în strigătele lor de proteste şi de ajutor. Şi mult s'a scris şi s'a vorbit între timp în lumea liberă despre ce se întâmplă acolo. Dar ascultarea şi înţelegerea au fost mai mult decât reduse. Nimenea nu s'a arătat dispus să sacrifice legăturile de convenienţă politică ori de afaceri cu zbirii din Kremlin sau logofeţii lor din alte părţi, pentru chestiunea nerentabilă de sprijinire a aspiraţiilor şi drepturilor a câtorva sute de milioane de sclavi.

Se vede că timpul cu procesul lui de coacere e şi în substanţa chestiunilor politice. Trebue să se treacă prin multe şi să se ajungă la un punct paroxism care să fie în stare să deschidă ochii, să zgudue lumea şi s'o ducă la realităţi. Sunt cazuri când numai de pe o asemenea poziţie se poate începe o lămurire. În tragicul capitol: ţările din Răsăritul Europei şi Imperialismul rusesc, întâmplarea din Polonia reprezintă acest punct paroxism.

În acţiunea Solidarităţii parcă ar fi o mână a lui Dumnezeu. Fiindcă e de remarcat şi de înregistrat că ecourile glasului şi acţiunilor ei, au reuşit să atingă conştiinţa lumii. Pentru zilele pe care le trăim, ceva formidabil. Iar acest lucru va duce în bine la efecte mari. Optimism şi răbdare, deci !

În Polonia se va petrece şi pe mai departe ceva nou. Adică în ciuda faptului că se aresteazā cadrele "Solidarităţii", vor apărea altele, pentrucă acolo e vorba de o mişcare a majorităţii covârşitoare a poporului care nu se va da bătut, pentrucă nu mai are de jucat decât o carte: darea pe faţă a Sovietelor, de care au început să ia distanţă chiar şi partidele comuniste din Occident.

În Polonia toţi comuniştii au văzut clar, după cum în chip evident au văzut şi Ruşii, că Polonezii nu mai vor regim comunist, pentrucă acesta este anti-productiv şi dizolvant de persoană şi naţiune.

Rusia Sovietică e la ananghie. Ce se întâmplă în Polonia indică adevărul din prezicerile experţilor că decada '80 va fi pentru Rusia un timp de mari schimbări. Însuşi Preşedintele Reagan a prezis prăbuşirea Rusiei Sovietice. Credem şi noi că aşa va fi. Marea întrebare este, însă, dacă Rusia Sovietică se va prăbuşi pe o linie de resemnare sau pe una apocaliptică.

Eugen BÂRSAN

NICULIŢĂ ŞI-A VIOLAT "INDIPINDENŢA" !

300.000 de români au defilat pe străzile Bucureştiului cerând ca Statele Unite şi Rusia să-şi retragă bombele atomice instalate în ţările europene.

Gloata flămândă a fost răsplătită cu o logoree prelungită unde s'au scos din căciulă idei de pupare, dezarmare şi bună înţelegere.

Ca o aparenţă de "neutralitate" nu s'a strigat jos capitaliştii criminali sau alte complimente obişnuite.

O gentileţă cu tâlc !

Între hotarele RSR-ului planurile pingelite au produs "senzaţii internaţionale" şi s'au primit felicitări chiar şi dela comitetul din Gheboasa, dar limbuţa ceauşistă mai trebue socotită şi ca o simplă manevră a "viţelului rătăcit" (maverick) ca să poată suge dolari dela vacile capitaliste.

In plus, discursul dat pe gură de Niculiţă poartă sămânţa unei noi campanii de dezinformare.

Manifestând o dorinţă de pace "paralelă" cu cei din lumea liberă--în marea lor majoritate oameni sinceri, nepăsători şi perpetuu optimişti--agenţii Kremlinului vor să imprime în mintea apusului că aceleaşi doruri de pace le urmăresc şi conducătorii comunişti.

În concluzie--sfătuesc agenţii dezinformatori--lumea liberă s'o ia la galop cu dezarmarea şi să deschidă hotarele lui Ivan care va năvăli, cu sticla subţioară, ca să ciocnim pahare de vodcă pentru triumful democraţiei progresiste.

Acestea erau poveţile ceauşiste de ieri şi alaltăieri. . .

Azi, după ce s'a impus în Polonia Legea Marţială iar Statele Unite au aplicat sancţiuni economice, planurile de pace au fost aruncate cu ciorapi cu tot.

"Vestul--a declarat recent Ceauşescu --nu trebue să suporte "elementele iresponsabile" (cele 10 milioane de muncitori, N.R.) şi să nu aplice sancţiuni economice regimului de "ordine" impus de generalul Jaruzelski.

Atacând Vestul, lui Niculiţă i-a căzut masca ! El nu-i decât un agent al Moscovei care a reuşit să mintă lumea liberă şi să obţină, prin vicleşug, Dreptul de Naţiune Favorizată.

Dăm un exemplu de şarpe încălzit la sân:

RSR a exportat în 1980 în Statele Unite 4.217 tractoare, iar în 1981 numărul este şi mai mare. Ca urmare a "Statutului de Naţiune Favorizată", fabrica "International Harvester Co." a suspendat lucrul în 16 fabrici aruncând muncitorii americani pe drumuri.

Muncitorii sclavi din RSR cauzează şomaj în Statele Unite, ne spune Victor Riesel dela "Field Newspaper Syndicate."

Credem că este timpul - până se vor trezi politicienii-ca noi, ca români şi ca cetăţeni americani, să afişăm pe lista de rezoluţii a anului 1982, următoarele:

Să cerem senatorilor şi deputaţilor americani să suspende dreptul de Naţiune Favorizată acordat RSR !

Organizaţiile laice sau religioase să nu iniţieze nici o excursie în RSR.

Să nu cheltuim nici un dolar pe produsele reseriste.

Să nu ne înşelăm cu gândul că dacă bem ţuică şi mâncăm Brânză de Brăila înseamnă că ne iubim neamul.

Asta înseamnă că ne iubim burta !

Stroe MOLDOVANU

MIZERIILE ROMÂNIEI

Urmare din pag. 1

În mai toate publicaţiile revine acelaşi cuvânt pentru descrierea situaţiei din România: h a o s ! Şi toate publicaţiile arată de ce Ceauşescu este răspunzător de haos. In loc de reformele ineluctabile în situaţia de haos, Ceauşescu continuă s'o înrăutăţească cu aceleaşi metode staliniste, birocratice, poliţie, silnicie, reglementări represive. Câţiva funcţionari încearcă pe baze locale şi în secret să atenueze consecinţele acestei politici de mizerie oficializată. Dar cum scrie F.A.Z. şi aproape în aceeaşi termeni şi "Wirtschaftswoche" "aceşti paşi timizi sunt însă în situaţia catastrofală de azi, numai picături pe o stâncă fierbinte". Mai multe amănunte asupra crizei din România redă într'un lung articol "Wirschaftswoche". Vom reveni data viitoare. Acum vom trage prima concluzie.

Drama României provine din inconsecvenţa lui Ceauşescu cu propria sa politică. Dacă ar fi fost cu adevărat sincer în politica de scădere a dependenţei faţă de Blocul Sovietic prin mărirea relaţiilor cu occidentul, ar fi ajustat regimul intern în condiţii adecvate cu această politică măcar atât cât Tito sau cel puţin Kadar. Dar Ceauşescu a adoptat conduita contrarie, adică de a obţine avantaje capitaliste cu mijloace staliniste. Azi politica sa contra logicii a ajuns la scadenţă. Puterile occidentale nu mai pot acorda credite României falite. Nici întoarcerea la CAER nu este posibilă fără drastice condiţii economice şi politice.

Rusia simte cum România îi poate ajunge la discreţie. Toată politica lui Ceauşescu timp de aproape 17 ani ar conduce deci la o subjugare faţă de Rusia încă mai totala decât sub Ana Pauker şi Kişinevschi. Ba mai mult, de data aceasta România ar fi supusă şi ţărilor din Blocul Sovietic, mai ales Ungaria şi Bulgaria.

Iată unde a dus lipsa de logică în politica lui Ceauşescu.

Dar acest impas dintre Vest şi Est are o notă cu adevărat tragi-comică. Rusia însăşi şi tot Blocul Sovietic sunt în stare de faliment. Cum ar putea deci să mai ajute şi România pe lângă Polonia ? Rusia, pentruca populaţia să nu fie înfometată, este silită să importe din Occident, mai ales din America, 70 milioane tone de cereale deci aproape dublu decât anul trecut cu 40 mil, de tone. Cât despre datoriile Blocului Sovietic în Occident, ele se ridică la 83 miliarde dolari.

Oricând deci Occidentul ar putea declara în stare de faliment Blocul Sovietic. Occidentul dacă ar vrea ar provoca prăbuşirea acestuia nu cu rachetele "Persching" sau "Cruiser" ci cu arma verde a holdelor şi a dolarului, În condiţiile acestea de mizerie, ce şi cine pot salva România "Socialistă" ? Nu este astfel de mirare că un ziar atât de serios şi riguros în comentarii ca F.A.Z. pomeneşte în rând cu alte publicaţii despre începutul "de criză a regimului Ceauşescu". Noi nu ştim dacă nu este prea târziu pentruca Ceauşescu să se salveze, dar a trecut ultimul ceas, cu modificarea regimului în vederea colaborării organice cu occidentul. Dar ştim sigur că reintegrarea totală în Pactul dela Varşovia şi în CAER îl va costa pe Ceauşescu pierderea postului, dacă nu şi a capului.

M.F. ENESCU •

BĂTĂLIA PENTRU PACE

Aurel POP

Eram în ceasul al unsprezecelea, dar cel puțin a sunat deșteptătorul, în America. De aceea America Statelor Unite este astăzi ținta războiului rece amestecat cu război fierbinte și terorism criminal. Războiul rece pacific, prin adunări de gloate în cele două Europe, are drept scop să devieze atenția lumii dela supraînarmarea sovietică, atomică și convențională, insistându-se contra armelor atomice sau neutronice, acestea pur defensive, ale Americei. Bomba atomică este o armă infernală, o știm bine cu toții. Dar avem convingerea că dacă ea rămânea o exclusivitate americană, nu ar fi existat primejdia unei catastrofe mondiale din următorul motiv: nu s'ar fi ajuns la monstruoasa hipertrofie atomică de azi, pentrucă America nu urmărea "americanizarea" planetei.

Dacă azi suntem în pragul unei posibile catastrofe cu mult mai cumplite, adică totale, în comparație cu aceea relatată în istoria biblică despre distrugerea Sodomei și Gomorei, nu este vina Americanilor, ci a câtorva trădători care au dat Sovietelor secretul fabricării acestei arme, și după aceea vinovată este voința Sovietelor afirmată chiar în constituția lor, de a "sovietiza" întreaga lume. În lumea liberă Sovietele au izbutit să strecoare o formulă satanică: "mai bine roșu decât mort". Cu alte cuvinte: în măsura în care nu vrea să moară, oricine ar avea dreptul "democratic" de-a opta pentru canibalism. Este o metaforă, și oarecum slabă, deoarece comunismul este ceva mult mai feroce decât a fost canibalismul. Îmbolnăvit cu această formulă tineretul european în proporție de 45 până la 75 la sută, după țări, arată după ultimile demoscopii că alege pasivitatea și cedarea fără nicio luptă în cazul unei invazii sovietice. Rămân astfel niște "minorități" care ar fi dispuse să-și primejduiască viața pentru o existență demnă de ființa umană creată după chipul lui Dumnezeu. Nu știm așa de exact, pentrucă acolo nu există demoscopie, dar în Rusia este probabil că în ciuda mizeriei regimului, proporția este inversă: între 55 și 25 la sută dintre Ruși ar fi pentru luptă în caz de invazie a teritoriului rusesc.

Dar educația și propaganda din Rusia sunt de așa fel, încât orice asalt împotriva Europei libere, ar fi pentru Ruși un act de apărare, față de primejdia unei invazii din partea Occidentului, cum s'a văzut cu Napoleon în secolul trecut, sau cu Hitler acum patruzeci de ani. Toată expansiunea brutală sovietică este justificată în interior cu "apărarea Rusiei", și această propagandă e relativ ușoară pentrucă trăesc încă atâtea milioane de oameni care-au făcut războiul trecut ca soldați sau civili sub ocupații, cea mai blândă dintre ocupații fiind cea românească.

Din cauza unor trădători care au dat sovietelor secretul fabricării bombei atomice, s'a ajuns la o situație insuportabilă sub aspectul moral, dar inevitabilă: lumea liberă supraviețuește azi în libertate datorită exclusiv armei atomice prin care Sovietele sunt încă ținute în frâu și pentru moment nu îndrăznesc să invadeze Europa Occidentală.

Leacul coșmarului atomic ar fi unul singur: o victorie fără explozii atomice împotriva teroarei sovietice cu șantajul atomic permanent. Această victorie s'ar obține printr'o bătălie de ordin total, dar fără distrugeri materiale, de oameni și așezări, însă mult mai eficientă ca orice sângerare și devastare. Această bătălie ar începe în primul rând cu refuzul principial și decis față de destinderea unilaterală, începută prin desarmarea morală a Occidentului la sfârșitul anilor '60 și care a culminat cu "Helsinki 1975" și destrămarea americană finală sub Carter. Această renunțare la o perversă anomalie, este fapt împlinit dela venirea noului regim american. Faza destinderii unilaterale s'a terminat și se prepară faza păcii, prin mijloacele de totdeauna: înarmare materială și morală, diplomație fermă și economie strânsă.

Discuțiile lungi care abia au început la Geneva, nu pot avea un rezultat în favoarea păcii decât dacă Occidentul va negocia depe poziția celui mai tare, nu aceea a unui aproximativ egal, așa că forțele occidentale trebue să fie superioare în timp de pace forțelor sovietice, pentrucă numai în acest caz Sovietele nu trec la atac. Această poziție, a celui mai tare, nu o va câștiga Occidentul decât dacă va pune capăt oricăror fel de concesii, începând cu aceea față de stalinismul ca fiind dela sine înțeles în țările satelitizate; dacă va termina cu aruncarea banilor pe fereastră pentru subdesvoltați și sateliți care nu vor să se trezească; Occidentul va avea poziția celui mai tare dacă va pune capăt terorismului arabo-marxist împotriva țărilor Occidentale, între care intră azi și Izraelul; dacă Occidentalii nu pun condiții la aprovizionarea cu cereale, îngrășăminte și technologie datorită căreia se mențin comuniștii în Rusia. Cât privește încetarea primei concesii amintite, față de stalinismul din țările satelite, în special România, nu e deloc ceva imposibil: la împărțirea zonelor de influență Sovietele s'au obligat să respecte libertatea țărilor de a-și alege democratic guvernele. Clauza n'a fost anulată.

Aceasta ar fi o bătălie totală a faptelor, spre deosebire de ceea ce se numea de către destinderime "războiul rece", care era doar un război de palavre. Bătălia totală pentru asigurarea păcii se poate duce cu succes neîndoelnic, fără vărsări de sânge, distrugeri și violențe de orice fel, ci numai prin reașezarea lucrurilor în justele lor încheeturi. Pentru moment America este stânjenită de Europa mâncată în mare parte de scabia socialismului, dar așa cum Europa în 1938 înclina mai mult spre dreapta decât spre stânga, dar a fost constrânsă de America și Anglia să fie contra naturii în favoarea Sovietelor, astăzi America poate face operația inversă prin propriul exemplu, deci fără constrângere, pentrucă este vorba de politică nu de miracole, de știința posibilului uman nu de intervenții supranaturale. Europa rămasă sub influența unor minorități cu mentalitatea de acum 40 de ani își va reveni în fire, dacă are un exemplu puternic și fără trompete mesianice. Este clar că America a înțeles acest lucru, pentrucă a terminat de bună voe cu epoca Roosevelt, care i-a adus glorie dar altora mari nenorociri. În acest fel Sovietele sunt puse în fața unei alternative: ori renunță la stalinism și astfel au sorții unei mențineri ca unitate națională, ori rămân cu anachronismul stalinist și explodează transformându-se într'un mozaic de state, ca fosta lume colonială, în secolul trecut în America Centrală și de Sud, iar în acest secol în celelalte continente extraeuropene.

Mobilizările anti-americane, în Vestul colonizat prin agenții comunismului sau în Estul colonizat prin partidele comuniste la putere, nu sunt pentru pace, sunt numai pentru războiul sovietic. Așa cum destinderea a fost înarmare până peste cap pentru Soviete, "pacifismul" actual este avantgarda războiului pe care îl pregătesc Sovietele. Că primejdia acestui "asalt de opinie pre-fabricată" este primejdios, și cum este primejdios, explică Senatorul republican Jesse Helms, din Carolina de Nord: "Manifestările pacifice din Europa, cărora presa le-a făcut atâta ecou, sunt transparente. Sunt manipulări operate pe o scară mondială de mișcările comuniste, iar toate acestea sunt asistate bine înțeles de K.G.B. Nu există nicio îndoială că tot acest "pacifism" este orchestrat. Chiar în acest an, în 1981, am făcut un studiu privitor la primul semestru. Numai în această perioadă s'au desfășurat mai mult de 80 de manifestări "pacifiste", care toate au fost specificate în presa comunistă ca fiind inspirate de partidul comunist al Uniunii Sovietice, sau de partidele comuniste naționale, sau de sindicate și partide muncitorești care activează după ordinele Moscovei, sau de diverse organizații de stânga ce servesc de camuflaj unor organizații comuniste. Aceste demonstrații au loc mai peste tot, în Africa, în America Latină, în Europa, în Asia, și au loc într'o cadență de câte una sau chiar mai multe, la fiecare câteva zile. Bine înțeles unele dintre aceste manifestații s'au transformat în conferințe care pot dura o săptămână sau peste. Pentru mine este cert că aceste manifestații manipulate nu reprezintă opinia populară din diversele țări în cauză. Dar ceea ce mă preocupă este faptul că aceste demonstrații dotate cu un caracter masiv și organizat pot duce la un același impact ca și "technica marei minciuni". Cu alte cuvinte: mesagiul repetat constant prin aceste operații de propagandă poate să dea naștere cu timpul la îndoială printre oamenii care nu sunt informați asupra amenințării pe care o reprezintă Sovietele pentru Europa și lumea liberă. De aceea, "spune mai departe senatorul", trebue să facem totul pentru a restaura în poporul nostru, și mai ales la cei tineri, respectul datorit valorilor occidentale. Pacifismul, în forma lui actuală, nu este un fenomen izolat. El are rațiuni profunde. Este rezultatul unei prăbușiri generale a valorilor morale și sociale cum sunt lealitatea, curajul, onoarea, patriotismul, respectul adevărului și respectul de Dumnezeu". Este o alarmă americană care va trezi și pe Europeni. (cuvintele lui Jesse Helms sunt redate de Jacques Bonomo, în "La Figaro Magazine", din 11,XII, 1981).

EROUL ȘI PAIAȚA

Adrian B. COSMA

Pentru comuniști "Pace" înseamnă "războiul mondial de clasă permanent", considerat de ei "drept" și de aceea în numele "clasei", reprezentante de funcționarii partidului, se poate săvârși orice crimă, dela genocid și etnocid, ca în Indochina și Afganistan sau țările satelite, până la asasinarea de persoane, cum s'a văzut în 1931 cu atentatul contra Papei și contra lui Reagan, ca să nu mai vorbim de crimele în masă ale terorismului mondial, organizat, comandat și condus de comuniști, pentrucă acum "războiul drept" al comunismului s'a aliat cu "războiul sfânt" al Harapilor, cu toți Arafații, Cadafii și ce mai are compania. Dar "Pace" înseamnă atât respectarea "păcii între oameni", cât și respectarea vieții, a libertății și a demnității popoarelor și persoanelor. De aceea niciodată "șefi" de felul lui Castro sau "Președintele Daciei", nu vor fi încununați cu "premiul pentru Pace", după care tocmai cele mai otrăvite instrumente ale crimei internaționale și naționale, suspină cu deosebire.

Nu mai puțin avem azi și eroi ai păcii, cum este Alexandru Sacharov, deportat împreună cu soția lui dela Moscova la Gorki, în totală izolare de lume. Deși om bătrân, nu flăcău în toată puterea ca bombagiii din Belfast, Sacharov a intrat în greva foamei, împreună cu soția lui, pentrucă autoritățile sovietice n-au lăsat pe fiica lor Liza Alexeieva să plece la bărbatul ei legitim din America. Soții Sacharov au început greva foamei la 22 Noembrie, iară marele fizician a făcut o declarație, care-a ajuns în Occident, și în care spunea: "Intrăm în greva foamei în ajunul plecării lui Leonid Brejnev în Republica Federală, dând astfel un caracter politic acestei greve". După o săptămână soții Sacharov au fost internați într'o clinică, pentru a fi hrăniți artificial, iar Lizei Alexeieva i s'a tăiat orice legătură cu oricine. Pentru satisfacerea cererii de viză a Lizei Alexeieva, au intervenit șefi de state și guverne, printre care: Președintele Reagan, Președintele Mitterand, Președintele Petrini, Președintele Carstens, Cancelarul Schmidt, etc., plus asociația de protest "Carta 77" din Cehoslovacia, persecutată la sânge de comuniști. Dar în acel timp ce făcea și ce dregea "Președintele" cu ciomag de Mareșal din fostă "Țara basmelor", azi "țara minciunilor"? "Președintele", cum își zice, încolțit de foametea sclavilor care au început a-l primi cu pietre, a mobilizat Securitatea și Miliția care au adunat sute de mii de nemâncați să umble pe străzi purtând pancarde cu "Președintele - Pace".

Bine, s'ar zice, așa sunt Românii împăciuitori, chiar dacă nu pot face nimic pentru pace din cauză că nu pot face nimic pentru război. Numai că "împăciuirea" acelor "mase" era o pură și simplă propagandă pentru "pax sovietica", deoarece gloatele protestau contra "bombei neutronice", după formula celebrului "pateu de ciocârlie", adică "tot un cal și-o ciocârlie", pentrucă era vorba în primul rând, și cu tot accentul, de neutralizarea Europei și excluderea bombei neutronice. Adică tot ceea ce vor Sovietele, care știu că arma neutronică le anulează superioritatea forțelor blindate, de șapte ori mai mari decât ale Pactului Atlantic.

Și aceasta e diferența între erou și paiață: adevăratul "erou al păcii" își pune în joc propria viață pentru legile omeniei, pe când paiața își bate joc de oamenii înfometați aruncându-i pe străzi să susțină un lucru în care nici nu cred, adică să se facă "suporterii" permanenței agresiuni sovietice și a șantajului împotriva lumii libere, prin supraînarmare. Prin această Paiață, împotriva căreia este întreg poporul, speră să fie susținută de stăpânul din Kremlin, mai ales că presa neîncetat stupidă, sau și plătită, din Occident, îl prezintă pe acest impostor ca "militant al păcii". Până la urmă guvernul Sovietelor a cedat, și Liza Alexeia a fost lăsată să plece în America. Rămâne de văzut dacă Sovietele, după insuccesul strategic din Germania, își vor salva "Președintele" de pietrele populației, și-i vor cumpăra șoșoni ca să nu răcească la vremea de iarnă.

CEL MAI IUBIT FIU AL POPORULUI ROMAN

ISTORIE COMPARATĂ

Radu DUNĂREANU

Existența noastră ca națiune independentă este legată de pasiunea politicii, în înțelesul antic al cuvântului, iar aceasta de pasiunea istoriei. Numai disecând cu ochi critic (uneori e foarte dureros) greșelile și faptele trecutului istoric, putem să găsim jaloane viabile pentru viitor.

Din nefericire, fiind o națiune numeric mică destinul nostru este interdependent de acțiunile și greșelile- uneori mortale- ale altora, considerate "Mari Puteri".

Dacă noi putem privi, cu ochi critic, propriul nostru trecut, din nefericire cei de care depinde în mare măsură destinul nostru, refuză cu obstinație să o facă, deși la dispoziție le stau nenumărate exemple, irefutabile, de istorie comparată, plus mult trâmbițata în lume doctrină marxistă de toate fracțiunile, dovada ideologică peremtorie a crimei organizate.

În toate istoriile plăsmuite despre așa zisul P.C. din România se exultă acțiunile de eroism și sabotaj înfăptuite de către cei câțiva membri ai Cominternului - Filiala Română. Circul istoric partinic scoate de pe mânecă dinamitări de trenuri, ambuscade, transmisii de radio clandestine, etc.

Că nu se produc documente, întrucât faptele sunt abominabile invenții, asta e cu totul altceva. În loc de documente se produc tone de maculatură, așa zise romane cu caracter istoric, a la Stancu și Barbu.

Toate așa zisele acte de eroism antifascist ale Cominternului nu au fost decât acte de subversiune și sabotaj ale unor agenți vânduți rușilor. Oficial Cominternul nu' mai există. Agenții lui se cheamă Mișcări de eliberare națională sau, mai rău, Brigăzi roșii. Ceea ce încercau să facă în România între cele două războaie, fac acum la scară internațională. Fostele Gărzi patriotice, țiganii Colintei care umblau la furat printre dărâmături, acum sunt armate naționale, instruite și echipate de Ruși, ca cele ale Cubei sau din Nicaragua sortite alimentării exportului de revoluție.

Pentru a facilita exportul panslavismului lor, Rușii au căutat totdeauna să distrugă Biserica Națională. Turcii, ocupând Bizanțul au protejat organizarea Bisericii autohtone. Primul act administrativ al lui Mohamed, sultanul cuceritor al Constantinopolului, a fost să oblige Sinodul de a-și alege un Patriarh. Să mulțumim Turcilor, cu care ne-am luptat secole de-a-rândul, că vorbim românește. În cazul Rușilor, fiecare invazie a hoardelor lor nespălate a însemnat distrugeri de Biserici și mănăstiri. Intotdeauna au știut, că a lovi Biserica înseamnă a slăbi spiritul național.

Biserica Mănăstirei Humorului, atât de aproape inimii mele, o bijuterie de pictură medievală, poate mai interesantă decât Voronețul, azi nu mai are acele picturi exterioare. Nu Turcii au făcut asta, ci Rușii "creștini" care - ntr'una din invaziile lor barbare, au furat plăcile de plumb ale acoperișului ca să facă gloanțe.

În Spania și aiurea agenții Cominternului au dărâmat Biserici și Temple de diferite credințe, cu intenția de a distruge sufletul național al poporului respectiv.

Cu aceeași intenție au mituit capii Bisericii Române și i-au transformat în unelte de propagandă marxistă. Și fac la fel în toată lumea. Au inventat popi și cardinali roșii "revoluționari" care să ademenească simplitatea turmelor fără discernământ. Biserica, infiltrată de ei, a ajuns în multe locuri o armă a terorismului.

Cu noi, trădătorii și transfugii, au schimbat tactica. Se infiltrează pașnic, oferind gratis "Biserici Misionare" cu popi plătiți de ei, sperând să ne distrugă și aici, în emigrație, sentimentul național. Iar naivii nu înțeleg primejdia, fac jocul și se afiliază la aceste Biserici misionare !

O altă fațetă a perversiunii comuniste este și agresiunea sub semnul Convenției. Data de 23 August, ucigătoare pentru noi, a fost precedată de un alt 23 August în 1939 când prin Convenția dintre Stalin și Hitler, la 18 Septembrie - același an- Polonia trebuia împărțită. Ceea ce s'a și făcut, dar numai învinsul a luat tot blamul istoriei.

E tipic pentru ei: Convenția pentru a masca agresiunea. In 1944, la 23 August, pe bază de promisiuni de pace și-au continuat agresiunea armată, ucigând și luând prizonieri pentru ca apoi, cu perfidia asiatică să semneze armistițiul faimos care i-a făcut fericiți pe unii încă în viață, pentrucă au salvat ceea ce se mai putea salva.

Dar sinuciderea a fost completă. A învățat lumea ceva?

La fel s'a întâmplat cu Cehoslovacia când după ce Brejnev l-a pupat pe Dubcek, sărutul Iscariotului, în 48 de ore tancurile au strivit orice speranță. La fel în Afganistan unde cei 100 de mii de canibali sociali, strivesc un popor mândru pe baza unei convenții anterioare semnată cu umanoizii fantomă.

Calfele fac și ele la fel. Au făcut-o în 1956 în România cu studenții. Multilateralul retardat, absolvent al Academiei de Securitate rusești, a promis și a semnat la fel totul la Lupeni, în timpul grevei. Iar ziua următoare au vorbit tancurile și 10 mii de mineri au fost dislocați în Bărăgan.

A învățat lumea ceva? Nu, lumea menține contacte culturale, acceptă solii de bunăvoință, legații, consulate, toate oficine de spionaj.

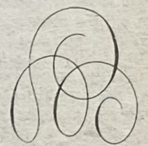
Comuniștii, ca să fie mai ușor de recunoscut- marca fabricii de intimidare- nu fac nici măcar minimul efort de a-și schimba metodele. Așa cum ucideau în Rusia, la fel au făcut la Katin, la fel fac și acuma în Indochina sau America Latină. La fel și în România.

Autorul acestor rânduri, supraviețuitor al unor lagăre de exterminare, a găsit și dezgropat în Baltă schelete omenești îngropate cu fața în jos, ca la Katin în Polonia. Victime ale campaniei de eradicare a intelectualității românești.

În jurul globului, acolo unde molima roșie a infectat popoarele, crimele se fac la fel. Și tot la fel, lumea civilizată, democrațiile stau și se uită.

S'a făcut atâta vâlvă despre presupusele torturi ale Sahului sau ale fostului lider din Nicaragua. Dar toată această lume moțăind pe marginea prăpastiei nu înregistrează alte într'adevăr abominabile torturi din Rusia, din Indochina și din România vândută și abandonată. Cine este interesat aici, în Vest, despre neuitatele anchete din închisorile Securității, despre chinurile și umilințele celor nenumărați, morți între ziduri și sârme ghimpate; cine vrea să știe despre inegalul în suferință Pitești? Pentru democrațiile limfatice acestea sunt fantezii bolnăvicioase.

Am scris aceste rânduri cu dorința de a ține trează atenția contra celor care și aici, în libertate, vor să ne submineze ființa națională. Făcând o istorie comparată vom vedea că nimic nu se schimbă în comunism iar țăria lui se bazează pe compromisurile noastre. •

JUSTIFICĂRI NEFONDATE

Cicerone IONIȚOIU

Presa cotidiană și pseudo-științifică din R.S.R. ne-a deprins de mult cu afirmații surprinzătoare, tendențioase, uneori chiar tragi-comice.

Incercând să justifice științific măsurile de raționalizare a pâinii, România Liberă și revista Magazin (Octombrie 1981) sub semnătura lui Arcadie Percek vorbește de "Statistici foarte cuprinzătoare și riguros alcătuite pe care le menționează doi celebri nutriționiști francezi, și anume J. Claudian și Y. Serville" care arată într'o lucrare recentă rolul nefast al abuzului de pâine.

In primul rând celebrul "nutriționist francez" este renumitul doctor Român Ion Claudian originar din Craiova, devenit celebritate în străinătate după ce în țara lui a fost hăituit ani de zile. De nenumărate ori doctorul a înfulecat codrul de pâine și a dormit pe mușchi la rădăcina gorunului până ce cu lacrimi în ochi, îndurerat de soarta țării, și-a așternut dorul căpătâi pe cărările băjeniei.

In al doilea rând realitatea este bineînțeles diferită. Intr'o serie de studii asupra evoluției alimentare, Dr. Ion Claudian și colaboratorii săi au insistat asupra tendințelor de consum ce se desprind pe plan mondial.

Astfel grație bunei stări și a creșterii continue a nivelului de viață ce se observă în statele lumii occidentale cu economie liberală, cantitatea de pâine consumată scade necontenit de două secole. Scăderea consumului de pâine "aliment de necesitate" n'are nimic misterios. Este urmarea faptului că omul poate să'și procure, cât vrea, alimente mai scumpe, mai suculente și mai hrănitoare, în primul rând carnea.

România, în schimb, cunoaște nu numai raționalizarea pâinii dar și lipsa generală a alimentelor. Foametea începe să'și arate colții mai rău decât în timp de război și secetă.

După două secole de abundență, omul din Germania, Franța, Anglia și Statele Unite ale Americii consumă mai puțin de o treime din ce mâncau strămoșii săi în 1880. Bineînțeles un asemenea fenomen socio-economic care atinge toate statele societății occidentale nu este încă vizibil în țările din Est, care se bucură de peste trei decenii de "binefacerile" unei economii zise socialiste care deține, cum se știe, secretul foamei și mizeriei materiale și morale.

Acest lucru pare că-l cunoaște foarte bine Leonid Brejnev care în ultimul discurs dela Moscova a arătat avantajele economiei individuale față de cea colectivă. Rezultatele socialismului se văd mai cu seamă în Polonia și România, țări înfometate. Opinia Moscovei confirmă eșecul economic al lumii comuniste care nu s'a mai cunoscut de vreo 60 de ani (din epoca N.E.P. 1921-1925).

Justificarea lipsei pâinii prin lupta contra excesului ponderal, a obezității și altor rigori, este o sfidare a interesului pentru om.

Sfatul introducerii în compensație în circuitul alimentar a legumelor, fructelor, lactatelor și altor alimente, este un mijloc de disprețuire a Românului care din zi în noapte face zeci de cozi și se întoarce fără mâncare la copii.

In România care a fost grânarul Europei, care a hrănit pe toți cei fără de patrie, se aude dela un capăt la altul al țării oftatul înduioșetor:

"In țara turmelor și-a pâinii
Visez o mână de ciuperci.
Lăsați-mă la cir cu câinii
La raiul unui blid de terci ".

S.FUMAGALI

punct și virgulă ;

DREPTUNGHIUL FARSOR

Nu e vizitator al Americii să nu meargă la Disneyland, tot așa după cum nu e tânără frumoasă care să nu viseze Hollywoodul, cu mirajul lui, (devalorizat de realități crude, dar încă atrăgător) și în aceste cetăți de carton, (grav concurate de Televiziune), continuă să se producă benzi de celuloid conținând povestiri fotografiate, pentru tot felul de gusturi. Despre cele desenate, (animație), vom vorbi cu voia Dvs., altădată. Acum să ne referim la filmul cu actori, filmul de lung metraj, -zis artistic, chiar și atunci când nu e decât meșteșugărit submediocru - despre stelele și fantasticul său orizont ipotetic.

Vă amintiți filmele de altădată ? Naive, siropoase, mizicale, fiecare cu un "happyend"? Vă mai aduceți aminte Sâmbetele la cinematograful incomod din provincie, sărbătorile drapate cu: MARI - FILME - MARI, cu vedete ce au dispărut? Vă mai întoarceți vreodată pe locurile desuete ale visurilor confecționate cu un aparat de proecție, ce rupea pelicula la fiecare jumătate de oră, sălile afumate unde se vindeau răcoritoare și dulciuri, iar în pauze plângea sentimental o placă de gramofon? Timpuri estompate de evenimente mai acute. Războiul a venit cu filmele lui pline de explozii și morți. După război, veselă pace, (frivolă și lipsită de scrupule), a venit repede cu mici comedii făcute în grabă. Intre timp s'au pornit războaie frigotehnice, spionări, execuții, masacre și alte amuzamente pentru omul lipsit de fantezie. Și astfel, pas cu pas, s'a ajuns la violența acceptată ca formă de bază a oricărei fabulații, la crima justificată, la demența studiată pasionat și la maladia cruzimii considerată artă. (A nu se da exemplul Dostoiewski, din literatură, pentru că acolo - cel puțin - se analiza psihologie, nu se improviza fără talent și vocație orice fel de platitudine cinematografică. Și nici Kafka nu se poate lua ca reper. Cinematografia ajungând o biată fată gălăgioasă, rea și simplă n'are scuze. Nici Televiziunea nu are vre-o scuză că face atâtea filme de-a dreptul idioate; costul scăzut, economia, nu e motivare).

Așa dar, a sosit momentul să ne întrebăm, ca spectatori: mergem la noul film, sau stăm comod în fotoliu să vedem programul TV?...

Și omul înțelept răspunde: nici una, nici alta. Mai bine o carte (deși nu mai sunt oamenii obișnuiți cu ea, decât în cazul în care e desenată dintr'un cap în altul - și, Doamne, ce desene schiloade, dar de. . . ăsta-i gustul, ce să-i faci ?) . . .

Cel ce nu citește, lucrează probabil în grădină, își repară casa, se ocupă de copii, de animale, (câini, pisici - încă nu s'a ajuns să țină oamenii în casă crocodili, elefanți, girafe), face deci orice, numai să scape de minciunile și influența proastă a dreptunghiului, (de pânză sau sticlă), care îl trage pe sfoară, (probabil cu un anumit scop.- Se cam știe !)

Am văzut șiruri lungi - cozi autentice - așteptând să vadă un film nou, mai grozav ca războiul astrelor, (care avea calități tehnice evidente, dar călca în gropi, dramaturgic și artistic, orice premiză luat).

Pe de altă parte, publicul spectator vrea să vadă lucruri TARI, (nu bătăi naive ca în "7 Păcate", ci brutalizări criminale, violuri, cinism, sarcasm, etc.)

De ce?, întrebăm noi, cu involuntară candoare. Pentrucă vremurile au schimbat structura umană? Păi, nici n'au schimbat-o , nici n'au evoluat-o. OMUL a rămas același animal prost, când nu și-a dezvoltat însușirile naturale și inteligent, când s'a depășit pe sine însuși.

Să fie oare numărul proștilor mai mare decât al celorlalți?

N'am vrea s'o credem, pentru că ne-am întrista.

Oricum, naivele filme de altădată, simpliste și neprofunde, aveau calitatea nedisimulată a intenției poetice; că o rupeau parțial sau deloc, n'are importanță. Se adresau însă unei lumi mult mai puțin traumatizată, (și era mai bine pentru toți). . . •

FOAMETE ȘI GEOCULTURĂ

Horia STAMATU

Foametea actuală din România este rezultatul celei mai grave crize culturale din istoria poporului român, al cărui pământ, în parte lucrat încă de mii de ani, nu îi mai aparține. Românii au ajuns străini pe pământul lor de care au fost îndepărtați în masă. Si în același timp sunt din ce în ce mai silnic înstrăinați de ei înșiși.

Charleas Péguy, poate cel mai profund poet al acestui secol de sânge și lacrimi, cu doi ani înainte de a-și da viața printre primii pentru pământul Franței, scria după un pelerinaj la cea mai frumoasă catedrală romanică a țării, ridicată în secolul XII, pe cel mai mănos pământ al Franței: "Iată, Stea de mare, ștergarul scump de pe altar, / Adânca văluire pe mările de grâne. / Cu miscătoarea spumă și plinul din hambare / Iată sub a Ta privire aceste mari odăjdii" ("Presentation de la Beauce à Notre Dame de Chartres"). In treacăt spus, fragmente din acest poem au fost traduse de prin 1927 de Mircea Vulcănescu, și publicate în "Buletinul Asociației Studenților Creștini Ortodocși Români". Péguy scrie mai departe: "Două mii de ani de lucru, făcut-au din acest pământ / Hambarul fără margni al vremii celei noi / Si harul Tău de un mileniu transformă aceste munci / In tihna fără margini a fiecărui suflet". In mijlocul oceanului de grâne se înalță Catedrala din Chartres: "Acesta este snopul de grâu în veci nepieritor / Ce nu se veștejeste în soare de Septembrie / Nici ghiață nu se face în recele Decembrie. / El este sceptrul Tău și mărturia Ta".

Rareori s'au împletit așa de convingător într'un poem "geografia" cu "spiritualitatea", ca să dea un nepieritor monument de "geocultură". Péguy venea din Parisul străjuit de "Notre Dame de Paris", din metropola mulțimilor, la "Notre Dame de Chartres", care străjuia valurile de nenumărate spice: "Asa cum Tu comanzi oceanului de spice / La noi Tu poruncești oceanului de capete / Unde recolta doliului și aceea a sărbătorilor / Se culcă'n fiecare seară în fața tindei Tale". Aici avem două simboluri fundamentale, ca reperuri într'o "geocultură" inspirată: "spicele" câmpului și "capetele" oamenilor, sunt împreună simbolul "trecătorului", iar "templul" este simbolul netrecătorului. O "geografie" fără materializarea acestor amândouă simboluri este nesemnficativă pentru genul uman. Ne bazăm pe "geografie" în măsura în care ea s'a sublimat într'o "geocultură". Geografia pură și simplă, deci plasarea în spațiu, nu mai este un mijloc de apărare ca în secolele XIII și XIV, când au început să existe Principatele. Intre timp și la noi geografia a ajuns la o geocultură și azi dacă apărarea pe care o oferă geografia ca atare este mai mult nulă, fiind o apărare exterioară în alte vremi decât ale a "călărețului", greul apărării cade pe aceea interioară care este "geocultura", dar care, la rândul ei, este năpraznic distrusă de comunism de peste treizeci de ani.

Geografia Franței a fost sublimată în geocultură timp de peste două mii de ani, cum spune Péguy, si prin această "geocultură" Franța a ajuns, în cea de-a doua parte a acestui mileniu, una dintre țările cele mai importante din lume, adică nu elementar datorită "geografiei" ca atare. In aceste mii de ani, pământul și spiritul omului din Franța au fost lucrate printr'o neîcetată cucerire a armoniei între "trecător" si "netrecător", așa fel încât "geografia Franței" a devenit un bun al poporului francez, și acest bun numai printr'un cataclism, printr'un fel de altă "scufundare a Atlantidei" ar putea fi răpit poporului francez, în sensul că s'ar scufunda odată cu el. Altfel nimeni nu poate lua Francezilor, Franța.

Franța a avut momente de foamete locală, niciodată generalizată, dar de când a început epoca modernă a Europei, din prima parte a secolului trecut, nu a mai cunoscut foamete, sau penurie totală, ca azi în România. Nici România nu a mai trecut prin ce trece azi. Pentrucă penuria de azi din România, și care merge galopând către foamete, se datorează unei rupturi fundamentale operată de revoluție, între ceea ce e "trecător" și "netrecător", care îmbinate în geocultură alcătuiau ce-a fost "cultura românească", nu mondială ca aceea franceză, dar reală. Această ruptură reprezintă o pierdere pe care geografia nu are cum s'o remedieze.

Când după intrarea României în primul război mondial s'a spus că România a fost atunci "o placă turnantă a istoriei", se formula un strict adevăr militar, în sensul că România a atras forțe germane depe frontul de Vest, dând astfel răgaz Franței pentru refacerea care a dus-o la victoria finală. "Geografia" României juca un rol numai întrucât România era departe de frontul de Vest, și o deplasare a forțelor germane de acolo, reprezenta o enormă cheltuială de rezerve în material, oameni și energie. Si la 1877, Românii au decis soarta unui război, deși alcătuiau o putere minusculă și rău echipată, și chiar în 1944, poate că au grăbit puțin sfârșitul războiului contra emaniei, e drept cu enorme pierderi românești și fără să mai joace un rol decisiv.

Cu totul alta este situația de azi a României, care nu mai este niciun fel de "putere", nici măcar foarte mică, din două motive: nu mai are nicio autonomie a deciziei, și destrucția culturală la care a fost supusă de 37 de ani încoace o face incapabilă de orice rezistență interioară. In cazul unei conflagrații mondiale, România este o țară amenințată cu despopularea prin foamete și mizerie, nu prin lupta de front. In trei războae din epoca modernă România prost echipată cu material de război a avut un moral de front și teritorial suficient de mare ca să-și asigure reluarea ulterioară a unei vieți normale, anulată după ultimul război însă de revoluție. In acele războae nu se produsese încă "disocierea atomică" în cultura românească, până în 1944 rămasă încă pluridimensională, nu unidimensională cum este azi, redusă exclusiv la "trecător" pentruca tocmai bine să ajungă la foamete. In cei peste 60 de ani de revoluție la Est s'a constatat că materialismul, culturii unidimensionale aduce foame, război și tiranie, deși cântă neîncetat "pâine, pace, libertate".

Acum suntem obligați să ne întrebăm: ce sorți de supraviețuire mai există în condițiile actuale? In momentul de față nu este război deschis în Europa, România nu este în stare de război la nicio frontieră, deci ar avea toate motivele să prospere, pentrucă "geofizic" România era o țară chiar privilegiată. Numai că azi nu mai are echilibrul de altă dată între "geofizică" și "geocultură". Acesta s'a rupt prin absolutizarea valorilor materiale care a dus la ruperea raportului "natural" dintre oameni și pământul românesc și dintre omul românesc și cerul românesc.

In ordinea geofizică, România este pe cale de a-și distruge toate valorile rămase în Dacia, proces tipic pentru toate culturile unidimensionale impuse de expansiunea comunismului. Si cum România este o țară foarte mică, inevitabil se pune cu toată acuitatea problema supraviețuirii poporului nostru.

Pământul luat oamenilor de un stat, poate fi luat și acestuia de alt stat mai puternic. Ce să mai apere oamenii azi, când nu le mai aparține nimic? Si cum să apere? Intimitatea care exista între om și pământ a fost distrusă și reperele nepieritorului sunt tot mai șterse printr'un război psichologic permanent. Problema de viitor rămâne cum să fie Românii reinteresați la activitățile creatoare, cum să fie readuși la o credință, adică să fie scoși din marasmul în care i-a aruncat disocierea atomului culturii românești, si dintr'un izvor nesecat de geocultură, "patria" a fost redusă la geografie, așa fel încât între geografia României și restul geografiei lumii nu mai sunt pentru Români decât niște diferențe cantitative, de distanțe și diverse mărimi.

Românii se simt din ce în ce mai orfani, mai străini în casa care fusese a lor. De unde si o tot mai mare indiferență, față de ducerea țării de râpă. "Patriotismul" sufocant din literatură și neîncetatele declarații și discursuri kilometrice, care la un loc trebue să țină loc de "geocultură", are o dublă origine: una este în nevoia de "alibi" a "socislimului", care nu mai convinge pe nimeni de nimic, asa că se dă totul pe seama "patriei", iar a doua sursă este în reala neliniște a oamenilor care simt că "patria" le scapă din mână, printr'o înstrăinare interioară. Această înstrăinare, pe care oamenii au început s'o perceapă, nu este provocată de invazia unui străin etnic, ci este o invazie de expansiune a unui centru geocultural străin. Poporului român i-se impune de o generație încoace o mentalitate străină de a lui proprie, și în care oamenii nu se pot recunoaște. Astfel au fost aruncați într'o grea suferință morală, ale cărei efecte se văd în rezultatele materiale tot mai nule, si în viața numită "culturală", din cărțile și publicațiile tot mai pustii de orice spirit angajant.

In starea în care se află azi, România poate să facă orice "politică internațională" ar visa guvernul ei, adică "politică geografică", de suprafață, și tot nu iese din criza la care-a ajuns, dacă nu revine la propria ei geocultură, singurul fel al poporului român de a-se regăsi pe el însuși, pentrucă prin alții, nici nu capătă de mâncare, nici nu se plasează în el însuși, ci tot se deplasează. Nici trăgerea târgii pe uscat în sensul psichologic, nici foametea, nu vor putea fi vindecate prin alții. Si boala, lingoarea, și lipsurile, vin din faptul că așa zisa "cultură" de azi nu corespunde nici geografiei românești nici geoculturii care s'a format milenar în cadrul acestei geografii românești. "Cultura" la Români nu a venit cu "alfabetizarea" maselor, cum cred sub-analfabeții "culturii" comuniste, ci a venit, pe încetul, prin formarea unui stil propriu de a fi în lume, deci mai întâi în propria geografie, prin formarea unui fel original de a interpreta lumea și de a împleti "trecătorul" cu "vesnicul". Aceasta a fost contribuția "geoculturală" a poporului român în lume, care s'a format s'a desvoltat și a trăit până aproape de mijlocul acestui secol, cum spune Peguy, între "bobul ce moare" și "spicul idestructibil", cultivând mări de grâne deasupra cărora era în permanență, nevestejit, "snopul" nepieritor al credinței, cu spicul veșnic, cum spune alt poet: "Un spic de-argint, în stânga lui Crăciunul, Rusalii ard în dreapta-i cu inele" (Ion Barbu, "Lemn sfânt"). De această întâlnire firească a trecătorului cu veșnicul pe pământul nostru a vorbit și Crainic, în "Isus prin grâu".

Românii înfometează azi și sunt neliniștiți simțind că încep să nu mai aibă patrie, pentrucă au fost rupți de "geocultura" lor, în care cerul și pământul se întâlneau prin om. De peste treizeci de ani, o "cultură" care este pentru Români "formă fără fond", Românii sunt din ce în ce mai înstrăinați de ei înșiși, de cosmosul lor, și din ce în ce mai mult pradă unui nihilism pe care nu l-au cunoscut înainte niciodată. In fața întrebării privitoare la viitor, trebue să reconsiderăm profundele vorbe ale lui Maiorescu, gânditorul care în rândurile citate mai jos înțelegea prin "cultură", cultura scrisă, academică, nu viziunea de viață și tradiția unui popor: "Căci fără cultură poate încă trăi un popor cu nădejdea că la momentul firesc al desvoltării sale se va ivi și această formă binefăcătoare a vieții omenești: DAR CU O CULTURA FALSA NU POATE TRAI UN POPOR.

Tot haosul din România de azi, pe care "planificatorii" nu mai reușesc să-l domine, nu este altceva decât refuzul instinctiv față de o falsă cultură, care amenință să distrugă ultimele rezerve ale poporului român și ale "geografiei românești". Așa că tot ce mai rămâne este o nouă mișcare de jos în sus, a unei răs-revoluții a solidarității dintre omul, pământul și cerul românesc. •

MIŞCAREA IDEILOR: RĂZBOIUL, ESENŢA COMUNISMULUI

Chronographus ANONIMUS

Cine crede că între lovitura militară din Polonia și comunism, ar fi o contradicție, se înșală total, deoarece comunismul este războiul permanent și nimic altceva, uneori militar alteori deghizat în civil. Tot comunismul din lume se sprijină exclusiv pe forța armelor, fie că aceasta aparține unor armate civile, diverse poliții ca în R.S.R., fie că este a unor armate în uniforme sovietice sau după modelul uniformei sovietice, ca în Polonia sau în Germania de Est (ca să nu mai vorbim de parodia de armată din R.S.R.) Primele imagini pe care le-a transmis televiziunea occidentală după intervenția armatei poloneze în Polonia, au trezit imediat amintirea primelor imagini dela invazia în Afganistan de acum doi ani. Este uluitor cum soldații lui Iaruselski amintesc de cei ai lui Brejnev.

Pacea este moartea comunismului și de aceea nicio întreprindere comunistă nu este susținută în spirit de pace, și orice regim comunist este un regim de ocupație înarmată, cum am văzut civil sau militar în uniformă, ca în R.S.R. într'un caz, ca în Afganistan, Polonia, Ungaria, Cehoslovacia, Bulgaria, în celălalt caz, sau ca în Iugoslavia unde armata e oarecum națională, ca în Rusia. Cu o întârziere de peste 60 de ani, bunii noștri Occidentali, în cap cu Americanii, și-au dat seama de acest lucru, și de aceea Americanii se arată deciși să salveze pacea, chiar cu riscul sigur al regresiunii comuniste. Roosevelt s'a hrănit din Stalin și reciproca, acum Reagan știe precis că nu se mai poate hrăni din niciun Brejnev-Stalin, așa că trece la un regim de autonomie si constrângere la pace a centralei centralismului democratic comunist mondial.

Revolta "SOLIDARITĂȚII" împotriva blasfemiei anti-om și anti-Dumnezeu a comunismului, a fost manipulată de Iaruselski într'o "revoluție culturală roșie", ca în China de mai de mult. Dar istoricul "revoluției culturale" este lung, și el începe cu Stalin, în 1928.

Cine mai știe azi, din marele public al Occidentului, ceva despre NEP, ceea ce tradus ar da "Noua economie politică". Dar oricare cetățean poate afla ce-a fost NEP, consultând la acest cuvânt, indiferent ce mare enciclopedie apărută în Occident.

În 1921, Lenin a găsit formula NEP, "noua economie politică", pentru a încheia ceea ce el numea faza "comunismului de război", din anii războiului civil, când aliații Eur-americani contra Germaniei, nu s'au amestecat "în treburile interne" ale Rusiei, lăsând să se lățească peste toate Rusiile și să se fixeze lepra comunistă. Prin NEP se trecea la o economie mixtă, în care nu mai exista "aprovizionarea dictatorială" ci impunerea producătorilor agricoli la anumite prestații fixate de Stat, se desființa "munca obligatorie" dela orașe, distribuția bunurilor de consum prin "comunismul de război" era înlocuită cu o "piață liberă", și se admiteau chiar întreprinderi particulare. Acest sistem economic de pace a fost înlocuit de Stalin în 1928 cu "planul cincinal", instrument de bază al teroarei staliniste și mai târziu al "revoluției culturale". Stalin desființând o economie de vremi quasi-normale, cu una de nouă "rechiziționare generală" a tuturor resurselor inclusiv cele umane, arată că el înțelegea prin comunism numai "comunism de război". În acest comunism "industrializarea" nu avea decât un singur țel, înarmarea. Întoarcerea lui Stalin la economia de război nu a fost subliniată atare de niciun specialist în politică, ceea ce nu ne-ar mira în cazul "politologilor" de azi din Occident, care toți sunt într'un fel sau altul prosovietici, adică exclusiv de stânga.

Comunismul ca stare permanentă de război își are antecedentele în socialismul lui Lassalle, care cum știm era un grosolan vulgarizator al lui Heraclit, prin interpretare tendențioasă în sensul "Clasismului". "Polemos" înseamnă în limba lui Heraclit, "luptă" în sensul cel mai general, dar și "război", acesta fiind un fel de luptă între altele. In faimosul fragment 53 al lui Heraclit, scrie: "Lupta, deci adăugăm noi și războiul, "este tatăl tuturor lucrurilor și rege al tuturor lucrurilor: din unii ea a făcut zei, din alții oameni; din unii sclavi; din alții oameni liberi". Dar tot Heraclit spune că altceva "guvernează lumea" și acesta este "cuvântul care dă înțeles tuturor lucrurilor", cum zicea filosoful "logosul", care ține de partea sufletului și care, spune tot Heraclit în fragmentul 115, "el se sporește pe el însuși". Așa că războiul poate fi în sensul de "luptă" generator al tururor lucrurilor și de aceea chiar rege al lor, pentrucă le dă naștere, dar el nu este însuși "sensul" acestei lumi, deci nici origina nici țelul. Simplificând lucurile socialiștii au redus întregul sens al existenței la "lupta de clasă", care cum se vede din "revoluția culturală" a tuturor stalinismelor, nu se termină niciodată și nu crează nimic. Ceea ce nu reese deloc din contextul lui Heraclit și din niciun context filosofic până la pseudofilosofii socialismului și ai comunismului, teoreticieni ai destrucției și anti-creației.

Lenin nu era o întruchipare a "păcii" și a "creației", dar înainte de revoluția mondială momentan prima pentru el consolidarea Eurasiei Sovietice. Stalin însă mult mai incult, mai sectar și mai mărginit la minte a crezut că din primul moment se poate pregăti războiul pentru revoluția mondială și a reluat "comunismul de război" cu economia respectivă, a industrializării forțate în vederea unicului scop al înarmării, colectivizarea agriculturii fiind și ea indirect în slujba industrializării forțate, în sensul că se procura mai multă mână de lucru pentru noua industrie. Se pare că Lenin știind strâmtinea de cap a lui Stalin, nu l-ar fi vrut deloc ca urmaș. Dar Stalin era totuși cel care întruchipa la maximum cele două profunde caracteristici eurasiatice: totalul nihilism spiritual îmbinat cu voința tiraniei absolute. Așa că după Lenin, venea un alt Lenin ridicat însă la puterea de "cub al cubului". Dacă nu venea accidentul "pe parcurs", cum zic comuniștii, între 1941 și 1945, poate că în 1952 Stalin murea ca stăpân al întregii lumi.

Prin ultimul Stalin, deci Brejnev, s'a dovedit că "industrializarea" la Soviete nu înseamnă decât cea mai colosală înarmare imaginabilă. De altfel nimeni nu se întreabă dacă penibila penurie alimentară și din Rusia și din țările satelizate nu se datorează în parte și unor imense depozite pe care le fac Sovietele pentru caz de război. Rușii nu sunt deloc mai prosti ca noi, așa că nu trebue să-i învățăm că pregătirea de război nu se face numai prin fabricarea de arme și instrucție, dar se face și prin tot felul de rezerve de materii prime și fabricate, în care intră și mijloacele de alimentare. De asemenea, industrializările forțate din țările satelite, sunt cerute tot de Stalin, adică de stalinismul care i-a urmat fără deviație și impuse cu sila. Ceea ce se spunea Românilor, că nu trebue să mai fie "codași", că trebue să aibă industrie, și în același timp că Rușii nu ar voi acest lucru, era o minciună nerușinată. În primul rând Rușii nu aveau interesul ca în țările satelite având o agricultură mai bună să se trăiască mai bine ca în Rusia, iar în al doilea rând, oricât de proastă ar fi industria nouă din țările ocupate, ea tot va folosi la ceva sovietelor în cazul de război mondial. Polonia este falimentară din cauza macerocefaliei industriale, dar la nevoe Sovietele se pot folosi foarte bine de acea industrie, care în orice caz este mult mai bună ca în R.S.R.

Din 1918 încolo, Sovietele erau într'un fel de "armistițiu" cu restul lumii, dar în continuă alertă cum a arătat Stalin, iar acest armistițiu cu arma la picior de partea Sovietelor a fost brusc întrerupt de unii Occidentali între 1941 și 1945. După aceea a fost reluat, cu mari câștiguri de partea Sovietelor și cu imense pierderi ale celorlalți, exceptând bine înțeles America.

Evenimentele din Polonia, cu insurecția armată a lui Iaruselski, nu fac decât să confirme încă odată caracterul pur războinic al sistemului economic sovietic, bazat pe "cincinal" și industrializare forțată. Țările satelitizate, Polonia și România sunt în realitate anexe sovietice așa că în orice caz trebue să rămână în schema desvoltării sovietice. In Polonia Sovietele au pus la punct o armată, coerentă si bine echipată, dar strâns încadrată de trupele sovietice de pe teren, așa fel în cât deși dotată cu arme grele, armata poloneză are "trăgătorul" dela tun în mâna armatei sovietice, și "focoasele" proectilelor de asemenea. În continuarea pe teren a Poloniei, România, Sovietele nu au mai făcut nicio armată indigenă, pentrucă lipsesc trupele sovietice care să le încadreze la fața locului. Ceea ce în R.S.R. se chiamă azi "armată" este un fel de "miliție a desculților cu puști de lemn", bună să ciomăgească doar populația dacă devine neascultătoare, cum s'a întâmplat în Polonia. Intervenția militară din Polonia în vederea salvării sistemului comunist este exemplară pentru sistemul economiei comunismului real, care nu e decât "comunism de război".

"Președintele" din R.S.R. gata oricând să-și zică și "mareșal", dar nu prea are la ce, este un pur produs al partidului și știe că în momentul în care va fi amenințat sistemul, el va fi primul sacrificat. De aceea s'a și pus pe socoteala lui toată aberația "industrializării", după cum se mai știe că el a fost și "generalul colectivizării". Teama Președintelui care nu dispune de armată ca să apere partidul, și pe care de partid nu îl apără nimeni, pentrucă nici nu ar putea, s'a speriat de intervenția militară din Polonia, cuplată cu tragerea la răspundere a lui Giereck. Știe "Șeful" sau nu știe, așa e comunismul: nu e vinovat niciodată sistemul, ci aceia care la un moment sau altul îl aplică. De aceea nu este posibilă în România o reluare a ideii NEP-ului, pentrucă nu există armată care să sprijine partidul, redus la el însuși. Așa că orice relaxare a confiscării permanente de bunuri, de energie fizică și morală, orice infimă libertate de întreprindere ar duce la inevitabila destrămare a partidului.

In Polonia armata salvează sistemul, care va rămâne, dar cu niște modificări, și cu altfel de "Giereck", pe când în România sistemul nu poate rămâne decât fără niciun fel de modificări. Probabil că va fi sacrificat "Președintele", ca Giereck în Polonia, dar ce se va schimba nu știm. Însă știm ceva și anume că stalinismul sovietic nu poate trece, nu are mijloace, dela actuala supra-înarmare, la o supra-supra înarmare. Așa că după ce se va săvârși Brejnev, Sovietele ori trec la un fel de NEP, ori explodează violent în afară, ca să nu explodeze înlăuntru. Războiul revoluției mondiale, pe care Sovietele îl pregătesc din 1928 încoace, cu Stalin și urmașii lui, poate oricând izbucni dacă Sovietele sunt sigure că îl vor câștiga. Dar America a trecut la supra-înarmare, și se știe că în cel de-al doilea război mondial, nici în doi ani, Statele Unite s'au transformat în cea mai înarmată țară. Cum să învingă întreaga lume Sovietele în doi ani ? Brejnev și așa moare, că e foarte prăpădit, dar păcat de Iaruselski și, vai, și de veșnic tânărul "Președinte" de pe malurile Dâmboviței. Dar așa a fost să fie. Și vom avea pace, fără un nou război mondial. Adică, însfârșit, se va încheia PACEA. Fără "Președintele", cu toate neamurile lui. ■

IENICERII STALINISMULUI

Haralambie DINCĂ

În Polonia s'a dovedit încă odată că sentimentul național oricât de popular ar fi el, nu face corp comun cu comunismul care îl poate folosi doar în scopuri destructive și momentan, pentru o manevră sau alta. Comuniștii sunt însă o forță exclusiv sovietică, indiferent care ar fi neamul din care se trag. De aceea comunismul este ceva foarte asemănător "ienicerismului" din vremea dominației turcești, când "corpul Ienicerilor" alcătuia cea mai temută infanterie a timpului. O pregnantă evocare a tipului de "Ienicer", în care vedem cu toată transparența pe "comunistul" de azi, o găsim într'un roman al lui Vintilă Horia, "Cavalerul resemnării", din 1961, unde în prezentarea puterii mondiale care era Veneția după căderea Bizanțului, avem imaginea Occidentului, ce timp de 40 de ani a împărțit lumea cu "noul Turc", tolerând cele mai scelerate crime împotriva națiunilor și a persoanelor. Citâm din roman: "Della Porta îi vorbise cândva despre marșul Ienicerilor (. . .) El asistase odată la parada forțelor armate, în prezența Sultanului și-a ambasadorilor străini (. . .) Cai, soldați, arme, steaguri multicolore tremurând la adierile dinspre Bosfor, larmă, ca la orice festivitate de acest fel. Dar de-odată s'a făcut o tăcere totală și un fel de gol împrejur, iar după câteva clipe muzica începu să îngâne un fel de marș tărăgănat, parcă de mormântare, anunțând defilarea unității de gardă a Sultanului. Erau Ienicerii. Soldații pe care Turcii îi făceau din copiii furați dela creștini, crescându-i în credința Profetului până ajungeau ostași fără frică de nimica, dar și fără nicio milă, deși în vinele lor curgea sânge din toate popoarele creștine. Înaintau încet, în pas de dans, și se roteau în jurul propriei axe. Fețele lor nu exprimau nimic omenesc, privirea lor era goală de viață, mulțimea nu mai aclama. O tăcere grea ca piatra căzu peste piața defilării și muzica însăși încetă aproape cu totul, reducându-se la tactul acestui dans al morții ce îngheța inimile. Mulțimea era numai ochi, înfricoșată de această năvală ritmică, ce părea că se întinde pe tot pământul, ca o ciumă" (Vintilă Horia, "LE CHEVALIER DE LA RESIGNATION", Paris, 1961).

În această evocare a unui trecut ce învie cu alții, îl și vedem, cum l-am văzut la televiziune, pe Iaruselski, care după ochelarii lui negri de conspirator sau neurastenic, e cum se zicea la noi: "parcă vine când se duce și când pleacă parcă vine". Și în același timp auzim și vocea fără niciun timbru a lui Ceaușescu, zicând oamenilor în felul lui gângăvit, că "nu există decât o singură limbă în România, limba marxistă, care este și a Românilor, și a Maghiarilor, și a Germanilor". Asemănarea pe care o "descoperă" un Musiu Tatu dela "Le Monde", între generalul poli-sovietic din Polonia și Pilsudski nu e deloc mai prejos cu ceea ce i-se părea unui contemporan, că "Ceaușescu cel Independent", ar aduce, Doamne iartă-ne, cu un . . . Brătianu.

Dela Yalta până la doctrina Sonnenfeld, a trecut destul timp ca Sovietele să-și fabrice destui Ieniceri ai stalinismului care să jupoae de vii peste 120 de milioane de Europeni, ca să nu mai vorbim de sutele de milioane de alte culori. Noul ienicerism a avut multe feluri de recrutări, și o mare parte din ele s'au făcut din pleava pușcăriilor de drept comun, în care intrau și deliçvenți tineri inasociabili. În orice caz Iaruselski, Ienicerul din Polonia, este un fost aristocrat trădător, probabil anormal, pentrucă altfel nu ajungea ce-a ajuns. Reușind să se strecoare printre ai lui ca un fel de strigoi. ■

DELA GENERALUL GHIȚĂ ARGEȘANU-OSTAȘU, LA IARUSELSKI

Alexandru BERCEANU

Din motive de amnezie parțială, Românii "de bine", din exil în primul rând, uită două lucruri: 1) că regimul comunist este un regim de structură militară și în permanentă stare de războì și 2) din 1938 România a intrat într'un regim permanent de ocupație militară, la început "națională", pe urmă "internațională". Bine înțeles armata română, cu capul ei de drept, a trecut dela o armată de generali la o armată de dezertori și chelneri, armata asa zisei "insurecții militare", cum aflăm din numărul 6-7, al revistei "APOZITIA", apărută la Munchen în 1981. Acolo se publică o scurtă conferință a D-lui Ion Pantazi, fiul Generalului Pantazi. Titlul conferinței este "O mărturie indirectă despre 23 August" (1944). Din această conferință aflăm că Antonescu a pus la cale eșirea României din război și chiar a căzut de acord cu Hitler, acesta de altfel ne mai având nicio posibilitate să se opună. La 23 August, orele 14, Antonescu a fost chemat la Palat, dar în loc să fie lăsat să-și prezinte raportul asupra planului de decroșare a României din războiul în curs, a fost arestat și închis în casa de bani a Palatului. In acel moment se aflau la Palat următoarele persoane: trei Generali, Sănătescu, Aldea și Emilian Ionescu, fostul mare maestru de vânătoare al lui Carol II Moczoni-Stârcea, Grigore Niculescu-Buzești, un funcționar dela Externe, un Ioanițiu, maiorul Anton Dumitrescu și un așa numit "inginer Ceaușu", care nu era altul decât dezertorul Emil Bodnăraș, și Lucrețiu Pătrășcanu, "creerul" micropartidului comunist dela noi, sacrificat ulterior de Gheorghiu-Dej, pe altarul "socialismului" stalinist. Pseudonimul "Ceaușu" este fără îndoială o coincidență, dar oricum "ceauș" însemna și un fel de "aprod" sau "curier" al stăpânirii, iar Bodnăraș venea dela Moscova, nu dela mânăstire, așa cum ulterior altul cu "escu" în coadă, tot cu binecuvântarea Moscovei a venit și stă. In acelaș timp cu Antonescu au mai fost arestați Mihai Antonescu, General Pantazi, General Vasiliu și colonelul Elefteriu. După zece ore, la 12 noaptea cei arestați au fost luați într'o dubă de Emil Bodnăraș cu o "echipă" de cinci chelneri, și au fost duși într'o casă din cartierul "Vatra Luminoasă", de unde la 1 Septembrie au fost preluați de un general sovietic, căruia i-au fost predați de Generalul român ALDEA.

După cum vedem "insurecția militară" a fost dusă la capăt de "capul oștirii", Regele de-atunci, împreună cu un DEZERTOR și CINCI CHELNERI, "ostași" de încredere ai comuniștilor. La sfârșitul conferinței, autorul ei afirmă: "Țin să precizez, că lovitura de stat a fost inițiată și executată de oamenii Palatului, fără ca aceștia să știe data loviturii, dară fără cunoștința și asentimentul Domnilor Maniu și Brătianu".

Totul este cât se poate de trist, pentrucă aflăm că "23 August", așa cum s'a petrecut, nu a fost decât o afacere regalo-comunistă, așa cum și dictatura lui Carol II cu a lui camarilă, a fost un regim de executare, cu remarcabilă prevedere, a intereselor sovietice, care s'au dat pe față la urmă în tragedia următoare dela 23 August. Carol II a procedat la disoluția partidelor politice românești, la transformarea armatei române în călău al tineretului și astfel la exterminarea elitelor, și ele tinere, ale unei foarte tinere mișcări de reînoire morală a României. Generalul care într'o noapte a asasinat fără nicio judecată și fără niciun motiv de inculpare mai multe sute de tineri, luați de prin case ori din lagărele de concentrare, a fost Ghiță Argeșanu, poreclit din cauza mărginirii lui "Ostașu".

Operația "Iaruselski" dela 13 Decembrie 1981, din Polonia, unde vedem iarăși "un popor învins de armata lui", cum scrie "Le Monde", a avut cu peste 40 de ani în urmă tragicul ei precedent în România, aliată a Poloniei, însă nu în "pactul dela Varșovia", ci în "Mica Ințelegere", făcută pe atunci tot împotriva unei părți din Europa, evident sub influența sovietică. Privind retrospectiv seria faptelor, ajungem inevitabil la concluzia că în spatele regimului Carol II era forța ocultă a Sovietelor, care aveau o mare influență și în țările cele mai importante, învingătoare în primul război mondial. Și de asemenea nu putem să nu ținem seamă de această forță ocultă a Sovietelor, care opera ca și acum indirect și ocolit, când ne referim și la începutul erei Antonescu, provocând atunci acte anarchice care să ducă la rupturi interne ireparabile, profitând astfel de lipsa de experiență a unor oameni prea tineri și exaltați dar și de intersele celui de-al Treilea Reich care i-a pus piciorul în prag lui Antonescu, cerându-i să facă ordine. Felul disproporționat în care a acționat atunci Antonescu, băgând în pușcării sute de adolescenți liceeni, și ucigând prea repede pe unii, amintea martorilor care știau ceva din istoria recentă românească de brutalitatea masacrantă a reacțiunii armate dela 1907, când Antonescu, ofițer subaltern, a făcut prăpăd în capul unui divizion de "artilerie călăreață". De unde i-a eșit și numele "Ion Gură de Tun". Ceea ce Antonescu a făcut în continuarea lui Carol II cu o mare parte din tineret, a fost de-o enormă utilitate pentru Soviete, deoarece au găsit "câmpul curățit". La 23 August direcția sovietică asupra armatei române a încetat de-a mai fi ocultă și astfel indirectă, și a devenit pe față și directă, iar dela sâmburele de armată "Bodnăraș, plus cinci chelneri", s'a ajuns la armata actualului Președinte, cu un "escu" în coadă spre deosebire de "inginerul ceaușu". Relevante sunt diverse detalii din "operația Iaruselski". De pildă acuzarea adusă "Solidarității" că ar fi vrut ca în înțelegere cu Germania, Vestică bine înțeles, să restitue Germaniei teritoriile pe care luându-le dela Germania, Sovietele le-au dat Poloniei ca o compensație pentru teritoriile poloneze luate de Soviete. In 1938, și presa occidentală, și o anumită presă din România, răspândea știrea despre "un complot" al tineretului român de dreapta cu Ungurii, pentru a se retroceda . . . Transilvania.

Sunt deci o sumă de lucruri din trecutul românesc apropiat care ne pun multe întrebări în actualitate, dar în primul rând ar fi una: de ce Românii din exil nu ajung la consolidarea uni front românesc de opoziție față de regimul sovietic din țară, după 43 de ani dela lovitura de stat a lui Carol II, cu urmările de implacabilă strictețe care au fost, dela Regele Străjer, numit de popor și "Marele Curcan", până la "Președintele" de azi? La întrebarea pusă, suntem obligați să recunoaștem că nu există decât un singur răspuns: în exilul românesc, guvernul bolșevic din România lucrează ca la el acasă, punând pe unii Români cu toată vehemența împotriva altor Români.

Am fi niște ipocriți dacă am da vina exclusiv pe Soviete, pentrucă acestea își urmează interesele lor prin prepușii comuniști de peste tot. Vina este a Românilor care se pretează cu cea mai bună știință și cea mai mare rea credință la acest joc destructiv, pe care îl fac de zeci de ani o parte din Români. Nu mai puțin sunt vinovați și un număr dintre cei mereu denunțați prin toate părțile ca "anti-democrați", pentrucă nu trebuiau să se amestece în treburi neclare, turburate de niște anacronici "democrați de drept divin", ajunși în așa hal încât au redeschis lupta electorală dintre . . . "țărăniști" și . . . "liberali". Mai mare rușinea.

Așa fel s'a procedat sub presiunea comunistă dela București încât problema Românilor democrați din exil este până la urmă una singură: "conjurarea" celei mai mari primejdii a timpului, care ar fi . . . "fascismul românesc". Aceasta a reușit regimul bolșevic dela București, după 35 de ani de acțiune organizată, planificată până la ultimele amănunte pentru distrugerea poporului român. "Fasciștii" sunt maxima grije a "oamenilor cumsecade", după ce bolșevicii în atâția ani, au împărțit poporului român milioane de ani închisoare, și cel puțin o zecime din populația României a trecut prin închisori, lagăre și deportări. "Fasciștii" sunt suprema grije a unora după ce în România în 35 de ani au fost mutilați fizic sau sufletește sau și una și alta, au fost declasați și asasinați, sute de mii de Români, ca să nu mai vorbim de milioanele de țărani deposedați. Un fel de sete de răzbunare, pentru nu se știe ce, se face sensibilă în exil, împotriva unor bătrâni care fiind foarte tineri acum vreo 40-50 de ani au îndrăznit să viseze o Românie mai sănătoasă, demnă de capacitățile și virtuțile neamului românesc. La drept vorbind această "șacalocrație" nu are nimic de-a face cu niciun Brătianu sau Maniu, iar cei ce o practică în numele lor, sunt cei mai buni susținători leali, ultimii, ai regimului dela București.

Comunismul sovietic a putrezit toată Europa între cele două războae mondiale, ajungând să aibă influență până și în lumea cea mai "șic" dintr'o țară tradiționalistă ca Anglia, iar pentru România, imediat după primul război mondial, l-a pregătit pe Carol II. Lovitura de Stat a lui Carol II în Februarie 1938, a fost o "revoluție de sus în jos", cu instalarea unei ocupații militare, într'un regim de țară cucerită și cu statut colonial, cu împărțirea teritoriului cucerit în "regiuni", așa cum au făcut comuniștii când au venit la putere; regiunile erau comandate de niște pro-consuli numiți de Carol II direct, competența pentru procesele politice a fost trecută justiției militare, iar Prefecturile au fost ocupate cu colonei activi. In prealabil ziarul "CURENTUL" publica planurile unor cazemate militare defensive, ce trebuiau să se construiască pe "Insula Șerpilor", însă nu pentru apărarea coastei de vreo invazie, ci pentru apărarea față de niște civili care trebuiau să fie internați acolo, și anume tinerii Români de dreapta, care să se pocăiască într'un regim de cea mai grea pușcărie. Cum a masacrat tinerii acestă ocupație militară, am amintit mai sus. Generalul Argeșanu-Ostașu a întins sute de oameni împușcați într'o noapte la răspântiile capitalelor de județe, ca în Evul Mediu sau în China din timpul războiului cu "Boxerii". In acest fel Carol II a minat fundamental moralul armatei române, care până la Bodnăraș cu cei cinci chelneri ai lui, s'a tot divizat. Antonescu refăcuse, de bine de rău, oarecare unitate a armatei, a scos'o din regimul de armată de ocupație a României și i-a dat prilejul să-și refacă onoarea luptând pentru apărarea țării, după ce însă, din nefericire, în iarna lui 1941 o pusese să mitralieze cortegii de copii care defilau pe stradă cântând. Istoria nu se judecă prin ce nu a fost, deci nu se judecă prin "dacă era așa sau altfel", ci se judecă numai după "cum a fost". Bilanțul istoriei românești așa "cum a fost" după Intregirea României, arată că acest capitol din istoria noastră rămâne ca o înlănțuire de nenorociri, care au mers din prăpastie în prăpastie, dela lovitura de Stat a lui Carol II în 1938 cu a lui curte, la desmembrarea României în 1940, până la tragedia predării din 1944, și apoi instalarea unei revoluții străine de sus în jos, care-a scos poporul român în total și persoanele în particular din orice drepturi.

Noi nu spunem ce ar fi fost dacă nu era lovitura de Stat din 1938, ci doar constatăm ce i-a urmat, și nimeni nu poate nega urmările ca fapte împlinite. Bine înțeles s'a petrecut și o degradare, iar curtea de tristă memorie a lui Carol II, cu politicieni, militari politizați și alte fantoșe politice, s'a redus până la urmă cum aflăm din revista citată, la un dezertor și cinci chelneri, statul major al așa zisei "insurecții armate".

E trist, farte trist, dar nu știm dacă aceia care azi se tot bat cu un tineret de acum 40-50 de ani, au vreun drept să se revendice dela Brătianu și Maniu, și deci de ce nu se revendică, mai pe bună dreptate, dela Argeșanu-Ostașu, fiind în cea mai deplină armonie cu urmașul lui "inginerul Ceaușu", când este vorba de "fasciști".

Dar dacă istoria a fost cum nu trebuia să fie pentruca poporul român să aibă niște sorți în viitor, este imposibil de înțeles de ce atâția oameni se înverșunează să susțină cu orice preț și în orice fel, partida cea mai nefastă din istoria poporului român, nu doar în acest secol, ci de când există el. Prin acest comportament unii contemporani ai tineretului de acum 40-50 de ani, se fac contemporanii lui Iaruselski, probabil în vederea unei viitoare noi "Mici Ințelegeri", de astă dată însă nu "liberal-democrată" ci "comunist-democrată".

Constatând toate aceste lucruri nu înseamnă deloc că am fi furați de vreo logică părtinitoare, ci urmăm cea mai reală logică umană, rațională, democratică și națională, întrucât suntem categoric pentru național-democrație și nu suntem pentru "național-comunism". "Național-comunism" este azi în România și are atâta de suferit poporul român din cauza lui, așa că ni-se pare foarte straniu sprijinul pe care i-l dau cei care în acest exil încurajază cu extraordinară tenacitate urile impuse de străini. Noi mai întâi suntem împotriva oricărei "uri" și împotriva oricărui comportament impus de alții, pentrucă și ura și nedemnitatea sunt opuse radical virtuților umane. Noi, adică oamenii normali nu bolnavi sufletește, suntem împotriva urii și a nedemnității, și suntem pentru iubire și cinste, și contra machievelismului, pe care comunismul îl utilizează azi așa de intens cu o desăvârșire a execuției ne mai întâlnit în istorie, și cu ajutorul unei arte unice de-a folosi cele mai contradictorii curente și opinii. De aceea credem că nouă, Românilor, nu ne poate folosi decât cinstea față de adevărul istoric, și orice falsificare a acestui adevăr este împotriva binelui neamului românesc. Rostul zisului "anti-fascism" în numele "democrației" nu este să înlăture vreo primejdie, care nici nu există, ci să țină pe tinerii noi veniți din țară în ignorarea adevărului pe care de 35 de ani îl ascund comuniștii sau îl falsifică. Oamenii nu trebue să știe niciodată că Românii au dat și altceva decât specia care le-a fost pusă în cap de niște forțe de ocupație străină. Anexarea unei părți din exil la acest "desinform" este un dureros exemplu de ce se poate face cu unii Români împotriva altora. Nu este vorba de vreo revendicare de "dreptate" pentru vreunii dintre Români; după ce România a fost desființată, nimeni nu are de revendicat nimic, dar cert este că oricine împiedică azi o unire a Românilor pentru o puternică opoziție morală față de comunism, este un complice al regimului bolșevic și nimic altceva.

TOVARĂȘUL TĂNASE

Dr. Viorel IONESCU

In ziua de 20 Sept. 1977 ascultând postul de radio France entere am auzit următoarea întâmplare:

Unui oarecare cetățean francez dintr'un oraș de provincie, i-a venit ideea să trimeată mai multor personalități oficiale, scrisori anonime cu următorul text: Părăsiți orașul, ați fost descoperit.

Spre surprinderea tuturora, patru din notabilitățile orașului au dispărut peste noapte cu destinație necunoscută.

Aceasta îmi amintește de o întâmplare petrecută în România în jurul anului 1960.

Era la sfârșitul verii, și către amiază, mă îndreptam către Ministerul Căilor ferate, numit în acea vreme și Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, din imediata apropiere a Gării de Nord, pentru a-mi rezolva anumite necazuri profesionale.

Pentrucă discuțiile cu forurile competente în acest sens, durau de mai multe luni, fără rezultate apreciabile, eram silit să repet asemenea vizite destul de des - așa că portarul și personalul de pază mă cunoșteau, și mă lăsă să intru fără să-mi facă dificultăți.

De data aceasta lucrurile stăteau însă cu totul altfel. Paza fusese întărită, am fost obligat să mă prezint la Biroul de informații, să iau bilet de intrare, bineînțeles relatând în mod detailat scopul vizitei și persoana cu care vreau să vorbesc, totodată obligându-mă să aduc biletul iscălit înapoi.

Nedumerit de această bruscă schimbare am întrebat în trecere pe portar, cărui fapt se datorește această vigilență suplimentară.

El mi-a răspuns în șoaptă: Nu știți? Tovarășul Tănase !, mai mult nu mi-a putut spune - căci alți doi cerberi aruncau priviri fioroase din imediata apropiere.

Curios, după ce am terminat vizita oficială la biroul unde aveam treaba, obținând o nouă amânare a răspunsului în chestiunea ce mă privea m'am abătut din drum, pe la o bună cunoștință, șefa de cadre, a unei direcții din minister, și deci superverificată membră de partid și persoană de încredere a conducerii.

La întrebarea mea, ce înseamnă toate aceste măsuri și cine este tov. T ă n a s e, a început să râdă în hohote, povestindu-mi apoi întreaga întâmplare care a umplut de furie neputincioasă pe tovarășii miniștri Simulescu, Diaconescu etc. - Chiar acum ni s'a prelucrat cazul în ședință specială de partid.

Povestea a început cu câteva luni în urmă, cam în felul următor.

Intr'o bună dimineață tov. ministru adjunct ing. Diaconescu (ginerele lui Chivu Stoica) primește un telefon prin care este pus în cunoștință de cele ce urmează:

" Alo, tovarășe ministru, aici vorbește tovarășul Tănase din Comisia de Control a Comitetului Central al partidului. După cum cred că ați fost anunțat, sunt însărcinat să fac un control financiar în ministerul D-tră și aș dori să încep activitatea dacă se poate chiar mâine."

"Nu am nimic împotrivă, a răspuns tovarășul Diaconescu, luat cam prin surprindere, spuneți-mi numai ce aveți nevoie să vă pun la dispoziție"

"Cred că nu vă voi face mare deranj- a continuat tovarășul Tănase, îmi trebue numai un birou, cu anticameră și o secretară, bineînțeles cu mașina de scris, căreia să-i pot dicta rapoartele mele.

Cer însă discreție absolută, căci în multe cazuri va fi vorba de acte secrete și poate și de persoane cu funcții importante."

" Bineînțeles răspunse tov. Diaconescu. -Atunci dacă sunteți de acord, trimiteți mâine dimineață la ora 8, un automobil care să mă ia din fața Comitetului Central. Totodată vreau să vă spun că în cursul activității mele voi mai avea probabil nevoie de acest automobil pentru a mă deplasa, dacă va fi nevoie și la alte unități dependente de minister, după cum vor cere circumstanțele anchetei.

Și în acest punct sunt de acord, spuse tov. ministru, deci vă așteptăm mâine dimineață în Ministerul nostru. Conform înțelegerii, tovarășul Tănase s'a prezentat punctual la locul de întâlnire. A sosit cu automobilul pus la dispoziție, la palatul CFR, unde a fost condus la etajul 3 - în biroul special amenajat și unde i-a fost prezentată și secretara.

După ce a luat loc la birou, a scos din geantă o serie de acte între care și o listă a persoanelor cu funcții de răspundere din minister, pe care dorea să le invite pentru convorbiri.

Direcția Cadrelor, a primit dispoziție să-i pună la îndemână tot materialul cerut din arhive, și să invite pe rând persoanele citate la tov. Tănase. - A început o activitate furibundă de căutare a unor acte datate cu mulți ani în urmă. Era vorba în majoritatea cazurilor de comenzi de materiale, livrări din țară și din străinătate, și acte privind gestiuni financiare importante. După ce s'au găsit actele, a început în câteva zile audierea persoanelor- care a decurs într'un ritm destul de accelerat.

Primul a fost un director de serviciu, care a fost pus în fața unor dovezi așa de eclatante de fraude în valoare de mai multe milioane, încât a recunoscut totul în fața tovarășului Tănase, care dealtfel l-a obligat să semneze și o declarație în acest sens, după care a adăugat:

Tovarășe Director, dosarul va fi prezentat tovarășului ministru Diaconescu care va decide asupra măsurilor ce trebuesc luate, eu fac numai investigațiile.

Deci după o săptămână de activitate a tovarășului Tănase, ministrul Diaconescu primea primul dosar, compromițător, asupra unui important director din minister și membru de partid, în care se arăta că acesta făcuse fraude de mai multe milioane de lei, întovărășit de declarația susnumitului în care recunoștea cele puse în seama sa. Nimic mai clar. Povestea nu se mai putea acoperi, mai ales că anchetatorul venea direct dela Comitatul Central. În fața acestei situații ministrul nu a avut nimic altceva de făcut, decât să întărească cele constatate cu semnătura sa, să înainteze actele justiției și să convoace o ședință specială de partid, în care să arate cum respectivul s'a făcut vinovat nu numai de fraude dar a nesocotit în același timp și încrederea ce i-a fost acordată de partid și clasa muncitoare, așă că nu poate fi decât un sabotor și unealtă a capitalismului reacționar.

Actele înaintate justiției, au fost obiectul unui proces, din care a rezultat condamnarea respectivului la mai mulți ani închisoare, - confiscarea averii etc. Și așa au mers lucrurile mai departe. În fiecare săptămână, tov. Tănase prezenta ministrului câte un dosar cu fapte frauduloase indubitabile, și în fiecare săptămână cădea capul, unui director sau șef de serviciu.-

Nimeni nu îndrăznea să obiecteze ceva.

Toți tremurau în Minister, numai la perspectiva de a fi chemat, în fața tov. Tănase. Numele ce răspândea groaza printre cei cu posturi importante, era cu frică pomenit, căci puțini erau aceia ce se știau a fi fără nici o pată pe conștiință.

Se țineau ședințe peste ședințe de partid, nimeni nu mai știa cine este cinstit și cine nu. Înalți funcționari, despre a căror conduită corectă nu s'ar fi îndoit nimeni, erau peste noapte dovediți delapidatori, arestați și deferiți justiției. -Mulți se internau în spital, pentru a nu apărea în fața temutului satrap, alții făceau crize de inimă, ficat sau alte organe. După câteva luni de anchete ale tov. Tănase, întregul colectiv de conducere al ministerului era bulversat, descompletat, numeroase posturi rămâneau vacante. Nimeni nu mai avea curajul să garanteze asupra persoanei unui nou numit într'un post rămas vacant. Se întrevedea dezorganizarea completă a întregului minister. Mersul evenimentelor părea a fi inexorabil. - In fața dovezilor de necontestat, cei vinovați nu puteau decât să plece capul, când o întâmplare neprevăzută schimbă brusc mersul evenimentelor.

În cursul unei anchete, a fost inculpat tot pentru fraude și un director dela Poștă și Telecomunicații - despre care tov. Tănase nu știa că era ginerele ministrului Dumitru Simulescu. Și în acest caz dovezile de vinovăție a susnumitului erau clare.

Disperat , văzându-se compromis și susceptibil de a fi deferit justiției, acesta a apelat la socrul său.

Ministrul Simulescu (fost electrician) s'a hotărît să dea un telefon la Comitetul Central pentru a cere lămuriri cu privire la activitatea tov. Tănase. În dimineața următoare cheamă la telefon pe șeful Comisiei Centrale de control a partidului, și fu total surprins, auzind răspunsul acestuia la întrebarea sa: "Noi nu avem în corpul de control nici un tovarăș Tănase, și nici vorbă să fi trimis pe cineva din personalul nostru să facă anchetă în Ministerul Dvs. Avem într'adevăr un salariat cu acest nume dar acesta are cu totul alte însărcinări și nu mai departe acum 5 minute acesta a fost în biroul meu."

Nu se poate descrie stupefacția tovarășului ministru în fața acestui răspuns.

Ce a urmat este lesne de înțeles.

În ziua următoare, când se împlineau aproximativ 6 luni dela începutul activității sale în Ministerul Transporturilor și telecomunicațiilor tovărășul Tănase, era așteptat în biroul său de un căpitan de securitate, a fost arestat și condus la Ministerul de Interne.

Așa s'a întrerupt șirul de anchete ce a băgat spaima în multe foruri conducătoare și a dus la închisoare peste 20 de persoane cu poziție de răspundere.

E P I L O G - Cine era tovarășul Tănase? La Ministerul de Interne nu a fost greu să i se stabilească identitatea. Era un fost contabil, arestat cu câțiva ani în urmă, care ispășise în închisoarea Văcărești, o pedeapsă, pentru niște fapte discutabile. În cursul detențiunii el a avut ocazia să vină în contact cu alți deținuți, din care unii provenind din susnumitul Minister al Transporturilor și Telecomunicațiilor.

Dela ei a avut prilejul să afle multe fraude și nereguli, provocate de membrii suspuși de partid, care datorită poziției lor au făcut să fie arestați și condamnați, mulți salariați mai mărunți, nevinovați, dar care nu se puteau apăra împotriva mafiei de partid.-

Ieșit din închisoare, a hotărît să întreprindă pe cont propriu această acțiune de justiție - care a reușit în mare măsură să dovedească cine erau adevărații vinovați. - Rezultatul a fost că multi foști colegi de detențiune ai tov. Tănase au fost eliberați și reabilitați- iar cei ce în cursul anchetelor sale au fost deferiți justiției, au rămas definitiv condamnați.

Nimeni nu a mai revizuit aceste sentințe, căci faptele și dovezile de vinovăție erau indubitabile. Tovarășul Tănase a fost la rândul său eliberat după câteva zile de reținere în arestul Ministerului de Interne. Nu i s'a putut pune în sarcină nici un fel de vină penală, sau politică, iar activitatea lui nu a provocat nici un fel de pagube materiale ministerului sau vreunei persoane particulare. •

PEREGRINII SPAȚIULUI EXTRA-MIORITIC

Constantin MAREȘ

Urcam.

Urcam tăcuți de oboseala gândurilor și plecați de înfricoșarea clipei ce avea să vină.

Urcam spre râul de foc al judecății de pe urmă.

Il privisem atâtea dăți în nenumărate ceasuri la Voroneț. În ani de cumpănă îl văzusem înălbit de răsărit, ca iia în zi de hram în curtea bisericii. M'am întristat în cenușiul ploii ce trăgea o perdea peste peretele dinspre apus al ctitoriei și m'am cutremurat de frumusețea clipei ce nu trece de veacuri, când totul este stropit cu sângele amurgului bucovinean, ca în acea zi când cădeau frunze în sacrificiul ruginei și o voce de bariton traducea în spaniolă pisania: Yo Esteban Voevoda, pora gracia de Dios principe de la Tierra de la Moldavia, figo de Bogdan. . . Nu m'am întors, nu l-am văzut la chip pe cel ce glăsuia dar am știut totdeauna, că la o - undeva - firească răscruce a cărărilor timpului, venise pe Rosinanta în urma lui Traian ce făcuse și el cândva un drum din Iberia în Dacia. Am auzit doar un tropot și am știut că s'a dus.

Si iată că acum, când muriserăm toți de mult, ne apropiam de dogoarea focului ce nu se stinge pentrucă în el ard multe și mari păcatele noastre.

Nu ne călăuzea vorba nici unui glas, nici o mână nu ne arăta drumul, mergeam după cum ne poruncea povara conștiinței fiecăruia și acum nimeni nu mai putea înșela pe nimeni, și cu atât mai puțin, fiecare pe el însuși. Ne adunam laolaltă, mânați de un neauzit imbold, toți cei care în viață ne-am înfruntat, ne-am acoperit de ocări, sau cu slabe puteri am făcut puțin din ce s'ar fi cuvenit să fie mult, dar prin nevrednicia noastră, nu a fost să fie, decât, ceva peste nimic. Fără să o dorim, fără să știm cum, ne-am găsit laolaltă cei care în viață am fost românii pribegi ai celei de-a doua jumătăți a celui de-al douăzecilea veac dela Nașterea Lui. Eram toți adunați într'un loc deschis, unde înflorea iedera și fără ca să știm dinainte am simțit că locul acela se numește Dreptate.

Cineva, poate ceva, nu știam anume, deoarece glas nu s'a auzit, ne-a poruncit să îngenunchiem, necutezând a ridica globul ochilor înroșiti la globul de lumină ce acoperea capetele, I-am auzit glasul. Nu a sunat a tunet, era un glas trist de răstignit, de părăsit la cântatul cocoșului, când ne-a spus: Vi-l trimit pe Stefan să vă cerceteze mai întâi. Vi-l trimit pe Ștefan, pentru că este de-al vostru, pentru că faptele l-au făcut Mare și credința Sfânt.

Am știut că putem ridica ochii și în fața noastră se afla un om mic la stat, purtând o armură fără podoabe, iar mâna lui mică și osoasă se sprijinea pe un paloș în care se topise tot argintul lunii căzută în Limanul Nistrului. Pe cap purta coroană și era întocmai cum îl zugrăviseră meșterii în chip de ctitor. Dar vocea lui a tunat mânioasă:

Sunteți mulți, dar mai multe sunt faptele rele ce le-ați săvârșit și mai multe încă, cele bune ce v'ați ferit să le săvârșiți. Ați scăpat din robia temniței lui Anti-Crist și v'a fost gândul doar la plăceri. Dacă ași fi avut la Războieni un sfert din câți ați fost voi, nu mă mai opream până la Constantinopol. Ai mei au murit la Vaslui și vouă vi s'a făcut lehamite de mormintele lor. Mie mi-au căzut la Valea Albă Toma Stolnicul, Ioan Ciocârlie, Petre Iezereanul și Roman Coșulean și voi ați știut doar de plăceri și zavistie. Pentru dușmani n'ați mai avut nimic, că toată ura ați dus-o între voi.

V'a plăcut să gustați din pești rari și fructe scumpe, iară frații voștri flămânzeau, uitați, ca și mormintele celor căzuți la Râmnicul Sărat. Așa cum i-ați uitat de tot, pe frații voștri căzuți în robie, peste Prut, la Herța și Tețina, la Hotin și Horecea.

Ne judeci greu, Măria Ta, îndrăzni un glas.

Grele sunt faptele și cugetele voastre, ușoare v'au fost vrerile și ușuratece gândurile, ușarnicilor.

Si acum, ce are să se aleagă de noi?

Nu mai mi-a fost dat să aud răspunsul.

Se topise totul într'o boare.

Poate că Măria Sa se întorsese la Putna, nemaiavând încredere în arhimandriții de acum. Poate că s'a întors să sângere iar la Podul Inalt iar în acest timp, pribegii uitători de țară să se înroșească la soarele Iberiei, din care, uită în fiecare zi, că se trage Traian.

Poate că s'a întors să mai dureze o mănăstire, între două bătălii sau să mai moară odată, creștinește și în legea și datina strămoșilor, pe când alții vor uita și de moșie, și de lege și datină și de limbă chiar.

Mi se împăienjeniseră ochii și nu mai știam dacă murisem de mult, dacă mai trăiam încă și căutam tâlcul acestei vieți, câtă și cum ne este dată.

Când ochii mi s'au limpezit am căutat râul de foc al judecății de pe urmă. Dar Voronețul este departe și nu știu nici când și nici dacă îmi mai este dat să-l revăd, aievea.

Si închizând ochii, mi-a apărut înainte îmbinarea creației celor două feluri de albastru: albastrul cerului și albastrul de Voroneț și am înțeles că râul judecății îl purtăm fiecare din noi, în noi înșine.

•

ȚARA

CÂNTEC DE EXIL

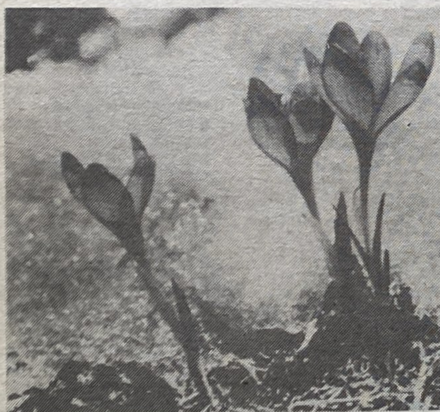
Adu-ți aminte de Țară când treci
Peste munți, printre oameni, pe ape,
Fie-ți sufletul ei pe aproape
Ca o umbră de veci.

Nu o rugă să spui pe'nserate,
Tara nu e un sfânt, nici o taină,
Ci chiam-o pe nume și-ascultă sub haină
Clopotu-i viu în piept cum îți bate.

Nicio faptă nu duce'nnapoi,
Niciun vânt, nico treaptă.
Peste timp amintirea e'n noi
Dintre căi cea mai dreaptă.

Călător pe aprinse poteci,
Peste văi ca o umbră amară
Pe izvorul de seară tremurând când te-apleci,
Adu-ți aminte de Țară.

Vintilă HORIA

COMOARA NEAMULUI

Poporul meu cunoaște-o suferință
Nemărginit de dulce și de blândă,
Ce'n vremuri grele ca și de izbândă
I-a mângâiat sărmana lui ființă.

Durere e, și-i chin și e dorință,-
Dar inima de dânsa ți-i flămândă;
Iar taina sa e-atâta de plăpândă,
Incât te soarbe'n ea cu ușurință.

Din văi și munți și valurile-albastre
Se'naltă'n sbor de doine către astre
C'o gingășie-atât de-armonioasă,

Cum nici un neam nu i-a simțit fiorul
Si n'a pătruns comoara cea duioasă
Din sfântul și supremu-i farmec: Dorul.

Mihai CODREANU

ANTOLOGIE

DOUĂ ANIMALE

de Vintilă RUSSU-ȘIRIANU

Deschizând ușa spre scara ce coboara cele trei caturi, omul fu aproape să cadă.

Se împiedicase zdravăn.

Bolborosind o înjurătură oarecare, se plecă să vadă pricina...

Tolănit pe ștergătoarea de picioare, fără a binevoi să se ridice măcar pe labele din față, un dulău enorm, cu blană ca o grădină în păragină, își blegi doar și mai mult urechile voluminoase și-l privi de jos în sus, din albul ochilor.

Câteva clipe, inima omului bătu mai tare.

Pe urmă, moralul său reacționă sub forma unui tușit semnificativ.

Iși îndreptă ținuta, își corectă poziția pălăriei și pronunță un "marș" energic.

Consacrata expresie se adresa -evident- câinelui.

Dar patrupedul își puse din nou botul pe labe fără a da vreun semn că ar fi priceput invitația.

Omul, încurcat se învârti câteva clipe în jurul câinelui, ca un câine în jurul unui arici pe care nu știe de unde să-l apuce.

Dar treptat, ca mercurul în termometru, furia se ridica în om.

Sub impulsul acestui crescendo, se răsti la câine:

- Marș d'aci potaie!

Si-l atinse prudent cu vârful șoșonului. Animalul îl privi cu expresia unei îndelungate experiențe în asemenea materie și se strânse pe un loc mai mic, voind să spună prin aceasta: "poftim de treci".

Calmul animalului, întări bănuiala omului.

Răsucindu-se în loc, privi clanța ușii, ca și cum de acolo putea veni o soluție, se uită iar la dulăul ghemuit sub picioarele lui, își șterse cu vârful unghiei un bob de noroi uscat, rămas pe palton și se scărpină sub pălărie.

Această serie de gesturi nu schimbă întru nimic situația exterioară.

Dar, în lăuntrul omului, supapa amorului propriu se deschise și sângele îi năvăli în obraz.

Făcând un mic ocol strategic, pentru a se uita mai fățiș între ușă și câine, își potrivi glasul și strigă aspru:

- Marș javră, ieși, marș!

Dulăul îl privi cu tristețe, liniștit.

Omul, încurajat de propria lui voce, înghițându-și răsuflarea, își luă inima în dinți și-i zvârli un picior în coaste.

Câinele icni, lunecă trei trepte și de jos, cu aceeași liniște, întoarse o privire adâncă spre om.

Omul, înfierbântat de acest succes, care-l făcea -în proprii săi ochi- din laș, erou, coborî repede și izbi din nou cu piciorul.

- Huideo! Auzi dumneata scandal, nemaipomenit, parc'ar fi la el acasă! Huo!

Și piciorul omului, repetă și mai brutal drumul la pântecul animalului.

Manevra se reînnoia cu perfectă simetrie.

Omul se răstea și lovia.

Câinele se rostogolea câteva trepte și fără a crâcni, întoarce spre om, privirea-i adâncă și albă.

- Huo murdarule, na javră de pripas, ține obraznicule!

Si șoșonul omului făcea "zdup" în coastele câinelui și câinele se prăbușia pe genunchi, ca un om cu o cruce în spate.

Mai erau câteva trepte până jos.

Omul la largul lui, țipă:

- Ia te uită, nici nu se mișcă, na bestie!

Si roșu de furie, mândreală și oboseală lovi cât putu.

Câinele zbură peste trepte și se izbi de ușa care răspundea de-a dreptul în stradă.

Lemnul răsună înfundat și țâțânile ușii gemură pentru câine.

Dela înălțimea câtorva trepte, unde se oprise omul -cu emfază- domina situația.

De sub el, dulăul, cu umerii gârboviți umil și gâtul căzut, îl privea lung, cu ochii mari.

Si nu vorbia.

Omul, gustând pe îndelete cruzimea victoriei, rosti cu condescen-

VINTILA RUSSU-ȘIRIANU

Desen de V.I.Popa

dența jignitoare a învingătorului:

- Ieși potaie! Preș îți trebuia, parcă tot pe preș ai stat! Haide, marș!

Și coborînd în pas de paradă, ultimele trepte, împinse ușa și-i făcu vânt animalului în stradă.

Afară viscolea ascuțit.

Fulgi uscați și subțiri, închipuiau valuri de praf înghețat, în văzduh.

Dulăul rostogolit, se opri la marginea trotuarului, se ridică în patru labe, se scutură din toți mușchii și înălțându-și capul stufos, brusc, crescu.

Omul făcu un pas și se opri, privindu-l fascinat.

Simțind de-asupra lui aerul liber, de-odată, voinicia se nărui în el ca un scrum.

Inima îi ciocănia precipitat coastele. O năvală de furnici îi trecu prin tălpi, saliva i se uscă pe limbă.

Vântul șuiera ironic.

Inlăuntru, câinele părea un biet ins prăpădit și se mișca stângaci ca un olog, în stradă devenise un vlăjgan robust și se rotea la largul lui.

Omul, cu ochii țintă la el, gândi mașinal: "e cât un vițel".

Și își simți picioarele plumbuite în pământ.

Animalul se scărpina cu indiferență: după ureche, sub gât și iar după ureche, ca la el acasă.

Omul, făcând o sforțare, urni piciorul să pornească.

In clipa aceea, crivățul vâjâi sălbatic. Câinele îi întoarse spatele cu pricepere și goana vântului aninându-se în ea, îi zburli blana și-l înălță cu o palmă.

Fiori de zăpadă jucau prin păru-i lung. Urechile întoarse pe dos și coada făcută pămătuf -de vânt- îi dădeau un aer fioros.

Balul viscolului îl masca în jivină sălbatică.

Omul rămăsese pironit, cu pupilele dilatate de imaginea animalului.

În închipuirea lui treceau pustietăți de păduri...

Gândi timid: "seamănă a lup".

Si făcu un pas înapoi.

Câinele, nedumerit, îl privi curios.

Omul tresări.

Câinele schiță o mișcare.

Omul se lipi de zid și mărul lui Adam i se îngroșe în gât.

Animalul și omul își încrucișară privirile.

Peste ei, în pădurea albă a văzduhului, haita crivățului, gonea nebun căprioare nevăzute.

Omul înlemnise.

Animalul tot mai curios, își aplecă într'o parte capul și-l examină cu băgare de seamă.

Omul își ținu răsuflarea și se făcu mic.

Secundele picurau cu încetineală exasperantă, ca dintr'un ceas de nisip.

Un vârtej de zăpadă veni, vântul țiui în strada pustie.

Câinele își feri capul.

Atunci omul se sfătui sacadat: "dacă aș lua-o încet pe lângă zid? ...Poate n'ar băga de seamă..."

Și încercă să-și făurească un plan: "dacă simte și se repede, ridic piciorul cu putere, îl pocnesc cu tocul sub fălci, amețește și...dar am șoșoni...sunt moi".

Și gândul de a porni pe ulița goală cu dulăul după el, îi înmuie genunchii.

Rămase neclintit.

Câinele privi din nou la om.

Pe bot începură a i se prinde țurțuri gâdilitori.

Tremură din buze să-i scuture. Mișcarea aceasta îi descoperi colții lungi și ascuțiți.

Omul gândi: "sunt pierdut".

Si o greutate i se lăsă pe creștet.

Crivățul suflă năpraznic zburlind și mai tare părul dulăului, i se răsuci în urechi și se avântă mai departe.

Câinele, privind cu jind ușa ce duce la ștergătoarea stufoasă, unde nu bate vântul, făcu doi pași.

Peste privirea omului, un păienjeniș se lăsă, coatele îi amorțiră.

Undeva, vântul se opri și brusc, o liniște ciudată încremeni totul.

Omul îndrăzni o mișcare.

Câinele îl imită și omul de frică muri jumătate.

De-odată, dintr'o curte, un lătrat furios porni.

Câinele ciuli urechile și întinse gâtul.

Atunci omul închipuindu-și colții mari înfipți în pulpa lui, zbucni ca un resort, trecu pragul dintr'un salt, trânti ca un nebun ușa după el și ca un câine cu coada între picioare, o tuli pe scări, sărind câte trei.

Sus se opri gâfâind, înnecat în propria lui răsuflare.

Picioarele i se tăiaseră.

Rezemat de balustradă omul arunca ochiri piezișe, de spaimă, peste ea.

Când îi reveni răsuflarea, sună.

Femeia, surprinsă, întrebă:

Ce s'a întâmplat? Ai uita ceva?

El vorbi alb, cu un surâs sticlos:

- Inchipue-ți dragă ce zăpăcit: plecam la servici cu raportul neredactat. Să-mi aducă o cafea în birou. Am să-l scriu acum.

Dezbrăcându-se, adăugă neglijent:

- A propos, spune-i lui Marin să ia o joardă și să coboare până jos. E o javră pripășită pe aci. Nu crezi că se tolănise pe scări! E un scandal, face murdărie...

PAGINĂ REALIZATĂ DE: NICOLAE NOVAC

SALON LITERAR

de Dumitru STÂNCESCU

SF. PAVEL EVERAC, SAU "NOUL DANTE-VLAD ȚEPEȘ"

Pentrucă "socialismul" nu răsplătește munca, în țările "socialiste" se fură ca în Codrul Vlăsiei. Oamenii fură de sting. Fură, răsfură și suprafură, așa că dincolo de trocul "statului", cetățenii își fac bursa lor de valori elementare, ciupite dela "statul" care le fură dela oameni, mici cantități de făină, zahăr, untdelemn. "Industrializarea" a dus la împuținarea făinei și a mălaiului, a zahărului, a untdelemnului, produse agricole și industriale în același timp, dar în dauna oțelului pe care oamenii n'au cum să-l mănânce, industria alimentară a decăzut și ea odată cu agricultura, pentrucă sclavii trebue să producă nu să mănânce. Lipsesc alimentele de bază, și icicolo speculanți ocazionali dosesc minimale cantități de produse, nu tone sau vagoane, sau depozite, ci cât o sută-două de kilograme, de una sau alta, zahăr, făină, untdelemn. Extrema penurie la care s'a ajuns se vede din sgomotul presei care denunță mereu câte un mic găinar, așa fel încât lumea trebue să creadă că tot echilibrul economic al țării se reduce la niște sute de kilograme mai mut sau mai puțin, dintr'unele sau altele. Pentru a preveni "catastrofa" care de altfel este la ea acasă, sunt mobilizați profeții condeeri ai partidului, ca să combată la gazetă asemenea malversațiuni de cinci parale.

Dar acești condeeri, în loc să dea vina pe un sistem care nu este nimic altceva decât un fel de "antiriul lui Arvinte", întins peste o țară întreagă, vedem că gigantica bătălie de redresare morală și economică dă împotriva unor mici pârliți. Cum face vechiul "educator al poporului", Paul Everac, autor al unor piese de teatru din carton și surcele, lipite cu pap și clei partinic, care acuză pe "hoțul necunoscut" al națiunii, că pe el, gogeamite Paul Everac, îl lasă nemâncat. Sentimentul de răzbunare împotriva acestor saboteuri ai raiului revoluționar și-l exprimă nodurosul făcător de piese în "România liberă", din 8.III.1981, unde scrie cu patos profetic: "Noi (adică "poporul", pentrucă toate sunt ale "poporului", n.r.), dacă sântem proprietari, ar fi cu cale să vă dăm în momentul ăsta afară. . . Si să mai stați și la închisoare ! Si acolo să vă dăm să beți în fiecare zi ulei. Si să mâncați făină. Si să vă frecționați cu mălai. Si să vă dăm în fiecare zi, cu lingura, un kilogram întreg de zahăr, să-l înghițiți obligatoriu. Voi care vreți să dereglați mecanismul comercial exploatându-i nevoile și slăbiciunile - să mâncați până vi se dereglează organismul propriu ! De ce să mai îmbolnăviți corpul social ? Imbuibați-vă și plezniți, dacă asta vă e plăcerea . . ." (PAUL EVERAC, "Scrisoare deschisă lui nea Dumitru Constantin și altora ca el", "România liberă", 8.X.1981). După cum vedem este sinteza pedagogică "Makarenko", între un Dante socialistic și un Vlad Tepeș care înlocuește țeapa cu pâlnia de îndopare torționară. Așa se prezintă "umanismul" pe malurile Dâmboviței. Dar adevărul este că nu există niciun prost pe malurile Dâmboviței, care să creadă că supra-emerit-tovarășul Everac n'ar avea păpică. Mofturi, și tocmai de aceea sărăcuțul nu pune în discuție sistemul care face "statul" negustor de untdelemn și măsline, de ace și mosorele, și chiar de "prospătură" pentru străinii doldora de dolărași, care poposesc prin "pitoreștile moteluri" de pe traseele Republicei revolute. Nu, sistemul este perfect, și vinovați sunt numai pungașii de sclavi, care traficheează cu ceea ce fură dela gura oamenilor, pentrucă toți Everacii regimului sunt ghiftuiți de prăvălii speciale, în care nu intră decât ei, ca să cumpere de pomană tot ce le dorește sufletelul. Tara este un lagăr de concentrare, în care câte un "capo" sau altul speculează deținuții, știind că vor fi tolerați pentrucă "statul" nu poate "organiza" altfel sclavitatea, iar gazetele înjură pentruca Everacii să arate că "n'ar ști de ce este vorba". Deci la "așa lagăr", "așa moraliști" ca să apere "raționalizarea porțiilor" pentru indigenii ocupați de "partid", cu tot tipicul "umanist". Iar campania de moralizare, revoluționară, așa cum spune Al. Tănase în aceeași zi în "Scînteia", "Este una din marile lecții ale istoriei literaturii și artei ce-și găsește în contemporaneitatea noastră socialistă, în cele mai de seamă împliniri literar artistice ale acesteia, o strălucită confirmare și noi ipostaze de realizare" (AL. TANASE, "Spiritul revoluționar în literatură și artă", "Scînteia", 8.X.1981). Cum noile ipostaze, foametea fără perdea, s'au ivit, ca rezultat revoluționar, artistul poporului Everac aduce o totală confirmare în viziunea lui umanistă, prin împlinirea unui nou realism-socialist al epocii: "Dante-Vlad Țepaș".

•

EPURĂRI IDEOLOGICE

In gazeta "EL ALCAZAR" din Madrid, 29 Iulie 1981, Vintilă Horia publică un articol întitulat "Spațiul poetic al exilului". Partea finală merită să fie citată, fiind vorba de un curios "Dicționar al literaturii române contemporane" apărut în 1977 la București, și în care nu este de găsit niciun scriitor român din Occident, fie că scrie în limba română, fie că scrie în alte limbi. Nu este nici măcar vreunul dintre acești autori căruia dela o vreme i-se publică unele cărți în R.S.R.

"După ce criteriu", se întreabă Vintilă Horia, "acești scriitori au fost înlăturați din paginile unui dicționar de literatură română, este un mister. Au încetat acestia să fi fost Români pentrucă trăesc în alte țări sau folosesc alte limbi pentru a-se exprima, sau pentru a publica opere în limba română, care nu sunt la îndemâna cenzurei? Incă odată, mister. Au fost evitați pur și simplu în dicționarul mai sus citat, așa cum au fost excluși din orice manual de literatură, sau dela posibilitatea de a fi editați în România". Intrerupem citatul pentru a menționa că între timp s'a făcut o mică excepție trecătoare în ceea ce privește editarea, și care de altfel se reduce la un singur autor. "Dar", spune mai departe Vintilă Horia, "nici măcar nu sunt de găsit în vreo librărie sau bibliotecile țării, cărți publicate de Români în alte limbi. Probabil că nefiind membri ai partidului comunist li s'a interzis dreptul de a face parte dintr'o literatură pe care tocmai ei au ridicat-o la cele mai înalte culmi ale faimei universale. Asemenea măsuri, legate birocratic de viciile eterne ale conformismului cel mai mediocru și contraproducent, nu împiedică însă ca acești autori să fie citiți pe ascuns și ca romanele sau eseurile lor, sau ce ar mai fi, puse în circulație de editurile străine, să fie trecute din mână în mână ca niște calâpuri de aur, ba chiar și în ediții fotocopiate, ca în URSS unde circulă în acest fel opere de Pasternak și Soljenițin. Există un echilibru cosmic, din care face parte și această technică. Dar consultând DICTIONARUL lui Marian Popa, dau peste alt mister. Unii dintre marii scriitori care și-au publicat opera între cele două războaie mondiale figurează în acest dicționar, alții însă nu. De exemplu am găsit numele poetului și filosofului Lucian Blaga, dar nu l-am găsit pe acela al altui poet și filosof, Dan Botta și nici pe al fratelui său, poetul Emil Botta. L-am găsit pe poetul și prozatorul Vasile Voiculescu, dar strălucește prin absența lui Ion Pillat, după cum absent este și poetul (și gânditorul creștin întemeetor al celei mai bune reviste literare GANDIREA, care-a apărut între 1922 și 1944), Nichifor Crainic. De asemenea nu sunt puși poeții Adrian Maniu, Simion Stolnicu, Stefan Stănescu, Ovidiu Caledoniu sau Stefan Baciu, azi exilat în Hawaii, autor al multor cărți de poezie și proză scrise în limba spanoilă. Care a fost criteriul acestei funambulești selecții, desigur nu vom ști niciodată. Cea mai mare parte din numele mai sus citate au încetat de-a fi ale unor ființe în viață, dar oprobiul îi urmează mai departe. Dar: de ce unii sunt acolo, de ce alții nu? Mister al spațiului în care se practică utopia".

Această persecuție ideologică a spiritului, caracteristică atâta unor feroci puriști anti-totalitari, cât și puriștilor totalitari ai "Gulagului" sau ai întreprinderilor gen Auschwitz dintre o serie "Gulag" și alta, este una din cele mai sinistre manifestări din acest secol, tipică pentru toți ratații, ajunși la putere și bolnavi de râe pe suflet. Secolul XX rămâne în istorie, ca secolul prin excelență al crimei de aplicare a "culpabilității colective", în vederea exterminării fizice, sau cel puțin morale a unora care au aparținut sau aparțin unor grupe disgrațiate sau unor rase declarate ca fiind disgrațiate. In orice caz, în țări mai civilizate, ca în Franța, de pildă, oamenii spiritului s'au mai emancipat de această lege impusă de comunism, și de tot ce i-a fost sau îi este aliat, sau l-a imitat, în acest secol.

•

MICI ALUZII

Maestre ale nuanței în raporturile de toate zilele, femeile pot face uneori minuni când scriu una ca să se înțeleagă alta. Ca Ana Blandiana, poetă inteligentă, cu mare sensibilitate și talent, care scrie săptămânal câte un mic articol, plin de sare și miez. Astfel în "România Literară" din 11 Iulie 1981, își evocă într'un asemenea mic articol, fostul profesor de muzică din liceu, care nu vorbea copiilor nimic despre muzică dar îi aducea și la ore suplimentare silindu-i "să învețe să cânte tot felul de cântece lipsite de farmec". Cum Ana Blandiana și-a făcut școala în timpul ascensiunii "puterii populare" e dela sineînțeles că trebuia să învețe cântece de exaltare a lui Stalin și a partidului, sau în orice caz a partidului dacă murise Stalin. In vremea celor din generația precedentă însă nu era așa. Cântecele erau pline de farmec, bucăți corale de autori români, scrise în stil popular sau piese corale de muzică clasică, și cu toate că nu existau pe atunci casetele magnetofonice, copiii învățau formele muzicii prin exemplificări cu discuri, liceul avea chiar orchestra lui, existau concerte cu reduceri pentru școlari, și era pe vremea exploatării capitalsimului burghezo - moșieresc. Amintind de școala prin care a trecut, sinistra școală stalinistă care-a precedat sinistra școală de acum, cu școlarii "agro-muncitori" pe gratis, Ana Blandiana bate, cum am zice șeaua, cu dublu efect, și la urma articolului zice: "Am încercat să-mi imaginez o lume în care creșterea nivelului de cultură a unui popor nu s'ar mai socoti prin numărul celor care fac artă, ci prin numărul celor care o înțeleg". Aud? Să sperăm că vor auzi și urechile lungi ale lui "n'a vede n'aude" din etajul de sus al stăpânirii. Poeta se referă cu evidență la farsa numită "Cântarea României" care ia timpul liber al muncitorilor fără să le dea nimic în schimb decât nesăratele laude stereotip-patriotice într'o presă scrisă cu ochii închiși, pe care nu o citește niciun muncitor. Sub imperativul "să joci că te tai", oamenilor li se fură și puținul timp liber pe care îl mai au, și în loc să se bucure de frumusețile muzicii azi așa de ușor transmisibile prin mijloacele existente, se îmbâcsesc într'un fel de industrializare a folclorului care își pierde și ultimul rest de prospețime.

•

APEL

S'a pus în lucru o carte nouă ! Este vorba de tipărirea unui important număr de poezii compuse în închisorile din România, în cea mai mare parte inedite.

Este greu de spus în câteva rânduri, ce reprezintă pentru cultura românească această colecție. Va fi sarcina celui care este însărcinat să o prezinte cititorului.

Foști deținuți politici ajunși în lumea liberă, cele mai multe din publicațiile exilului, strădania colaboratorilor noștri și a altor români anonimi, dar mai ales neobosita grije și insistența a Dlui Zahu Pană, responsabilul acestei ediții, face din această colecție cel mai scump tezaur, tot ceeace sensibilitatea poeților a putut să traducă în vers și să transmită în afara zidurilor închisorilor.

Cei care doresc să intre in posesia acestei cărți, să se facă cunoscuți cât mai repede.

Cheltuelile tipăririi trebuesc acoperite. Noi nu dispunem de fonduri și numărul exemplarelor va fi limitat. O parte din volume vor fi trimise - bineînțeles gratuit- instituțiilor importante sau celor care se ocupă cu problemele românești.

Lucrarea nu are deci caracter comercial. Fiecare poate contribui cu o sumă în raport cu posibilitățile lui, dar oricum costul unui exemplar va depăși suma de zece dolari USA. Subscripția rămâne deschisă tuturor.

Numele celor care vor contribui vor fi publicate, cu sumele respective în cadrul cărții. Anonimatul va fi respectat la cererea celui ce nu dorește să-i apară numele.

Banii vor fi trimiși pe adresa "CUVANTULUI ROMANESC" cu mențiunea specială "Pentru POEZII DIN INCHISORI".

Sperăm că acest Apel va găsi ecoul obișnuit la toți cei care nu vor să uite suferințele celor trecuți prin iadul închisorilor.

Cuvântul Românesc

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

NICOLAE NOVAC

CATAPETESME

POEME

EDITURA CARPATI
MADRID
1954

Volumul "Poeme fără țară" apărut în 1954 în editura Carpații constituie cu siguranță un eveniment literar, unul ce nu va putea rămâne necomentat de cercetătorul literaturii romăme de măine.

Prefața lui Aron Cotruș, scrisă lapidar însă bogată în conținut și suflu vizionar, însoțită de trei desene de pictorul E.Drăguțescu, prezintă pe poeții exilului, Vasile Posteucă, Nicolae Novac și N.S.Govora. Precum pe bună dreptate susține autorul nobilei predoslovii, fiecare dintre autori, aduce cu el mireasma unei anumite regiuni a României, reeșit dealtfel evident, cum se întâmplă când lucrul este de preț, chiar din titlul purtat de ciclul lor de poezii.

La V.Posteucă, "Icoane de dor", exprimă înălțimea țării pădurilor de fagi, Bucovina, treptele urcate pe Rarău ating țărmii de azur ale cerului și așa se continuă pe drumul mănăstirii Putna până la Codrul Cosminului și mândra cetate de altădată a Cernăuților, astăzi roabă îndoliată. In acest cadru spiritual bucovinean este ciuta de legendă și poezie, izvoarele cu luceferi și stele, răsfrânte în sufletul poetului, "Icoane de dor".

N. Govora alege pe "Acolo șezum și plânsem" din "Întunecare" al ieșeanului Cezar Petrescu, în parcuri mâncate de oftica tristeții plânge pe harfe bacoviene ca psalmistul pe zidurile Ierusalimului. Si cu el bocește Țara de jos, dintre râuri, a Moldovei.

De aceea nu întâmplător N.Novac își intitulează culegerea sa "Catapetesme", referindu-se la peretele despărțitor al bisericilor ortodoxe dintre altar și naos. Împodobirea lui cu icoane cuprinse în chenare aurite oricât ar fi sfinții bizantini șterși de fumul cădelnițelor, formează partea lumească, artistica a lăcașului de închinăciune, construirea lui în purpură și nestemată constituie fala existenții bănățeanului mare meșter, de pe ale cărui meleaguri descinde ca un fiu preacredincios lor, poetul N. Novac.

Si fiindcă de opera celorlalți m'am ocupat pe larg în alte părți, acuma ași vrea să mă opresc mai cu atenție asupra poemelor acestuia din urmă, "Catapetesme".

Recunosc că analiza de față vine oportun surprinzându-mă în plină preocupare privind poezia bănățeană, poetul de față conturându-se într'o postură cu totul nouă, a exilatului sau a desțăratului.

Și dacă în general remarcăm la poeții bănățeni studiați o atitudine pasivă față de Divinitate, nu atee ci una însușită din practica milenară de a trăi cu frica lui Dumnezeu, consumarea vieții fiind ea însăși o mărturisire a Domnului, -ceea ce poate fi religie dar lipsită de haina ei misticăiată că prin experiențele sale italice, Novac își deschide scena spirituală în sfârșit cu o rugăciune, demnă de pana unui sfânt în același timp poet: Doamne / Fă-mă pâine caldă, fă-mă azimă, / Și frânge-mă și dăruiește-mă celor flămânzi de lumină./ Foamea de Tine să-i sature pe ei;/Setea mea de ceruri să-i mângâie pe ei.

În continuare aflăm că marea lui întâlnire e legată de frumusețile artistice din cale-i, deci are revelația concretă a lui Dumenzeu, ca bunii săi de pe valea Cernei, prin senzații și intermediari ai trupului, proecții ale percepțiilor senzoriale: Sub cupola "Sfântului Petru", Tu ai venit spre mine pe drum de lumină În "Santa Maria Maggiore", mi-ai pus mâna dreaptă pe umăr; (Bucuriile vieții mele, sunt de-atunci fără sfârșit, fără număr.)

La Assisi, în mediul hieratic irizat din lut și piatră, lângă sfântul Francisc, la fel cu mai toții artiștii, începând dela Cimabue și Giotto până la românii servi ai visului, ajunși pe solul tainic al Assisiului, și poetul nostru îmbracă rasa cu mătănii a unui frate franciscan întru credință. Căci la Assisi florile de laur și foșnirile ramurilor de chiparoși, în vânt, sunt aripi de îngeri albi scuturând pe suișul potecilor lumina raiului pierdut, prezența bunului Dumnezeu: M'opresc pe-o piatră, cu ochii răniți de lumină și sânge./ Lângă mine, Sfântul s'a oprit și el cu cerul în palme și plânge .

Personal consider că o atare convertire la franciscanism ține de nevoia de purificare și sfințenie -din totdeauna dar mai accentuată azi- a poporului român.

În Florența nu-l oprește nici Botticelli nici Michelangelo ci umbra întunecată a lui Savonarola, una din permanențele cetății de pe Arno:... Târziu, norii se sparg. Luna-și plimbă pe apele cerului, suavă, gondola. / Să fi simțit oare, trecând pe lângă mine duhul lui Savonarola ?

Veneția din contră îi va părea ca o cetate a visului, mai bine zis o imagine a unui vis consumat în istorie: Vezi aici totu-i vis, totu-i minciună,/Până și albii hulubi și boabele de aur din mână.

Dialogul cu Domnul al poetului aparține totuși bănățeanului, odată ce nu depășește limitele datului și ale fenomenalului, fizic și niciunde metafizic. Poemele respective, oricum, se înscriu printre expresiile originale ale spiritualității bănățene și dacă le vom raporta la sofianismul lui Arghezi, primesc semnificații mult mai generale: Ii simt mâna caldă în mâna mea./Oare când mori sau când învii, să fie asa ?/ Nu știu. Mă caut. Dar nu mai sunt eu !.../Prin sufletul meu, a trecut-lumină-Dumnezeu.

Această senzualitatea să-i zicem spiritualizată numai cunoaște oprelisti când e vorba de iubire, femeia devenind un scop carnal ca Suzana în baie sau un nud de Maillol: Iar, când sub priviri te am, deșartă, albă și goală,/Culeg ispita-ți, bobi mărunți din argintata poală /Îți citesc în priviri voluptoasa-ți chemare/Și mă cufund în tine ca luna în mare... .

Uimitoare declarație de dragoste e "Cântec albastru", culoarea constituind nu un ton de paletă ci o obsesie, râul scurs din ochii ei albaștri peste obiecte, metafora egalând pe cea a lui Blaga, când considera întunericul nopții cu surse în privirile iubitei: Cât de albastră e luna și tu cât de albastră îmi ești, / Ruptă din balade sau cine știe din ce albastre povești.../Sau, poate dintre albăstrite file de hrisov. Să nu te deochi !/Iți sărut mâna ta albastră și-albaștrii tăi ochi !...

Indrăzneala devine barbară și sigur ar fi revoltat pe ipocriții lectori, cei ce au condamnat unele poezii ale lui Baudelaire scrise pentru alcoovul cu parfumuri de mosc ale frumoasei sale malabareze: Ți-am sărutat în versuri: sânii, mijlocul și șoldurile,/Toate nebuniile și toate fiordurile/Și'n timp ce alții te aveau cu zecile, cu sutele, / Eu îți alintam între două rime, pulpele...

Dealtfel și în unele din povestirile sale îl descoperim în fieful decadenței de onoare a lui Maupassant de ei înrudit cu subiectele unor pictori impresioniști. Dar ca să fiu bine înțeles N. Novac chiar și în "Aquarele" nu este pictor căci jocul său de lumină și de străluciri cromatice întunecate brusc, sunt puse pe pânza sentimentelor, echivalențele în culori, neavând nicio corespondență picturală. Novac lucrează cu emoții, trăiri, chiar patimi, materialul de toate zilele a poeziei și a poetului-poet.

În psalmul toamnei și al pustiului ei, orgia bachică și bucuria de a fi atât de proprie bănățeanului decum îl cunoaștem până acum, este înlocuită cu disperarea cernită din corurile lui Eschil: Astăzi, /Durerea și desnădejdea, amar ne cuprinde./Nu mai aprinde candela speranțelor, iubito./ Nu o mai aprinde !...

Sau din versurile "Către un prieten pribeag" : Prietene,/noi vom închide odată ochii/undeva departe,/ca și când cineva cu un gest brutal / Ar închide o carte./Va fi atunci o noapte ca asta,/tristă și cețoasă/ sau-poate,/ va fi o noapte senină/ cu stele și lună frumoasă,/cu miros de Bărăgan/și triluri de privighetoare,/pentru inima noastră-/ pasăre rănită- / ce se strânge în cuibul ei/și moare...

Încă multe astfel de stihuri îmi amintesc de rândurile scrise de bănățeanul Romul Ladea lui tata, pe când era încă și el un exilat în țara sa. Emanau atâta disperare și iz de moarte încât de câte ori îmi vin în minte mă umplu de durere fără margine, șoapte cu gustul amar al foilor de lavandă, venite de dincolo, de sub buze de morminte.

Dar originalitatea și tăria caracteristică a versurilor lui Novac, ca în romanul "Dragostea albă", stă în puterea sa de a reînvia un trecut, de a reveni la el pe cărările ascunse ale sufletului avariat de vreme, vrăjitorind o atmosferă aparte de halucinoză sau mai bine de himeră tăvălită în havuzurile înroșite de crepusculul înghețat al fostului, scenele neavând realitate decât pe vitraliul nevăzut al inimii. Ca eroul din Marile Sperațe al lui Dickens își rememorează zilele apuse, în reverberația fântânilor fără cumpănă, abis al subconștientului, personajele principale mimează rolul macabrelor schelete pudrate. Efectul este sublim și îi aparține total:... Intr'o noapte de smoală,/Pasărea neagră,/Pasărea rea,/ A cântat pe creștetul casei,/Sau poate altundeva.../De-atunci, totul a coborât aci în tăcere/Scrum și cenușă;/Păianjenii și-au țesut pânza uitării/Peste ferestre și ușă. și mai jos: Numai pianul zâmbește sarcastic, cu dinții murdari / De parcă ar fi trecut peste el mii de ani,/numai mâini de hornari./Și uite, în colțul ăsta sub mucegai/Se recunoaște întradevăr greu,/Vestonul nostru cu număr pe mânecă/Pe care-l purtam în liceu.../Iar aici, în lada asta/ sunt putrezite file de manuscrise / În care noi, cândva,/Ne-am îngropat atâtea vise,/Vezi patul în care ne-am culcat trupul și iubitele/E nedesfăcut/De când noi am murit,/De când noi ne-am pierdut...

Adică bănățeanul este excesiv, precum se lasă furat de fericire asa cade de usor și în plasa jelei și a desnădejdii, numai că și de data asta predomină o robustețe să-i zicem optimistă, una ce privește clipa curând salvată, de aceea se scuză orice abuzuri, barocul și barochizarea fiind unul din caracterul lui cel mai stabil.

Acele "Cărți poștale", sunt retrăiri, mai precis fragmente din ele, raze ale soarelui trecute printr'o prismă, transformate apoi în liniile și cercurile dintr'o geometrie a sufletului de Kandinski; Așa va vorbi tatălui, fratelui, surorii Ana și mamei, la aceasta din urmă mâinile, ca la Rodin, poartă simbole de catedrale în ele: Mâinile tale, mamă,/mâinile tale noduroase,/mâncate de leșie,/ bătute de sapă, /arse de soare,/mâinile tale cu care m'ai alintat/sau m'ai bătut /întinde-mi-le peste spații/ să ți le sărut !...

Nimeni nu poate tăgădui marea realizare ale acestor clipe poetice, scântei risipite de cometele din calea robilor, când se desprind de pe coroana absolutului și cad în marea neantului.

Așadar poetul nostru adaogă la drogurile rashului dionisiac, danț al belerinei pe caldarâmul New Yorkului (Dansatoarea) câteva picături din hidromelul lui Apollo, realizând vestita sinteză, Venus din Millo sau Flora de Tițian, Tragedia lui Nietzche, adică vreau să spun că N. Novac alături de Romul Ladea în arta din a doua parte a activității sale, introduce în cultura bănățeană sentimentul profund al tragicului, al morții la sculptor, al pierderii, cu țara a unei părți din viață, la poet. Paralela între opera celor doi cu potențialități înoitoare, mai poate dealtfel continua.

În "Haiducești" autorul se obiectivizează din nou, aruncă alte straie peste simțămintele lui, dorind să cânte pe mai multe corzi chiar și dacă din alte game. Gândul său se îndreaptă către cei mulți, la oamenii în opinci, la bănățeanul Dumitru Voinic, partizanul din munți, ecourile cotrușiene neputând fi evitate, poate sunt chiar căutate numai în poezia ce îi este dedicată: Când inima țării jelește / Și plânge, / noi scrim, prin văgăuni de munți, / istoria cu sânge.

Din necazurile anilor ne întâmpină Semenicul, proaspăt și tânăr, unul din frații munților vineți ai Sibiului, din aceiași lirică, a lui Aron Cotruș: Mă ridic să mă ardic,/ lângă tine Semenic, / cu flăcări în ochi și'n sânge, / să te pot la pieptu-mi strânge,/să pot jalea a o stânge,/ din vatra tot natului, / de pe ulițele satului,/ din patul săracului...

Încheie în ritm de cântec popular de fluier sau nai, "Pe Caraș în sus", întrupându-și eul în baciul mioritic, rătăcit pe continent departe dar mai apoi întors la stânele tinereților, ale neamului românesc.

CATAPETESME, alături de ICOANE DE DOR și ACOLO ȘEZUM SI PLÂNSEM, oferă un mănunchi de poeme scrise de un locuitor al Parnasului, al cărui gest interior materializează un potir menit să împartă sângele de pe Golgotă desțărării pelerinilor zilelor de mâine, poeme-iconostas pentru bisericile viitorului.

Si va trebui să închei cu un paradox: în drumurile sale din ce în ce mai distanțate de țara sa, cu experimente majore aparent tot mai străine, poetul Novac, în universalizarea sa nu încetează niciun moment a fi bănățeanul pur, împlinind astfel una din legile cele mai trainice ale pământului său natal, Banatul. •

Ovidiu VUIA

NOCTURNĂ

Biruință
E-a nopții suferință,
Căci piere o dorință,
Rămâne o credința
Deșteaptă
Și dreaptă;
Ființa care-i moartă
Rămâne,
Cu vorbele bătrâne
Si cuvintele nebune,
Cu bardul Ossian,
Odihna cărții Koran
Si-o cană cu apă,
Ce-adapă;
Piere o chemare,
O așteptare,
Stă o floare,
In Carul Mare
Si'n Carul Mic,
Câte-un pic,
O lacrimă cinstită,
Curge hotărâtă,
Un strigăt oprit,
Intre cer și pământ adâncit.

Elisabeta A. CRISTESCU

MIT ŞI ISTORIE ÎN LITERATURA POPULARĂ

Mircea ELIADE

Odată cu poemul epic și balada eroică, literatura orală atinge maximul ei de autonomie, se detașază cel mai mult de vechile scheme mitice și se forțează să atragă atenția auditorului asupra evenimentelor pentru ele înșile, întrucât istorie umană. De altfel este remarcabil faptul arătat de Nora și Munro Chadwick, că perioada creatoare a poeziei eroice supraviețuește rar "vârstei eroice" la diverse popoare; cu alte cuvinte ea coincide cu tensiunea istorică cea mai înaltă la aceste popoare. In această privință toate poemele epice își au izvorul într'o anumită istoricitate: nucleul lor originar nu mai este ca în literatura orală folclorică un erou atemporal și o acțiune archetipală, ci un personagiu concret, un eveniment istoric.

Literatura epică orală inventează această nouă dimensiune care se va transmite de altfel la proza narativă și la romanul modern: ea descoperă valoarea unei vieți umane personale și a evenimentelor istorice reale, a acțiunilor care izvorăsc din conflictele între diverse destine și care ca atare nu se prezintă niciodată de două ori. Cu această proză apare mai târziu gustul situațiilor dramatice pentru propria lor valoare umană și al acțiunilor datorite libertății, provocate de dorința de a face o nouă istorie, de a nu mai repeta modele mitice. Eroii narațiunii moderne nu se mai confundă unul cu altul, viața lor se desfășoară în timpul concret, istoric, și nu în illo tempore, în AIONUL imobil al miturilor și al basmelor tradiționale.

Dar dacă poemele epice orale exaltă personagii istorice și povestesc evenimente reale, această realitate istorică inevitabil va fi transfigurată de memoria colectivă și revalorizată de imaginația poetică, în așa fel încât după un oarecare timp va cădea din nou în categoria mitului. In primul rând timpul cronologic cade victima acestei mitizări a istoriei. Poemele epice sunt pline de anachronisme. "Cântecul Nibelungilor" ne arată pe Dietrich von Bern (Theodoric Ostrogothul) și oamenii lui, la curtea lui Etzel (Attila), deși Theodoric s'a născut după Attila. Dietrich, mort în 526, apare ca nepot al lui Ermenrich (Eormenric), mort în 370 și care în realitate era un foarte îndepărtat strămoș al lui. In poem Ermenrich se ceartă cu unchiul lui și se refugiază la curtea lui Attila, mort în 453.

Anachronisme asemănătoare abundă în toată literatura eroică orală. Marko Krajlevici, protagonistul epopeii iugoslave, s'a făcut cunoscut prin vitejia lui în cea de-a doua parte a secolului XIV. Existența lui este un fapt istoric și se cunoaște chiar data morții lui (1394). Dar epopeea populară va face din el când prietenul când dușmanul lui Iancu Huniade, care s'a distins în războaiele lui împotriva Turcilor către 1450. Unii eroi din "bylinele" rusești corespund unor prototipuri istorice. Mulți dintre eroii ciclului Kiew sunt menționați în cronici. Dar istoricitatea lor la atâta se reduce. Nu se poate preciza nici măcar dacă principele Vladimir, figură centrală în cilcul Kiew, este Vladimir I, mort în 1015 sau strănepotul lui Vladimir II, care a domnit între 1113 și 1125. Iar cât privește marii eroi din bylinele acestui ciclu, Svytogor, Mikula și Volga, elementele istorice conservate în legătură cu persoanele și aventurile lor se reduc practic la nimic. Ei sfârșesc prin a se asemăna până la confundare cu eroii miturilor și povestirilor populare. Unul dintre protagoniștii ciclului Kiew, Dobrynya Nikitici, care figurează uneori în byline ca nepot al lui Vladimir, își datorează faima în ce are ea mai bun unei fapte evident de caracter mitic: omoară un balaur cu 12 capete. Un alt erou al bylinelor, Sfântul Mihail din Potuka, doboară la rândul lui un balaur gata să înghită o fată care îi fusese adusă ca jertfă. Intr'un oarecare fel asistăm la metamorfoza unui personagiu istoric în erou mitic. E vorba de mai mult decât de aducerea unor elemente supranaturale ajutătoare, cum se vede în multe exemple: eroul Volga din ciclul Kiew se transformă în pasăre sau lup, întocmai ca un șaman sau un personagiu din vechile legende; Egori vine pe lume cu picioare de argint, brațe de aur și capul acoperit de perle iar Ilya de Murom, care seamănă mai curând cu un uriaș din povești, pretinde că poate face să se atingă cerul și pământul, etc. etc. Dar mai este ceva: mitizarea prototipurilor istorice care n'au furnizat protagoniștii poemelor populare, se modelează după un tipar exemplar: sunt făcuți după "chipul și asemănarea" eroilor din vechile mituri. Toți au comun o naștere miraculoasă și atât în Mohabharata cât și în poemele homerice, cel puțin unul din părinți este o divinitate. In poemele epice orale tătare și polineziene, eroii, la origine sunt personagii istorice, care întreprind o călătorie în cer sau o coborîre în iad. De asemenea au relații cu zâne și semi-zeițe. Mama lui Marko Krajlevici este o Vila, o zână, analog cu mama nimfă sau naiada unui erou grec. Soția lui de asemenea este o Vila pe care o obține prin șiretenie și căreia îi ascunde aripile ca să nu-i sboare, lucru care se întâmplă în unele balade, după nașterea primului copil al cuplului, ceea ce amintește de mitul maori al lui Tawhaki, pe care soția lui, zână coborîtă din cer, îl părăsește după ce i-a dăruit un copil. Marko luptă cu un balaur cu trei capete și-l învinge, asemeni modelului archetipal al lui Indra, Thretaona sau Hercule, care înfruntă victorios un monstru tricephal (acest "motiv" mitic corespunde unui ritual de inițiere eroică sau militară). Conform mitului "fraților inamici", Marko se luptă cu fratele său Andrija și îl ucide.

Același prestigiu mitic aureolează alți eroi ai poeziei epice iugoslave. Vucașin și Novac se însoară cu zâne (Vila). Vuk ucide balaurul din Jastaebec și se poate transforma al însuși în balaur. Vuk, care domnește în Srijem între 1471 și 1485, vine în ajutorul lui Lazăr și Milica, morți cu un secol mai înainte. Poemele a căror acțiune gravitează în jurul primei bătălii dela Kosovo (1389) prezintă personagii decedate cu decenii înainte, ca Vukașin de exemplu, sau alții care trebuiau să moară cu un secol mai târziu (Erceg Stjepan). Zânele (Vila) vindecă eroii răniți, îi învie pe cei morți, le prezic viitorul, îi previn asupra pericolelor care-i amenință...etc., și astfel ca în atâtea mituri o ființă feminină protejează eroul. După cum nu lipsește nicio încercare eroică: străpungerea unui măr cu săgeata, saltul peste mai mulți cai, recunoașterea unei fete într'un grup tineresc îmbrăcat la fel,...

Repetăm că nu este pus în cauză caracterul istoric al personagiilor, dar istoricitatea lor nu rezistă multă vreme la acțiunea corosivă a mitizării. Evenimentul istoric însuși, oricare ar fi importanța lui, nu se menține în memoria colectivă și amintirea lui nu înflăcărează imaginația poetică decât în măsura în care evenimentul istoric se apropie cât mai mult de un model mitic. In bylinele consacrate catastroafele invaziei napoleoniene din 1812, este uitat rolul Tarului Alexandru I ca șef al armatei rusești, sunt uitate numele și importanța lui Borodin, și nu se desprinde decât figura de erou popular a lui Kutuzov. In 1912 o brigadă sârbească întreagă a văzut pe Marko Krajlevici conducând șarja împotriva castelului din Prilip, care cu secole înaine fusese fieful acestui erou popular. A fost suficientă o întreprindere cu deosebire eroică, pentruca imaginația colectivă s'o asimileze archetipului tradițional al faptelor lui Marko, cu atâta mai mult cu cât era în cauză chiar fostul castel.

Amintirea unui mare eveniment istoric sau a unui personagiu considerabil nu se menține mai mult de două sau trei secole în memoria colectivă. O expediție a Turcilor în Moldova, datorită rigorilor unei ierni grele, se soldează cu un dezastru fără precedent și piere întregul corp expediționar. Cronicele poloneze și turcești povestesc episodul amănunțit. In baladele românești el nu mai este decât un fapt mitic: războiul între Malcoch Pașa și Regele Crivăț, ajutat de Vânturi și alte ființe mitice. Acest proces se explică prin faptul că memoria colectivă populară reține cu greutate evenimentele istorice autentice și figurile "individuale" dotate cu personalitate proprie. Memoria populară evoluează aproape numai pe măsura dimensiunilor stabilite de gândirea mitică. Această memorie identifică archetipuri și comportamente exemplare, și nu ține seamă de personagii istorice și evenimente întâmplătoare. Personagiul istoric este asimilat modelului archetipal, cum ar fi "eroul", "adversarul", etc., în vreme ce evenimentul este integrat în categoria gestelor mitice, ca lupta împotriva balaurului, frații inamici, etc. Dacă unele poeme epice păstrează ceea ce s'ar numi "adevărul istoric", acest "adevăr" nu privește aproape niciodată personagii și evenimente precise; el amintește însă instituții, comportamente și peisagii tradiționale. După cum observă Murko, poemele epice sârbești descriu cu destulă fidelitate viața din regiunile austroturcești și turco-venețiene de mai înainte de pacea dela Carloviț (1699). Dar aceste "adevăruri istorice" interesează mai puțin prin "personalități" sau "evenimente" decât prin formele tradiționale ale vieții sociale și politice, într'un cuvânt archetipurile supuse unei deveniri mai lente decât devenirea individuală.

Se întâmplă uneori, foarte rar, să fie surprins pe viu un eveniment care se transformă în mit. Puțină vreme înaintea războiului trecut, marele muzicolog Constantin Brăiloiu a avut prilejul să înregistreze o admirabilă baladă într'un sat din Maramureș. Era vorba de o iubire tragică: un tânăr logodnic fusese vrăjit de o zână a munților și la câteva zile înaintea nunții zâna, geloasă, l-a prăbușit de pe o stâncă în prăpastie. A doua zi niște păstori i-au găsit trupul și pălăria agățate într'un copac. Ei au dus trupul mortului în sat unde le-a ieșit înainte logodnica. Văzându-și logodnicul fără viață, fata a început să intoneze un bocet funebru, plin de aluzii mitologice și liturgice de o aspră frumusețe. Acesta era conținutul baladei. Tot înregistrând diferite variante pe care le găsea, folcloristul a început să se intereseze de timpul în care s'ar fi întâmplat tragedia și i s'a răspuns că este o foarte veche întâmplare, "de foarte demult". Dar insistând în ancheta lui, Brăiloiu a aflat până la urmă că evenimentul era vechi doar de 40 de ani. El a sfârșit chiar prin a afla că eroina baladei era încă în viață. A vizitat-o și a ascultat din gura ei povestea celor întâmplate. Era o tragedie destul de banală: într'o seară logodnicul ei a căzut într'o râpă, făcând un pas greșit, dar nu a murit imediat și la strigătele lui a fost găsit de niște țărani care l-au dus în sat unde a murit puțin după aceea. La înmormântare, logodnica împreună cu alte femei din sat l-au bocit repetând formulele rituale fără să facă nici cea mai mică aluzie la zâna munților. Astfel câțiva ani fuseseră de ajuns ca în ciuda prezenței martorului principal, faptul să fie desbrăcat de orice autenticitate istorică, și transformat într'o povestire legendară din care nu lipsea nimic: zâna geloasă, asasinatul logodnicului, descoperirea trupului neînsuflețit, bocetul logodnicei, bogat în teme mitologice. Aproape tot satul fusese contemporan al faptului autentic, dar acest fapt istoric, ca atare, nu putea să satisfacă lumea satului. Moartea tragică a unui logodnic în ajunul nunții lui era ceva deosebit de o simplă moarte prin accident, ea avea un sens ocult care nu putea să fie relevat decât prin integrarea lui într'o categorie mitică. Mitizarea accidentului nu se limitase la crearea unei balade, ci se povestea istoria zânei geloase chiar când se discuta evenimentul în vorbire liberă, prozaică. Când folcloristul a atras atenția sătenilor asupra versiunii "istorice" a evenimentului, aceștia au răspuns că bătrâna uitase, că ea își pierduse mințile de durere. Mitul spunea adevărul, iar "adevărul istoric" nu mai era decât o minciună. Mitul era mai adevărat întrucât el dădea povestirii un ton mai profund, mai bogat, care desvăluia un destin tragic.

Acest exemplu are avatajul de-a desvălui atât dialectica gândirii colective, cât și esențialul creației literare populare: pentru a se fixa în memoria colectivă, evenimentele și personagiile unui episod sunt atât de modificate încât, pierzându-și caracterul individual, regăsesc archetipurile eterne ale mitului. Aventura istorică a lui Alexandru cel Mare ia repede proporțiile întreprinderilor mitice ale lui Hercule, ale lui Thezeu, ale Argonauților; expediția lui în India este asimilată căutării nemuririi, războaele lui devin în imaginația populară lupte inițiatice împotriva balaurului și a ființelor demonice. Enormul

Continuare în pag. 14

PACE

Doamne, ridicarea spre tine e drum de furtună
Si noi slabi, nevrednici, cerșim doar pustiu
Tăcere fără margini lipită'n ferestre.

Tu ne îndemni cu vorbe să prindem nesfârșitul
Să ne trudim pe creste, prin vânturi și nevoi
Pe calea care mâine ar duce'n împlinire

Dar noi nu vrem odihna de călător sfârșit
Trudit de călduri și foame și lovit de tâlhari
Cu ochii prinși în visuri uscate'n așteptare

Închinarea la picioarele Tale așezate pe nori
Cere atâtea aripi arse de soare și frig
Cum poate inima noastră să'nchidă atâta durere

Nu ne da acum făgăduieli de glorii
Ispite de aur, îmbrățișări de îngeri
Doar lasă-ne să pierdem orice 'nceput de vis

Stim că ridicarea spre tine e drum de furtună
Că pacea ce-o ții pentru noi în mâinile albe
E numai durere și sbateri și suferițe'ndelungi

Întorcând mereu și cealaltă față
Fără a da răspuns la bici și la vorbă
Păstrăm viu zâmbet de umilință și de fericire

E prea departe de noi înțelegerea asta
A păcii ce naște din luptă și merge cu ea înainte
Si noi zdrențuiți și flămânzi și rupți

Dacă vreai să faci din noi sfinți, nu e cu putință
Și dacă liniștea nu e adevărata pace, nu ne doare
Suntem mulțumiți cu neputința noastră de a trăi adevărat

Și nu găsim în noi milă pentru cel ce luptă pentru pacea ta
Chiar dacă se pierde ca pulberea din calea lui, în care
Cine știe, poate nici Tu nu-l mângâi în nebunia lui

Nicolae PETRA

SĂ NE CINSTIM EROII ȘI MARTIRII NEAMULUI

Dr. Alexandru MICLE

Intotdeauna popoarele au sărbătorit cu piozitate memoria marilor înaintași, eroi și martiri care au luptat și murit pentru cauzele mari ale poporului, libertate, dreptate socială, democrație și independența națională. În secolul al 18-lea, noi românii am avut eroii martirii Horia, Cloșca și Crișan. În secolul al 19-lea pe Tudor Vladimirescu, Avram Iancu, Nicolae Bălcescu și alții. De asemenea eroii războiului de Independență dela 1877. În secolul al 20-lea avem eroii căzuți în războiul pentru întregirea neamului din 1916-1918. Acești eroi sunt cinstiți și comemorați de poporul român recunoscător pentru jertfa lor, și dați ca exemplu de iubire de patrie și spirit de sacrificiu pentru generațiile prezente și viitoare.

După anul fatal 1940, când trupul patriei a fost sfârtecat și la răsărit și la apus prin răpirea Basarabiei precum a Bucovinei și Transilvaniei de Nord, și apoi câțiva ani mai târziu când Țara a căzut pradă comunismului Ruso - Sovietic, Neamul Românesc a dat alte două serii de eroi și martiri. Pentru ce sunt trecuți acestia sub vinovată tăcere ? Oare aceștia nu tot pentru întregirea Neamului, pentru libertate, independență și democrație, au luptat și au murit ? ! Cum va justifica regimul comunist din R.S.R, uitarea voită a acestor eroi ? ! Poporul român înrobit de regimul comunist stalinist din țara nu l-a uitat și-i păstrează în sufletul lui,dar, deocamdată, este mut, nu poate vorbi și nu-și poate arăta sentimentele de recunoștință față de acești eroi și martiri. Această datorie sfântă și patriotică ne incumbă nouă, românilor ce trăim în lumea liberă a apusului.

Unul dintre cei mai mari patrioți și bărbați de stat ai României, după primul războI mondial, a fost IULIU MANIU, dela a cărui naștere s'au împlinit la 8 Ianuarie 1982, 109 ani, și la 5 Ianuarie 1982 s'au împlinit 29 de ani de când a murit moarte de martir în închisoarea comunistă din Sighetul Marmației, schingiuit de uneltele sovietice din RSR. Acolo și-a ispășit pedeapsa de muncă silnică pe viață împreună cu tovarășul său de luptă și idealuri naționale ION MIHALACHE, pentru crima de a fi luptat pentru reîntregirea patriei cu Basarabia și Bucovina de Nord, răpite de Balaurul Roșu sovietic în 1940 (28,VI), și de a nu recunoaște guvernul Dr. Petru Groza impus cu tancurile sovietice la 6 Martie 1945.

Pe marele patriot IULIU MANIU, schingiuit și mort în închisoarea P.C.R. l-au îngropat în secret sub un gard în cimitirul evreesc din Sighetul Marmației (după unele informații), iar Petru Groza, unealtă sovietică, a avut parte de o înmormântare fastuoasă cu un cortegiu de episcopi în frunte cu Patriarhul și depus spre veșnică odihnă în Mausoleul Făuritorilor Socialismului. S'ar putea întâmpla ca veșnica odihnă să nu-i fie prea veșnică în mausoleu, tot așa cum nu i-a fost nici patronului său Stalin. Omul nu-i sigur nici în mormânt...

Memoria marilor patrioți, eroi și martiri ai Neamului, ca IULIU MANIU și alții care au luptat și murit pentru aceleași idealuri, să fie veșnică păstrată în inimile tuturor românilor adevărați și să fie un exemplu pentru generațiile actuale și viitoare. •

TEROAREA PSIHOLOGICĂ PRIN "AL CINCILEA CONDEI"

Dumitru STĂNCESCU

Rolul demoralizator al mediilor de comunicare în masă nu este nou. Încă din antichitate se trimeteau la inamic, în spatele frontului, diverși "desinformanți" care împrăștiau zvonuri defetiste. Dar acest fel de acțiune a crescut canceros cu timpul, și mai ales spre mijlocul acestui secol, după hipertrofia mijloacelor de comunicare în masă care aproape coincide cu apariția revoluției rusești. De șaizeci de ani și mai bine, revoluția rusească tot "cumpără" în Occident presă, radio film, la care după al doilea război mondial se adaugă și televiziunea.

Intr'un articol răspândit în toată presa mondială neînfectată, dar care poate nu atinge tirajele cele mai mari, Luis Maria Anson, Directorul General al agenției de presă din Spania EFE, dă pe față plaga demoralizării lumii încă libere prin acțiunea coruperii mijloacelor de comunicare în masă a bolșevismului sovietic, prin sucursalele lui ideologice și haitele de agenți, deghizați mai ales în oameni de cultură de tot felul și jurnaliști. Cultura în general este minată de acești jurnaliști agenți ai Sovietelor, susținând prin presă numai scriitori, pictori, cineaști, muzicanți, actori care sunt "în linie", la unison cu propaganda comunistă. Toți scribii care propagă "frica", falsul "pacifism" cu desarmarea unilaterală a Occidentului în timp ce Sovietele se supraînarmează, "destinderea" prin care Sovietele pot face orice vor, boicotarea bunului simț în orice domeniu, a sentimentelor normale, ca iubirea de patrie și de familie, sunt în general fie diverși ratați care vor cu orice preț să-și facă un nume, fie oameni compromiși prin cine știe ce fel de găinării morale ori materiale, fie cinici avizi de un obol în plus, fie trepăduși ai diverselor noi mișcări sub care se camuflează comunismul, ca de pildă "ecologismul". Și astfel se constitue ceva "coloanei a cincea", adică un "al cincilea condei" al inamicului înlăuntrul fiecărei țări încă libere.

Ce face acest "al cincilea condei" spune pe larg Luis Maria Anson, al cărui mare post și lungă experiență îi oferă cea mai competentă perspectivă în materie de presă mondială: "Al cincilea condei aplaudă toate pozițiile de destrămare a liberalismului în numele Bisericei. Apără avortul. Explică dreptul la drogare (prin disperarea din motive de ordin social, n.r.), supraliciteaza pornografia. Sfărâmă unitatea familiei. Face ridicolă morala creștină. Batjocorește pe Papă. Cu un cuvânt: își dă toată silința să desonoreze civilizația creștină". Acțiunea acestui "al cincilea condei" operează și printr'o anume "confiscare a libajului", impunând terminologia propagată de teroriști, cum ar fi "revendicări îndreptățite", "executare", "liberare", "armată populară", "tribunal popular". Cea mai concertată dintre teme este "frica", până la a se ajunge la un fel de "dictatură a fricei", iar teroriștii sunt ridicați la rangul de "martiri". Termenului "conservativ" i-se dă o culoare degradantă, în vreme ce "socialist" iradiază "pâine, pace, libertate", și "sănătate morală", în ciuda "Gulagurilor", vechi de 60 de ani trecuți. Ziariștii independenți care nu se lasă atrași în această acțiune a falsificării opiniei sunt acuzați sistematic de "simpatie pentru fascism". Acest "argument" îl primesc pe spinare și la purloaie, mai precis prin DELATARE, și Românii independenți din exil denunțați peste tot și în toate felurile ca "fasciști" de când a început exilul acum 35 de ani.

"Pe scurt", spune Luis Maria Anson, acest "al cincilea condei, transformă libertatea de opinie, care ar putea să fie cea mai puternică armă a civilizației noastre, în călcâiul lui Achile al Occidentului. Pentrucă libertatea se transformă adeseori într'o farsă, devenind exclusivitatea libertății pentru al cincilea condei". Cum au văzut nu de mult Românii în cazul Episcopului Valerian. In acest fel, conclude Luis Maria Anson, "al cincilea condei devine focul de baraj al artileriei care pilonează terenul inamicului, înainte de a-l ocupa".

Un "al cincilea condei" al Vestului în Est nu există, și nici nu poate să existe. Dar, chiar dacă soarta lumii nu se decide prin "al cincilea condei", și nici prin "coloana a cincea", Românilor din exil le fac mult rău, și astfel Românilor în general amândouă aceste coloane, pentrucă sistemul discriminării și al denunțului impus în exil de agenții sovietici dela București, arată cât de mare este "călcâiul lui Achile" la Români, un "călcâi" de dimensiuni "naționale" al condeierilor și agitatorilor legați în cuget și simțire pe deasupra frontierelor. Ceea ce este însă un "sentiment pro-sovietic", nu "sentimentul național". •

MIT ȘI ISTORIE ÎN LITERATURA POPULARĂ

Urmare din pag. 13

succes pe care l-a avut romanul lui Alexandru în păturile populare din antichitatea târzie până în zilele noastre se explică probabil prin mitologia tradițională de care a fost impregnat și căreia astfel i-a dat o nouă expresie. Puțin interesează faptul că acest roman ne trimite la izvoare scrise cunoscute și că el a circulat la început în medii culte. Fără să fie o creație a literaturii orale el ilustrează procesul unei asemenea creații.

In byline, adversarii eroilor ruși sunt imaginați în chipuri de balauri sau centauri, ceea ce nu le exclude deloc istoricitatea. Shark Velikan, descris în byline ca jumătate om, jumătate cal, este probabil Sarukan Bătrânul, un mare "kiptchak", învins de principii ruși la 1111. Alți șefi tătari, numiți în general "balauri", sunt chiar concepuți ca atare și a învinge pe unul din ei era echivalentul unei lupte inițiatice cu un monstru ophidian. Această transformare a adversarului istoric într'o ființă mitică este caracteristică mentalității archaice și se manifestă în cele mai vechi civilizații orientale.

Astfel dușmanii pe care îi înfruntă Faraonul sunt identificați ca balaurul Apophis și Faraonul însuși este asimilat zeului Re, învingătorul balaurului. Israil își închipue regii păgâni care l-au umilit tot ca niște balauri, fie că e vorba de Nabucodonosor, fie că e vorba de Pompeius. Iar Darius se prezintă ca un nou Thraetaona, eroul mitic iranian care ucisese un monstru ophidian tricefal.

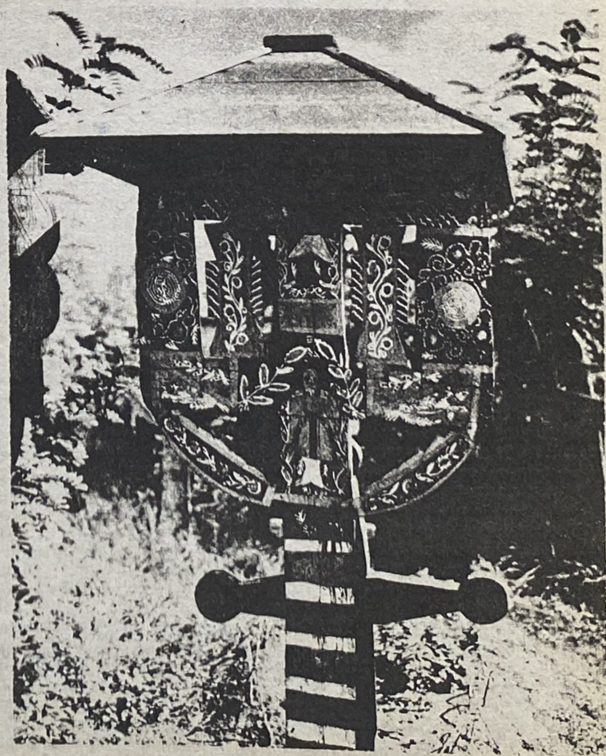
In bylinele rusești prințesele de rasă străină, și mai ales prințesele poloneze, primeau numele de "Lebede Albe". Era mai mult decât un epitet poetic. Ca și Vila iugoslavă și samovila bulgară, "lebedele" erau în acelaș timp și zâne și vrăjitoare. Ele erau "străinele" prin excelență, și aparțineau altei lumi. Un principe rus voia odată să omoare una din aceste "lebede", dar aceasta l-a implorat să o cruțe și s'a transformat într'o prințesă poloneză, care mai târziu a trecut la ortodoxie și s'a măritat cu eroul rus; dar caracterul ei de "străină", și astfel de vrăjitoare, nu s'a schimbat, așa că până la urmă și-a trădat soțul și chiar l-a omorît, dar ca în toate basmele ei a revenit la viață și a pedepsit pe vinovată.

Se mai identifică în creația populară un proces diferit: adaptarea unui element exotic, uneori chiar mitic, străin de peisagiul și tradițiile locale. Este un fel de "localizare", și chiar "etnicizare" a unor evenimente sau personagii și eroi exemplari cu totul din alte medii. Acest fenomen apare izbitor mai ales în literatura populară de origine cultă, adică în texte care au circulat și în formă scrisă și despre care se poate spune că au avut "autori", în cea mai mare parte anonimi. Un exemplu tipic a fost citat mai înainte, romanul lui Alexandru, care a dat nenumărate adaptări. In versiunea persană Alexandru (Iakender) a devenit un adevărat erou național, ca fiu al lui Darius, Darab, și al ficei lui Filip, și care după victoria lui împotriva lui Porus pleacă în pelerinaj la Meca. In redactările din Evul Mediu occidental, romanul reflectă mediul feudal: Alexandru este înconjurat de 12 egali ("pares"), de admiralul Babilonului, de șambelani, de duci, de vasali și la curtea lui se află chiar un jongleur. In variantele românești vechi Alexandru poartă tunsoarea principilor Munteni și Moldoveni, este îmbrăcat în "caftan de aur" și este înconjurat de voevozi, de căpitani și boieri.

Această localizare și etnicizare a unei legende exotice nu reprezintă o "istoricizare". Funcțiunea și a uneia și-a alteia este mai curând de a integra un peisagiu și un episod străine în peisagiul și obiceiurile tradiționale, pentru a face povestirea mai "familiară". Intotdeauna este vorba de obiceiuri, de comportamente și de peisagii imuabile care într'un fel țin locul de archetipuri. Literatura liturgică, orală și colindele constituesc în acestă privință cazuri ideale. Peisagiul și personagiile biblice sunt total integrate în universul local. In colinde și cântecele religioase populare din România, Fecioara seamănă cu o bătrână țărancă română. Ea își caută Fiul străbătând pădurile și colinele României și oricui o întreabă ea îl descrie pe Isus ca pe un personagiu de baladă românească. Acest fenomen de localizare a episoadelor evanghelice și a legendelor hagiografice este comun tuturor literaturilor populare creștine, și este încă activ în Europa de Est, unde creativitatea lumii țărănești a rămas încă destul de intensă. •

Mircea ELIADE

Conferință ținută la Paris în 1951, la "Centrul Românesc de Cercetări", institut academic, al cărui Președinte era atunci Mircea ELIADE.

BISERICA CREȘTINĂ

FRUMUSEȚILE GÂNDIRII PATRISTICE

Cap. 1 Sf. Vasile cel Mare: Către tineri

Pr. Dr. Dumitru ICHIM

Gândirea patristică a împodobit cerul spiritual al primelor secole, cu luceferi ale căror strălucire păstrează încă geniu, adânciumea de cuget, dinamism, frumusețe stilistică și abilitatea de a se urca pe Olimp și a îndemna pe toți să privească Taborul spiritual al creștinismului, cu înălțimile lui curate ducând până la Dumnezeu.

Sf. Vasile cel Mare, mort în anul 379, pe lângă frunctuoasa activitate ca arhiepiscop, pe lângă proverbiala dragoste pentru oamenii săraci, bătrâni, sau neajutorați (vasiliadele au fost primele orfelinate, spitale și case de bătrâni), e cunoscut în literatura primelor veacuri ca un distins condeier creștin, dublat de un iubitor al artelor, un profund cunoscător al literaturii și culturii profane grecești, un om care stătea cu picioarele pe pământ, cum ar spune românii, bătând toate cărările spre oameni și revărsând din inima lui de aur cerurile de iubire creștinească.

Ne oprim deocamdată, ca ilustrare, la: ''Către tineri, cum să întrebuințeze cu folos literatura scriitorilor elini'' (Migne, Patrologia Greacă, tomul 31, Col 564-589).

Ca unul care a studiat sub cei mai străluciți dascăli ai Atenei, găsește de cuviință să-și împărtășească impresiile, într'un ton părintesc, tinerilor, cum trebue asimilată cugetarea grecească, folosind ca o captatio benevolentae pe Hesiod, din care citează, sperând că tinerii vor face parte din grupa a doua: ''Omul cel mai bun e cel care prin el însuși descopere ce trebue să facă. Omul bun este și acela ce urmează cele spuse de alții; Dar care nu-i în stare nici de una nici de alta, e apa dusă de ciur.''(traducere liberă).

Nu tot ce vine dela o pană vestită a Eladei trebue asimilată literă cu literă: ''că nu trebue să dați cârma minții voastre cu totul acestor oameni, precum ați da cârma corabiei, și nici să-i lăsați să vă ducă unde vor, ci să luați dela ei atât cât vă este de folos și să cunoașteți ce trebue selectat.''

De exemplu elinii dădeau vieții pământești o valoare nemărginită. Creștinismul nu neagă valoare vieții omenești, dar vede în ea o pregătire pentru valori mult mai înalte. Atletul intrând în stadion nu se oprește contemplativ la valoarea stadionului, ci folosește această valoare pentru scopul urmărit pentru care se află pe stadion -câștigarea prin exersare a cununilor de învingător.

Aluziile folosite de Sf. Vasile la atleți și soldați ne aduc aminte de poetul nostru dela Năsăud: ''O luptă-i viața, deci te luptă.'', în sensul de o continuă depășire, de a găsi în timp nu tic-tacul de ceas, ci punțile spre nemurire și plaiurile veșnice ale divinului.

Creștinismul niciodată nu a disprețuit arta sau literatura profană. Sf. Vasile, în secolul IV, îi îndemna pe tineri să folosească tot ce a creat spiritul uman ca o exersare în a câștiga înțelepciunea de a înțelege Sfânta Scriptură, adică Cuvântul lui Dumnezeu. Creația artistului elin ne ajută să mergem mai departe în a înțelege Creația Cosmică a Creatorului, adică e nevoie ca: ''deocamdată să ne exersăm întâi ochiul sufletului, ca în umbră și în oglindă, cu alte învățături, care nu se deosebesc cu totul de ale noastre, imitând pe soldații care fac exerciții de luptă pe terenul de instruire: aceștia, exercitându-și mâinile și picioarele, câștigă o dibăcie deosebită, așa că datorită antrenării devin victorioși în luptă. Trebue să știm că în fața noastră stă cea mai mare luptă din toate luptele(...) trebue să stăm de vorbă cu poeții, cu oratorii și cu toți oamenii dela care am putea să avem vreun folos oarecare în plugăritul sufletului (...) să ascultăm învățăturile sfinte și de taină, după ce am fost inițiați mai întai în literatura profană. După ce ne-am obișnuit să privim soarele în apă, putem să ne îndreptăm privirile și spre lumina lui.''

Moise a studiat cultura, filosofia și înțelepciunea egiptenilor, Daniel în Babilon toate piscurile de cugetare ale chaldeilor, și apoi le-a fost mult mai ușor să înțeleagă învățăturile dumnezeiești de care s'au apropiat. Cred că e vorba aici de celebra teorie a lui Iustin Martirul și Filosoful despre un logos spermaticos, adică în fiecare neam există un fel de Vechi Legământ care duce la Logosul-Dumnezeu. Revelația naturală duce la revelația supranaturală pe care o găsim în Noul Testament: ''kai Logos sarx egeneto'' prin întruparea Cuvântului. În acest context înțeleg ce spunea Horia Stamatu că moartea unei culturi e resimțită de toate.

Cultura, arta, literatura, filosofia profană sunt descrise de Sf. Vasile cel Mare ca un augument al Firii. Ele sunt frunzele care hrănesc, împodobesc și participă la firescul pomului. Sunt parte din el, dar sufletul caută fructul pomului. Prin aceasta nu ignoră cu nimic participarea învelișului existențial, creația profană, care e parte a spiritului, un frunzar care ne umple ochii de bucurie descoperind prin el fructul Adevărului, sau cum ar zice Sf. Vasile: ''fructul lui este, mai bine zis, adevărul; dau nu-i lipsit de frumusețe dacă-i împodobit cu înțelepciunea profană, așa precum frunzele oferă fructului pridvor de taină (traducere liberă) și înfățișare frumoasă''.

Pădure fără uscături nu există, zice românul: Sf. Vasile povățuiește pe tineri cum să se ferească de uscături și să culeagă numai esențialul de folos pentru suflet. Începând cu poeții elini, îi îndeamnă pe tineri să iubească și să imite caracterele vestite ale antichității, cunoscute prin virtutea lor, iar când lira cântă pe cei răi să se ferească de a-i urma ''tot atât de bine precum și Ulise în fața cântecelor sirenelor.'' E vorba de o selecție, care este o necesitate de a nu-ți pierde identitatea creștină, de a alege numai sublimul, de a cerceta învățăturile și a le adopta conform proverbului doric: ''potrivind piatra după fir'', sau cum zice autorul: ''Trebue deci și voi să citiți scrierile autorilor profani, așa cum fac albinele; acelea nici nu se duc la întâmplare la toate florile, nici nu încearcă să aducă tot ce găsesc în florile pe care se așează (...) Noi, dacă suntem înțelepți, să luăm din cărți cât ni se potrivește și cât se înrudește cu adevărul (...) să culegem atât cât este de folos și să ne ferim de ce este dăunător.''

Vorbind de virtute amintește pe eroul lui Homer, Ulise, când după naufragiu stă în fața feacilor gol, subliniindu-i nu rușinea, ci virtutea de a lupta cu valurile morții. Exemplele despre virtute sunt luate din Socrate, Pericle, Timotei, Alexandru cel Mare, etc. Din Solon redă ideea că averile se pierd, dar nu virtutea; din Teognis -balanța cu nestatornicia bogățiilor mamateriale, din Diogene -simplitate, din sofistul Prodicos din Chios -narațiunea despre Hercule, când era tânăr, alegând, în locul podoabelor și lâncezelii,'' nenumerate sudori, osteneli și primejdii pe toată întinderea uscatului și mării.''

Splendid ilustrată puterea artei prin întâmplarea lui Pitagora. ''Se spune că Pitagora, întâlnind niște oameni beți, care fuseseră la o petrecere, a poruncit cântărețului din flaut, care mergea înaintea lor, să schimbe melodia și să le zică o melodie doriană: aceia, datorită melodiei, și-au revenit, au aruncat coroanele și s'au dus acasă rușinați.''

Ar fi multe lucruri de amintit, dar din cauza spațiului mă opresc la îndemnul final, pe care Sf. Vasile îl ia din gura tatălui lui Vias. Când Vias a plecat în Egipt, tatăl lui i-a spus să adune merinde pentru bătrânețe, ceea ce Vias a și făcut adunând merinde materiale.

Cu umor Sf. Vasile arată cât de greșit a înțeles Vias pe tatăl lui și-i îndeamnă pe tineri să adune merinde pentru bătrânețe, nu materiale pentrucă acestea se pot strica, ci spirituale adică cercetând toate culturile, toată literatura și arta profană și a alege numai perlele spiritului uman în care se văd strălucirile eterne ele divinului. •

CHRISTOS MUNCITOR

Cornel SAFTA

Apostolul Pavel, când se desparte de efeseni, le spune: ''cu exemplul meu V'am demonstrat că, lucrând și ostenindu-ne, trebue să ajutăm pe cei nevoiași'', amintind afirmațiunile Domnului: ''mai multă bucurie și fericire se simte când se dă, decât atunci când se primește''. Vezi Faptele apostolilor cp. 20, v.35.

Biserica și teologii exaltă figura Mântuitorului și ni-L prezintă ca pe Mesia, adică trimisul lui Dumnezeu, dar uită, ori evită să se ocupe de altă fațetă importantă de-a Lui, aceea de-a fi fost un muncitor. Dumnezeu, în schimb, procedează ca și inginerii și tehnicienii zilelor noastre. (Mai corect ar fi să să spun invers, căci Dumnezeu este etern și deci exista înainte de-a exista vreun inginer ori tehnician).

Știut este, că aceștia, când vreau să scoată un automobil, ori avion nou, studiază toate caracteristicile aparatelor vechi, cu scopul de-a le elimina toate deficiențele modelului vechi din exemplarul nou, care, evident, trebue să iasă cât mai perfect posibil. Odată înlăturate aceste caracteristici, se scoate un exemplar, prototip, care va fi supus probelor respective și, numai dacă aceste probe dau un rezultat satisfăcător, începe să se producă modelul în serie.

La fel, Dumnezeu ne trimite prin Iisus un exemplar unic, un model, pe care noi muritorii simpli, trebue să-L copiem și reproduce în viața noastră pământească. Modelul acesta, după cum vom vedea, este complicat din cale afară, este multifațetic și una din aceste fețe este aceea a muncitorului.

În adevăr, Mântuitorul începe activitatea Sa evanghelică la vârsta de 30 de ani. Înainte de această vârstă El a fost un umilit și anonim tâmplar în Nazaretul Iudeii, unde a trăit cu cei patru frați și două surori. Fiind cel dintâi născut și, deci, cel mai mare, trebuia să ajute pe Iosif, de asemenea tâmplar, spre a face față nevoilor cu întreținerea familiei. Acest fapt era binecunoscut de locuitorii din Nazaret și, din pricina aceasta, când a părăsit profesiunea și s'a dedicat, din plin, operei de evanghelizare, a trebuit să părăsească Nazaretul, căci populația acestui orășel nu voia să creadă în El.

Se pune atunci întrebarea, de ce trebuia ca Mesia să derive dintr'un muncitor simplu? Nu putea să fie ''uns'' ca Mesia, un filosof, ori un fariseu ieșit din faimoasa academie a lui Gamaliel, ca de exemplu, apostolul Pavel?

Vom vedea că, întrebarea admite mai multe răspunsuri și unul dintre ele se anticipă cu aproximativ o mie de ani. El se găsește în psalmul 118, versul 22, scris de David. În acest psalm se scrie și se face aluzie la ''piatra refuzată de către constructori'' dar care s'a transformat în ''piatra unghiulară''.

Alt răspuns la întrebarea de mai sus l-am avea gândindu-ne la Învățăturile de pe munte, unde Christos ne înșiră cele opt condiții ale fericirii: ''fericiți cei ce plâng, cei ce simt foame de dreptate, cei persecutați și insultați, cei blânzi și făcători de pace, cei slabi de spirit, etc. Care dintre doctorii în legi ar fi putut pronunța aceste fericiri când ei nu știau ce este foamea de dreptate dat fiind că ei erau cei care o împărțeau. Care dintre ei s'ar fi putut proclama slab de spirit, când se considerau ca singurii în drept să învețe și propovăduiască vulgului voința și poruncile dumnezeești? Care dintre ei făcea parte dintre cei persecutați insultați și ignorați? Evident că nici unul și ca atare ușor ar fi putut fi taxați de ipocriți, ceea ce și erau, fapt pentru care erau mereu vituperați de Isus.

Dar aceasta nu este totul. Este greu să găsim răspunsul adecvat la întrebare când nu ne dăm seamă că cei cărora se adresează Christos cu învățăturile Sale formează 90 la sută din populația globului, care suferă, foame, persecuții și nedreptăți dela cele 10 la sută restante. Dar este și mai greu de răspuns dacă uiți că această clasă a umiliților este eminamente utilă și necesară, în timp ce infima minoritate a îmbuibaților, vanitoșilor și încrezuților formează partea inutilă și inecesară.

Drept aceea, scandalul ce s'a produs în Nazaret s'ar reproduce și în zilele noastre, dacă ar apărea un zidar, fierar, pantofar ori alt meseriaș, care ar avea pretenția să ne desvălue voința dumnezeească, ori să se prezinte ca un trimis a Lui, ba chiar fiul Său.

Dar identificarea muncii și a muncitorului cu învățăturile evanghelice nu termină cu satisfacerea nevoilor de ordin material. Ea este mult mai intimă și adâncă, dat fiind că Împărăția lui Dumnezeu se fundează și probează pe fapte și cu fapte. Așa fiind, când Dumnezeu alege un muncitor ca Trimis al Său, El accentuează caracterul sfânt al acestor fapte și ocupațiuni umilite. El binecuvintează și sfințește nu numai muncile ci și pe muncitorul care le practică în beneficiul aproapelui și binecuvântarea și sfințenia lor își găsește expresiunea în așa numita euharistie în care, pâinea, produsă de glie și cu sudoarea agricultorului se transformă în trupul lui Christos și vinul, produsul viei și al muncii omului, prin efusiunea sfântului Duh, se transformă în sângele Domnului nostru.

Christos muncitorul, este piatra refuzată de ''constructori'', pe care Dumnezeu ne-o trimite ca să ''vâneze pe savanți în viclenia lor'' și care trebue să demonstreze că ''sunt goale judecățile celor atotștiutori. El este advertența pe care Dumnezeu o face ambițioșilor și vanitoșilor și premiul pe care-L acordă celor umiliți, mici și neînsemnați, dar mulți și necesari. •

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

VIRGIL IERUNCA:PITEŞTI

Alexandra ROŞU

Datorăm lui Virgil Ierunca o scurtă dar o bine documentată şi o pătrunzătoare relatare a masacrelor din închisoarea dela Piteşti, acelea din anii 1949-1952. (1) Multe din câte s'au petrecut atunci şi acolo ni le-a spus D. Bacu încă din 1963 cu o rară putere de evocare într'o carte devenită astăzi clasică. (2) Virgil Ierunca a folosit şi surse complementare izbutind să stabilească (după revelaţii care au răzbătut între timp din închisorile lui Mao) apropieri grăitoare. (3) Cei neinformaţi ar putea gândi că în ultima vreme s'a scris tot în mai toate limbile occidentale despre cumplirile penitenciarelor din Est. Ar greşi. Insuficient cunoscută chiar Românilor, "experienţa" dela Piteşti rămâne neînchipuit de unică, în tot cazul mai aproape de ceea ce s'ar putea numi o pură esenţă satanică decât ce se poate citi în Gulagul lui Soljeniţin sau chiar în lumile imaginate de Sade, Dostoievski şi Orwell.

Iată pe scurt, Constituiţi în O.D.C.C. (organizaţia deţinuţilor cu convingeri comuniste), echipa de cincisprezece tineri a lui Ţurcan compusă din comunişti legionari, ţărănişti şi sionişti, primesc într'o celulă a Penitenciarului dela Piteşti pe la jumătatea lunii Noembrie 1949, pe alţi cincisprezece studenţi arestaţi pentru pricini politice. Îi primesc şi le arată timp de trei săptămâni numai căldura unei solidarităţi curentă în închisori. Brusc, pe ziua de 6 Decembrie, începe tortura noilor veniţi. Tortura fizică: dinţi zdrobiţi unul câte unul, unghii smulse, capete înfundate până la înnec în hărdae cu urină, înghiţirea excrementelor.

Tortura morală: obligaţia de a improviza pe tema cum mi-am violat mama, cum mi-am prostituat sora, sau sărutul unui falus de săpun în zi de Paşti, precedat de rostirea rituală "Hristos a înviat". Abia după ce supliciatul le făcea pe toate cu promptitudine de animal bine dresat şi după ce-şi dezbrăca şi sufletul prin exhaustive denunţuri şi litanie autocritică, devenea ostaş demn al O.D.C.C.: -ului asumând obligaţia riguroasă de a tortura pe alţii aşa cum fusese torturat. Se pare că nimeni n'a izbutit să reziste constrângerilor dela Piteşti (extinse după 1952 şi aiurea, îndeosebi la Gherla şi la Canal) decât, într'o fază finală Părintele Calciu, decât, probabil, cei ucişi (numeroşi) în decursul "iniţierii".

Într'un alt text, postfaţa unei recente şi foarte importante cărţi a lui Paul Goma asupra căreia vom reveni, (4) Virgil Ierunca exprimă originalitatea "experienţei" dela Piteşti prin formula următoare: "Sourdes dans le mal donne et recu, la victime et le bourreau deviennent ainsi une seule et unique personne. En fait il n'y a plus de victime, a la limite plus de temoin". Eliminarea martorului: violul care duce la complicităţi de comportament îşi pierde semnificaţia de crimă sau delict chiar în ochii victimei, oricare i-ar fi tardivul reviriment, din pricina omenestilor mecanisme autoculpabilizante ale conştiinţei. Aceleaşi mecanisme sunt mult mai adesea generatoare de machiaje amnezice, de PATOLOGICA UITARE, decât de confesiune.

Condiţiile patologicei uitări: iată cianura sufletului experimentată şi izbutită la Piteşti, iată, chimia unei lumi a Marelui Inchizitor în secolul fisiunii atomului. Să o fi descoperit activistul Ţurcanu sau directorul laboratorului, Generalul Nikolski, şeful Securităţii de pe atunci? Virgil Ierunca nu omite să semnaleze posibilii comanditari, Ana Pauker, Vasile Luca şi Teohari Georgescu, echipă înlăturată de Gheorghiu Dej puţin după ce macabrele experienţe fuseseră public divulgate. În ce ne priveşte nu credem că gradul de responsabilitate al unuia sau al altora ar putea fi stabilite cu precizie într'o zi. Şi dealtfel la ce bun? Adevăratul inductor, adevăratul Stavroghin al lui Verhovenski-Nikilski sau Verhovenski-Turcanu nu poate fi decât pluricefal, decât lumea potentaţilor materialişti pentru care cuvântul psihocid are cel mult un sens "mistic" şi care şi-ar desminţi logica sau "sensibilitatea" (cum se spune astăzi în Franţa) dacă ar stabili o distincţie între constrângerile trupului şi ale duhului.

(1) Editura LIMITE, 1981

(2) Editura CARPATI

(3) DEMASCAREA, o mărturie directă a lui G. DUMITRESCU, publicată în Occident în 1978, nu i-a fost cunoscută autorului decât după redactare.

(4) Le chiens de mort, Editura HACHETTE, 1981.

HORIA STAMATU ŞI IMPERIUL LINIŞTII

Basarab NICOLESCU

Într'o epocă în care lipsa de semnificaţie este considerată ca o virtute, ultima carte de poeme a lui Horia Stamatu "Imperiul" (editura "Ethos" - Ioan Cuşa, Paris 1981) apare ca o reală necesitate.

Dubla natură a omului constituie şansa sa supremă, dar, în acelaşi timp, conţine germenul autodistrugerii şi al anihilării totale: "Suntem uscăciunea pustiului cu limbi de foc / suntem setea pustiei cu adâncul reavăn / şi creştem din ele cu două iubiri / una care prăpădeşte totul ca zmeoaica din basme / şi alta care ţine bolta cerului. . .".

Un fel de blestem atotputernic acţionează continuu asupra omului în spaţiu şi timp, cufundându-l din ce în ce mai mult în somn şi uitare: ". . . din tată în fiu uităm tot mai mult / că nu avem de căutat decât pe cel ce tace / . . . pe cel ce poate fi găsit / abia când nu mai auzim nimic. . .".

Dubla natură a omului determină o titanică luptă între "somnul necunoaşterii" şi "lumina cunoştinţei". Omul este supus somnului, unei vrăji hipnotice, ce se hrăneşte cu întuneric şi generează monştrii: "Cei care se ţin numai din noapte / şi o sorb prin bătăturile ce le ţin de ochi / nu mai pot vorbi în pilde / şi când oamenii nu mai au pilde / ajung maimuţe fără păr . . .". Lumea devine astfel un infern- ". . . imperiul cadavru al glasurilor pe picioare / glasuri din cugetul bătăturilor. . .". Viaţa este absentă în infernul somnului hipnotic şi este înlocuită de o mişcare dezordonată, derizorie, fără sens, dominată de o inutilă suferinţă: "Veţi rătăci de colo colo / dintr'o robie în altă robie. . .". Calea spre " lumina cunoştinţei" este pierdută, iar semnificaţia "legilor" privind misterul punţii între cele două naturi este cu desăvârşire ignorată: "Legea a fost împietrită în litera ei . . .". Oamenii devin în somnul hipnotic un fel de marionete, adevărate caricaturi ale divinului: ". . . fără frumuseţe neştearsă nici veşnicie în oase / marsupiali ai eternităţii / îngeri ai artei Tale decorative. . .". Existenţa se petrece în întuneric, fără nici o finalitate, într'o tragică comedie a non-sensului: "De ce s'a făcut aşa întuneric / şi nu e nici ziuă nici noapte şi niciun semn. . .". Singurul rezultat este "raţiunea de moarte": ". . .şi fantezia lor sclerozată / se face raţiune de moarte". . .". Cercul vicios al autodistrugerii este astfel închis : ". . . dar moartea dată de oameni / din "raţiunea morţii" / e moartea din care trăesc fără înviere / robii şi pontifii Cadavrului . . .". Strigătul poetului izbucneşte devastator, profetic, strigăt de revoltă şi de trezire din somnul hipnotic: "cum de-au ajuns / să nu se mai vadă pe ei înşişi ? / Ce piatră cât lumea a căzut peste mormântul inimii şi minţii lor / care n'au mai putut învia / ca să vadă cum se ridică / fără arhitecţi fără zidari fără piatră / templul vieţii lor fără sfârşit? . . .".

Un adevăr fulgurant, evocator, plin de imense posibilităţi este astfel revelat prin magia poetică: vraja somnului hipnotic este ruptă când omul găseşte puterea de a se vedea pe sine însuşi. Privindu-se pe sine însuşi, omul se descoperă ca moment al respiraţiei divine, receptacul al "suflului": "Suflul tău s'a făcut prin mine putere / şi din el m'am făcut puternic / de când am ieşit din somnul ce încă nu era fiinţă. . .". "Suflul" este purtător de viaţă, el este însăşi viaţa, el este însuşi sensul, el este însăşi lumina: "De aceea ne ajută suflul tău / pe care învăţaţii l-au numit sfânt / şi fără nicio desime greutate sau măsură / dar care pătrunde totul şi ne face fraţi / ai fiinţărilor pe care le putem vorbi / în tăcerea ce le cuprinde pe toate. . .". Pentru omul cufundat în somnul hipnotic "suflul" este resimţit ca o suferinţă, imponderabilitatea "suflului" fiind incompatibilă cu "greutatea" somnului: "Ducem povara suflului tău / care ne face prea uşori pentru greutatea fără nicio noimă / de care ne plângem. . .". Dubla natură a omului este astfel resimţită ca o suferinţă, omul văzându-se ca un ". . . amestec de metehne / şi FOAME DE NU SE ŞTIE CE. . .". Dar această suferinţă este utilă prin puterea sa transformatoare. Calea este lungă" ". . . dela polii măruntei noastre lumi la polul tuturor lumilor. . .". Suflul unificator crează "semnele" lumii: ". . . izvoarele au învăţat dela noi să murmure / şi păsările s'au îmbrăcat cu ceea ce noi am rupt din soare. . .". Omul însuşi este un "semn": "Lumea era plină de semne / dar unul singur mi-a fost pe măsură / acela pe care l-am adus cu mine. . .". El este ". . . copac adevărat cu rădăcinile în cer . . .".

La începutul drumului, unitatea este percepută sub forma unei dualităţi: "Sunt două nopţi / una e noaptea întunericului alta e noaptea înstelată / . . . noaptea în care nu se poate citi nimic / şi noaptea cititorilor în stele . . . .". O subtilă inversare de semn începe să fie operantă: noaptea divină este o "noapte" pentru simţuri, dar ea este "lumina" pentru suflul încarnat, iar "ziua" simţurilor, "ziua" somnului hipnotic este întuneric. Cum spune Horia Stamatu "Lumina e albă nelumina e neagră / dar lumina de sus nu orbeşte / nelumina este a orbilor şi orbeşte. . .". Înseşi cuvintele omului încetează de a fi simple zgomote şi devin purtătoare de lumină: "Dacă te asemănăm nopţii / astre ar trebui să fie cuvintele noastre. . .". Prin "închiderea" simţurilor, omul realizează în mod paradoxal o "deschidere" spre sursa întregii realităţi: ". . . ce facem când dezbrăcându-ne de toată simţirea / în loc să îngheţăm de frigul singurătăţii / . . . ajungem la căldura lumina şi locul / pe care le-am adus mai înainte de a fi fost / şi foc şi făclie şi matrice. . .". "Tăcerea" simţurilor permite realizarea unităţii în afara oricărei polarităţi sau dualităţi: ". . . numele Tău / este lumina ce ţine tot împreună. . .". "Tăcerea" simţurilor distruge vraja somnului hipnotic: "Tăcerea fără care nimic nu poate fi / o îngropăm în zgomotele agoniei noastre / . . . doar ea ne mai trezeşte uneori. . ."

Drumul spre "Imperiul Liniştii", spre "pacea" luminii se deschide astfel vertiginos, într'o adevărată renaştere: "Celui ce ne-a dat clipele care au născut zeii / ca să ştim că nicio clipă nu e în zadar / şi nici noi care naştem şi murim în fiecare clipă / nu suntem în zadar / Lui să-i închinăm PACEA care învinge / răsvrătirea sufletului când iese din albie. . .". În Imperiul Liniştii suferinţa dispare şi o hrană de altă natură, de altă densitate dă putere fiinţei: "PACEA nu e mâncare nici băutură / nici lenea sau scârba de a fi / ci bucuria fără margini a duhului. . .".

Lumea dualităţii, lumea somnului hipnotic este undeva, departe, ca o etapă necesară: ". . . la polul de sus e gloria PĂCII / la polul jos sunt negustorii de pace / sunt cei ce cântăresc lumina / cu aur cu argint cu aramă cu plumb şi fier. . .". Imperiul Liniştii este o lume a permanenţei, căci ". . . sângele eternităţii / . . . nu poate fi vărsat niciodată. . .". El este domeniul voinţei pure, sursă a veritabilei acţiuni: "Niciunul nu suntem altceva decât nevoe peste nevoe / . . . nevoia nu e nici bună nici rea / numai voia e bună. . .".

Alchimia spirituală permiţând accesul la Imperiul Liniştii se realizează în lumea de aici, a corpului fizic, căci ". . . zadarnică e osteneala braţelor / dacă pâinea nu creşte peste orice numărătoare. . .". Ea presupune înălţarea la noi trepte ale Raţiunii, unde logica dualistă permiţând tirania mentalului este înlocuită de logica analogiei, a "pildelor", a înţelegerii globale: ". . . şi tot ce nu are pildă nu e adevărat / se risipeşte şi nu ajunge în templu / pildele noastre sunt TĂCEREA DUHUL şi ÎNVIEREA. . .".

"Închiderea" simţurilor, distrugerea tiraniei mentalului, sunt resimţite ca o "moarte" faţă de tot ce constituie "viaţa" obişnuită: ". . . Ştiam că această durere trecătoare / va trece ca o moarte trecătoare. . .". În fond, toate religiile vorbesc de această "moarte", nu "moarte" a corpului fizic, ci "moarte" şi "înviere" în fluviul însuşi al vieţii. Liberarea omului se săvârşeşte astfel prin realizarea destinului său de "mediator", de oglindă a Divinului: ". . . neînduratul care n'a ajuns îndurătorul / decât atunci când I s'a răspuns EŞTI. . .".

"Imperiul" lui Horia Stamatu este o carte iniţiatică, o carte de "învăţătură", cu o putere de transformare a celui ce pătrunde în universul său poetic. Această putere de transformare este semnul adevăratei Arte. •

HYPERION

Centrul de promovare al cărții românești

ALĂTURI DE IOAN CUȘA

Cine nu cunoaște fraza lui Orwell exprimată în novlangue: " ancipenseur nesentent ventre Angsoc", frază care ar putea fi tradusă pe românește: "gânditorul de școală veche nu simte CU PÂNTECELE socialismul englez". Pântecele înghite rablesian și creerul și inima în profeticul "1984", devenind zona anatomică a nobilei percepții, aceea a adevărului absolut. Geniul ironic al limbii franceze egalează uneori pătrunzătoarele intuiții ale scriitorului anglo-saxon. Astăzi și de câteva decenii se spune uzual în franceză despre un om capabil: "il a quelque chose dans le ventre". Iar despre un om de curaj: "il a du coeur au ventre". Am putea înmulți exemplele. Sunt simptomatice pentru zodia tulbure, pentru zodia cardio-gastrică a veacului nostru.

'Vous n'avez pas le monopole du coeur" exclama un mare om politic considerat de "dreapta" unui alt mare om politic reprezentant al "stângii" cu ocazia unei confruntări televizate din 1974, în împrejurări decisive pentru viitorul Franței. Exclamația asta citată adesea de presă, n'avea și nu are decât aparența clarității. Tendințe monopolizatoare manifestau amândoi liderii, dar despre care inimă vorbeau ? Aceea a generozitații, a curajului, a purității? Aceea electorală care bate așa cum suflă vânturile istoriei? Aceea a lui Sartre care nu se îndura să denunțe atrocitățile staliniste ca să nu micșoreze șansele de succes ale unei greve în Franța? Inima lui Aragon care cânta în versuri prin 1931: ". . . Vive le Guepeou contre le pape et les poux"? Inima intelectualitații occidentale care a ascuns și și-a ascuns evidențele din răsărit dela începutul până la sfârșitul celui de al treilea sfert al secolului nostru prin beția discursului cerebral, printr'o cefalopodală 'fuite en avant"? Se refereau probabil ambii vorbitori la toate aceste avatare ale "inimii" contemporane, la toate mai mult sau mai puțin, deosebindu-se unul de altul numai prin diferențele de dozaj ale făgăduitelor amalgame.

Am înțeles, ascultându-i în 1974, mai bine decât oricând o dublă fatalitate. Omul politic nu-și poate transmite mesajul celor mulți făra să-și arate inima demonstrativ, ca pe un obiect exterior, ca pe o scrumieră: religia inimii cetățene a devenit astăzi cea mai fascinantă dintre subreligii, depășind, probabil, subreligia de altădată a libertății. Din nefericire inima cetățeană pe care și-o proclamă omul politic nu este și nu poate fi decât o proteză. Fiindcă inima vie cere multe și implică exercițiul simultan al multora. Inima lui Robespierre era pură dar era a lui Robespierre. A lui Othelo bărbată, dar totuși a omicidului Othelo. Și cine poate contesta generoasele elanuri socialiste ale secolului trecut care au condus pe drumuri destul de directe la Gulag? Amintirea rămâne unul dintre atributele esențiale ale inimii. Aceea a lui Roosevelt și Churchill dela Yalta, câțiva ani după pactul germano-sovietic? Să dăm cezarului ce e al cezarului. Dar, să închidem ochii înspăimântați, ca în fața unei profanări, atunci când își duce mâna la inimă.

Ceea ce înseamnă inimă vie mi-a fost revelat șapte ani mai târziu, tot în zile electorale, însă nu în fața televizorului, ci într'o cameră de spital unde am petrecut alături de Ioan Cușa câteva ceasuri, aproape ultimele pe care le-a trăit. Îndelung încercat de o boală cumplită, scheletic, cu masca de ceară a iremediabilei suferințe, Ioan Cușa dădea totuși, vorbind, impresia celui mai întreg, celui mai prezent dintre oameni. Cunoscusem detașarea senină și chiar pe aceea capabilă de o simultană trăire pe două planuri a celor care ne părăsesc. Niciodată vreuna atât de puternic participativă. Am evocat necircumstanțial subiecte felurite, dela actualitatea politică până la amintiri, cu oarecare seriozitate dar cam așa cum ar vorbi doi prieteni care se întâlnesc într'o cafenea. O diferență: vorbele lui Ioan Cușa erau marcate de o pondere, o înțelepciune și o omenie care transfigurau banalul esențializându-l. Vorbea drept și bine în ceasurile acelea fiindcă trăia greu, fiindcă trebuia să-și măsoare cu milimetrică precizie itinerarul mâinii până la paharul cu apă ca să nu-l răstoarne (nu accepta să fie servit) sau fiindcă ajunsese la capătul unui destin drept și bine împlinit? Ascultându-l, mi se părea că eu unul flecăream. Îmi aminteam totuși, limpede, amănunte și întâmplări de mult trecute, a căror semnificație aveam s'o înțeleg mai târziu.

În anul 1954, pe când era foarte tânăr, Ioan Cușa ne citise la cenaclul din Rue Ribera un poem despre inimă pe care o califica necuviincios de hiperbolic. Era vorba despre nestatornicia lui de refugiat, pornit pe drumul uitării, gata să-și găsească o casă - ticăloșindu-se astfel - departe de adevărata lui casă, aceea de acasă. Firește, ne-am recunoscut toți în versurile poetului și aplauzele - neobișnuite la cenaclurile noastre- au izbucnit spontan. Poate că aplaudam dincolo de poem, dincolo de expresia fericită a unei sensibilități însetată de puritate, ceva încă și mai important: vehemența unui blam spiritual deosebit de exigent dintre acelea care anticipă iminența unui reviriment.

Succesele comerciale de pe atunci și din anii următori i-ar fi permis o viață prosperă și lesnicioasă. Dar Ioan Cușa a respins tentația facilității asumând (după ce a demisionat), riscul fundării unei tipografii. Tentativa nu era întâmplătoare ci deliberată și visată. Ce visa cel ce-și certase inima? Să fie mai la el acasă tipărind în orele de lucru texte franceze, ca să poată tipări în ore de odihnă cărți și reviste românești. Și așa a fost.

Ioan Cușa nu e singurul care a izbutit pe deplin și pe mai multe planuri. Dar nu cunosc în zilele noastre și pe meleagurile unde trăim destin românesc mai exemplar. Generozitatea, curățenia sufletului, nestăvilita lui energie, îi erau firești și se exprimau ușor, parcă a joc.

Câte puteri o fi avut Ioan Cușa? Poate că numai una însă cea mai rară: harul inimii vii.

L. M. ARCADE

CALEIDOSCOP

Citim despre Mircea VULCĂNESCU în ETHOS (vol.i) sub semnătura lui E, CIORAN (în limba franceză):

'Păcatul originar, evident în noi toți, nu era vizibil în el. Fie că vorbea de finanțe, fie că vorbea de teologie, emana din el o forță și o lumină pe care nu am cum să le definesc (. . .) Înconjurat de autori, el nu a năzuit niciodată să fie unul, și i se părea de neconceput voința de a avea un nume, așa că niciodată nu a fost sedus de glorie, această tentație a omului căzut și care îi roade pe mulți muritori, cu excepția câtorva izolați care-au regăsit nevinovăția la extremitățile spiritului."

* * *

Și în același volum (ETHOS), o mărturie dintre cele mai grăitoare despre Iuliu MANIU semnată de V. IERUNCA:

"În orice caz, strângerea de mână de care vorbește Mihail Fărcășanu, e unul din acele momente pe care nu le voi uita niciodată. Eram în sala în care se desfășura procesul. (. . .) Iuliu Maniu fusese chemat, în fond, pentruca mărturia lui să slujească mai târziu comuniștilor pentru propriul lui proces. Înainte însă de a ajunge la momentul final, acela în care Iuliu Maniu, trecând prin fața boxei acuzaților, a strâns mâna mareșalului Antonescu, trebue să-mi amintesc - și-mi voi aminti totdeauna de altă scenă. Cu atât mai mult cu cât n'am văzut-o consemnată, a doua zi, în nici un ziar, din cauza dublei cenzuri: cea românească și cea sovietică. Cu gândul, desigur, la viitorul proces al ilustrului martor, Tribunalul întreabă la un moment dat - momentul crucial- pe Iuliu Maniu dacă crede că mareșalul a făcut bine ordonând armatei române să treacă Prutul. Iuliu Maniu răspunde calm, senin, în modul cel mai firesc: 'Basarabia este și a fost pământ românesc". Si cum în incinta Tribunalului se produce o rumoare extraordinară, Iuliu Maniu, crezând poate că această rumoare i-a acoperit declarația, repetă - de data aceasta cu o voce mai puternică, pe un ton și mai hotărît, puțin patetic chiar - 'Basarabia a fost și este pământ românesc".

* * *

Subliniem apariția așteptată a Memoriilor lui I. G. Duca, volumul II: Războiul de întregire povestit cu obiectivitatea istoricului de unul dintre martorii cei mai calificați (Jon Dumitru, Verlag, 1981). Nu vom putea lăuda îndeajuns, aici, meritele acestui prodigios editor român de la München: cinci publicații dela începutul acestui an, toate demne de un cât de larg interes. Vom reveni.

DE-A LUNGUL ANILOR

printre cărțile apărute

1952 I.L.CARAGIALE : Teatru

1955 Mihai NICULESCU : Omul și pământul românesc (o prețioasă culegere de texte antologice comentate)

1958 Alex.CIORANESCU: Diccionario etimologico rumano

1960 Nicolae PETRA : Simpla învățătură

1967 Mircea ELIADE : Pe strada Mântuleasa

1973 Ioan CUSA și Virgil IERUNCA: Ethos (2 volume) (conținând multe texte inedite, revelatoarea pentru istoria românească contemporană)

1977 Gheorghe BRATIANU : Sfatul Domnesc

1978 Monica LOVINESCU : Unde scurte

1979 Gheorghe CALCIU : Șapte cuvinte către tineri

1979 Bazil MUNTEANU : Corespondențe

1980 Vlad GEORGESCU : Politică și istorie

1981 Nicu CARANICA : Anul 1940

RĂSPUNDEȚI-NE

Timp de aproape patruzeci de ani Românii refugiați au publicat în Europa, în cele două Americi sau aiurea mii și mii de cărți, peste cinci sute de titluri felurite. Astfel clasici și autori de notorietate mondială dela Eminescu, Gheorghe Brătianu și Nae Ionescu până la Eliade și Cioran (în limba română) alături de alți scriitori mai tineri sau mai puțin cunoscuți. De asemenea colecții de texte importante consultate de savanți din lumea întreagă cum sunt "La Revue des Etudes roumaines" sau "Acta".

Această realizare culturală a cerut eforturi și sacrificii numeroase îndeosebi din partea editorilor lipsiți de subvenții și uneori neînstăriți, editori care n'au beneficiat decât arareori de plata ocazională a câte unui volum. Cum ar fi fost altfel prin anii 1950-1960, pe când amatorii de carte românească - abia câteva sute - erau mai toți risipiți și săraci?

Nici astăzi nu se poate imagina o distribuție comercială sau chiar nedificitară a cărții românești în Exil. Totuși astăzi un număr sporit de Români și-ar trimite obolul, ceea ce ar permite câtorva editori neosteniți să-și continue activitatea în ciuda prețului din ce în ce mai ridicat al tiparului si hârtiei.

Dar contribuția cititorilor n'ar deveni determinantă fără o dublă acțiune de informație. Câți știu - mai ales printre cei tineri - ce cărți s'au tipărit, câte se mai găsesc și unde pot fi găsite? Și câți o vor ști pentru publicațiile viitoare? Pe de altă parte preferințele, posibilitățile și răspândirea geografică a intelectualilor români - în permanentă schimbare- sunt prea puțin cunoscute editorilor.

Informați-vă scriindu-ne.

Inapoiați-ne formularul de mai jos.

Ajutați-ne comunicându-ne lista cunoscuților interesați.

HYPERION

HYPERION

4 R, DU GEN.H.BERTIER

92.200 NEUILLY S/ SEINE

FRANCE

(1) Doresc să primesc buletinul asociației D-voastră în vederea achiziției:

☐ ocazionale periodice ☐

a cărților românești care m'ar interesa.

(2) Prefer lucrările:

☐ literare istorice ☐ științifice ☐

(3) Texte românești inedite putând interesa pe editori

☐ îmi sunt cunoscute nu-mi sunt cunoscute ☐

NUMELE.. SEMNATURA:

ADRESA..

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ȘI RESPONSABILITATEA ASOCIAȚIEI "HYPERION"

ÎNTRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail EMINESCU

"La via ambasadei sovietice"

Nicolae LUPAN

E un titlu luat din săptămânalul "Literatura și arta" dela Chisinău cu prilejul comemorării celei de a 63-a aniversare a revoluției bolșevice. Si iată că, pentru a i se dă Basarabiei aparența de republică sovietică socialistă liberă, asociația "Franța - Uniunea RSS" a organizat pe malurile Senei niște "zile ale culturii moldovenești".

În cadrul acestor zile a evoluat pe tot cuprinsul Franței ansamblul de dansuri populare "Joc". Bine înțeles, că dansatorii basarabeni, sărmanii, au venit să muncească în sudoarea frunții, aducând, astfel, Moscovei nesătule valută forte. Să muncească, căci nu e glumă să dai zilnic concerte, timp de o lună de zile !

Ce-i drept, veni și o delegație oficială din care făceau parte președintele uniunii scriitorilor, zisi moldoveni, Pavel Boțu, șeful secției de informație a comitetului central republican de partid V. Andrusciac, Eroul Muncii Socialiste Gh. Silețki și ziaristul Tudor Topa. Misiunea acestora a fost cu totul alta decât cea a dansatorilor: călătorii nesfârșite de plăcere pe contul statului prin toată Franța și toasturi !

Într'o bună zi, drumul i-a dus și în localitatea Arbua, "un orășel agroindustrial din preajma frontierei cu Elveția, pe moșia faimosului viticultor Henry Maire". S'au ținut cuvântări, s'au ciocnit pahare, s'a mâncat vârtos. Elogiile și omagiile curgeau gârlă: "Din 57,1 milioane de tone de struguri cât s'a produs pe globul pământesc în 1977, Italia a dat 10,9, Franța - 8,1, Uniunea Sovietică - 5,5 , iar Statele Unite ale Americii - doar. . . 3,9 " etc.

Stie oare d-l Henry Maire, întrebare pe care i-o pun și într'o scrisoare personală, că asa zisa producție sovietică o dau Ucraina, respectiv Crimeea, Georgia, Armenia și Basarabia? Stie el oare că obolul acesteia din urmă constitue o treime din strugurii sovietici? Și mai era un lucru de care habar n'avea d-l Henry Maire și pe care i l-au spus tot prietenii lui sovietici, acela că în amintitul an 1977, "au fost fabricate pe glob 29 miliarde de litri de vinuri, dintre care 6,4 revin Italiei, 5,2 - Franței, 3,1 - Uniunii RSS și . . . numai 1,4 - Statelor Unite ale Americii !. ."

Aplaudă gazdele, aplaudă oaspeții. Aplauzele devin furtunoase lângă crama de pe coama dealului, unde agronomul le arată scumpilor oaspeți sovietici un sector de butuci, zicând: "Aici se trec hotarele fără careva vize. Intrați în vie și o să vă simțiți în Patrie. E plantația ambasadei sovietice".

Șase stâlpi de spalieră, vopsiți în alb, marchează sase rânduri de butuci ce "urcă povârnisul și se pierd în zare. . ." E un dar pe care "francezii l-au făcut poporului sovietic". Nici mai mult nici mai puțin !

Stie oare francezul Henry Maire, căci el este făcătorul de cadouri, câți butuci proprii ar putea să aibă dumnealui în condițiile proprietății colective de tip sovietic? I-o spun eu: poate 10, poate 15 ori mai curând nici unul !

Iar liricul ziarist Tudor Topa dela Chisinău conchide: "Pe o colină pitorească de lângă localitatea franceză Arbua creste o vie deosebită. Ea împleteste prin vița sa cunună de slavă brațelor harnice, prieteniei popoarelor. . ."

Sărmanii francezi ! •

Conjunctura, sireaca...

Vreau totuși să-mi încep gândurile cu o nuanță majoră despre ierarhii nostri cărturari din trecut. Căci așa era pe atunci și era, probabil, foarte bine: cei care îmbrățișau Cuvântul Domnului desfășurau acțiuni susținute și în ridicarea culturii poporului din care se trăgeau. Iar această simplă enunțare de "ierarhi cărturari" ne duce cu mintea la un Petru Movilă, deși printr'un curios concurs de situații îi fu dat să devină mitropolit al Kievului.

Lucru și mai curios însă, că dintre toate calitățile lui extraordinare, cum ar fi cea de mare cărturar al timpului său, cea de bun organizator al scrisului tipografic românesc, al învățământului teologic și filosofic, cea de autor al uneia dintre cele mai importante cărți ale bisericii noastre "Mărturisirea ortodoxă", cea de sprijinitor al primelor tipografii din Moldova și Țara Românească, rușii trec sub tăcere, ori de câte ori pot, marea lui calitate de Român.

Cum, adică, "moldovanin" - mitropolit al Kievului? "Moldovanin" - întemeietor al poeziei rusești? E vorba de Antioh Cantemir. "Moldovanin" - organizator al primului corp de tălmaci din Moscova și primul reprezentant diplomatic al țarului Alexei Mihailovici la Pekin ? E vorba de Nicolae Milescu Spătaru. A recunoaște așa ceva în mod deschis - e peste puterile grandomaniei rusești. După cum ar fi peste puterile aceleiași grandomanii să recunoască că prima locomotivă a fost construită de Stephenson și nu de Polzunov, că radioul a fost inventat de Marconi și nu de Popov, că becul electric a fost realizat de Edison și nu de Iablocicov, că tiparul cu litere mobile a fost născocit de Gutenberg și nu de nu mai știu ce călugăr rus, etc.

Pe lângă aceste și multe alte "modestii" șoviniste de ordin general sunt trâmbițate zi și noapte pretinse adevăruri ce ne privesc, chipurile, pe noi românii: prietenia de veacuri dintre popoarele rus, ucrainean și moldovenesc, mult doritele legături de rubedenie ale lui Vasile Lupu cu Hatmanul Ucrainei Bogdan Hmelnițki, dorința fierbinte a lui Dimitrie Cantemir de a ajunge în Rusia numai sub poală de fustă împărătească, ca să nu mai vorbim de influența "binefăcătoare" a revoluției bolșevice asupra clasei muncitorești din Basarabia, Bucovina și din toată România.

În timp ce asa cărturari români ca Movilă, Varlaam, Dosfotei, Asachi și atâția alții au făcut tot ce-au putut pentru a scăpa țara de strânsoarea slavonismului cu cirilica lui și introducerea învățământului în limba autohtonă, scribii dela Chisinău folosesc în lucrările lor nume de apostoli ai neamului prin prisma unei pretinse prietenii la cataramă cu personalități moscovite sau kieviene. Cum ar fi cel al unui oarecare Miron care aduce "bucoavne de fer" pentru Dosoftei din fundul Rusiei. Miron, care înainte de a ajunge cu ele la destinație, trimite prin pârcălabul de Orhei, "boerul Donici hârtie" pentru "Sfinția Sa mitropolitul Dosoftei . . . cu închinăciuni dela Domnia sa boerul Nicolae Milescu Spătaru și dela Sfinția sa patriarhul Moscului Ioachim care au plecat urechea la scrisoarea Sfinției tale și au pus un cuvânt bun. La rugămintea Sfinției tale țarul Moscului Alexei Fiodorovici dăruitu-ne-a teasc nou și buchii pentru tipărituri. . ."

Nu contest veridicitatea celor luate aici între ghilimele. Dar ce cântăresc ele în comparație cu răul pe care ni-l aduc rușii de-a lungul zbuciumatei noastre istorii? S'ar putea crede că toți cei care n'au cunoscut încă vecinătatea cu Rusia n'au nici până în ziua de azi scrisul lor tipografic național. Aceste bucoavne țariste constituie un act de "mărinimie" ce poate fi comparat cu cel al Uniunii Sovietice care, din tot tezaurul României transportat în timpul primului război mondial la "adăpost" în Rusia, ne întoarce la toate insistențele naivului Titulescu...etalonul metrului ca unitate mondială de măsură.

Cât despre strofa dosofteiană savurată mereu de aproape 40 de ani la Chișinău, cum că "Lăudați să aibă direptul pomani / În ceriu și pe lume fără de prihani, / Că și de la Moscvi luceaște lucoare / Întinzând lungi raze i bun nume supt soare", (Dosoftei, "Parimiile preste an", 1683), e un fel de vorbă a cântecului "Că nu e om să nu fi scris o poezie" sau să nu fi spus o prostie, aș adăuga eu.

N.L.

MORĂRENII ȘI STAMATI-CIUREA

I. HOTINEANU

Există sate românești care te fac să-ți pui întrebarea de ce se chiamă așa precum se chiamă și nu altfel. Pentrucă făcând cunoștință cu locuitorii vezi că marea lor majoritate poartă numele de Ursu, Păduraru, Lupu, iar satele se numesc Pojorâta, Rotunda, Sculeni. Mi-a venit acest gând în timp ce frunzăream arhivele cernăuțene în care întâlneam mereu numele de Moraru. Uneori chiar și cu același nume de botez. Cum este cazul câtorva Constantini Moraru din Mitocul-Dragomirnei. Dintre care unul este văr drept cu mitropolitul Silvestru Moraru, originar și el din Mitoc. Sute de Morăreni luminați a dat acest sat.

Și iată că într'una din mapele rămase delà un preot cernăuțean, Constantin Moraru, s'a păstrat o scrisoare trimisă de un fost coleg al său, ce semnează Iliuț, din care merită a fi spicuite aceste câteva emoționante rânduri: "Îți mai aduci aminte de vorbele ce mi le spunea-i în Seminariu, că având copii, nu-i vei împopoța cu straie boerești, ci îi vei îmbrăca în suman și'n opincă, că din opincă ai ieșit și pentru opincă îi vei creste? Adică, în spirit românesc". Spirit de care a rămas profund impresionat și ministrul vienez al învățământului Stremayer care, după ce discută îndelung despre situația scolilor românești din Bucovina cu profesorul de teologie Constantin Moraru, vărul mitropolitului Silvestru, îi puse mâna pe umăr și zise: "Ferice de Bucovina, dacă are mulți bărbați de acestia".

Cu titlu informativ vreau să spun că acest profesor de teologie și preot la biserica Adormirii Maicii Domnului din Cernăuți nu trebue confundat cu un alt Constantin Moraru, preot cernăuțean și el care pe lângă hărnicia sa cotidiană de păstor duhovnicesc, a scris zeci de broșuri și cărți privind cultura și etnografia românească din Bucovina, fiind de asemenea autorul unor schițe de toată frumusețea prin limba lor poporană, înmănunchiate într'o carte de 332 de pagini intitulată "Părți din istoria Românilor-bucovineni", publicată la 1893. Acesta era Constantin Moraru dela biserica Sfânta Paraschiva.

Cât despre Constantin Moraru dela biserica Adormirii Maicii Domnului a fost și el de o hărnicie rară în ale literelor, deși i-a fost dat să trăiască doar 40 de ani. Profesând teologia ca atare, el scrie numeroase manuale școlare numite "manuare" pentru primele patru clase de liceu, manuale cu peste 200 de pagini fiecare, ce văd lumina tiparului la Viena.

Numit profesor prin decret împărătesc la Institutul Teologic din Cernăuți, Constantin Moraru începe lupta pentru recăpătarea numelui său adevărat de familie, redevenind ca și verișorul său Mitropolitul Silvestru din Andrievici - Moraru. Ca apoi în curs de cinci ani să facă un manual universitar de morală cum nu mai fusese în istoria școlilor superioare românești.

Dar mândria cea mai mare a celor trei Constantini Moraru din Mitocul-Dragomirnei a fost tipografia înființată pe spesele lor proprii, tipografie, ce le purta numele. Această tipolitografie patronată de Mitropolitul Silvestru personal, deveni un șipot de apă cristalină la care se adăpau toți însetații de cărți românești, devenite o nostalgie generală atât în Bucovina cât și în Basarabia secolului nouăsprezece.

Sentiment de nostalgie pentru tot ce fusese odată, de care era pătruns și contemporanul Morărenilor Constantin Stamati-Ciurea, ce locuia în Caracușenii lui de lângă Briceni, la nici o sută de kilometri de Cernăuți. Kilometri, pe care i-a făcut de nenumărate ori cu trăsura lui boierească, cum zic și până în ziua de azi cu multă bunăvoință caracușenenii. Îi făcea, în primul rând, de dragul tipografiei Morărenilor, dat fiind faptul că boierimea, burghezimea și cinovnicărimea basarabeană de tipul lui Crușevan, Purischevici sau Casso, în cea mai mare parte importate din largurile marelui imperiu de răsărit, îi erau pe de-a'ntregul străine. Străine pentrucă călcau în picioare cele mai elementare interese culturale ale populației băstinașe.

Anume în familia Mitropolitului Silvestru se plângea adesea Constantin Stamati-Ciurea că în concursul de situații șovine din Basarabia era cât se poate de dificilă păstrarea limbii strămoșești nealterate chiar și într'o casă de intelectual ca a lui. Autocritic și cu un humor înăscut, Stamati-Ciurea le vorbește Morărenilor de limba scrierilor sale românești, ironizând scrisul de pe malurile Dâmboviței, și cu greu își stăpânea ura față de deznaționalizatori. "Poate că limba din scrierile mele române va face asupra cercurilor noastre literare. . . o stranie impresie. N'am putut scrie altminterlea. Limba română rustică, precum o vorbește poporul nostru din Basarabia, a fost singurul izvor din care m'am adăpat; nici o școală populară măcar; am fost și sunt o insulă solitară în imensul ocean al slavismului. Mai mult nu zâc".

Totuși, paralel cu franceza, rusa și germana, Stamati-Ciurea a scris mult și în limba română. N'avea însă nici o posibilitate să publice în Basarabia, pentrucă nu exista vreo tipografie românească, iar de Vechiul Regat era complect izolat. "Abia după încuscrirea mea cu mitropolitul Bucovinei Silvestru Moraru, - își amintea mai târziu scriitorul, - mi s'a oferit posibilitatea de-a tipări o parte din manuscriptele mele în limba maternă", adică la tipografia mitropolitului cernăuțean.

Și dela bun început scrierile lui Stamati-Ciurea întâlnesc o atitudine elogioasă din partea intelectualilor bucovineni și a criticilor literari. Mihail Telman, bunăoară, scria la începutul anului 1887 în ziarul "Patria": "Stând în legătură strânsă cu însuși fundamentul vieții poporului românesc din Basarabia, ele, lucrările lui Stamati-fiul adică, sunt în același timp de o originalitate nepătată și cristalizează în ele toate gândurile nobile ale unui suflet umanitar".

Într'un asemenea context nu putem să nu ne gândim la povestirea autobiografică a celui carea fost Constantin Stamati-Ciurea - "Victima veacului" în care sună ca o ironie a soartei patosul unei mărturisiri a bunului boier din Caracușenii Vechi: "Eu cercai cu limba mea poetică să vorbesc limba patriei, să desmierd acel odor scump, cum mama română mă dezmierda, când mă legăna în pruncie. . ."

Nu este exclus ca anume tipografiei metropolitane din Cernăuți să i se datoreze medalia cu care Stamati-Ciurea a fost decorat de către guvernul român dela București. Cu acel prilej, scriitorul decise ca pe viitor, cât aveau să-l slujescă încă puterile intelectuale să se consacre exclusiv literaturii române.

Într'adevăr, ferice de basarabeanul caracușenean Stamati-Ciurea că i-a fost dat să-i cunoască pe Morărenii bucovineni din Mitocul Dragomirnei.

***

Cam asta ar fi ceea ce am putut spune pe scurt despre literatura română din Bucovina de la 1775 până la 1918. Relativ la perioada postbelică se poate adăuga doar atât că de vreo zece ani și ceva există la Cernăuți câțiva scriitorași autohtoni, cu vocație poetică, cum ar fi Vasile Levițchi, Ion Chilaru, Mircea Lutic, dar lucrările dumnealor n'au nimic comun cu o literatură română ca atare, atât prin grafica cirilică cât și prin mesajul de realism socialist sovietic. După cum, din aceleași considerente, nu poate fi numit ziar românesc nici "Zorile Bucovinei". •

FARA ARMÂNEASCĂ

AROMÂNII DIN PUNCT DE VEDERE ANTROPOLOGIC

Vasile TEGA

CAPITOLUL II

Să revenim acum la lucrările lui Aris Pulianos. Am văzut că teoria acestuia conform căreia "aromânii ar fi greci romanizați" nu se deosebește întru nimic de aceea a lui A. Keramopulos, despre care filologul german W. Th. Elwert spunea că "argumentele lui Keramopulos vin în contradicție cu logica" (17) iar N. Iorga o considera drept "o erezie" (18)

Fără teamă de a ni se reproșa că suntem injuști, putem afirma același lucru și despre teoria lui Pulianos, întrucât toate așa zisele sale "argumente" vin în flagrantă contradicție cu logica cea mai elementară și cu adevărul istoric.

Cum ar fi oare posibil ca cineva să susțină că "aromânii sunt greci curați, puri, descendenți din vechii eleni", când - așa cum se va vedea mai jos- înșiși grecii din zilele noastre nu mai au aproape nimic în comun cu foștii locuitori ai Eladei antice.

Iată deci teza pe care ne propunem s'o dezvoltăm în prima parte a prezentei lucrări sprijinindu-ne exclusiv pe cercetările oamenilor de știință străini,care au abordat acest subiect fără pasiune și fără prejudecăți.

Vom începe cu un extras care ni se pare foarte semnificativ și care aparține francezului Ernest Granger. "Grecii din zilele noastre -spune Granger- se consideră cu multă mândrie ca descendenți direcți ai lui Miltiade și Pericle; nu le place deloc ca cineva să pună la îndoială această pretenție foarte naturală. Dar istoria implacabilă dovedește că întreaga Eladă a fost invadată și ocupată pentru o lungă perioadă de timp, începând din secolul al III-lea al erei noastre, de goți, heruli, vandali, avari și mai ales de slavi care -este adevărat-au adoptat limba și religia învinșilor, dar, amestecându-se foarte mult cu aceștia, au dat naștere la o rasă într'adevăr nouă. Cruciadele francezilor, sosite în secolul al XII-lea, după cucerirea Constantinopolului, au pus stăpânire pe toată țara, au construit castele puternice și în cei o sută cincizeci de ani cât a durat imperiul lor, au adăugat acestui popor slavo-grec, o bună doză de sânge occidental. Venețienii, stăpânii Eubeii, a Cretei, a insulelor Ionice, a coastelor Peloponezului, etc. au făcut la fel. Dacă turcii, stabiliți în Elada din secolul al XIV-lea nu s'au prea amestecat cu supușii străini, în schimb - ca urmare a unei migrațiuni succesive care a avut loc între secolele al XIV-lea și al XVII-lea- un puternic contigent de albanezi s'a instalat în Peloponez și în Grecia Centrală, astfel încât grecizarea lor nu a luat sfârșit nici în zilele noastre, lucru care explică faptul că în Eubea Meridională, în Argolida și chiar în Atica, țăranii din numeroase sate întrebuințează în mod curent limba albaneză.

Astfel grecii din zilele noastre, ca și francezii, italienii, englezii, spaniolii, formează o rasă amestecată, unde se găsesc în doze inegale, elemente de origini diverse. Însăși varietatea tipurilor care se găsesc în Grecia, ar fi suficient ca să demonstreze acest lucru". (19)

Doi alți francezi, P. Lefebvre și J. Le Duc, se exprimă în același sens: "Grecii se mândresc cu drept cuvânt cu trecutul lor, cu toate că puțini dintre ei sunt de origină pur elină. Poporul grec este probabil cel mai heteroclit din lume. " (20)

"Contrar opiniei lor, grecii de azi nu sunt descendenții puri și direcți ai Elinilor, atât de glorioși, atât de dezuniți și totuși atât de lăudați" scrie Louis Andre într'un studiu publicat imediat după terminarea primului război mondial și în care analizează situația statelor creștine din Balcani începând din 1815, (21) și continuă: "Aceștia au fost decimați în războaiele foarte frecvente pe care le-au avut cu dușmanii exteriori, în luptele sociale și mai ales datorită disensiunilor interne care au fost perpetue. Dubla invazie a goților, în 267 și cu Alaric în 395, a fost un dezastru și a marcat dispariția definitivă a Greciei antice care a pierit în același timp cu orașele, cu monumentele și cu sanctuarele sale, până atunci respectate. Această populație, tratată în mod sălbatic și sensibil redusă, nu mai forma în evul mediu o națiune. Imigranții veniți din alte părți se stabiliră în mijlocul ei: astfel vlahii în Grecia Centrală, albanezii în câmpiile fertile sau pe malul mării, venețienii în insule și mai ales, slavii care erau fie bulgari slavizați,fie -într'un număr mai mare - serbi, care au format grupuri importante în toată Elada și în special în Peloponez. Ținând seama de aceste fapte, se poate pretinde chiar că grecii nu sunt decât urmașii slavilor grecizați." (22)

Aceiași concepție privind contribuția slavilor la formarea poporului grec contemporan este exprimată într'un mod foarte clar și de geograful Maurice Allain: "... Pe urmă au venit slavii, plecați din șesurile rusești. Aceștia au suprimat aproape complet pe greci și sunt fără îndoială strămoșii grecilor din zilele noastre". (23)

În aceeași ordine de idei, într'o altă parte a lucrării sale, Allain spune: "Când se examinează, pe de o parte, micimea teritoriului Greciei, iar pe de altă parte, întinderea considerabilă a domeniilor unde sunt stabiliți grecii, se pune întrebarea din ce loc au fost luați toți acești greci extra muros. Nici un grup, cu excepția slavilor, nu prezintă o astfel de diseminare. Aceasta pur și simplu, fiindcă există greci și greci, după cum există slavi și slavi ! Multe populații din jurul Mării Negre și a Mării Egee, multe populații din Asia Mică sau din Mediterana Mijlocie, au fost grecizate, fără a fi avut un mare număr de greci printre ele, fără ca să aibe în vinele lor sânge grecesc". (24)

La finele anului 1918, imediat după terminarea primului război mondial, revista americană The National Geographic Magasine,consacra un număr special "Rasele din Europa." (25)

Autorul acestui studiu Dr. Edwin Grosvenor, autoritate mondială în materie, și-a consacrat mai bine de cincizeci de ani de viață studierii acestui subiect, dintre care ultimii douăzeci de ani la Constantinopol,ca profesor de istorie la Robert College, unde a avut prilejul să cunoască la fața locului complexitatea problemelor rasiale balcanice.

Vorbind despre "miracolul românesc", Grosvenor subliniază că "vigoarea limbii și a civilizației române în Balcani, care evoluând, au dat naștere poporului român, ai cărui numeroși compatrioți locuiesc în prezent în munții Pindului din Grecia, fiind cunoscuți sub numele de Kuțovlahi." (26)

Cât despre greci, el se exprimă în termenii următori: "Torente de invazii au inundat Grecia, goți, venețieni, lombarzi, franci, germani, otomani, albanezi, vlahi, mulți dintre ei rămânând în permanență acolo. Constantin Porfiroghenitus scria în secolul al zecelea "toți grecii au fost slavizați". Henri de Valenciennes, în secolul al treisprezecelea credea că "grecii au devenit franci."

Fallmerayer, în secolul al nouăsprezecelea, a demonstrat că "grecii nu au nici măcar o picătură de adevărat sânge grecesc în vinele lor." (27)

Și fiindcă veni vorba de Fallmerayer, credem oportun să ne oprim un moment asupra lui. Este vorba de bizantinologul german Jakub Philip Fallmerayer (1790-1861), profesor la Universitatea din Munchen și membru al Adunării Naționale din Frankfurt. El a fost unul din primii savanți care a abordat problemele etnologice ale imperiului Bizantin "care de altfel erau greu de rezolvat datorită mai ales, faptului că terminologia rasială a celor mai mulți cronicari bizantini a lăsat mult de dorit în ceea ce privește claritatea ei."

În urma numeroaselor sale călătorii de studii în Grecia, a publicat o lucrare privind "istoria peninsulei Moreia", în care analizează evoluția poporului grec din antichitate și până la începutul secolului trecut, concluziile lui fiind sintetizate în următoarele rânduri: "Rasa grecilor a fost exterminată din Europa. Frumusețea corpului, zborul celest al gândirii, măsura și simplicitatea moravurilor, arta stadioanelor, orașele, satele, galeriile și templele măreței, precum și însuși numele grecilor, au dispărut de pe fața pământului grecesc. Mormintele acestui popor antic sunt acoperite de un strat dublu de pământ acumulat din rămășițele a două noi rase umane diferite între ele. Operele nemuritoare ale spiritului său precum și unele ruine pe pământul strămoșesc, constituie în zilele noastre singura mărturie că a existat cândva un popor grec..... Fiindcă nici o picătură de sânge pur grec nu mai curge în vinele locuitorilor creștini din Grecia de azi. Poporul pe care noi îl numim grec nu este altceva decât un amestec de slavi din Sciția și de Arnăuți din Iliria." (28)

Cum era și de așteptat, în jurul operei lui Fallmerayer s'a organizat o adevărată conspirație a tăcerii în Grecia. De aceea am fost foarte surprinși să constatăm că un istoric grec, în introducerea unui studiu asupra albanezilor, publicat recent la Atena, citează în repetate rânduri pe istoricul german. Este vorba de lucrarea lui Ghiorgu Sot. Maruga, intitulată în traducere- "Contribuția albanezilor la formarea națiunii neoelene", (29) în care autorul, cu mult curaj și competență, abordează, după cunoștința noastră pentru prima oară, un subiect considerat tabu în Grecia.

Să-l urmărim: "Ni s'a spus la școală că teoria lui Fallmerayer cu privire la slavizarea completă a grecilor este cu totul falsă și abjectă. Niciodată însă nu ne-au dat ca să citim această faimoasă teorie a blestematului autor. Profesorii și istoricii noștri s'ar putea să aibe dreptate. Noi însă cum am putea judeca lucrul acesta? În general am gustat încă din fașe gustul amar al interpretării unilaterale a istoriei noastre. Și cum era firesc am rămas ignoranți în materie de istorie." Și mai departe Maruga continuă: "La urma urmei,adevărul este amar și totdeauna nedorit. Însă poetul nostru național Solomos ne îndeamnă: "Spuneți adevărul. Național este ce-i conform adevărului." Iată un îndemn la care cred că ar face bine să-și aplece urechea anumiți antropologi și istorici greci.

Fiindcă veni vorba de albanezi, a căror aport la formarea națiunii neoelene este imens, iată o altă mărturie concludentă, care aparține unui membru al Academiei Franceze. Este vorba de Edmond About (1828-1885) care -potrivit biografului său- "manifestând de foarte tânăr mult gust pentru studiu, a obținut premiul de onoare pentru filosofie. A intrat la Școala Normală, în 1848, iar în 1851 este trimis la Ecole Francaise d'Athenes. Trei ani mai târziu, la întoarcerea sa din Grecia, publică "La Grece Contemporaine" (1854) în care poporul grec este tratat fără indulgență". Cam în același fel se exprimă și criticul Barbey d'Aurevilly,care într'un comentariu publicat în revista Le Pays din 27 Septembrie 1854, nota: "eleganța spirituală și în acelaș timp lipsa de respect a unui elev care a găsit de cuviință să înșele speranțele dascălilor săi, dar care totuși se afirmă ca o personalitate reală. About -după entuziasmul romantic- s'a limitat a exprima asupra Greciei "opinia omului de rând". Să-l urmărim:

"Atenienele nu sunt nici frumoase și nici bine făcute; ele nu au nici fizionomia spirituală a franțuzoaicelor, nici frumusețea opulentă a romanelor și nici gingășia turcoaicelor. În oraș nu se văd decât urâțenii, cu nasul cârn, cu picioarele plate și cu talia grosolană. Această fiindcă Atena acum douăzeci și cinci de ani (adică în 1830 ,n.n.) nu era decât un sat albanez. Albanezii formau și formează încă aproape toată populația Aticii și de comune situate la doi pași de capitală unde locuitorii abia înțeleg greacește. Atena s'a populat repede cu oameni de toate naționalitățile și de toate speciile, ceea ce explică urâțenia tipului atenian. Frumoasele grecoaice care sunt rare, nu se întâlnesc decât în anumite insule, sau în unele ascunzișuri de munți unde invaziunile nu au putut pătrunde. (30)

La mai bine de un secol distanță de About, un conațional al acestuia, Bernard Iselin, iată cum se exprimă asupra aceluiași subiect: "Invaziile barbare, după acelea ale macedonenilor și ale romanilor, vor modifica o compoziție etnică deja foarte amestecată sub impulsiile dorienilor și a ionienilor în timpul lui Pericle. La rândul lor vin slavii, care nu se mulțumesc să se instaleze în câmpia Dunării și munții Iliriei. Unele din triburile lor se vor instala în Tracia, sub zidurile Constantinopolului; altele în munții Pindului în Atica și chiar în Peloponez. Coloniile grecești subzistă cu chin cu vai și își prezervă identitatea lor, dar de fapt caracterul populației se modifică în mod substanțial, elementul slav fiind acum predominant. Deși acesta se asimilează bucuros în contact cu o civilizație superioară, canoanele estetice, proprii lui Fidias și ale discipolilor săi nu sunt decât mit. Trăsăturile caracteristice ale locuitorilor se îngreunează, pigmentația pielii este uneori mai închisă și se poate observa deja amprenta unui fatalism și a unei tristeți complet orientale." (31)

De fapt modificarea compoziției etnice a poporului grec a început cu multe secole înaintea sosirii slavilor în Balcani. "Atica -spune Galton- n'a mai produs oameni mari din ziua în care introducerea străinilor și a sclavilor eliberați în cetate a degenerat rasa." (32) În timp ce profesorul A. Jarde, fost membru al Școlii Franceze din Atena, în binecunoscuta sa lucrare "La formation du people grec", insistă asupra faptului că "dacă ar fi existat o rasă greacă bine definită, cum se poate explica diversitatea popoarelor grecești?" (33) "A introduce în istoria Greciei noțiunea de rasă - continuă autorul - înseamnă a te expune de bună voie la numeroasele erori care au antrenat atât în științele morale cât și în cele politice abuzul acestui termen." (34)

Foarte serioasa și prestigioasa Encyclopaedia Britannica, în articolul consacrat etnologiei balcanice spune printre altele: "Chiar în interiorul Greciei, populația nu-i nici pe departe omogenă."

Va urma

CALINDAR PI SCURT

Marț	2	Scurt	Papandima
Sâbâtă	20	"	Câraga (Sâmbâta Morţlor)
Dumânică	28	"	S'lasă preasini ti Paști

NOUTĂȚI ÎN ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

CHELNERUL ELECTRONIC

Foarte curând, chelnerii vor putea lua comanda fără creion și hârtie. Compania Siemens din Munchen a perfectat un "Calculator de buzunar" care este capabil să ia comenzi și să le transmită electronic la bucătărie sau la bar. Când chelnerul ajunge la bar, băuturile comandate sunt deja pregătite pentru el. După cum arată compania, acest serviciu rapid economisește unui chelner kilometri de drum, iar consumatorilor o grămadă dimp de așteptare, folosind această parte terminală a unui computer, nu mai mare decât un cal culator de buzunar.

Cu acest sistem, comenzile transmise de către chelner, sunt mai întâi transformate în formă de lumină infraroșie, asemenea celei folosite de aparatura de telecontrol pentru televiziune, la "colectorul de date" care poate fi instalat în tavanul restaurantului. De acolo, datele sunt alimentate prin circuite la un computere care adună informațiile și le distribuie la bucătărie sau la bar.

Acest computere, de asemenea, poate arăta imediat dacă un fel sau altul de mâncare s'a terminat. Sistemul poate fi aranjat în așa fel, ca să calculeze și să tipărească și nota de plată.

FEȚELE ÎN VIITOR

In câteva milioane de ani de acum, oamenii vor arătat mai mult ca cei vizualizați de acriitorii de povestiri științifico-fantastice, minioni, fără dinți și fără păr. Dr. David Marshall, care a studiat craniul uman în ultimii 35 de ani și care a înființat un muzeu de anatomie în Syracuse, New York, spune că, mâncărurile rafinate, moi pe care noi le mâncăm, cauzează schimbări ce vor face ca descendenții noștri să arate diferit, ciudat. "Omul nu folosește maxilarele acum în același fel ca atunci când dinții erau arme și mâncarea era nepreparată", arată el. "Maxilarele umane devin tot mai mici iar cutia craniană din ce în ce mai mare, dinții își pierd ascuțimea, iar rădăcinile lor sunt din ce în ce mai înguste." Dr. Marshall a desenat imaginea noii fețe umane, cu schimbările craniene pe care el le anticipează.

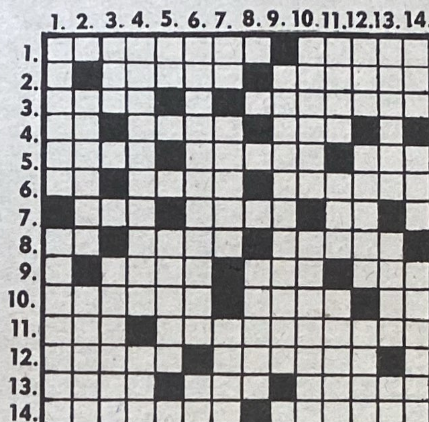
Modelele pe care el le-a creat pentru prezentarea evoluției craniului la muzeul anatomic din Syracuse, sugerează că omul viitorului va fi chel, capul lui va fi ascuțit, cu pomeții proeminenți și maxilare mici.

Marshall însă admite că acum noi ne controlăm mediul înconjurător, lucru pe care omul nu a fost în stare să-l facă mii de ani în urmă, așa că științe ca "ingineria genetică" pot schimba și influența aceste prevederi.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Aronel CLOTEANU-OHIO

ASTRONOMIA SISTEMULUI SOLAR

ORIZONTAL

(1) Planeta aceasta are diametrul 12.750 km. și se rotește în jurul Soarelui pe orbita a treia. Are atmosferă, viață și un satelit. - Astru incandescent și extrem de strălucitor al cărui diametru calculat este de 1 milion și 390 mii km. și se poate privi numai ziua ce cer senin prin ochelari afumați. (2) Planetă, stea, asteroid sau cometă. - Planetă foarte fierbinte, mai mică decât Pământul, diametrul calculat cca 4.700 km și se rotește pe orbita întâia. (3) Asociat. -Cerești. (4) In fața telescopului ! - Zbor la Lună și'napoi. - Ideal. (5) Copios, la mijloc ! - Epocă geologică din prima parte a perioadei paleogene. - Venera A. Vasiu. (6) Nete ! -Necșa, cel neisprăvit ! -Cosmonauți sau astronauți. (7) Prefix medical privitor la aparatul urinar. -Constelație pe cerul emisferei nordice, în care se vede cu ochiul liber cea mai mare stea a ei, "Aldebaran". -Perioadă de timp în care Pământul își străbate orbita. (8) John Necșa. - O anumită planetă pitică, asteroid, se rotește în jurul Soarelui pe o traiectorie oarecum hoinară, între orbitele lui Marte si Jupiter. (Asemenea asteroizi se cunosc azi în număr de cca 1.500, care au diametre doar de zeci sau sute de km. Nu au atmosferă.) - Răsăritul aștrilor, în limba latină. (9) Ajutor la o treabă grea. -Acela. - Zenit. (10) Idei exprimate. -Astronom. -Soare egiptean. (11) Ion P.Arcaș. -Sistem de pilotat o navă cosmică fără echipaj uman(adj.) (12) Cu părul tăiat.(fem,pl.) -Servesc la intrarea în Observator. (13) A rata o aselenizare. -Moșul cu basme de adormit copiii. -Adolescent. (14) Moară mică de măcinat pășat. -Celebrul explorator al Polului Nord, norvegianul Fridjof......(1861-1930).

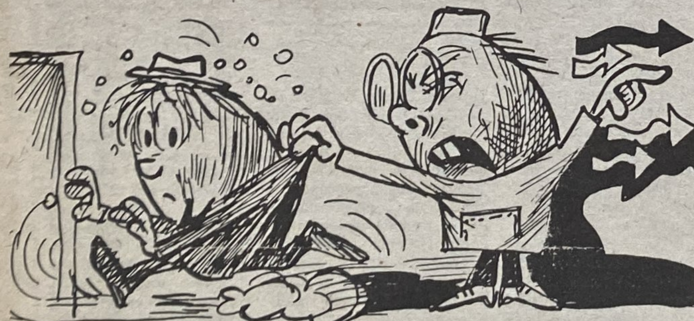
VERTICAL

(1) Această planetă descoperită în 1930 are atmosferă extrem de rece și diametrul de cca 6.000km și se rotește pe orbita a noua. (Date complecte lipsesc). -Cea mai mare planetă din sistemul solar este de cca 1.300 ori mai mare ca Pământul și are diametrul calculat de 140 mii km., iar temperatura atmosferei este foarte rece, minus 110 grade Celsius. Are 14 sateliți si se rotește pe orbita a cincea. (2) O planetă mai mare decât Pământul, cu diametrul calculat de 55 mii km. cu o atmosferă extrem de rece, are 2 sateliți cunoscuți și se rotește pe orbita a opta. -Când se duce Luna la culcare... (3) Lună. -Planetă ce se rotește pe orbita a șaptea, are diametrul calculat de 51 mii km. și este mai mare ca Pământul, are atmosferă foarte rece și 5 sateliți cunoscuți. (4) Cercetătoare a Universului. - Piept. (5) Nicu Tatu. - Această planetă este de două ori mai mică decât Pământul, cu care se pare că se aseamănă, având atmosfera între plus 15 grade și minus 100 grade Celsius. Se rotește pe orbita a patra și are 2 sateliți, numiți Phopos și Daimos. (6) Cale lungă, drum pe cer. - Emil Telegariu. (7) Ulpiu Ursa. - Documentația savantului astrofizicean cu descrierea și calculele planetei descoperite. -Satelitul Terrei n'are atmosferă iar diametrul este de 3.500 km., își parcurge orbita în 27 zile și 8 ore și este mereu observată de astronomi, poieți și îndrăgostiți. (8) Mereu (fem.pl) (9) Oameni de știință care se ocupă cu proprietățile atmosferei și fenomenele ei. (10) Luna. -Cosmonavă în plină lansare. (11) Numele familiar al marelui precursor al aviație române, Aurel Vlaicu. - Cer acoperit cu nori alostratus. -Asupritor. (12) Astrida C.Stelaru. -Luceafărul serii și dimineții, care licărește zglobiu la orizont, are atmosferă fierbinte, diametrul calculat de 12.400 km și se rotește pe orbita a doua. -Stratul de nori de pe planetele mari, ca Jupiter, Uranus și Neptun. (13) Ucrainian bucovinean. -Culoarea norilor aducători de furtuni cu ploi și grindină, numiți cumulonibus. - Antonie Enea. (14) Epoci. -Spațiul interplanetar. -Planetă mare cu inel, diametrul calculat de 120 mii km cu o atmosferă foarte rece. Are 10 sateliți și se rotește pe orbita a șasea.

DEZLEGAREA IN NUMARUL VIITOR

STEM MR.EGG

GORKY DESPRE LENIN

Maxim Gorky, renumit scriitor și luptător pentru libertatea poporului rus, scria despre Lenin și despre regimul lui în 1917:

"Lenin și Trotsky și acei, cari îi urmează, sunt deja otrăviți de otrava corupătoare a puterii. Dovadă nerușinata lor atitudine față de libertatea cuvântului, a omului și a tuturor drepturilor pentru triumful cărora a luptat democrația. Fanatici orbi, aventurieri fără conștiință, aleargă în ruptul capului pe drumul zis al revoluției sociale. Pe acest drum, Lenin și tovarășii lui consideră justificat să comită orice crimă - toate faptele oribile de pe vremea țarismului".

Iar despre puterea ce o exercita Lenin:

"Nu e otravă mai teribilă decât puterea asupra altuia. Trebue să ținem minte aceasta, căci altfel ea (puterea asupra altuia) ne va otrăvi, transformându-ne în canibali și mai crunți decât aceea împotriva cărora am luptat o viață întreagă".

Câtă dreptate a avut o dovedesc fărădelegile săvârșite de regimul comunist prin teroarea roșie, pornită în 1917 după normele inspirate de Lenin poliției comuniste Cheka:

"Noi nu ducem un război persoanelor individuale. Noi exterminăm clasa burgheză (întreagă). În timpul investigațiilor, nu căutați dovezi despre acuzat că ar fi săvârșit fapte sau ar fi spus cuvinte împotriva puterii sovietice. Întrebările trebue să fie acestea: cărei clase aparține? Care îi este originea? Ce educație și meserie are? Aceste întrebări trebue să determine soarta acuzatului. În aceasta rezidă importanța și esența teroarei roșii".

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

O "CÂNTARE..." CU CÂNTEC!

D. Petru Lucaci, pres. Uniunii și Ligii, a dat răspunsul cuvenit informațiilor pe care d. Virgil Cândea le răspândește prin presă si radio din țară.

Șeful "Cântării Scorniceștilor" afirmă că românii din Statele Unite și Canada, în frunte cu marea organizație U&L, pupă în fiecare seară fotografia lui Niculiță și se culcă cu ea sub pernă.

Intr'un comunicat publicat de ziarul "America" se spune oficial:

"Uniunea și Liga n'a împuternicit pe nimeni și n'a dat mandat nimănui să facă afirmațiile care au apărut în presa din România și au fost difuzate de agențiile de stiri românești." (Am scris la timp despre discursul pro-comunist scris de d. V. Cândea și citit în fața lui Ceausescu de d. John Copacea. N.R.)

Deși d. Lucaci consideră "cazul închis", noi credem că a "deschis ochii" membrilor Uniunii și Ligii, ademeniți cu excursii și legănați de melodia "Internaționalei" fredonată de "Cântarea României".

DEOSEBIRI

Cu toată legea marțială, convoaiele de autocamioane din Vest au fost libere să intre în Polonia ca să împartă alimente populației civile (Prin ajutorul Bisericii și altor organizații caritabile).

În RSR unde criza alimentară e și mai gravă decât în Polonia, nu se permite nici un ajutor dat direct populației, iar pachetele din străinătate sunt supuse unor taxe vamale ce întrec valoarea conținutului.

Polonezii au totuși o mângâiere: Nu au la conducere "pe cel mai iubit fiu al Neamului !"

CEREȚI CHITANȚĂ!

Ne povestește amicul Petru M.

Vineri seara am sosit la Turda, m'am dus la hotel și acolo am plătit casierului, unul care se numea Rațiu, odaia pentru trei zile. El a luat banii, i-a pus într'un plic, i-a băgat în sertar și mi-a spus că nu-i nevoie să-mi dea chitanță.

Sâmbătă și Duminică nu l-am mai văzut la birou, iar Luni când să plec, o altă caseriță îmi întinde o factură de plată pentru cele trei zile cât am stat la hotel.

I-am explicat caseriței că am plătit odaia înainte unui individ Rațiu. Caserița s'a arătat colțoasă,dar când am început și eu să zbier și i-am spus că eu de două ori nu plătesc aceeași odaie și dacă nu-i place să cheme poliția, și-a muiat botul.

"Iar eu, dus am fost !"

CARTAGINA ȘI BUCUREȘTIUL

Acum vreo două milenii, pe când cetatea lor era asediată de romani, femeile din Cartagina și-au tăiat părul ca marinarii să poată face frânghii pentru corăbii.

Același spirit de sacrificiu îl întâlnim în RSR.

O gospodină (ne spune cu multă mândrie crainicul dela Radio București) a restituit magazinului nr. 95 (de pe Sos. M. Bravul) două kg. de zahăr și unul de făină. (Conform Decretului de Lege în ce privește alimentarea populației).

Atât cât lipsea, de pe piața Capitalei, ca fiecare să aibe destul zahăr și făină !

CE FACE STÂNGA NU ȘTIU STÂNGACII

De patru ani a tot asteptat să-i vină sora în vizită.

I-a trimis invitație, biletul de avion, a scris la ambasadă și a primit la promisiuni ca să-și umple garajul.

Până la urmă a scris Sen. H. M. Jackson. (Era în timpul când RSR cerea să i se prelungească Statutul de Națiune Favorizată.)

Într'o săptămână sora a fost în Statele Unite.

După o lună dela venire, sora primește dela soțul rămas în țară, o scrisoare nedesfăcută ce între timp o primise dela Serviciul Pașapoartelor.

Când vizitatoarea desface scrisoarea--era în Florida--a aflat că pentru a 9-a oară Serviciul de Pașapoarte i-a refuzat cererea de a vizita . . . America.

R.S.R.: DEZVOLTĂRI CU MARI SUCCESE!

Nicolae Ceaușescu : "Pentru a realiza programul de dezvoltare a patriei avem nevoie de pace."

România, cu ajutorul vrednicului partid comunist, a încheiat acum trei decenii și jumătate "victorioasa pace contra hoardelor naziste".

De atunci, sub permanenta conducere a aceluiași vrednic partid, am asistat la un lanț de victorioase dezvoltări: agricole, industriale, culturale, etc., culminând cu cea mai reușită dezvoltare !

Dezvoltarea lipsurilor !

SOLUȚIA-I SIMPLĂ

Declarația cinică a unui ministru, mărturisită de un director de mine al cărui nume nu pot să-l divulg:

"Minerii să producă mai mult și să mănânce mai puțin".

"Un spion bun valorează 20.000 de soldați (Napoleon Bonaparte).

Dar pe vremea lui Napoleon nu erau "dezinformatori", detentisti "cu sens unic", atașați culturali și excursii gratuite. . . .

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

* COSTUL unui anunț, sau a unei reclame: $ 15.00 pentru 5 cm (2 inch) pe o coloană. Ziarul are 6 coloane.
$ 25 pentru 5 cm (2 inch) pe două coloane. Aceeași reclamă repetată de trei ori costă $ 30.00 pe o coloană și $ 60.00 pe două coloane.

* NOII REFUGIAȚI care doresc să-și caute rudele și prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunțuri gratuite.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Cioată Vasile își caută prietenul POPA EUGEN din Vatra Dornei, plecat din România în anul 1979, care se găsește actualmente în USA. Adresa: Cioată Vasile, Acibadem Tekin. Sok 18, Kadikoy - Istanbul, Turkey.

* Familia Panduru (înrudită cu Fam. Dumitriu) din București caută pe JOHN (IANNIS) CASU cu ultima adresă cunoscută: 4020 N. Clarendon, Chicago-Ill.60613, USA. Persoanele care-l cunosc sau persoana căutată sunt rugate să scrie pe adresa: Ion Panduru, 901 Villa Drive #259, Euless Texas 76039, sau să telefoneze la: (817) 571-9423

* Doru Varna și Dumitru Străulea doresc să ia legătura cu doi prieteni foarte apropiați, care după toate informațiile se află în Franța: VITELARU STEFAN și DAN VIRGILIU. Scrieți la adresa: Doru Varna și Dumitru Străulea, # 203-1212-13 Ave. SW, Calgary, T3C-0T1, Canada.

* Sterian și Graziella Tennenbaum, 118-66 Metropolitan Avenue, apartment 4 L, Kew Gardens, NY 11415, dorescc să ia legătura cu fostul coleg de facultate Ing. Enacovici Constantin, care după toate informațiile se află în Canada.

* Ioan Teodorescu, adresa actuală : Hotel Ikaros, 48 Satovriandou St., Atena, Grecia, telefon 5236460, caută pe ARDELEANU VIOREL, care se află în Toronto, Canada, fost coleg la Liceul Industrial Tractorul Brașov.

* Iovan Constantin, Post fach.1431, D-8858 Neuburg a.d. Donau, R.F.Germania, roagă pe Dl. VINGARZAN MIHAI, P.Eng., cu altima adresă cunoscută 4390 Hoskins Road, North Vancouver, British Columbia, V7K 2P8, Canada, să-i scrie la adresa din lagăr, de mai sus.

CĂSĂTORII

* Doamnă, origine română, naționalitate belgiană, distinsă, fizic atrăgător, cultă, vorbind 5 limbi, calități umane deosebite, dorește cunoașterea unui domn distis, cult, serios, creștin, educat, cu foarte bună poziție socială, economică, între 55-60 de ani, în vederea unei căsătorii și eventuală colaborare în activitatea sa, rezidând în USA sau Canada. Răspuns detailat și fotografia recentă. Adresa: Boite Postale 60, Chée. de Boondael, 55- 1050 Bruxelles, Belgia.

* Româncă domiciliată în Suedia, doresc căsătorie cu un domn de origine română, cu o bună situație materială și prezentabil. Vârsta cel mult 42 ani. Eu sunt 39 ani, 1,70 înălțime, 60 kg. Prefer mai mult Europa. Răspunsurile doresc să-mi vină acasă: Maria Ulcencu, Notarie Dacken 37 II, 14556 Norsborg, Sweden.

CUVANTUL COPIILOR

ABECEDAR CREŞTIN

Era un om cu o viață sfântă care-i învăța pe oameni să fie mai buni și să se pocăiască. El le vorbea oamenilor pe malul râului Iordan. Spunea că pregătește calea Domnului nostru Iisus Hristos și cei care ascultau de cuvintele lui și le părea rău de păcatele lor erau botezați.

Numele lui era Sfântul Ioan, iar pentru că-i boteza pe oameni a fost numit și Botezătorul. Venea multă lume la el să se boteze, din Ierusalim și Iudeea. Printre ei erau și fariseii și saducheii, niște oameni care împlineau legea numai pentru a fi văzuți de oameni și lăudați. Sf. Ioan îi certa: "Pui de vipere, cine v-a arătat că veți scăpa de mânia ce va să fie?" Îi îndemna să se pocăiască, să-și recunoască păcatele și apoi să se boteze.

Într'o zi printre oamenii așteptând să fie botezați apare Iisus Hristos. Sfântul Ioan Botezătorul îl prezintă oamenilor ca pe Cel despre care le vorbea, că e Fiul lui Dumnezeu - Mântuitorul, zicând: "Iată Mielul lui Dumnezeu !"

Sfântul Ioan știa că Iisus Hristos nu are nici un păcat fiind Dumnezeu și-i spune: "Eu am trebuință să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine?" Iisus îi spune că așa trebue și așa se cuvine spre a împlini toată dreptatea. Cum nu avea păcate Sfânta Evanghelie ne spune că a ieșit îndată, adică foarte repede din apă, și atunci s'au deschis cerurile și Sfântul Duh a coborât deasupra Lui ca un porumbel. Și glasul lui Dumnezeu-Tatăl s'a auzit din ceruri: "Acesta este Fiul Meu cel iubit întru care bine am voit."

Dumnezeu iubește foarte mult copiii. Pentruca Dumnezeu să-i trimită copilului un înger păzitor, trebue ca acest copil să aibă un nume. Copilul capătă un nume numai atunci când este botezat, când nu mai este păgân ci creștin, adică are un nume cu care Hristos - cel mai bun prieten al copiilor îi poate chema la El.

Iisus întotdeuna a iubit pe copilași. Adeseori îi lua în brațe spunând "Lăsați copiii să vină la Mine !". Vă mai aduceți aminte de ziua de Florii? În Ierusalim intra Hristos ca împărat. Oamenii își puneau hainele în cale, iar alții tăiau ramuri din copaci presărând pe drum. Cei mai fericiți erau copiii. Prietenul lor intra în Ierusalim ca Impărat și Dumnezeu și strigau cât îi țineau gura: Osana, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului ! Cine credeți că i-a certat pe copii și le-a spus să tacă? Erau fariseii bătrâni care făceau toate de ochii lumii spre a fi lăudați de oameni. Si cine credeți că i-a apărat pe copii? Cine altcineva decât prietenul lor - Iisus Hristos? Le-a răspuns fariseilor: "Dacă copiii vor tăcea, pietrele vor striga !"

Părintele MITREL

PASĂREA MORȚII

A fost odată, ca niciodată. . . . .
. . . într'un pom, un pui care nu știa să cânte. . . .
Era un foarte frumos pui de pasăre
Cu penele colorate în culori de foc, roșii, negre . . .
Dar puiul de pasăre era trist, foarte trist.
Pentrucă nu știa să cânte !
Dimineața, când copiii se sculau din somn și veneau sub copaci ca să audă cântecul păsărilor, el nu știa ce să facă. . .și era trist . . . . .
De aceea, noapte de noapte plângea.
De aceea, dimineața, când răsare soarele, găsim sub pomi stropi de rouă !
Odată în zorii zilei, cum ședea în iarbă și suspina, a trecut pe lângă el o fetiță.
Fetița i-a auzit suspinele și s'a oprit.
"Ce ai puiule, dece plângi?
"Pentrucă sunt pui care nu știe să cânte. . .
Ce să fac altceva decât să plâng?
Fetița era copil de zână. Știa ea ceva, dar nu chiar așa de bine, ca mama ei de pildă. Din când în când se încurca și făcea greșeli. . . .
"Dacă vrei,eu pot să te ajut. . pot să fac "ceva" dar, nu prea sunt sigură. S'ar putea să greșesc și atunci. . .
"Da? Adevărat? Poți să mă ajuți? Te rog foarte mult, fă "ceva" și dacă nu o să iasă prea bine, nu-i nimic. . ."

Puiul nu a înțeles dece fetița s'a uitat la el cu ochi triști. A fost așa de mulțumit, că râdea și cânta într'una.

Când s'a dus să bea apă, și-a văzut chipul. .
Unde era puiul cu penele de foc ? De acum era cenușiu.
A înțeles tristețea fetei și i-a fost rușine de el. .

De atunci cântă numai noaptea iar ziua se ascunde.
De asta privighetoarea cântă numai noaptea . . .

Cristina BACU

Ghicitori

Dintr'un munte'npădurit
Două peșteri
S'au ivit.
Intră'n ele
Zvon de-afară,
Dar nu iese nici o fiară.
Peșterile sunt perechi
Si le spunem toți...
(Urechile)

Ferecat pe piept cu zale,
Un voinic,
Colo,în vale
Cu picioarele stă'n râu,
Apa-i curge
Pân' la brâu,
Iar cu trupul stă culcat,
De pe-un mal pe celălalt.
Dintr'o parte,
În altă parte,
Răbdător ne trece'n spate.
(Podul)

Sol de primăvară !
La trup,
Curată;
În zbor,
Săgeată;
Coada crestată...
Toamna pleacă iară,
Departe de țară.
(Rândunica)

Mormăind morocănos,
In cojoc
Intors
Pe dos,
Umblă, paznic, prin pădure,
După miere,
După mure.
Vara-l vezi după vânat,
Iarna stă'n bordei culcat.
Când dezghețurile vin,
S'a trezit și...
(Moș Martin)

DEZLEGAREA DIN NUMĂRUL TRECUT

S	N	A	G	O	V	■	B	A	B	A	D	A	G
U	R	M	A	R	I	T	■	M	A	M	A	I	A
H	■	A	R	I	D	I	T	A	T	E	■	E	T
A	B	■	L	E	R	■	B	R	A	T	E	S	■
I	A	C	I	■	A	B	■	A	T	E	N	T	A
A	L	I	T	A	■	I	S	■	O	L	D	U	C
■	E	S	A	■	A	C	T	O	R	I	■	I	U
V	A	M	■	S	T	A	R	U	I	■	B	A	S
I	■	I	C	A	■	Z	A	■	T	A	U	■	T
D	I	G	U	R	I	■	C	S	■	O	R	B	I
R	Z	I	■	A	S	C	H	I	I	■	L	A	C
A	L	U	A	T	■	L	I	B	E	R	A	L	I
R	A	■	P	■	P	E	N	I	T	E	N	T	A
U	Z	U	L	U	I	■	A	U	R	I	■	A	N

UNIVERS

Vrei să știi ce-i Univers?
Pe câmpie tu ai mers?
Ai văzut cât e de mare
parcă nici capăt nu are?

Te-ai uitat în sus pe cer
când în zori stelele pier?
Ai văzut soare și lună
și cum norii se adună?

Te-ai scăldat vreodată'n mare -
știi ce multă apă are. . .
Ai văzut dealuri și munți
cu izvoare și brazi mulți,
flori și gâze colorate,
zeci de locuri minunate,
animale diferite
cu blănițe felurite?

Etta PĂUNESCU

STEM FLOAREA și BURUIANA

Exploatarea buruienii merge atât de departe , încât floarea se hotărăște să fugă. Pentru asta asta trebue să-și tragă rădăcinile din pământ și cu ajutorul lor (transformate în două picioare) o ia la sănătoasa.

CONTINUARE ÎN NUMĂRUL URMĂTOR

MATERIALELE PENTRU "CUVÂNTUL COPIILOR" SE POT TRIMITE LA ADRESA Pr.DUMITRU ICHIM, 71 VANIER DR., APT 201, KITCHENER, ONTARIO N2C 1J4 , CANADA

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 5 Nr. 41

APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE !

URZICA LIBERĂ

Române, ce lupți pentru eliberarea Neamului:

DEZINFORMATORII AU FOST DEMASCAȚI !

Ei sunt printre noi

Dinu MĂTRĂGUNĂ

BLESTEM

Va veni o vreme, poate, să plătești și să dai seamă,
Nobilă lepădătură de origine. . . ROMÂNĂ.
Unde-o fi al nostru Tepeș ca punând mâna pe el,
Să mi-l osândească grabnic pe nebun și pe mișel?
Să mi-l văd urlând ca lupii, să mi-l văd că cere mila
La acei români pe care porcul i-a'njugat cu sila
Nu să moară tras în țeapă, nu să arză'n foc de viu,
Nu să aibă'n lume parte de gropar și de sicriu.
Să trăiască în duhoarea care-a răspândit-o'n țară,
Ar scăpa cu mult prea ieftin ca să-l judeci și să moară

Tu, hienă păduchioasă, mușiță de bălegar,
Sobolan, păduche, larvă, scârnăvie de măgar,
Pocitanie fetidă, caracudă și broscoi,
Râmă vânătă, otreapă, ascaride și strigoi,
Borâtură, vierme galben, tenie îmbârligată,
Avorton cu sceptru'n mână, stârpitură patentată. . .
Dar-ar sfinții cei din ceruri, care-și rabdă muritorii,
Să te scuipe milițienii, târfele și cerșetorii,
Să te văz, Culiță nene, pui de lele și mârlan,
Veșmântat, ca Bată-l Toaca, doar în pene și catran...
Să-ți târâi arătarea prin țarină și noroi,
Să te umpli de buboaie, râie neagră și puroi.
Să te poarte lumea'n zgardă sau înțepenit de-un par,
Cu un zurgălău, podoabă, de scârnavul mădular.
Mustele să-ți mânce ochii, gura strâmbă și pocită,
Si furnici să-ți umble'n creieri, pe sub fruntea încrețită.
Să te ospătezi, ca viermii, prin gunoaie și latrine,
Să mănânci cu poftă mare scârnăvia de sub tine.

Lângă leșul tău Culiță, 'IMPERATORE'' Ceaușu,
Toți cățeii României să ridice piciorușu.
Pe mormântu-ți făr de cruce să vomite bețivanii,
Iar prohodul să ți-l cânte pederaștrii și mârlanii.

Sau mai bine, Coane Nicu, calfă de cizmar nebun,
Să te văz mănuși de piele, vaselină și săpun. . .

EPIGRAME ȘI CATRENE

Ion CICALĂ

'PEACE DAY'' la București
(5 Decembrie 1981)

Urale, aplauze...scandări
Dela tribună, șefu tună:
- Vrem Pace ! Pace ! Nu furtună !
Răspund mulțimile sărace?
- Ceaușescu, dă-ne pace !

Lui Ceaușescu

De pace nu mai contenești,
Românului să îi vorbești.
Daaa !!! Românu-i pentru PACE!
Dar nu pacea'n care crezi!

Tot lui

De măslin o rămurică,
Cu gura ai ridicat:
Dar cum o s'o porți în mână
Când ai pumnul încleștat ?!

Glume

* Vorbește Ceaușescu. Doi prieteni comentează!
-Ieri era mai bine.
-Ieri n'a vorbit de loc.
-Tocmai de aceeea !

▪▪

* Pe un vapor, pe Coasta de Azur, Brejnev și Ceaușescu fac un pariu: Care marinar e mai bun înnotător: rusul sau românul!
Se aleg doi marinari și rusul, înainte de a se arunca în Mediterană, cere informații dela căpitan despre curenți, cât e de rece apa, etc.
Eu pot să înnot 20 de km spune rusul și sare în apă.
După câteva ore marinarul se întoarce și e decorat de Brejnev.
Românul cere și el informații dela căpitan, declară mândru că el poate înnota 30 de km și se aruncă în apă.
Dar trece timpul și românul nu se mai întoarce. Îngrijorat Niculiță îl întrebă pe căpitan dacă i-a dat marinarului informații corecte.
-Sigur că da, m'a întrebat în ce direcție este malul.

▪▪

* -Ia spune Ionele, o propoziție cu subsantivul 'brânză''.
-Dumnezeu are brânză !
-Dumnezeu ? Dumnezeu nu există !
-Parcă brânză există !

* Nea Tănase, om mai în vârstă și cu experiență, șeful serviciului de aprovizionare dela întreprinderea ''Hei rup'' ducea în brațe pe la toate manifestațiile ca tot românul, poza unui ''conducător'' la modă în vremea respectivă. Anul acela, șeful secției de bază îi spune:
-Nea Tănase, azi îl ei matale pe Tovarășul Stalin.
-Il iau tovarășe secretar, se învoi blajin nea Tănase. Dar minune mare, Stalin căzu dela putere și curând apăru Hrușciov mai mare peste toți. Pe nea Tănase, de, îl ținuse'n brațe pe Stalin, din șef îl făcură magazioner.
-Nea Tănase, ia-l repede pe tovarășul Hrușciov și intră repede în coloana că plecăm, îi strigă același politruc la altă defilare.
Îl iau tovarășe secretar, răspunse nea Tănase cu inima îndoită. Peste câtva timp, na, că și Hrușciov o făcu de oaie și se duse pe apa sâmbetei, pe nea Tănase, din magazioner, la poartă cu el.
-Tovarășul Tănase, te rog să-l duci dumneata pe tovarășul Ceaușescu.
-Nu mai duc pe nimeni, tovarășe secretar, mi-ajunge, am familie cu trei copii !
-Auzi nea Tănase, îi șoptiră câțiva pe-aproape, du-l dumneata, te rugăm noi, că ai mână bună ! - Așteptăm evenimentele...

* -Ai auzit ultima din Țară ?
-Nu. Cum sună ?
-Poftă bună !

▪▪

* -Domnule Ițic, trebue să intri și Dta în partid.
-De ce să intru ?
-Așa, ca să sprijini partidul.
-Dar ce, se clatină deja ?

▪▪

* -Care-s fericitele urmări ale Congresului al XII-lea și al Cincinalului 1981-85? întrebă profesoara pe Bulă
-Congresul al XIII-lea și un alt plan concinal.

▪▪

* Un cetățean trece pe lângă Academia Miliției. De după gardul înalt se aude ordinul : Verde'n sus !''
După câteva minute ordinul se repetă, ''verde'n sus... verde'n sus''. Curios, se suie omul pe gard ca să vadă despre ce este vorba.
Milițienii plantau pomuleți de brazi !

▪▪

* Stiați că primul socialist a fost Columb? Da, Columb. Când a plecat din Spania, nu știa unde ajunge. Când a sosit în America, nu știa unde se află. În plus, toată cheltuiala s'a făcut pe spatele poporului.

Rățoiul exilat

ANUL XII OUL NR. 52

ROMÂNIA E O GRĂDINĂ

Înfipte în inima neamului: Ochiul Boului și Mătrăguna. În jurul lor, ca să-i apere de ploile cu piatră, un milion de Gura Leului. Restul. . . 21 de milioane de Lăcrămioare.

AMNESTY INTERNATIONAL LUPTĂ PENTRU DREPTURILE OMULUI

Miron BUTARIU

În fiecare an, în preajma datei de 10 Decembrie, organizaţia ''Amnesty International'', publică raportul său anual în care analizează stările de lucruri din câmpul drepturilor omului, în toate ţările de pe glob. Raportul din anul 1981 are 426 de pagini cuprinzând rapoarte asupra violării drepturilor omului din 144 de ţări, între care şi România (paginile 314-317). În introducere raportul subliniază că în 20 de ani de existenţă această organizaţie, laureată cu premiul Noble, s'a străduit să ''câştige judecata dreaptă a prizonierilor politici, să oprească tortura ca mijloc de investigaţie şi să împiedice executarea celor condamnaţi''. Eforturile sale au fost îndreptate către Guvernele ţărilor respective, pentru a-şi da seama că răspund de violarea drepturilor omului, atât în faţa propriilor popoare, cât şi în faţa opiniei publice internaţionale, pentrucă protecţia drepturilor omului, este un principiu de răspundere internaţională. Prin intervenţiile sale această organizaţie, nu vrea să se amestece în treburile interne ale altor ţări, ci caută să convingă guvernele că este în propriul lor interes, să respecte standardul internaţional al drepturilor omului, stabilit prin Declaraţia Universală a Drepturilor Omului şi al Conveţiei Internaţionale a Drepturilor Civile şi Politice, a Naţiunilor Unite, precum şi legile în vigoare din ţara proprie.

''Drepturile Omului sunt indivizibile -scrie raportul- toată lumea trebue să înţeleagă -în teorie şi practică- că acestea se câştigă prin naştere, de fiecare om, indiferent de frontieră, rasă şi credinţă. De aceea, dacă comunitatea internaţională vrea să progreseze, trebue să condamne arestările politice, tortura şi execuţiile din toate ţările... renunţându-se la ipocrizia de a scuza săvârşirea unor asemenea crime ale unor guverne''. După prefaţă urmează rapoarte speciale asupra: Prizonierilor de conştiinţă în general; Procesul cu păstrarea regulilor normale şi tortura şi pedeapsa cu moartea.

Referitor la România raportul analizează violarea drepturilor omului după mai multe categorii. Subliniază faptul că şi acum se ''continuă să se dea pedepse sau trimitere în colonii de muncă forţată, de multe ori bazate pe acuzaţii false, a acelora care caută să exercite drepturile umane acceptate de toată lumea, prin metode ne-violente''. Cel mai mare număr de condamnaţi au fost aceia care au făcut repetate cereri pentru plecare din ţară, cereri câteodată împreunate cu proteste publice. Pe baza Decretului Nr. 153-1970 au fost condamnaţi pentru infracţiunile de ''parazitism'', prin judecată sumară, fără dreptul de a lua avocaţi.

Sunt citiţi în raport: Ene Chelaru, Valerian Palcoser, Vasile Bilinca şi Dumitru Nemesneciuc din Suceava şi Rădăuţi (Bucovina); Emil Dumitru, Solomon Sidea, Gabriel Culea, Manea şi Dumitru Stancu, Petre Varvara din Constanţa, toţi pentecostali, condamnaţi la şase luni închisoare. Mia Berecz, o tânără baptistă din Constanţa, a fost condamnată la 5 luni închisoare sub acuza falsă ''act de prostituţie'', pentrucă după numeroase cereri făcute la Constanţa, pentru a emigra, s'a dus la Bucureşti, să obţină permisiunea. Dar în loc de aceasta, s'a ales cu o condamnare, pe baza declaraţiilor unui agent de securitate din Bucureşti, care a acostat-o în timp ce lua o cafea la un restaurant. Unii din cei ce au protestat în mod public -Gerhard Kloos şi Doru Bodnariuc din Mediaş- au fost pedepsiţi conform Art. 321 din Codul penal, pentrucă au tulburat ordinea publică, prin aceea că au ''Purtat'' pancarde în piaţă, arătând că autorităţile nu respectă drepturile lor umane''. În martie 1981, Silvia Târniceanu şi Eugen Boghian din Iaşi, au fost condamnaţi la 15 luni închisoare, pentru trecerea clandestină a frontierei în Iugoslavia, de unde fuseseră trimişi înapoi în România, după ce au fost prinşi. Între cei condamnaţi pentru activitate religioasă sunt citaţi: Michael Kloos, Manfried Herberth, George Hoffman, Mathias Facker şi Paul Gross, pentrucă au fost prinşi pe când treceau graniţa în Rusia, având asupra lor biblii pentru distribuire. Adventiştii de Ziua Saptea: Ioan Maris, Mircea Dragomir, Ion Anghel, Viorel Ardelean, Petre Angheluş şi Lucian Bistriţeanu au fost condamnaţi pentrucă au refuzat să poarte arme Sâmbăta. Eugen Onescu, un tânăr de 21 de ani din Bucureşti, a fost internat în spitalul de nebuni Dr. Marinescu din Bucureşti, pentrucă a aderat la Sindicatul Liber al Oamenilor Muncii, iar Mihai Moise, în vârstă de 45 de ani din Bucureşti, a fost internat în spitalul psihiatric din Constanţa, pentrucă la 15 August 1980, a distribuit în faţa clădirii Comitetului Central al Partidului Comunist din Bucureşti, un document în care arată că ''promisiunile ce i le-a făcut Ambasada Română din Paris, dacă se întoarce în România din Franţa, unde a trăit 15 ani, n'au fost respectate. El urma să primească slujbă şi locuinţă.

Părintele Gh. Calciu-Dumitreasa, prizonier de conştiinţă al Organizaţiei, în ciuda numeroaselor intervenţii, se află acum la Jilava-Spital în stare foarte gravă. Gheorghe Brasoveanu, Dr. Ionel Cană, Gheorghe Rusu şi Robert Dâmboviceanu, prizonieri de constiinţă, au fost eliberaţi, înainte de expirarea pedepselor la care au fost condamnaţi.

Între cele mai importante abuzuri sunt citate: refuzul de a acorda prizonierilor apărare prin avocaţi, torturile la Miliţie şi Securitate, hrana foarte proastă şi mizeria din închisori, lipsa de îngrijire medicală, obligativitatea de împlinire a unei cote supraumane în câmpurile de muncă forţată.

Conform Codului penal din 1969 pedeapsa cu moartea este prevăzută pentru 28 de crime.

Comparativ, cele mai multe violări ale drepturilor omului s'au săvârşit în Rusia Sovietică, acest cimitir al naţionalităţilor. Între cei care au fost condamnaţi pe baza de acuzaţiuni şi probe false, găsim pe Razmir Markoşan şi Vasile Barladyanu (desigur Mârcoşan şi Bârlădeanu), români din Basarabia. Ei au fost condamnaţi pentru ''agitaţie şi propagandă împotriva Sovietelor''. Este mai mult ca sigur că, mulţi din cei ce zac în închisorile sovietice, sau câmpurile de muncă forţată sunt români din teritoriile rupte dela trupul României de Rusia Sovietică.

Succesul şi tăria acestei organizaţii trebue judecată după sprijinul ce o primeşte dela membri ei -care sunt persoane individuale- pentrucă ea nu primeşte nici un ajutor din bugetul unui stat. Din analiza bilanţului de venituri şi cheltuieli rezultă că veniturile au crescut simţitor. De asemenea şi fondul de rezervă, care asigură continuarea lucrăilor organizaţiei în bune condiţiuni şi în anii următori.

Între sprijinitori ai organizaţiei găsim un grup din România, unde lucrările ei sunt privite cu multă admiraţie.

Este binecunoscut faptul că guvernele totalitare, care guvernează prin teroare organizată şi dispreţ adânc pentru drepturile omului, aplică un diabolic sistem, pentruca şi actele lor criminale de distruge a adversarilor să rămână ascunse. Teama lor continuă este că nu cumva acestea să ajungă la cunoştinţa publică. Publicitatea fărădelegilor este deci, presiunea cu care un asemenea guvern, poate să fie înduplecat să înceapă a respecta drepturile omului. De aceea, fiecare dintre noi poate să contribuie în mod efectiv, la această operă umanitară. Informaţii despre abuzuri, poate chiar crime săvârşite de agenţii Guvernului comunist din România, aduse la cunoştinţa organizaţiei Amnesty International vor întări intervenţiile ei, şi suntem siguri că vor contribui cu timpul ca să se ajungă la nobilul ei ţel: obligarea Guvernului comunist din România, ca să respecte drepturile omului, potrivit standardului internaţional.

•

PRIMII PAŞI

Gheorghe DIACONU

Mulţi dintre noi, români care - cu ajutorul lui Dumnezeu - vieţuim în afara graniţelor napăstuitei noastre Patrii, suntem veniţi în lumea liberă de puţin timp: unii de câţiva ani, alţii de câteva luni, alţii doar de câteva zile. Toţi, sau aproape toţi, avem o trăsătură comună, care ne uneşte spiritual: dorinţa vie de a scăpa din infernul comunist în care mulţi dintre noi ne-am născut şi în care am trăit cu toţii până în momentul părăsirii ţării noastre. Această caracteristică este, cred, elementul de legătură spirituală şi afectivă care ne apropie în chip inevitabil, unii de alţii. Ea constituie totodată puntea ce permite cunoasterea si apropierea noastră, a celor tineri sau foarte tineri, faţă de generaţia mai veche, de cei care au plecat cu mulţi ani mai înainte, îndată după război, sau puţin timp după instalarea comuniştilor la cârma ţării. Cred că este cazul unor puneri la punct în această problemă, din perspectiva noului venit, în cazul fericit când acest nou venit în lumea liberă are şi alte gânduri decât aceluia de a-şi aranja cât mai bine si cât mai repede propria-i viaţă, sau viaţa familiei sale, în cazul fericit când a reuşit să se refugieze cu întreaga familie.

Iată-ne dar, noi, cei născuţi sub infernalul regim comunist, ajunşi ca prin minune, în lumea mult visată a libertăţii. Dorinţa, de cele mai multe ori exprimată în şoaptă şi numai în cercuri foarte intime şi micşorate la maximum - soţie, frate, mai rar părinţi - s'a realizat: am pus piciorul pe un pământ despre care ştiam doar din auzite, sau foarte puţin din citite. Este pământul pentru care mulţi, foarte mulţi din generaţia noastră şi l-a dorit, la care au visat de nenumărate ori cu ochii deschişi, şi care, pentru a ajunge să-l calce, şi-au riscat viaţa trecând prin reţelele de sârmă ghimpată păzite cu străşnicie de câinii regimului, care au trecut înnot Dunărea, sau care au imaginat şi încercat cele mai surprinzătoare procedee: mulţi poate îşi mai amintesc de acţiunea unui grup de ''vânători'' care s'au îmbarcat într'un avion la Cluj cu destinaţia Bucureşti, şi au aterizat, forţând oarecum nota şi ruta, la Viena, acum câţiva ani. . . Dar câţi au plătit îndrăzneala de a încerca să scape din propria ţară cu ani grei de puşcărie, cu răni ce nu se mai vindecă, cu infirmităţi ce vor fi purtate până la mormânt. Şi câţi, Doamne, nu au plătit nu numai atât, ci chiar pierzându-şi viaţa, temerarul lor gest. Pe câţi i-au sfârtecat gloanţele pornite din arme ruseşti, trase de fraţi asupra fraţilor. Pe câţi alţii i-a înghiţit bătrânul Danubiu, devenit în timpurile noastre, mai mult ca în vremurile de demult, mormânt neîndurat a celor ce s'au născut cu dorul de libertate şi cu curajul de a face ceva pentru a trăi în libertate.

Dar, iată-ne în lumea liberă !

A rămas acolo, departe, tot ce am avut mai de preţ: casa părintească, cu ferestre mici şi cerdac în faţă, cu flori spre portiţă, cu pomi şi straturi. Au rămas acolo părinţii noştri, bătrâni şi obosiţi înainte de vreme. Unii dintre noi am lasat soţii şi copii care-şi plâng neputinţa şi singurătatea. Mai toţi am lăsat biserica în care am fost botezaţi sau cununaţi, morminte scumpe unde îşi dorm somnul de veci, făcându-se una cu pământul ţării, bunici sau părinţi, prieteni sau cunoscuţi. Totul, casa cu cărţile si lucruri dragi, care fac parte încă din fiinţa fiecăruia dintre noi, au rămas acolo, departe, într'o lume care, dintr'o dată a trecut din realitate în amintire. Câţi dintre noi nu plâng atunci când chipurile celor dragi reînvie în cugetele lor. Si câţi dintre noi nu trec printr'o cumplită strângere de inima atunci când înţeleg că nimic din ceea ce a fost mai înainte cu noi sau în noi, nu mai există decât în acea lume îndepărtată, din care ceţurile cenuşii ale unei urgii cum n'a mai cunoscut vreodată omenirea, ne-au alungat pentru totdeauna-

Iată-ne, dar, în lumea liberă !

Într'un fel sau altul, fiecare se îngrijeşte mai întâi de cele de neapărată trebuinţă. Cei norocoşi reusesc mai repede, pentru alţii, durează. Pentru a găsi o locuinţă sau un loc de muncă, nimic din cele ce am învăţat în ţară nu ne mai foloseşte. Realităţi de care nu aveam cunoştinţă, ne lovesc iar nu puţini dintre noi, suferă în adâncul sufletului de pe urma loviturilor primite. Mai toţi dintre cei care păşim acum pentru prima oară pe pământul mult visat al libertăţii, aveam convingerea că viaţa se va schimba dintr'o dată fundamental în bine, sub toate aspectele. Marea problemă, cea mai grea dintre toate problemele, era de a reuşi sá evadezi din cumplita închisoare care, atât de greu şi atât de rar îşi deschide, si numai pentru cei norocoşi, porţile spre libertate. Cei mai realisti, iau imediat lucrurile aşa cum sunt, alţii, mai visători, îşi rod înlăuntru gândurile şi amintirile.

Cred însă că o anumită situaţie ne face pe toţi, fără nici o deosebire, să suferim nespus: fiecare ştia câte ceva în legătură cu existenţa concretă a unui exil românesc, cu oameni care sunt dispuşi, dacă nu chiar bucuroşi, să ajute, cel puţin cu îndemnuri şi vorbe de bine, cu sfaturi şi informaţii, pe cei care vin din ţară. Fiecare dintre noi ştia că aici, în lumea liberă, sunt români care s'au refugiat încă din primii ani de după război, care locuiesc de mult timp în condiţii atât de diferite faţă de cele în care noi ne-am născut şi am trăit până acum. Aceşti oameni ar avea îndatorirea morală, creştinească aş putea spune, de a împartăşi din experienţa consumată nu numai pentru ei, ci pentru toţi cei dintr'un neam cu ei. Se cere oare prea mult unui român, stabilit de mulţi ani într'o ţară liberă, cu o situaţie oarecum rezolvată, să facă pentru cel dintr'un neam cu el, ceea ce bunul samaritean a făcut cu unul ce nu era din neamul lui ?

Mai mult decât orice altceva, indiferenţa şi lipsa de căldură îi face pe noii veniţi din ţară să sufere nespus de mult. Dragostea de care vorbeşte Sfântul Apostol Pavel, să nu mai existe oare la bunii români care au uitat că au venit, ca şi noi acum, cu idealuri şi cu vise? Ar trebui să nu se uite faptul că exilul românesc va fi în curând alcătuit din oamenii care sunt născuti după război, care n'au cunoscut disputele politice ale anilor de dinainte de război, dar au cunoscut şi au suferit nespus din cauza infernului politic, din cauza vidului spiritual ca şi din cauza lipsurilor materiale de tot felul, realităţi crunte pe care actualul regim le impune tuturor celor ce nu acceptă colaborarea criminală la distrugerea sufletului românesc. Aceşti oameni, tineri sau foarte tineri, nu vor duce mai departe mesajul neamului nostru, dacă cei mai în vârstă nu şi-i apropie, nu şi-i fac prieteni pentru a le transmite ceea ce ei au adus cu ei din timpurile încă bune, din ţara noastră, crunt lovită de un destin atât de tragic. În caz contrar, să nu ne mire faptul că auzim din când în când de români care nu mai ştiu sau nu mai vor să ştie româneşte, de români care nu-şi învaţă copiii graiul dulce al neamului nostru. Vor deveni pe semne, cetăţeni buni ai noilor lor patrii, dar vor pierde ceea ce au avut mai de preţ. Şi nu numai spre paguba lor, ci a întregului neam românesc, care suferă nu numai de pe urma cizmelor noilor bolşevici, români de astă dată, ci şi de otrava dezmoştenirii spirituale, a ruperii continuităţii etnice şi culturale. Este un strigăt, pe care noi, românii de bună credinţă, care am venit de curând sau chiar acum din Ţara noastră obidită, îl adresăm celor mai bătrâni, odată cu primii noştri paşi pe care îi facem în lumea liberă.

•

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

APEL
către toţi românii liberi

În vederea întocmirii și publicării unei lucrări documentare cu caracter istoric asupra DINASTIEI ROMÂNE, rog pe toţi românii liberi de pretutindeni, cari posedă documente, fotografii, sau chiar simple informaţii precise, privitoare la anii de domnie ai celor 4 regi ai României, să mi le trimită pe adresa mai jos indicată, fie în original, fie în fotocopii.

Garantez rapida restituire a documentelor trimise, persoanelor ce o vor cere.

După strângerea unui maxim de material documentar, fie singur, fie în colaborare cu alţi câţiva români, într'un spirit total de obiectivitate, voi proceda la verificări, confruntări, clasificări și în final la alcătuirea lucrării mai sus enunţate.

Mă adresez în mod deosebit persoanelor cari fie că au trăit în anturajul regal, fie că au ascendenţi din această categorie și cari posedă dovezi din viaţa și activitatea publică sau personală a suveranilor, să mă ajute din toate puterile lor.

Fotografiile vor fi foarte binevenite, ele putând materializa, reprezenta și chiar sugera diferite momente, stări de spirit, etc.

De aceea este preferabil ca fotografiile să fie însoţite de notiţe explicative cât mai detaliate.

In principiu, materialele strânse vor fi clasificate în trei categorii:

a. documente certe, verificate (se va arăta modul în care au fost verificate)

b. informaţii, opinii, imposibil de verificat, menţionate ca atare în lucrarea ce se va întocmi

c. informaţii, opinii verificate ca false, tendenţioase, cari fie că nu vor fi luate în seamă la întocmirea lucrării, fie că vor fi adunate într'un capitol al falsurilor, arătându-se de fiecare dată cum s'a verificat falsitatea lor.

În fine, rog persoanele cari îmi trimit materiale, să-și indice clar numele și adresa, pentru eventuale cereri de informaţii suplimentare; în ce mă privește, le garantez o totală discreţie (numele lor nu vor fi nici publicate și nici divulgate cuiva).

Contez dinainte pe colaborarea tuturor românilor liberi de bună credinţă, și dinainte VA MULŢUMESC

Nr.-8 rue Louis Febault
94110 ARCUEIL, FRANCE

LUPAȘCU DUMITRU

CENTRU CULTURAL UNIT LA MÜNCHEN

In ziua de 6 Decembrie 1981 a avut loc inaugurarea Centrului Cultural al Misiunii Române Unite din Müenchen.

Slujba de sfinţire a localului a fost oficiată de prelatul Franz Sales Mueller, iar vorbirea despre însemnătatea noului așezământ a fost ţinută de monseniorul Octavian Bârlea. La această festivitate a fost prezentă și Comunitatea Ortodoxă printr'o vorbire rostită de D-l Gheorghe Tase. Din partea credincioșilor greco-catolici a mai vorbit și D-l Valer Pop.

După vorbiri a urmat un program de cântece patriotice prezentat de Corul Misiunii. Festivitatea s'a încheiat cu o frumoasă execuţie de dansuri populare românești de către Echipa de dansuri a Misiunii și cu gustări oferite de membrele Asociaţiei Femeilor Române.

ÎN MEMORIAM!
DR. DORINA MERCEA

Am aflat cu întârziere, trista veste a decesului lui Dorina Mercea, în Coldwater, Michigan.

Dorina Mercea era medic la un spital din localitate, unde s'a stabilit cu soţul său -Nicolae Mercea- fost președinte al ARCEI

Născută în Bucovina, în 1924, Dorina Mercea a cunoscut toate mizeriile refugiului din provincia de nord a ţării, și după ce și-a luat doctoratul în medicină la Universitatea Sibiu-Cluj, în 1949, s'a căsătorit cu avocatul Nicolae Mercea, și au format o frumoasă familie românească. În 1969, familia Mercea a emigrat în Statele Unite, unde dânsa și-a echivalat diploma și și-a făcut rezidenţa necesară. Mai târziu, a devenit membră activă a Academiei Americane de medicină pentru 'Practică familială''. Dr Dorina Mercea a fost împreună cu soţul ei prezentă la toate manifestările românești, culturale, sociale și religioase din regiunile pe unde au trăit. O bună româncă și credincioasă creștină, s'a bucurat de simpatii, dragoste și admirabile prietenii, datorită curăţeniei ei sufletești și bunătăţii, care era o calitate funciară a sa.

În ziua de 21 Decembrie, la Sfânta Maria, din Dearborn, Michigan, s'a săvârșit Sfânta Liturghie a înmormântării, de către Pr. Iuliu Aron și Dr. Gheorghe Rusu. Apoi, s'a servit în Sala Culturală a Bisericii o pomană la care au luat parte prietenii și cunoscuţii decedatei.

Lumea pribăgiei românești pierde o valoroasă personalitate, care sprijinea și dădea prestigiu manifestărilor românești. Dumnezeu s'o odihnească în pace!

DIN ACTIVITATEA CERCULUI DEMOCRAT AL ROMÂNILOR DIN GERMANIA

Între 13 și 15 Noembrie 1981 a avut loc la Leutesdorf, pe malul Rinului, un seminar organizat de Cercul Democrat românesc din Republica Federală a Germaniei. Doamna inginer Cornelia Solacolu a făcut o prezentare susţinută cu proiecţii de diapozitive a acelor comori de artă românească ce le constituie bisericile pictate la exterior în Bucovina. Dr. Ing. Serban Orescu, președintele Cercului a conferenţiat despre Spiru Haret, definindu-i poziţia sa politică în partidul liberal, contribuţia sa majoră de ministru în guvernul liberal, tendinţele sale pentru progres și dezvoltare culturală și economică în România. Doamna Sanda Stolojan (Paris) a marcat prin prezenţă și strângerea legăturilor cu românii din alte părţi, iar expunerea domniei sale despre "Vremea boierilor franţuziţi la Paris și reflectarea ei în literatură'' a pus în adevărată lumină rolul jucat de aceștia în istoria și cultura românească. Dl. Ion Mihnea Romalo a prezentat cea de a patra expunere din ciclul în care a trecut în revistă evenimentele caracteristice și caracterizante din istoria României secolului nostru, dovedind ca și în prelegerile trecute o punere în valoare obiectivă a unei bogate documentări.

Discuţiile la care au luat parte domnii Constantin Mareș (Hanau), Dr. Viorel Ionescu (Essen), Ion Simionescu (Stuttgart) și alţii, au contribuit la sublinierea ţinutei sobre ale acestei manifestări de cultură, tradiţie și istorie românească.

Corespondent

PROGRAME SPECIALE DE CRĂCIUN

Marţi 22 Dec., 1981, la orele 9.30 dimineaţa, în cadrul programului MORNING SIDE SHOW de sub conducerea d-lui Don Haron și transmis de postul de radio C.B.C. Radio Canada, a fost prezentat un program special de Crăciun, alcătuit și prezentat de Pr. Nicolae Tănase, parohul Bisericii Ortodoxe Române Sf. Gheorghe din Toronto.

În cadrul acestui program, au fost transmise Colinde de Crăciun, iar Pr. Tănase a făcut un istoric al obiceiurilor românești de Crăciun și Bobotează.

În afară de asta, în cadrul interviului, referindu-se la actuala situaţie din România, a subliniat că e mai rea decât cea din Polonia.

***

Tot în ziua de 22 Dec., 1981, staţia de televiziune GRC-TV, Canalul 4 din Kitchener, a prezentat la ora 9 seara, un program special de Crăciun, compus din colinde, declamări și interpretări muzicale, în cadrul căruia și-au dat concursul: Prof. Mariana Apostolache, Prof. Nelly Miter, Mărioara Tomici, Nick Miter, Emanuel Ichim, Virginia Mohan, Victoria Ichim, Laura Diaconu, Valentin Miloe, Gabriela Ghilezan, Cornel Savu, fraţii Lavinel și Daniel Izgerean și Nistor Kârnician. Programul CALEIDOSCOP ROMÂNESC, a intrat în cel de al 4-lea an de frumoasă activitate, fiind condus cu dragoste și pricepere de Pr. Dumitru D. Ichim, parohul Bis. Ort. Române "Sf.Ioan Botezătorul''.

***

Vineri 25 Dec., 1981, VOCEA ROMÂNEASCĂ A MIDVESTULUI, a transmis prin postul de radio WLTH din Gary, Ind., U.S.A., sub direcţia d-lui Nicolae Novac, un program special de Crăciun, compus din colinde și declamări. Programul românesc de radio din Gary, a intrat în cel de al 28-lea an de activitate neîntreruptă. Președintele Comitetului de conducere este dl. George Balog, iar secretar dl. Ion Covinea.

NECROLOG
NOEL BERNARD

În noaptea de 22 spre 23 Decembrie 1981 a încetat din viaţă Noel Bernard, director al Departamentului Românesc dela Radio Europa Liberă.

Noel Bernard s'a născut la 25 Februarie 1925 în Bucuresti. A părăsit România în 1939 la vârsta de 14 ani. A studiat la Universitatea din Ierusalim și Universitatea din Londra, matematica și filosofia.

Inteligent, dotat cu o excelentă memorie și voce de speaker, constient de valoarea sa, s'a impus în rândul celor mai de seamă jurnaliști care s'au dedicat muncii de radio-emisiune în limba română, limbă pe care a vorbit-o foarte bine.

A lucrat mai întâi la BBC Londra -Serviciul Est-European, Secţia Română, pentruca de acolo în anul 1954 să vină la München ca șef al Departamentului Românesc dela Radio Europa Liberă, post pe care l-a părăsit în anul 1959. Din 1959 până în 1965 a lucrat ca șef al operaţiunilor Internaţionale dela Radio Press International, o organizaţie particulară de știri cu sediul la Londra. În 1966 se înapoiază la Munchen ca director al Departamentului Românesc dela Radio Europa Liberă, funcţie în care rămâne până la îmbolnăvire și deces, deci, 15 ani. În Octombrie 1981 Departamentul Românesc a aniversat 30 de ani de existenţă. Din aceștia Noel Bernard l-a condus 19 ani.

Ultima perioadă a fost zbuciumată pentru Noel Bernard, iar boala l-a dezlipit de radio în Ianuarie 1981, iar apoi, deși s'a înapoiat la muncă în Iunie, în mod repetat a întrerupt activitatea până la întreruperea pentru totdeauna din toamnă.

Noel Bernard a fost unul din numele cele mai cunoscute în ţară în ultimii ani, căci tot poporul asculta Radio Europa Liberă. Moartea lui Bernard înseamnă o grea pierdere pentru radio. Ascultătorii, prietenii și colegii îi vor păstra o pioasă amintire.

Să-i fie ţărâna ușoară!

Un grup de ascultători

UN MORMÂNT FĂRĂ CRUCE

În numărul din luna trecută al ziarului nostru, în pagina 23: ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ, în cadrul reportajului cu privire la Parastasul de 20 de ani dela moartea poetului Aron Cotruș, a fost prezentată și o fotografie cu asistenţa și mormântul lui din cimitirul "Holy Cross", din Cleveland.

Suntem siguri că majoritatea cititorilor ziarului nostru își vor pune întrebarea firească, cum anume, după 20 de ani dela moartea lui Cotruș, românii din Statele Unite și Canada, n'au fost în stare să-i pună o cruce la căpătâi. Asta, firește, datorită faptului că nu știu că, atât în Statele Unite, cât și în Canada, există cimitire ce nu acceptă nici un fel de semn ce s'ar ridica deasupra pământului, și, ni se pare că, Aron Cotruș a avut nenorocul să fie înmormântat chiar într'un asemenea cimitir.

Ca atare, pentru a cinsti cum românește se cuvine, memoria acestui mare bard al Neamului nostru, suntem absolut de acord cu confratele Ovidiu Vuia, care sugerează deshumarea și mutarea rămășiţelor pământești ale lui Cotruș în cimitirul dela Vatra Românească.

Credem că singurul, absolut singurul care ar putea să realizeze acest deziderat, este Părintele Mircea Toderici, parohul Bisericii Române Unite: Sf. Elena, din Cleveland.

NICOLAE NOVAC

ȘTIRI DIN NEW YORK

La 29 Noembrie la Biserica Sfânta Maria, din New York, a avut loc parastasul de un an, de la moartea în ţară, a celui care a fost Stere Ficata, decedat la Bucuresti pe ziua de 10 Decembrie 1980. Personalitate marcantă a luptelor studenţești și naţionale, în România dinaintea celui de al doilea război, Stere Ficata, a ispășit ani grei de închisoare sub regimul comunist, pentru crezul său pe care nu l-a abandonat niciodată. Eliberat în 1964, nu a mai putut funcţiona la nici o întreprindere, deși vastele lui cunoștinţe economice și în toate domeniile, îl făceau apt pentru o serie de funcţiuni, care i-au fost refuzate.

PE SCURT

Ghidul Bucureștiului n'a fost tipărit de 13 ani. Deasemenea nu există nici o hartă sau pliant care să explice călătorilor itineralul liniilor de tramvai și autobuze.

▪▪

Colac peste pupăză. Pe lângă lipsa de mâncare a venit și o iarnă grea. Ninsori abundente au fost în aproape întreaga țară. Vântul a făcut grămezi de 2 metri, întrerupând circulația. Circa 750 de sonde au fost scoase din funcție, numeroase turme de oi, suprinse pe câmpie, au fost ucise; drumurile au fost înzăpezite și sute de localități au rămas fără apă și lumină.

▪▪

Acte de sabotaj: În regiunea Brăila și Ialomița, sute de hectare au fost distruse. S'a dat foc la paie și coceni. Autoritățile au arestat trei căpetenii: Ing. I. Novac, șeful fermei Corotișea din complexul I.A.S. Filipoi; pe Emil Frunză și Stefan Mocanu, împreună cu un număr de țărani.

▪▪

Preocuparea de căpetenie a securității este să aresteze țăranii care iau știuleții de pe câmp ca să-și încălzească locuința. După datele furnizate de autorități, se poate vedea că se fură "din gros", câte 600-1000 kgr. Știuleții au devenit căutați pentrucă lipsesc lemnele de foc.

▪▪

Cutremur: 13 Noembrie, un cutremur a zguduit orașul Tulcea. Multe clădiri au suferit avarii serioase. Cutremurul a fost resimțit și în București. Pe scara Richter el a înregistrat 5,4 grade.

▪▪

A fost raționalizată benzina: cetățeanul capătă 20 de litri pe lună. (aprox. 5 galoane.)

▪▪

Durata medie de viață în RSR este 70 de ani. După ultimele statistici populația totală e de 22,3 mil. locuitori din care 57% sunt născuți după "eliberarea României" (23 August 1944). Ritmul anual de creștere e de 1%, care înseamnă că populația țării se va dubla în 72 de ani. Impărțiți pe vârste avem: 0-15 ani, 26,8%; 16-35, 29,2%; 36-59, 30.7% dela 60 de ani în sus avem 13%.

Mortalitatea infantilă 3% în primul an după naștere.

▪▪

Promisiunea de acum 3 ani că săptămâna de lucru de 48 de ore va fi redusă la 46 de ore, a rămas tot promisiune. Ca muncitorul să poată munci mai puțin el trebue să realizeze în 46 de ore cât a realizat în 48 de ore. Unele fabrici pentru a face economie au dat muncitorii necalificați afară (conform ordinului primit dela Ceaușescu). Acum acești muncitori, fără lucru, umblă din oraș în oraș, dela fabrică la fabrică să-și poată găsi servicii. Între timp, siliți de iarnă, de nevoile de a se hrăni, ei comit furturi care au început să îngrijoreze regimul.

De notat căci condițiile muncitorului român sunt cu mult inferioare muncitorului polonez.

▪▪

365 de familii din Franța au făcut cerere ca să adopte copii români. Lista a fost înmânată de ministrul Franței tov. Andrei când a făcut o vizită la Paris.

Alte cereri: 60 privesc întregirea familiei și 40 permisia de căsătorie a cetățenilor francezi cu cetățenii români.

▪▪

A murit artistul Ioan Dacian (născut Pulca). El avea rude în Statele Unite dar n'a vrut să recunoască. Căpătase titlul de Cântereţul Poporului, dar în ultimul timp fusese pus pe linia moartă. El a continuat să joace rolul de amorez până la adânci bătrânețe, stârnind gelozia artiștilor mai tineri.

▪▪

Înainte de sărbători țăranii își puneau câte un porc în căruță și se plimbau cu el înaintea porților dela fabrică atunci când ieșeau muncitorii. Iar muncitorii se organizau în grupe și se ofereau să cumpere porcul. (Scenă descrisă de un martor ocular din Cisnădie).

▪▪

Nemulțumirile populației sunt din ce în ce mai vociferoase. Românului nu-i mai este frică să protesteze în gura mare pentru lipsurile ce le întâmpină zi de zi. Nemulțumirile au ajuns să fie exprimate și de intelectuali, doctori, ingineri, oarecum: pătură ce câștigă mai mulți bani decât muncitorul de rând.

▪▪

D-nii Cană și Brașoveanu sunt singurii fondatori ai sindicatelor libere ce n'au fost încă arestați oficial... În schimb sunt puși sub o pază severă, urmăriți oriunde se duc, așa că nu pot face nimic.

▪▪

Bugetul RSR în 1982 este cu cca 25 miliarde lei mai scăzut decât cel din 1981. S'au făcut reduceri la capitolul economia națională (industrializarea țării) dar s'au mărit cheltuielile pentru acțiunile social-culturale. (propagandă comunistă, etc.) și "apărarea națională".

▪▪

Zahărul alb și de bună cantitate e pentru export. Pe piață se găsește un zahăr roșcat cu impurități.

▪▪

92% din pământul arabil este sub administrația statului, și acum guvernul cere dela țărani că restul de 8% să producă destulă hrană pentru întreaga populație. De notat că ce-a rămas necolectivizat, sunt pământurile din ținutul deluros, pe care guvernul le-a socotit ca "neprofitoare". Tot ce produce statul este exportat, iar cu valuta obținută s'a industrializat țara. Rezultatul: țara flămândă și o industrie falimentară.

▪▪

CALEA EXILULUI-O SOLUȚIE ?

Gheorghe DIACONU

Mediile de informare din Elveția, ca și cele din alte țări vest-europene au adus la cunoștința opiniei publice faptul că un scriitor român de renume - Ion Caraion - poet, eseist, ziarist, în vârstă de 58 de ani, a cerut, împreună cu soția si fiica, autorităților elvețiene din Lausanne, statutul de refugiat politic. Acest fapt, trecut poate cu vederea de mulți cititori ai presei elvețiene, merită însă deosebită atenție, mai ales pentru faptul că, prin situația deosebită a celui în cauză, se ridică o serie de întrebări nu tocmai convenabile regimului de autoritate personală impus de președintele român N. Ceaușescu, țării pe care o conduce de peste 16 ani.

Asupra stării economice dezastruoase existente în prezent în România, presa elvețiană - si nu numai ea - a relatat în repetate rânduri. Dar, cele aproximativ un milion (unele surse dau chiar o cifră mai mare) de cereri de plecare definitivă din țară, la o populație care nu trece cu mult peste cifra de 22 de milioane de suflete, nu este numai consecința stării economice catastrofale existente în prezent. Amintim totuși datoria de peste 10 miliarde dolari pe care România o are față de țările Europei Occidentale, de asemeni faptul că, după Polonia, este singura țară comunistă care a introdus raționalizarea alimentelor de bază, că criza locuințelor este peste putință de a fi rezolvată sau măcar atenuată, că măsurile restrictive privitor la consumul de combustibili și carburanți - atât pentru particulari cât și pentru intreprinderile de stat - provoacă situații de un paroxism indescriptibil. Toate acestea, cu consecințe grave asupra stării de spirit a populației, sunt, într'o oarecare măsură, cunoscute și în afara granițelor acestei țări. Faptul că președintele țării - cel mai iubit fiu al poporului - cum îi place să se autointituleze, a fost "ovaționat" cu pietre în una din vizitele ce le-a efectuat de curând într'o regiune minieră, de asemeni desfășurarea unor acte de violență în unele orașe din România, ca și confruntarea - soldată se pare cu câteva victime - dintre trupele de ordine și țărani, cărora li s'a interzis dreptul de a-și cumpăra cele necesare vieții dela orașe - ceva ma bine aprovizionate, dau o imagine reală tensiunii deosebite existente în această țară, în alte timpuri, atât de renumită prin bogăția ei și prin belșugul populației.

Oprimarea și sfidarea întregii populații, la toate nivelurile (de curând au fost destituiți trei înalți demnitari de partid, găsiți vinovați de a fi raportat conducerii partidului comunist cifre eronate privitor la producția de cărbune) se exercită cu deosebită violență și pe plan cultural, dar mai ales în lumea scriitorilor și a creatorilor de artă. Conducerea Uniunii Scriitorilor Romani- cel mai înalt forum al creatorilor de literatură din România - care în mod teoretic ar trebui să fie aleasă în mod democratic, prin vot secret, a fost numită de chiar președintele țării. D.R. Popescu, actualul președinte al acestei uniuni, scriitor fără operă, împreună cu echipa sa, a înlocuit pe George Macovescu, fostul conducător al Uniunii Scriitorilor, cu toate că acesta întrunise la ultimele alegeri, numărul necesar de voturi pentru a-și păstra această înaltă funcțe.

Cenzura la toate nivelurile, începând dela cenaclurile literare studențești și terminînd cu publicațiile științifice, omniprezentă și atotputernică, constituie una din cele mai înfiorătoare procedee de sufocare a vieții culturale și artistice ale acestui popor. Imposibilitatea unei exprimări libere, ca și evidențierea până la ostentație a nonvalorii propagandistice agreată de actuala conducere, a determinat de-alungul anilor pe mulți dintre oamenii de cultură români, de valoare recunoscută, să-și părăsească țara în care s'au născut și s'au afirmat, nevoiți să se stabilească în diferite țări din Europa Occidentală sau America. Amintim aici pe scriitorul Paul Goma, care, după lungi anchete și violente amenințări, a fost nevoit să plece, încă din 1978, fiind stabilit în prezent în Franța. Dumitru Tepeneag, un alt scriitor de renume, a făcut același lucru, nu după mult timp.

De curând, scriitorul Ion Caraion, care în anii teroarei staliniste a fost arestat, iar după un simulacru de proces, condamnat la moarte, a ales de curând același drum dureros al pribegiei, stabilindu-se în Elveția. Este un fapt de un tragism indescriptibil ca un scriitor de renume, cu o operă de mare importanță pentru cultura unui întreg popor, un scriitor căruia limba maternă îi este la fel de necesară ca și oxigenul, să ia o astfel de hotărîre, la cei aproape 60 de ani ai săi.

Consecințele exodului de materie cenușie, de cea mai prețioasă valoare, nu este și nu va putea ramâne fără importanță. Cu atât mai mult cu cât valorile culturale ale unui popor joacă un rol important nu numai în prezent, ci mai ales în perspectiva timpului. Oare autoritățile române nu cunosc acest fapt elementar? Exodul oamenilor de talent, alegerea exilului ca soluție extremă, nu reflectă în mod clar, eșecul unei politici culturale anacronice, osificate, care nu mai satisface de mult, pe nimeni? ●

COMUNISMULUI
(la înăbușirea Solidarității)

Oamenii fără prihană,
Iți caută fața umană;
Dar tu, strângându-le gâtul,
Iți păstrezi nealterat... râtul

Ion CICALĂ

REPORTAJE DIN ȚARA

IDEOLOGIE ȘI ADMINISTRAȚIE

Se povestește că, la una din întâlnirile pe care diversele grupuri de scriitori leau avut cu conducerea superioară de partid în preajma Conferinței naționale din vară, ceea ce părea o problemă asupra căreia se mai putea discuta și se mai putea spera că într'o apropiată zi va fi luată în serios, s'a rezolvat pe loc cu o singură frază pe cât de eliptică pe atât de categorică :"Hârtie și bani - nu ! "

Adevărată sau inventată, povestea -ca orice poveste- are sâmburele ei amar de realitate. Deși nu există o relație directă între cantitatea și calitatea hârtiei repartizată prin plan literaturii și banii plătiți scriitorilor ca drepturi de autor firești și legale, atât hârtia -din ce în ce mai puțină- cât și drepturile de autor -din ce în ce mai mici- reprezintă punctele nevralgice ale unei politici editoriale plasată ireversibil sub spectrul rentabilității economice și, evident, din ce în ce mai evident, al eficacității ideologice. Din rațiuni ce abia urmează să-și dezvăluie superioritatea mecenatul cultural al statului socialist și al partidului comunist, pe care s'a bătut atâta monedă, încetează. Mesajul adresat scriitorilor la deschiderea Conferințelor naționale lămurea pe deplin lucrurile, din nou cu o singură frază, deși de astă dată ceva mai bogată:pentru a-și asigura veniturisigure, scriitorii vor trebui să presteze o muncă permanentă în cadrul instituțiilor socialiste. Automat, ca la semnalul unei baghete magice, fantezia mohorîtă a propagandei a adus pe ecranele televizoarelor, pe lungimile de undă ale radioului și în presă, nu mai puțin în presa literară, un număr sporit de poeți muncitori și poeți țărani dispuși să cânte ceea ce era de cântat în schimbul doar al gloriei atât de ușor câștigată. Profesiunea de scriitor a mai rămas astfel vag recunoscută numai în statutul de uz intern al Uniunii. În compensație, festivalul "muncii și creației libere", "Cântarea României", împarte aproape tuturor participanților diplome din carton moale și în culori cenușii. Ceea ce se știe mai puțin este că organizarea acestui festival a antrenat dela ediție la ediție cheltuirea unor sume din ce în ce mai mari a căror justificare se cuvine cântată neîndoielnic tot în aceeași fantezie mohorîtă a propagandei hotărîtă să pună definitiv la îndoială creația artistică profesională și locul valorilor culturale autentice printre valorile societății socialiste multilateral dezvoltată.

Se cunoaște că, de mulți ani și pentru încă mulți ani de acum înainte, România se găsește și se va găsi pe ultimul loc din Europa, probabil cu excepția Albaniei, în ceea ce privește numărul cărților publicate și tirajul acestora. Cititorii români resimt o reală nevoie de carte bună, dar rafturile librăriilor nu oferă în cantitate suficientă decât literatura propagandistică. În principiu, tirajul pentru beletristică se stabilește în funcție de solicitările librăriilor. Cantitatea de hârtie este însă măsurată după alte criterii, și editurile fac o adevărată echilibristică pentru a epuiza titlurile aprobate în planul anual și care până de curând mai puteau fi reportate în planul anului următor. Tirajele romanelor se ridică astfel la câteva mii de exemplare, ale volumelor de poezii la câteva sute. Cărțile pentru copii sunt, practic, inexistente. Aprobarea pentru suplimentări de tiraj o dă, sau mai degrabă, n-o dă Consiliul de Miniștri, iar pentru reeditări prim-vice-prim-ministrul care se ocupă pe lângă cultură și de învățământ, știință, cadre și aprobarea mediului înconjurător. Traficul de influență la diverse nivele prosperă, clasicii în viață instalați în funcții mai mari sau mai mici își iau partea leului pe seama confraților mai puțin favorizați de soartă și mai puțin exaltați în declarații de adeziune și implicare la și în mișcarea de idei și indicații a prezentului.

Criza de hârtie din România a început curând după criza petrolului. La acea epocă, o serie de ziare și-au redus paginile și și-au modificat formatul până la dimensiunile unor fițuici, cotidienele județene s'au transformat în săptămânale atunci când n'au dispărut cu totul, iar revistele lunare în trimestriale. Tirajele au scăzut simțitor, cu deosebire tirajele revistelor literare niciodată prea mari dar de acum înainte ajunseseră aproape simbolice.În instituții, hârtia a început să fie bătută la mașină la un singur rând și pe ambele părți. Instrucțiuni drastice au fost lansate pentru reducerea formularelor unei administrații sufocată oricum de birocrație, dar rezultatele n'au depășit stadiul intențiilor. Cărțile elevilor continuă să fie gratuite, dar la sfârșitul fiecărui an școlar elevii sunt obligați să le predea intacte pentru a fi din nou împărțite gratuit claselor mai mici. În orașe au luat ființă centre de achiziționare a deșeurilor de hârtie și priveliștea operelor cartonate ale genialului Iosif Visarionovici Stalin - legate zdravăn cu sfoară, cântărite pe o balanță ordinară de băcănie și vândute pe câtiva lei merită cu adevărat văzută. Afișele care anunțau pe vremuri manifestări culturale au dispărut aproape cu desăvârșire de pe panouri, ca și panourile, de altfel. De anul trecut au început să lipsească din magazine șervețelele de masă, iar după aceea, în sfârșit -ceea ce, în logica strânsă și unică a evenimentelor care dau savoare vieții sociale a României de azi, era de presupus-, hârtia igienică ! Criza de hârtie din țară devenise generală, apăsătoare și ridicolă.

Și, totuși, ce se întâmplă cu hârtia ? A ajuns, desigur, o marfă scumpă pe piața mondială și, prin ricoșeu, a început să fie prețuită mai mult, poate chiar exagerat, și în țară. De presupus de aceea că o bună parte din producție se îndreaptă spre export; după unele informații mai vechi, hârtia velină pentru a fi folosită ca strat izolator în construcția șoselelor. Cu certitudine apoi un număr mare de reviste ilustrate și de cărțulii de benzi desenate sunt tipărite pe hârtie de cea mai bună calitate și cu mână de lucru autohtonă pentru cititorii din Occident. Din nou cu certitudine că un procent substanțial din hârtia destinată tipăriturilor se consumă pentru editarea în tiraje de masă a diverselor sinteze și materiale bibliografice destinate învățământului de partid. Alte procente serioase revin fără îndoială retipăririi prompte în broșuri, în colecții speciale și în seria de opere ajunsă la volumul 23 a cuvântărilor și documentelor de partid.

Fără pretenția de a fi epuizat toate destinațiile mai mult sau mai puțin plauzibile ale producției naționale de hârtie se poate afirma fără teamă de a truca realitatea că criza de hârtie din România este de fapt o modalitate nouă și relativ eficientă de administrație ideologică a unui bun de care s'ar cuveni să se bucure firesc și după trebuințe atât cetățeanul obișnuit cât și scriitorii. Dar atâtea bunuri lipsesc azi în România socialistă !... •

Al cui e pământul ?

Eugen POPESCU

O gazetă românească din Exil a publicat în luna Octombrie 1981 o frântură din amintirile unui emigrant român, în care acesta, vorbind de proprietatea pământului românesc, se întreabă: al cui este?

În rândurile următoare vom căuta să răspundem la această întrebare ridicată de emigrantul român. Este vorba, desigur, despre proprietatea solului arabil al României despre care autorul articolului își leagă unele amintiri personale.

Înainte de exproprierea (pe temeiuri politice) efectuată în România de către regimul comunist, a proprietarilor de sol arabil care dețineau suprafețe peste 50 ha., și înainte de colectivizarea (confiscarea) micilor proprietăți agricole,de către același regim comunist, proprietatea solului arabil al României a aparținut țăranului și fermierilor români, cu excepția suprafețelor de pământ deținute de Stațiunile experimentale de Stat.

Țăranii și fermierii români aveau "drepturi" asupra suprafețelor de sol arabil ce le dețineau, și ei erau "recunoscuți" ca proprietari de către autoritatea de Stat și colectivitatea omenească din care făceau parte. Drepturile lor decurgeau din actele autentice de proprietate ce le posedau, fie acte de cumpărare, fie de moștenire, fie acte dotale încheiate cu ocazia căsătoriilor, etc.

Țăranul român nu a furat pământul dela nimeni, l-a dobândit în mod cinstit, n'a exploatat pe nimeni, l-a lucrat cu palmele și cu spinarea lui și a familiei lui și l-a apărat cu sângele și cu viața lui când țara l-a chemat sub arme. În baza dreptului autentic de proprietate asupra solului arabil, necontestat de nimeni, s'a simțit stăpân pe bucata lui de pământ, l-a lucrat după puterile lui, i-a cules fructele și a dispus de el, vânzându-l când nu l-a mai putut lucra, sau împărțindu-l la copii, când aceștia își întemeiau familiile lor.

Aceste trei drepturi manifestate de proprietarul solului românesc își găsesc fundamentul în Dreptul Roman, din care își trage seva vechea legislație românească privitoare la bunuri și persoane. Este vorba de "jus utendi, jus fruendi și jus abutendi", adică dreptul de a folosi bunul, de a-i culege foloasele sau roadele și de a dispune de el, putând să-l și vândă.

După exproprierea și colectivizarea proprietăților țărănești-agricole, regimul comunist a lansat teoria că pământul, în situația nouă, este proprietatea întregului popor. Este o invenție de circumstanță și un neadevăr, pentrucă țăranul muncitor nu mai are drept de a folosi pământul cum vrea el, nu mai are drept să-i culeagă fructele și nici dreptul de a dispune de el, de a-l vinde sau lăsa moștenire. Toate aceste drepturi le are acum Statul român, adică jus utendi, jus fruendi și jus abutendi.

Funcția de producție ca și de aprovizionare cu produse agricole a piețelor publice de alimente. sunt în mâna Statului, ca proprietar al întregului sol arabil al țării, iar muncitorul agricol a devenit un "angajat" cu salariu, al Statului, în baza unui contract de muncă, și un "consumator" de bunuri agricole, dacă are cu ce le cumpăra.

Salariații industriali și ceilalți salariați ai aparatului de Stat, care cu toții la un foc formează poporul român, n'au nici-o legătură cu proprietatea solului arabil românesc, cum n'au avut nici înainte de expropriere sau colectivizare,adică de confiscarea de către Stat a solului arabil român. Ei n'au nici conștiința că sunt proprietari de pământ, cum susține partidul, iar dacă unul din ei ar cere Statului să-i dea bucata de pământ pe care este proprietar, cum scrie utopic în Constituție, ar fi îndrumat spre o Închisoare de corecție, sau spre o închisoare cu tratament psihiatric, unde ar fi ținut până i-ar trece pofta să-și ceară bucata de pământ al cărui proprietar este, prin generozitatea hoțească a doctrinei marxiste.

Și atunci, al cui este pământul? Acesta este al Statului român, ca proprietar unic al solului arabil românesc, pe care îl folosește ca proprietar, îi culege roadele pe care apoi le vinde și dispune cum vrea de el.

Poporul român este numai un consumator al produselor solului arabil român, pe care le cumpără dela organizațiile comerciale de Stat, iar cei ce muncesc pământul în condițiile de azi, sunt angajați cu salariu ai organizațiilor agricole de Stat sau colective, da nicidecum proprietari ai pământului ce-l muncesc.

Cum va fi mai bine de făcut? Acesta este un alt aspect al problemei pe care nu-l tratăm aici, dar suntem convinși că poporul român va rezolva această nedreptate ce i s'a făcut prin confiscarea abuzivă de către Statul comunist a proprietății sale asupra solului arabil românesc. •

DUPĂ POLONIA VINE LA RÂND ROMÂNIA

Este mai mult ca sigur că evenimentele din Polonia, unde Sovietele pentru a-și apăra hegemonia, au impus o dictatură militară, pot duce la schimbarea regimului lui Nicolae Ceaușescu. Situația economică internă este dezastruoasă, iar pe piața internațională, la împrumuturile care se cifrează la peste 16 miliarde de dolari, este mai mult ca sigur că la scadență, Guvernul comunist din România nu va fi în stare să plătească dobânzile și nici amortizarea de capital.

Nemulțumirile împotriva lipsurilor de larg consum, care au silit pe Ceaușescu să decreteze drastice măsuri de represiune, au umplut paharul suferințelor... S'au ivit chiar și revolte publice, ale populației nemulțumite, iar criticile la adresa regimului se aud în toate locurile. Securitatea nu mai poate acum să oprească nici criticile severe la adresa lui Ceaușescu.

Marele ziar "Le Mond" din Paris (16 Noembrie) dă la iveală asemenea revolte publice. În Septembrie 1981, au explodat bombe la Ploești. Una în fața unei librării specializată în "vânzarea operelor complete ale lui Ceaușescu", alta în fața unei uzine. La 17 Octombrie 1981, au izbucnit grevele la minele din Leurda-Lupoaia, Horăști și Mătăsari din Oltenia. La 19 Octombrie a izbucnit o altă grevă la centrul minier din regiunea Motru, grevă care s'a întins la Centrala termică Rogojelu, dela confluența râurilor Tismana cu Motru. Trupele Securității au venit la fața locului "pacificând" pe greviști, care reușiseră să ocupe sediul Partidului comunist din orășelul Motru. Pentru a conduce operațiunile de pacificare, a venit la fața locului -cu un elicopter- însuși Nicolae Ceaușescu. Muncitorii adunați de agenții securității să-l asculte, în loc de aplauze l-au huiduit, alungându-l cu pietre, încât el a fost silit să se lase păgubaș, urcându-se în elicopter, lăsând pacificarea pe mâna agenților săi. La începutul lunii Noembrie secretarul organizației de partid din Orșova, a fost găsit înjunghiat în stradă. La Giurgiu, tot la începutul lunii Noembrie, populația nemulțumită a manifestat în fața clădirii Organizației de Partid. Secretarii partidului au încercat să liniștească lumea revoltată, care în loc să-i asculte, i-a atacat și luat la bătaie. Secretarul a fost linșat, iar ajutorul său pe nume Pârveanu, a scăpat doar fugind.

În analiza stărilor de lucruri din România, presa occidentală găsește că spre deosebire de alte țări -ca Ungaria, Cehoslovacia, Polonia- Regimul comunist dela București, nici măcar nu încearcă să găsească soluții, să facă reforme, ca să îndrepte situația, tratând problemele ca și când acestea ar fi din anii 1950". "Lipsa de alimente, cartele pentru benzină, restricții la călătorii, lipsa completă de libertăți politice, supra centralizată și supra birocratică administrație publică, industria grea, strict control polițienesc -România le are pe toate. E ca și când cineva a uitat să le atragă atenția că trăesc nu în anul 1950, ci în anul 1981" scrie "le Monde".

Toată lumea este convinsă că Ceaușescu nu mai este în stare să stăpânească situația, să liniștească lumea și mai ales să găsească soluții la problemele create de guvernarea sa. Asa zisa politică de independență, în care unii naivi credeau, nu mai poate înșela pe nimenea. Rusia Sovietică, pentru a împiedica înrăutățirea stărilor de lucruri din România, va fi nevoită să găsească o soluție, care să dea măcar la aparență oarecare încredere, că situația se va îndrepta . Deci schimbarea lui Ceaușescu se pare că este singura soluție. Prin schimbarea sa și înlocuirea cu un alt om aservit Moscovei, s'ar crea impresia că lucrurile se vor schimba. Cel puțin pentru un timp oarecare, lumea va acorda noului ales al Moscovei, încredere suficientă, ca să liniștească spiritele. Această schimbare însă va trebui să fie dublată de un ajutor substanțial ce va trebui să vină dela Moscova.

Mazilirea lui Ceaușescu depinde în mare măsură de felul cum se vor desfășura evenimentele politice din polonia. Dacă guvernul de dictatură militară va reuși să convingă poporul polonez, că se inspiră în politica sa de interse pur poloneze, continuând măsurile de liberalizare din ultimele 18 luni, dacă va ține seamă de dorințele muncitorilor și va admite o organizare liberă a acestora și în fine dacă se va preocupa de a asigura progresul și bunăstarea poporului, debarasându-se de ideologia marxist-leninistă, căderea lui Ceaușescu va fi iminentă. Dacă guvernul de dictatură militară din Polonia se va dovedi că nu este decât o păpușă moscovită, care sub masca poloneză, face în fapt politica Kremlinului, atunci Ceaușescu va fi lăsat să continue guvernarea sa bazată pe teroare organizată.

Mircea MUREȘAN

SPORT

* Din lipsă de spațiu, rubrica noastră de sport nu a apărut în numărul din Ianuarie al ziarului, lucru pe care-l corectăm, parțial, acum. Studenții craioveni au reușit să se mențină în fruntea clasamentului Diviziei "A" de fotbal datorită unui golaveraj superior, deși au pierdut ultimele două meciuri. Ei au acumulat 25 puncte, exact ca în campionatul precedent, cu singura deosebire că Dinamo avea atunci 22 puncte. Pe locul trei se află Corvinul, echipa lui Lucescu, care s'a dovedit cea mai eficace echipă a campionatului. Hunedorenii, dacă reușesc să termine campionatul pe locul trei, urmează să joace la anul în Cupa UEFA.

Surprinzător de slabă a fost comportarea echipei Steaua. care de obicei era printre protagoniste. Slăbiciunea echipei militare se datorează, în mod paradoxal, lotului prea mare de jucători, care a permis schimbarea formației aproape la fiecare meci. Insuccesele echipei militare au determinat spre sfârșitul turului, schimbarea antrenorului. Noul antrenor, I. Cernăianu a stabilizat echipa, l-a avansat pe Iordănescu în centrul liniei de atac și Steaua a început să câștige din nou.

Mai merită de menționat revenirea echipei UTA, pe care mulți o și vedeau în Divizia "B", dar "bătrâna doamnă" și-a revenit la timp. In zona retrogradării se află, în mod surprinzător, F.C.Argeș, echipa care în anii precedenți se număra printre fruntașe și care se pare că resimte plecarea antrenorului Halagian. Pe ultimul loc se află Progresul București, cu un număr record de goluri încasate și pe care numai o minune o mai poate salva de retrogradare.

REZULTATE TEHNICE

F.C. Constanța	– Steaua	1–0 (1–0)
C.S. Tirgoviște	– Corvinul Hunedoara	1–1 (0–0)
Dinamo	– F.C.M. Brașov	2–0 (2–0)
Jiul Petroșani	– S.C. Bacău	3–0 (1–0)
A.S.A. Tg. Mureș	– Sportul studențesc	4–0 (1–0)
Chimia Rm. Vl.	– U.T. Arad	3–2 (1–1)
F.C. Argeș	– Politehnica Timișoara	2–0 (1–0)
Progresul Vulcan	– Universitatea Craiova	2–1 (1–0)
„U" Cluj-Napoca	– F.C. Olt	0–0
Steaua Buc.	- U. Craiova	1-0 (0-0)

(meci restant)

CLASAMENTUL

1.	UNIV. CRAIOVA	17	12	1	4	35-11	25
2.	Dinamo	17	11	3	3	35-17	25
3.	Corvinul	17	8	4	5	36-23	20
4.	F.C.Olt	17	8	3	6	22-17	19
5.	Sportul Stud.	17	6	6	5	19-21	18
6.	S.C.Bacău	17	7	4	6	20-23	18
7.	F.C.M.Brașov	17	7	4	6	14-18	18
8.	Steaua	17	6	5	6	17-17	17
9.	U.T.Arad	17	6	4	7	20-23	16
10.	"U" Cj-Napoca	17	6	4	7	17-22	16
11.	C.S.Târgoviște	17	6	4	7	17-24	16
12.	"POLI" Tim.	17	6	3	8	20-21	15
13.	F.C.Constanța	17	4	7	6	19-21	15
14.	Chimia Rm.V.	17	6	3	8	20-31	15
15.	F.C.Argeș	17	5	4	8	14-19	14
16.	Jiul	17	4	6	7	18-24	14
17.	A.S.A. Tg.M.	17	6	1	10	25-22	13
18.	Prog. Vulcan	17	4	4	9	18-32	12

••

Iordănescu înscrie, cu capul, golul victoriei (Fază din meciul Steaua - U. Craiova, 1-0)

∴

ILIE BALACI

* La ancheta făcută de ziarul Sportul printre antrenori, arbitri și cronicari sportivi, pentru stabilirea celui mai valoros fotbalist al anului, pe primul loc s'a clasat Ilie Balaci (U. Craiova), urmat de Stefănescu, Sameș, Iordache și Gabor.

I. Balaci merită titlul de "fotbalistul anului" fiind unul din jucătorii de bază ai studenților craioveni și ai echipei naționale.

* La jumătatea campionatului, liderii celor trei serii ale Diviziei "B" de fotball sunt Poli Iași, Petrolul Ploiești și F.C. Bihor. În seria I-a studenții ieșeni au un avantaj de trei puncte față de Gloria Bistrița, și, credem că ar putea menține această șefie și la sfârșitul returului. În seria II-a ploieștenii au un avantaj minim față de Rapid și lupta pentru promovarea în Divizia "A" se anunță palpitantă, mai ales că rapidiștii se laudă că de data aceasta nu mai "scapă" promovarea. În seria III-a, considerată cea mai puternică, conduce autoritar F.C.Bihor, cu un avantaj de 8 puncte și practic nu mai poate fi ajunsă, deși printre urmăritorii bihorenilor se află nu mai puțin de 6 (șase) foste divizionare "A".

CLASAMENTELE DIVIZIEI "B"

SERIA I-a

1. POLI IASI	17	11	4	2	29-13	26
2. Gl. Bistrița	17	10	3	4	38-12	23
3. C.S.M. Sv.	17	11	1	5	38-18	23
4. Unirea Fcș.	17	9	3	5	22-14	21
5. Gloria Bz.	17	9	2	6	22-11	20
6. I.M.U. Mdg.	17	9	2	6	21-26	20
7. C.S.M. Sf. Gh.	17	8	3	6	23-21	19
8. F.C.M. Gl.	17	6	6	5	19-13	18
9. C.S. Botoș.	17	7	3	7	32-25	17
10. Viit. Vs.	17	7	2	8	18-20	16
11. Ceahlăul P.N.	17	6	4	7	20-22	16
12. F.C.M. Br.	17	5	5	7	17-19	15
13. Delta Tulcea	17	6	3	8	17-20	15
14. Viitorul Gh.	17	4	6	7	12-17	14
15. C.S.U. Gl.	17	6	0	11	23-38	12
16. Constr. Iași	17	5	2	10	18-33	12
17. Victoria Tc.	17	5	1	11	13-31	11
18. Rel. Săv.	17	2	4	11	12-37	8

REZULTATE TEHNICE

Politehnica Iași	-	C.S.U. Galați	4-1 (2-0)
C.S.Botoșani	-	Delta Tulcea	5-0 (2-0)
Viitorul Ghergheni	-	Gloria Bistrița	0-0
Viitorul Mecanica Vas.	-	I.M.U. Medgidia	0-1 (0-0)
C.S.M. Sf.Gheorghe	-	F.C.M. Siderurgistul	1-0 (1-0)
Victoria Tecuci	-	Relonul Săvinești	3-0 (1-0)
F.C.M. Prog.Brăila	-	Unirea Din.Focșani	1-0 (1-0)
Ceahlăul P.Neamț	-	Constructorul Iași	5-0 (2-0)
C.S.M Suceava	-	Gloria Buzău	3-1 (1-0)

SERIA II-a

1. PETROLUL	17	11	4	2	32-12	26
2. Rapid Buc.	17	10	4	3	36-11	24
3. Rulmentul	17	9	2	6	17-14	20
4. Șoimii Sib.	17	7	4	6	23-20	18
5. Energia Sl.	17	8	2	7	22-24	18
6. Automatica	17	7	4	6	30-32	18
7. Gaz. metan	17	8	2	7	15-22	18
8. Metalul Buc.	17	7	3	7	20-15	17
9. Autobuzul	17	7	2	8	21-22	16
10. Mec. fină	17	5	6	6	21-22	16
11. Chim. Tirn.	17	6	4	7	15-17	16
12. Met. Plop.	17	7	2	8	18-21	16
13. Dunărea Cl.	17	8	0	9	22-26	16
14. Flacăra Mr.	17	6	3	8	15-17	15
15. Carpați Mirșa	17	5	4	8	15-18	14
16. Pandurii Tg. J.	17	6	2	9	20-27	14
17. Tract. Bv.	17	6	2	9	15-24	14
18. I.C.I.M. Bv.	17	3	4	10	15-28	10

REZULTATE TEHNICE

Petrolul Ploiești	-	Mecanica fină Buc.	7-0 (5-0)
Autobuzul București	-	Chimica Târnăveni	2-0 (2-0)
Carpați Mârșa	-	Tractorul Brașov	2-0 (0-0)
Metalul București	-	Gaz Metan Mediaș	2-0 (0-0)
Metalul Plopeni	-	Șoimii I.P.A.Sibiu	2-1 (0-0)
I.C.I.M. Brașov	-	Dunărea Călărași	2-0 (1-0)
Energia Slatina	-	Automatica București	4-1 (2-0)
Flacăra Moreni	-	Rulmentul Alexandria	1-0 (1-0)
Luceafărul București	-	Rapid București	1-4 (0-2)

SERIA III-a

1. F.C. BIHOR	17	13	2	2	4[illegible]-16	28
2. F.C. Baia M.	17	8	4	5	27-16	20
3. Someșul S.M.	17	8	4	5	21-20	20
4. Aurul Brad	17	9	1	7	24-17	19
5. C.I.L. Sighet	17	8	2	7	19-24	18
6. F.C.M. Reșița	17	6	5	6	31-18	17
7. Strungul Arad	17	7	3	7	25-28	17
8. U.M. Tim.	17	8	1	8	18-24	17
9. C.F.R. Tim.	17	6	4	7	28-22	16
10. Înfrățirea O.	17	8	0	9	31-28	16
11. Olimpia S.M.	17	7	2	8	21-20	16
12. C.S.M. Dr. T. S.	17	7	2	8	23-24	16
13. Rapid Arad	17	7	2	8	21-24	16
14. C.F.R. Cj-Np.	17	6	4	7	19-30	16
15. Minerul Cv.	17	6	3	8	26-27	15
16. Minerul Lup.	17	5	3	9	22-28	13
17. Min. Seini	17	4	5	8	16-30	13
18. Dacia Orăștie	17	5	3	9	20-13	13

REZULTATE TEHNICE

Dacia Orăștie	-	U.M.Timișoara	2-0 (2-0)
C.F.R. Cluj-Napoca	-	Înfrățirea Oradea	4-1 (2-1)
F.C.Bihor Oradea	-	Strungul Arad	4-0 (2-0)
Olimpia Satu Mare	-	Aurul Brad	2-0 (1-0)
C.S.M.Drobeta Tr.Sev.	-	Minerul Cavnic	3-2 (1-1)
F.C. Baia Mare	-	Someșul Satu Mare	3-0 (0-0)
C.F.R. Timișoara	-	Minerul Ilba Seini	3-0 (1-0)
F.C.M. Reșița	-	C.I.L. Sighet	7-0 (2-0)
Rapid Arad	-	Minerul Lupeni	2-0 (1-0)

∴

CUPELE EUROPENE LA FOTBAL

* În turul trei al "Cupei U.E.F.A." la fotball echipa Dinamo a fost eliminată de I.F.K. Goteborg (Suedia). Fotbaliștii sedezi au câștigat cu 3-1 (2-0) acasă și cu 1-0 (1-0) la București. Universitatea Craiova este singura echipă românească rămasă în competițiile europene la fotbal și ea urmează să joace la 3 și 17 Martie a.c. în sferturile de finala ale Cupei campionilor europeni cu Bayern Munchen (R.F.G.) Primul joc se va disputa la Craiova.

PE SCURT DIN ȚARĂ

CRONICĂ RADIOFONICĂ

COMUNISMUL CREAZĂ NEBUNI SINTETICI!

O deosebire dintre un nebun și omul sănătos la minte:

Nebunul afirmă că el are întotdeauna dreptate.

Dar în regimul comunist ca să ai întotdeauna dreptate, nu-i nevoie să fi nebun, este suficient să fi la conducere.

Partidul comunist are la bază ideea că "șeful" nu greșește!

Consecințele sunt ușor de înțeles. Ia un om cu mintea întreagă, închinăte în fața lui zi de zi, ani de ani, repetă oră de oră la TV și radio că șeful este "cel mai iubit și stimat fiu al neamului" care a ridicat România "pe noi culmi de progres și civilizație" (Rad. Buc.14 8.81).

Scrie săptămână de săptămână și zi de zi prin reviste și ziare că de numele lui Ceaușescu ". . . se leagă toate împlinirile din epoca cea mai fertilă a devenirii noastre istorice ("Pentru Patrie" Nr.8, 1981) și omul, încet-încet va începe să creadă că așa este, altfel cum ar mărturisi-o toți, atât de tare și atât de des; în plus, cei care au încercat să aibe alte opinii au fost internați ca nebuni sau acuzați de criminali.

Dovadă că Niculiță a început să creadă și el că-i infailibil și a venit pe lume adus de o "Farfurie Zburătoare" o întâlnim într'un discurs pe care ni-l redă corespondentul lui Associated Press din București (Nov. 27. 1981):

Președintele Nicolae Ceaușescu a declarat "că-i dela sine înțeles" că lipsurile de care suferă azi România "se datoresc felului de cum se execută lucrările în Consiliu de Miniștri", la care se adaugă și alți vinovați printre care și reprezentantul RSR în COMECON, "care nu-și face pe deplin datoria."

Niculiță afirmă că el a avut, are și va avea întotdeauna dreptate. Pentru cei care ar dori să-i reabiliteze post mortem memoria le sugerăm următorul epitaf:

"Tu, Niculae Ceaușescu, fiul țăranului din Scornicești, chiar dacă n'ai fost născut nebun, lăudătorii tăi te-au făcut."

PÂINE CU BULETIN

În București pâinea se vinde pe baza Buletinului de Populație. Pentru cei din provincie, foamea este interzisă--atât timp cât vizitează capitala RSR-ului!

••

Cei care merg în stațiunile balneoclimaterice, pe o durată mai lungă de 48 de ore, trebue să plătească o taxă fixă. Sunt scutiți copiii până la 16 ani și cei care sunt deplasați în interes de serviciu sau sunt trimiși la munci oficiale.

••

În 1950 existau în țară 140 de orașe. Numărul lor s'a mărit la 365; și se pregătesc să devină centre urbane încă 143 de localități. Nu știm dacă asta înseamnă progres, dar vedem că s'au rupt rădăcinele neamului.

SPĂLATUL ESTE UN LUX

Citim dintr'o reclamă apărută în ziarele bucureștene:

"Aparate practice și economice pentru gospodăria dv:

Încălzitoarele electrice de apă cu acumulare de căldură sub presiune!"

Reclama dă și următoarele cifre în ce privește costul de întreținere:

Un spălat pe mâini, 9-18 bani; o baie în vană 4.5 -5.4 lei; un duș, 0.90-1.55 lei; spălatul vaselor, (pentru o persoană) 27-45 bani.

În medie un muncitor câștigă 9 lei pe oră și lucrează 200 ore pe lună.

Dacă un cetățean face o baie pe zi, se spală de 3 ori pe mâini și spală vasele îl costă circa 6 lei pe zi, sau 180 pe lună: O zecime din salariu și asta pentru a-și menține (conform reclamei, N.R.) "Un grad sporit de eficiență și confort".

Guvernul a intervenit în ajutorul muncitorului și-lajută să facă economie.

Nu se găsește săpun pe piață!

••

Pentru anul 1982, se fac pregătiri ca RSR să exporte în Rusia 1,8 milioane perechi de ghete și pantofi de piele.

RADIO MOSCOVA:

explică ce este comunismul: "Un centralism democrat ca principiu de bază în activitatea partidului, care îi garantează unitatea politico-ideologică a acestuia."

••

AGERPRES comunică: În comparație cu celelalte țări, RSR are cel mai mare coeficient de muncitori. Aproape jumătate din populația țării (11 milioane) au servicii.

Adevărat, în RSR nu există șomaj. În RSR există foamete.

••

Prin portul Constanța, trec zilnic circa 80.000 tone de mărfuri.

••

Un calculator electronic, expus de RSR la Târgul din Leipzig a luat medalia de aur.

••

La Constanța a fost lansat la apă primul submersibil de concepție și construcție românească. Submersibilul poate coborî până la o adâncime de 200 metri și are o viteză de deplasare de 3,5 noduri pe oră. (Un nod sau milă marină este egală cu 1852 de metri, N.R.)

••

În orașul Focșani au fost descoperite hrube și beciuri - pentru depozitarea vinului - care datează din secolul al XVI-lea.

O scrisoare expediată din Caransebeș la 15 Noembrie 1969 a ajuns la Iași în ziua de 10 Aprilie 1981.

••

Clima Dobrogei prezintă condiții bune pentru cultura migdalului, specie valoroasă din punct de vedere alimentar. Din soiurile studiate s'au evidențiat cele cu coaja subțire. Se plănuește plantarea în jud. Constanța și Tulcea a 70 de hectare de pomi. De asemenea s'au plantat migdali la Fetești, în jud. Ialomița.

••

Un control inopinat făcut în rețeaua comercială a municipiului Galați a descoperit că din 38 de magazine vizitate, 30 de gestionari și vânzători doseau marfa pentru a o vinde preferențial.

MINERI... CALIFICAȚI

"În bătălia pentru sporirea producției de cărbuni" Ceaușescu a promis minerilor, încă de astă vară, că le va trimite mașini precum și noi brațe de muncă.

Mașini nu le-a trimis iar brațele de muncă, din cei 4350 de muncitori, 2400 sunt elevi și studenți brigadieri, iar restul îl formează soldații.

••

S'a construit un al doilea tunel, între Bârnova și Ciurea (jud. Iași).

DIN PRESA COMUNISTĂ

PĂMÂNT AL MILENARELOR COMORI

NE VORBESC STRĂBUNII

În afară de rezultatul întrecerilor sportive, rare sunt articolele pe care le poți citi în presa reseristă fără a fi silit să ei lămâie.

Compilăm dintr'un articol ("R.L") referitor la mărturiile arheologice ce îmbogățesc Muzeul de Istorie din București:

LEAGĂNUL NEAMULUI

Nu trei mii de ani, ci o epocă mult mai veche reclamă aceste vase de lut! Ele reprezintă dovada neîntreruptei continuități a civilizației din spațiul carpato-dunărean-pontic.

Cele mai vechi mărturii ale neoliticului românesc aparțin culturii Starcevo-Criș. Centrele care au furnizat elementele ce-i trasează aria de răspândire, în sud-vestul țării și în Podișul Transilvan, sunt Gura Baciului, Zăuan, Beșenova și Circea. Din această regiune s'au dezgropat figuri de idoli, mai toate simbolizând, s'ar zice, zeița-mamă, în mod sigur fecunditatea, care-i fascina pe cei vechi.

ÎNTOTDEAUNA CREDINCIOS

Meșteri anonimi redau în chip stilizat figura umană, poate ale unor bătrâni respectați, poate ale unor căpetenii. Pe vetrele așezărilor revelate de săpături s'au găsit ALTARE (Sublinierele noastre) de cult, obiecte casnice, etc.

„Gânditorul și femeia sa" – statuete de lut descoperite într-un mormânt din necropola neolitică de la Cernavodă, civilizația Hamangia (imaginea din stânga). Ceramică pictată, descoperită la Ariușd – cultura Cucuteni-Ariușd (imaginea din dreapta)

ÎNCEPUT DE CIVILIZAȚIE

Foarte interesante sunt "Tăblițele de lut" dela Tărtăria, localitate din părțile Orăștiei. Trei la număr, ele au fost găsite cu prilejul unor săpături, într'o groapă, împreună cu mai multe obiecte.

Apariția lor în spațiul românesc a iscat o dispută științifică.

Forma similară cu cea a tăblițelor sumeriene, înscripțiile cuneiforme ce le acoperă, în mod cert din categoria celei mai vechi scrieri, îngăduie datarea cu o mare exactitate a neoliticului nostru mijlociu. (Contemporan cu civilizațiile din Asia Mică.)

(Notă: Istoricul Arnold Toynbee afirmă că în jurul Deltei Dunării a fost un început de civilizație, contemporan cu cele din Asia Mică; dar, din motive neștiute, nu s'a maturizat--"Studiul Istoriei").

"Mă uit la tine șubred vas de lut
Trei mii de ani ai încăput"...
(Din poezia "Dacica" a lui T. Arghezi)

ACUM 5000 DE ANI

Vestigiul cel mai caracteristic "Cultura Vinca" îl reprezintă un vas de cult din mileniul III î.e.n., care are o formă foarte ciudată și care tocmai pentru acest fapt a fost denumit "Bocitoarea".

În aceeași arie care mai cuprinde Turdașul și Vlădica au fost descoperite diferite figuri antropomorfe (cu forme de ființă omenească) și o căsuță care se presupune că era folosită pentru cult.

Ceea ce atrage atenția la chipurile umane este fidelitatea cu care li s'au redat nu numai trăsăturile ci și coafura, îmbrăcămintea.

Este imposibil să nu observi că îmbrăcămintea unei figurine feminine seamănă în chip izbitor cu o IE!

Fantastic detaliu!

IZVOARELE LUI BRÂNCUȘI...

Când din straturile adânci (Hamangia de lângă Cernavodă) a fost scos "Gânditorul", piesa amintind, prin forța de esențializare cu care a fost concepută și realizată, de Brâncuși, s'a crezut că este o întâmplare, dar în apropiere a mai fost adusă la lumină o figurină de aceeași factură artistică având însă însemnele maternității.

După câțiva ani un "Gânditor" similar a fost dezgropat la Târpești (Neamț). Dovezile s'au întregit și ele au condus la o concluzie logică; din cele mai vechi timpuri, spiritualitatea care a înflorit pe aceste meleaguri s'a impus printr'o frapantă unitate.

ALTE MĂRTURII

Următoarele culturi neolitice populează mai ales Câmpia Română:

"Cultura Boian". Vasele care aparțin de ea se disting prin reală eleganță. Sunt cupe cu picior care vor fi avut, desigur, legătură cu produsele din podgorii, care se spune că existau aici cu mii de ani înainte de închegarea statului dac.

"Cultura de la Vădastra". Făcându-se săpături la Fărcașele s'au scos la iveală un fel de statuetă uimitor de expresivă, o fetiță abia îmbobocită ce-a fost numită "Fetița dela Fărcașele"

"Fetița" are pieptăraș, ie și fotă, foarte clar conturate. Și toate acestea cu mii de ani în urmă.

"Cultura dela Gumelnița". Vestigiul care a impus-o este așa numita "Zeița dela Vidra", piesă unică în Europa. Inciziile și exciziile care-i brodează trupul, aflat sub zodia fastă a maternității pot fi foarte bine tatuaje, după cum pot fi și indiciile unei vestimentații. Alături de zeiță întâlnim pe "Înțeleptul dela Sultana".

E MULT DE ATUNCI!

Încă din neolitic s'au pus temeliile unei civilizații pe care generațiile care au urmat-o au dezvoltat-o uimitor și au îmbogățit-o neîntrerupt.

Altărașele, Tabletele de lut, "Bocitoarea", "Gânditorul", "Fetița", "Zeița", "Hora" etc., etc., dau revelația unei îndepărtate culturi desăvârșite pe pământul României!

O zestre fabuloasă a unor comori milenare.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

ETIOPIA

Regimul pro-marxist ajutat de Moscova a anunțat "oficial" că a reușit să elimine total pe rebelii din Eritrea, care luptau din 1961 pentru a-și câștiga independența. Sursele diplomatice străine confirmă că recent au fost trimise trupe masive în această regiune nordică a Etiopiei.

BELGIA

La 11 Ianuarie, a avut loc conferința extraordinară a țărilor participante la Pactul Atlanticului, în legătură cu evenimentele din Polonia. Această conferință a urmat după ce Statele Unite au anunțat sancțiunile împotriva Uniunii Sovietice și după întâlnirea Cancelarului Schmidt cu Președintele Reagan. Forțați de evenimente, aliații au găsit un ton comun de condamnare a acțiunii brutale de stăvilire a libertăților pe care polonezii le căpătaseră cu lupte susținute. S'a demascat și adevăratul vinovat, URSS și s'au anunțat viitoare sancțiuni. Dela această atitudine de solidaritate, s'au abținut grecii -demonstrând încă o dată pasiunea pentru ridicol și infirmitatea congenitală de a păși alături de țările libere și suverane.

Actul semnat de aliați la Bruxelles, condamnă impunerea legii marțiale în Polonia și denunță masiva violare a drepturilor omului, suprimarea libertăților civile fundamentale în contradicție cu Carta Națiunilor Unite. Declarația Universală a Drepturilor Omului și Acordul Final dela Helsinki. Nu ne facem mari iluzii de pe urma comunicatului dela Bruxelles dar faptul pozitiv este acela că apusenii au scăpat de complexul legalității în care sovieticii i-au jucat până acum. Neintervenind direct în evenimentele din Polonia, rușii sperau să inducă în eroare din nou omenirea cu acel stupid "neamestec în treburile interne" strecurat abil în toate acordurile internaționale, respectat cu sfințenie de lumea liberă și batjocorit brutal de ruși. Viclenia rusească își primește răspunsul.

BELGIA

Fiul lui Brejnev a fost primit cu ouă clocite, cu demonstrații de protest împotriva legii marțiale din Polonia. Yuri Brejnev făcea parte dintr'o delegație comercială care a vizitat mai multe fabrici din Liege-Belgia, în jurul datei de 18 Ianuarie 1982.

CETATEA VATICANULUI

La 6 Ianuarie, Papa Ioan Paul al II-lea s'a adresat catolicilor din Polonia și din celelalte țări din lagărul comunist. O parte din cuvântarea Papei, s'a adresat direct catolicilor din România cărora le-a comunicat că această comunitate religioasă "are dreptul inalienabil de a viețui în pace și să fie recunoscută în acord cu Principiile libertății religioase, garantate de constituțiile moderne și sancționate în documentele internaționale." Papa a mai declarat că în conformitate cu Acordul dela Helsinki a trimis încă din Septembrie 1980, scrisori tuturor șefilor de state de sub Cortina de fier, atrăgându-le atenția nu numai asupra principiilor libertății de conștiință, dar și la dreptul de organizare a instituțiilor religioase și stabilirea statutului lor.

TURCIA

Mama lui Mehmed Ali Agca, a trimis o scrisoare Papei, prin care îl roagă să-l ierte pe fiul său condamnat la închisoare pe viață pentru atentatul la viața Papei. Văzând că Brigăzile Roșii nu pot să-i asigure evadarea, Mehmed a amenințat cu greva foamei, dacă nu este judecat după legile Vaticanului și nu după cele italiene. Criminalii comuniști știu la nevoie să apeleze la mila creștină.

STATELE UNITE

Reacțile presei americane față de sancțiunile anunțate împotriva Uniunii Sovietice sunt diferite. Astfel cotidianul The News World le consideră ineficiente față de agresivitatea sovietică. Analizând pe rând sancțiunile, ziarul le găsește pe unele pline de humor. Astfel despre suspendarea zborurilor companiei sovietice Aeroflot, notează că membrii biroului politic au jubilat de bucurie, aflând că de acum nu vor mai zbura spre America în avioane rusești de care li s'a acrit, ci vor călători cu Pan Am sau Lufthansa. Cât privește vânzarea de cereale, ziarul scrie că un nou agrement se poate încheia numai după ce rușii văd ce recoltă au. Până în Septembrie anul acesta, vechiul agrement funcționează, deci nici acesta nu-i afectează pe ruși. Dar, încheie ziarul mai bine orice fel de sancțiune decât nici una.

UNIUNEA SOVIETICA

Recentele evenimente din spatele cortinei de fier indică, că Moscova se mișcă încet dar sigur către o politică externă agresivă asemănătoare erei staliniste, care va duce cu siguranță din nou la războiul rece dintre Est și Vest.

Surse bine informate din Moscova raportează că o circulară adresată membrilor partidului comunist acuză politica externă a Președintelui Reagan. În așa zisa "scrisoare închisă" se atrage atenția că în urma acestor fapte este necesară o nouă analiză a direcției atitudinii partidului comunist în situația externă cât și internă. Terminologia întrebuințată în această circulară este asemănătoare jargonului întrebuințat prin 1940 de Stalin.

Este știut că în Uniunea Sovietică există o luptă ideologică de mai bine de 10 ani, asupra direcției pe care trebue să o urmeze sistemul comunist. Noua generație de conducători din Kremlin în frunte cu Mikhail Gorbachev și Grigory Romanov, în jurul vârstei de 50 și 58 de ani susțin că, contactul cu Vestul trebue oprit total, chiar cu riscul progresului în tehnologia modernă. Cuvântările lui Romanov din anii trecuți arată importanța menținerii ideologiei comuniste pure, fără amestecul "influenței decadente" în societatea sovietică. Conducătorii mai bătrâni în frunte cu Brejnev, Mihai Suslov, Andrei Kirilenko și Arvid Pelsh (în jurul vârstelor de 75 și 81 de ani) insistă ca politica de până acum să rămână identică, căci chiar cu criza din Polonia, stabilitatea societății sovietice nu a fost schimbată cu nimic. Poziția lui Brejnev pare a fi vlunerabilă sub presiunea neo-staliniștilor care susțin că boala din Polonia se poate întinde în Uniunea Sovietică și în toată familia țărilor fraternale.

Nouă adunare a Comitetului Central al Partidului Comunist Sovietic care va avea loc în luna Februarie se pare că va adopta atitudinea liniei noi a generației tinere. În consecință ne așteptăm la o cât mai dramatică schimbare a politicii sovietice, atât pe plan intern cât și internațional, cu grave consecințe externe.

STATELE UNITE

Pe baza datelor Băncii Mondiale datoriile țărilor comuniste către țările apusene se cifrau la sfârșitul anului 1980 la suma de 82,5 miliarde de dolari comparativ cu 37, 8 miliarde cât datorau în 1975. Pe țări, situația se prezintă astfel:

Polonia	25.0	miliarde dolari
U.R.S.S.	19.0	" "
Germania de Est	12.6	" "
România	9.6	" "
Ungaria	8.2	" "
Cehoslovacia . .	4.7	" "
Bulgaria	3.4	" "

Oricât am ține seama de inflația dolarului, dacă socotim că toate datoriile României impuse de ruși la semnarea armistițiului erau de 300 milioane de dolari, actuala cifră de 9,6 miliarde dolari, ne arată cu precizie drumul glorios pe care comunismul a împins săraca țară bogată.

GERMANIA DE VEST

Willy Brandt, a ieșit iarăși din naftalină. După vizita făcută în toamna acestui an lui Brejnev, acum când aliații au găsit un ton comun de condamnare a sovieticilor, iubărețul Willy, trebuia să confirme încrederea pe care rușii comuniști i-au acordat-o. Într'o conferință ținută la Bonn la 12 Ianuarie, Brandt a criticat poziția guvernului francez acuzându-i pe guvernanți că folosesc situația din Polonia, pentru a atenua criza internă. Atacurile împotriva Franței au fost făcute în ajunul vizitei Cancelarului Schmidt (Social democrat) în Franța condusă de un Președinte și guvern socialist. Unde mai este solidaritatea internaționalei socialiste al cărei președinte este tocmai domnul Brandt? Căutând să învenineze și mai mult situația, Willy Brandt a declarat că francezii se tem de politica dusă de social democrații din Germania, că ar putea duce la unificarea Germaniei. Curat declarație de tovarăș. Cei doi mari oameni de stat, patrioți naționaliști care au fost Conrad Adenauer și Charles de Gaulle, parcă au avut alt ton, alte maniere și au obținut alte rezultate pentru apropierea dintre cele două mari țări europene, care s'au sfâșiat inutil în mai multe războaie. Da, dar ei erau de dreapta și asta nu se mai poartă ! Să vedem până la urmă.

POLONIA

Duminică 24 Ianuarie, numai cu o zi înainte de prima adunare a parlamentului polonez după starea de asediu, când Primul Ministru Gen Wojciech Iaruzelski a cerut ca să se legalizeze măsurile extraordinare luate de "junta militară", Arhiepiscopul Josep Glemp, în predica sa a atras atenția că "lipsa de libertate din Polonia poate să ducă la proteste drastice și chiar la un război civil". Inaltul Prelat a cerut ca "legea marțială" să fie abrogată și să se oprească arestările și darea afară din servicii a membrilor "Solidarității". Arhiepiscopul Josef Glemp urmează să facă o vizită la Vatican, pe data de 4 Februarie, când va raporta Papei Ioan Paul II, situația din Polonia.

ARHIEPISCOPUL JOSEF GLEMP BINECUVÂNTÂND LUMEA CARE-L AȘTEPTA LA INTRAREA BISERICII SF. ȘTEFAN DIN VARȘOVIA

Actualitatea internațională

ESTUL EUROPEI

Gheorghe BĂLTEANU

Cea mai nenorocită zonă geografică din lume este Estul Europei. Format din Polonia, Cehoslovacia, RDG, Ungaria, RSR și Bulgaria, Estul Europei denumit și "Europa de Est", a intrat sub stăpânirea sovietică în 1944-45 și continuă a fi sub această stăpânire prin mijlocirea partidelor comuniste totalitare puse la conducere de trupele sovietice, cât și prin prezența și amenințarea acestor trupe. În cei 37 de ani amarnici, sovieticii au încercat să transforme această zonă într'una docilă, stearsă, fără identitate, într'o anexă a Moscovei, care treptat să poată fi înglobată în URSS. În acest sens s'au folosit toate mijloacele puse la dispoziție de minciuna marxist-leninistă, cât și de sălbăticia imperiului rus, în care deportările și masacrarea populație au devenit forme obisnuite. Dar după 37 de ani de barbarie popoarele europene nu sunt îngenunchiate. Si nu vor fi!

Rezistența națională în aceste țări începe să prindă activ contur de luptă și nu poate exista un alt sfârșit decât eliberarea. Este o chestiune de timp, de cale și sacrificii.

Eliberarea doar prin formele de până acum, în condițiile militarizării și controlului polițienesc la fiecare colț și asupra fiecărui om, s'a dovedit anevoioasă. Este adevărat că fiecare încercare a dus la un pas înainte. Dar prea puțin și prea costisitor. Ungaria -1956, Cehoslovacia-1968 și Polonia-1980. Forme variate cu vădit contact între ele. De fiecare dată însă doar o singură țară, mică și slabă contra uriașului imperiu agresiv și necrutător, care amenință întreaga omenire. Lovitura de stat dată de junta militară comunistă din Polonia, la ordinele și conducerea Moscovei, indiferent de ceea ce va realiza, nu va putea întoarce mișcarea muncitorească din lupta pentru un dram de libertate și o bucată de pâine mai puțin amară. Lupta va continua și se va internaționaliza. Acolo unde nu există libertate și pâine nu poate exista pace.

Perspectiva pentru partidele comuniste în aceste țări este sumbră. În 37 de ani n'au "realizat" decât distrugerea. Pe viitor își vor continua opera. Incapabile să producă valori reale s'au înglobat în datorii. Blocul sovietic datorează Vestului uriasa sumă de 100 miliarde de dolari, din care Polonia aproape 30 miliarde iar RSR, astăzi 13, iar în anul 1982, previzibil 16 miliarde. Polonia s'a declarat falită, iar RSR a urmat de aproape și a declarat că nu poate plăti datoriile și dobânzile scadente în 1981, în sumă de 2,47 miliarde dolari.

Sentimentul unității naționale reînvie tot mai puternic. Conștientă de aceasta, conducerea comunistă din RDG încearcă să statueze existența unei țări, popor și cetățenii separate de matca poporului german. Ori, separarea definitivă a Germaniei în două țări este imposibilă. Rusia a rupt Basarabia și Nordul Bucovinei din trupul României, a înglobat în URSS 1/3 din Polonia și i-a dat acesteia din urmă, drept compensație, teritorii germane, pe care, cu vădit scop diversionist, în timpul apogeului "Solidarității" în Polonia le-a revendicat Honecker, fuehrerul RDG. Sudul Cehoslovaciei a fost înglobat la URSS și astfel URSS a izolat Polonia și Cehoslovacia de România și a ajuns să fie vecina Ungariei. Această împărțire artificială și arbitrară de teritorii nu va putea rezista dezvoltării naturale a națiunilor. Încercarea ca ideologia marxist-leninistă să substituie națiunea și libertatea a fost sortită eșecului dela început, cu atât mai mult cu cât a lovit și în Biserică.

Prima concluzie: Atâta timp cât popoarele est europene se găsesc sub tirania comunistă-sovietică nu va exista pace cu adevărat. Pentruca aceste popoare să devină din nou libere este necesar să se realizeze unitatea tuturor forțelor din fiecare țară (popor, Biserică și armată), toate țările captive să se unească și să pornească o luptă comună și în același timp; să se pornească și lupta în imperiul rusesc. Pe viitor să înceteze orice fel de ajutor economic dat regimurilor comuniste din Estul Europei și URSS!

Atât timp cât Europa de Est se găsește în stare de captivitate față de URSS nu va exista pace cu adevărat și nici perspectivă de o viață mai bună și mai linistită nici pentru Europa de Vest. Efectele celui de-al doilea război mondial și împărțirea artificială a Europei au pus bazele celui de al III-lea război mondial, iar până atunci, la permanente nelinisti și frământări. URSS menține o puternică armată în centrul Europei, 20 divizii blindate în RDG, peste 250 rachete SS-20 instalate, în RDG, plus sute de alte rachete, capabile să distrugă toate orașele din Vest. URSS finanțează partidele comuniste din Vest, partide care sunt agenturi sovietice, a instruit, organizat și finanțat trupe de terorism, are rețele întinse de agenți la toate nivelurile vieții occidentale, trimite submarine în apele teritoriale ale țărilor occidentale cu scopuri de spionaj, dezlănțuie campanii antiamericane și de izolare a Europei de U.S.A. singura țară ce apără Europa. Scopurile agresive sovietice sunt clare față de Vestul Europei. În plus, prin acțiunile sovietice viața economică în Vest s'a degradat foarte mult.

A doua concluzie: Captivitatea țărilor din Estul Europei și existența forței sovietice în această zonă este o amenințare pentru Vestul Europei. Este necesar ca lupta de eliberare din Est să fie sprijinită de Vestul Europei.

S'a dovedit totdeauna că atunci când URSS are probleme în interiorul său se ocupă mai puțin de agresiuni externe. Dacă se vrea pace în lume trebuesc sprijinite luptele interne. A existat o perioadă de adormire denumită "destindere" care a fost unilaterală. În acest timp URSS a invadat Afganistanul, a forțat conflictele din Orientul Mijlociu și a pătruns în Africa. Acum este cel mai bun moment pentru sprijinirea luptei de eliberare a Afganistanului și oriunde există trupe sovietice, trebue acționat prin forțele de eliberare.

A treia concluzie: Estul Europei este usa care deschide calea destrămării imperiului sovietic și înlăturării agresiunii internaționale. În vederea ajutării Estului Europei în lupta sa de eliberare, trebue ajutate toate forțele care luptă pe glob contra URSS, și în special Afganistanul. Crearea mai multor fronturi de eliberare usurează victoria libertății internaționale.

Viitorul va fi greu dar nu fără speranță, în Estul Europei. Pentru a se îndreptății această speranță sunt necesare o serie de condiții, unele existente care asteaptă transformarea lor în eficiență, altele trebue create. Primele sunt constituite de către popoarele captive, anticomuniste și antisovietice. Ele își pot transforma energia într'o forță învingătoare. Factorii externi care au o influență favorabilă sunt dați de politica fermă a Președintelui USA, Ronald Reagan și de grija față de om și crestinism a Papei Ioan Paul al 2-lea. Trebue acționat mai activ pentru răspândirea de cărți, brosuri și afișe în favoarea informării cu privire la politica internațională și credința creștină. Mass-media occidentală să promoveze o politică activă, cu poziție clară antisovietică și să se abandoneze total catastrofala politică de "opoziție constructivă" inițiată de Moscova. Prin "opoziția constructivă" adeseori s'au stopat acțiunile popoarelor din Est și s'au încurajat tiranii.

Condițiile care pot fi create vor fi date de înlăturarea unui non-sens. Menținerea ca valabil a Acordului dela Yalta prin care se recunoaște respectarea zonei de influență a URSS asupra țărilor din Estul Europei este un non-sens. Dela terminarea războiului mondial au trecut 37 de ani, din Germania hitleristă nu mai există nici o urmă, perioada zisă "de după război" a trecut de mult, URSS, USA și Marea Britanie, țările aliate la semnarea acordului dela Yalta au devenit astăzi dușmane, iar URSS este gata oricând să atace pe celelalte două dacă are ocazia. Marea Britanie din fost mare imperiu a devenit o țărișoară de rangul doi, nu mai are nici o zonă de influență, iar aceasta în bună măsură prin acțiunile URSS. USA n'are nici o colonie, nici o zonă de influență ci doar aliați pe care trebue să-i apere de amenințarea sovietică, în plus, USA are în coasta sa baza militară sovietică-Cuba, ce amenință USA și cele două continente americane. Marea Britanie și USA nu mai beneficiază deloc din acordul dela Yalta. Singura care beneficiază este URSS. Un profit colosal, unilateral care aduce imense daune omenirii. Cât timp există acest acord există și o piedică în calea victoriei contra robiei sovietice în Estul Europei. A menține acordul dela Yalta seamănă cu a accelera cu frâna pusă la un automobil.

A patra concluzie: declararea nulă a acordului dela Yalta. Începând cu anul 1982, chestiunea a devenit oportună. Apelăm în această privință la Președintele Reagan și la Congresul American, precum și la guvernul Marei Britanii să anuleze acest acord. ■

Efemeride

Când Lenin punea la cale revoluția comunistă, nu era cunoscut războiul nevăzut al undelor, dar el și-a dat seama de puterea propagandei. "Ideile sunt arme" le spunea el bolșevicilor care îl urmau și le fixa ca linie etică deviza "este moral tot ceea ce faci pentru distrugerea dușmanului de clasă". Din păcate, deviza a fost însușită - pentru succese- și de mulți alți nelininiști și chiar antileniniști, dar ridicarea ei la rangul de dogmă politică aparține educației marxist-leniniste, însușită de toate partidele comuniste.

Se aruncă în fiecare secundă pe calea undelor în toate direcțiile pământului idei, care să-i zăpăcească pe bieții muritori, ascultători ai posturilor de radio. Destul de târziu, lumea liberă s'a trezit să treacă la contraofensivă dar, în afara programelor de știri foarte necesare- posturile de emisiune ale lumii libere sunt tarate încă de prea mult balast de stânga. Cu toată superioritatea tehnică, lumea liberă este încă departe de a-i ajunge pe comuniști în propagandă.

Să luăm cele mai ascultate și prestigioase posturi vestice:

Statele Unite, au posturile de emisie: Vocea Americii, Europa Liberă și Radio Libertatea, cu un total de 1898 ore de emisie săptămânal, împărțit pe posturi în felul următor: Vocea Americii 868 ore, Europa Liberă 554 ore și Radio Libertatea 476 ore. Limbile în care se transmit sunt 60 ca număr din care Vocea Americii transmite în 39 limbi, Europa Liberă 6, Radio Libertatea 476 ore, Bugetul anual 197 milioane dolari și funcționează toate posturile cu un număr de 3900 de salariați.

Germania occidentală, are posturile de radio Deutsche Welle și Deutschlandfunk, cu 806 ore de emisie săptămânal în 37 limbi, cu un buget de 110 milioane dolari anual și 1479 salariați.

Marea Britanie: Postul de radio B.B.C. cu 725 ore săptămânal în 46 de limbi, bugetul 105 milioane dolari și 3240 de colaboratori.

Uniunea Sovietică: Radio Moscova cu 2073 de ore emisie săptămânal în 82 limbi și cu un buget de 700 milioane dolari, iar numărul angajaților necunoscut. În afară de acest post oficial de propagandă în alte limbi, rușii mai finanțează semioficial: Radio Pace și Progres, Vocea Națională a Iranului, Radio Bo Yi în limba chineză, iar o mare parte de posturi chiar din lumea liberă sunt controlate de asemenea de ruși. Nu am inclus aici toate posturile de radio ale țărilor cu regim comunist, unde se transmit informații strict verificate de agențiile de propagandă comuniste.

Kremlinul cheltuește anual 3 miliarde de dolari cu propaganda. Printre instituțiile oficiale de propagandă comunistă în lumea liberă se numără celebrul Consiliu Mondial al Păcii - tribună comunistă pură. Această instituție are ca scop să convingă lumea liberă că rușii sunt apărători ai păcii, iar americanii împing omenirea spre un război nuclear. Deviza lui este: "O armă în mâna unui muncitor este o chezășie a păcii, o armă în mâna unui capitalist este o agresiune". Din păcate, această propagandă a găsit ascultare la unii naivi și rușii au avut destule succese până acum.

Nepregătită pentru confruntare sau poate sabotată din interior, propaganda lumii libere a fost mult timp depășită de ruși. Un personaj american autorizat, declara nu de mult: -"Noi am pierdut Europa de mult timp, cu Vietnamul, Cambodgia și Watergate. Sovieticii au exploatat aceste greșeli și ceea ce este surprinzător că aceasta se întâmpla în perioada când ei își instalau rachetele în Europa".

Libertatea cuvântului în lumea liberă a făcut ca sovieticii să aibe acces la orice mijloc de informații în orice parte a lumii, în timp ce apusenii se opresc în fața cortinei de fier. În Africa, Orientul Mijlociu, și America Latină, propaganda sovietică îi prezintă pe americani ca niște vampiri iar bieții oameni lipsiți de alte informații cad ușor victime ai acestei propagande.

Cea mai mare nerușinare însă a fost publicarea în luna Iunie 1981, în revista rusească ce apare în limba italiană - URSS Oggi - a unui articol tipic de propagandă comunită. În acest articol Statele Unite erau implicate direct în . . . . . încercarea de asasinat împotriva Papei Ioan Paul al II-lea. Strânși cu ușa, sovieticii au declarat că aceasta este părerea autorului, un ziarist dela Novosti - dar nu s'au desolidarizat de articol, care continuă să fie în atenția ziarelor italiene.

Exemplele ar continua la nesfârșit, dar problema care ne interesează este efectul acestei propagande. Din acest punct de vedere, rezultatul final este dezastruos pentru ruși. După unele succese de suprafață în special în lumea a treia, neinstruită și lipsită de informații, comuniștii nu se bucură de niciun credit. L'Humanite în Franța nu mai poate să apară fără ajutor rusesc, iar comuniștii italieni sunt deficitari la capitolul presă cu 14 milioane dolari.

CRONICA VREMII

SIMPLE COMENTARII

Ion BOIERU

Dacă ne luăm după analizele, comentariile și interpretările făcute, în ultima decadă, cel puțin, de către cei ce reprezintă așa zisa știința politică, ne dăm seama cât de firave sunt înseilările și explicațiile lor. Acesti profesori de științe politice, au acumulat documente autentice, variate și multiple și au utilizat cele mai sofisticate mijloace de comunicații, pentru a obține informații directe. Deci, au fost în posesia unui material imens, pe baza căruia au încercat să stabilească legi, coordonate și evoluții, mai mult sau mai puțin acceptabile, în viața politică a lumii.

Majoritatea previziunilor lor s'au prăbușit și au fost destrămate de adevăratul curs al istoriei contemporane. Cursul istoriei nu seamănă cu descrierile făcute de profesorii de științe politice. Cum se explică această discordanță, între prevederi și faptele istoriei ? Nu vrem să intrăm în dedesubtul complexului de probleme. Ne menținem la esențial.

Noi credem că metodele raționaliste și divorțul de realități este punctul nevralgic care a văduvit pe oamenii de științe politice să desprindă cursul real al fenomenelor istorice și politice.

Faptele sociale, conflictele politice, bătăliile ideologice, confruntările de valori, nu pot fi înțelese în profunzimea lor numai de puterile noastre raționale, căci realitatea este mai vastă, mai bogată și mai complexă, decât ceea ce ne oferă aparențele.

Cei ce se apropie cu rațiunea de realitate, pot pătrunde în unele din sferele acesteia, pot înțelege uneori aparețele, dar ei ajung, în cercetarea lor, la limite pe care nu le pot depăși, fiind reduși, în felul acesta, la jocuri de imaginație, care își au și ele legile lor intime de dezvoltare și, de cele mai multe ori, imaginația fabulează, deci se depărtează de realitate, în alte sfere, și , o deformează.

De cele mai multe ori, în cele mai multe cazuri, oamenii de știință politică, au conceput istoria ca un câmp natural de evoluție socială, fără nici un acces la transcendență, adică la tot ceea ce este dincolo de simplele aparențe, la profunzimile existenței, ale realității.

Apoi, în lucrările și explicațiile lor, acești savanți politici, au scos pe Dumnezeu din istorie. Nu au văzut, sau au refuzat să vadă existența unor ierarhii în cadrul realităților, si s'au limitat numai la ordinea naturală, fără a seziza sau percepe o ordine spirituală și, peste toate, ordinea divină.

Așa se explică că previziunile lor nu au corespuns desfășurării ulterioare a istoriei. Explicațiile lor erau fragmentare, reduse la un singur plan al realității, cel natural, care nu este însă izolat și desfăcut de lumea spirituală și de divinitate.

Istoria nu se poate concepe fără Dumnezeu și fără valorile morale pe care ni le-a revelat. Așa o pot concepe naturaliștii, raționalistii și ateii, dar explicațiile lor nu duc la o înțelegere a lumii.

Unde ne găsim, astăzi ?

Într'un moment crucial al istoriei omenești, în care se va decide soarta omenirii. În momentul în care se confruntă, cu forțele angajate în lume, două tabere, care își dispută întâietatea, supremația, asupra vieții umane: lumea credinței și lumea ateismului.

Ateismul, sub toate formele sale manifestare, își regrupează toate forțele sale pentru a asalta, într'un atac total și decisiv, lumea celor ce cred în Dumnezeu. Nu este vorba de metafore, de romantism sau superficialitate în această afirmație. Este vorba de o realitate ireductibilă a vieții noastre.

Ori, tocmai această realitate a istoriei contemporane, o neglijează sau nu o înțeleg cei ce se ocupă cu știința politică.

De aceea, ei nu pot desprinde liniile de foc ale lumii contemporane. Ei rămân la marginea istoriei, în timp ce noi ne angajăm total, în lupta noastră, pe care așa o înțelegem, ca o luptă decisivă.

Nu avem timp să găsim alte sensuri ale istoriei, să cercetăm documente, să descoperim legi sociale sau istorice.

Acum, trebue să ne apărăm baricadele credinței noastre creștine, să participăm la confruntarea cu ateismul diabolic, care vrea să instaureze domnia unor forțe intunecate, care ar degrada condiția umană, prin reducere la fenomene zoologice.

Căci aceasta este ceea ce vedem în poziția noastră creștină: demnitatea existenței umane. Demnitatea omului, care a fost creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Adică, i-a dat identitate spirituală ființei umane.

Numai în măsura în care ne păstrăm identitatea spirituală suntem oameni, căci ne menținem la nivelul existenței umane, avem conștiința poziție noastre, conștiința demnității noastre. Altfel, renunțăm la această demnitate, așa cum fac toți ateii din lume.

Momentul acesta crucial, al confruntării între creștinătate și ateism, îl trăiește în forma cea mai tragică și poporul român. Acest popor de creștini pașnici și iubitori de tot ce este creație a lui Dumnezeu, nu a cunoscut în istoria lui, păcatul și aventura ateistă. Azi, el este supus unor forțe satanice, care vor să-i răpească dreptul de a crede, dreptul demnității sale.

Lupta marxiștilor români împotriva neamului românesc este o luptă a tenebrelor, care vor să întunece luminile de credință ale acestuia, și să-i pățeze propria lui conștiință a demnității umane și românești.

Marxistii români urmăresc să destrame identitatea spirituală a poporului român. Adică, săvârșesc un act de trădare, căci lucrează în numele unor idealuri, care nu au nimic comun cu sufletul poporului român.

Marxiștii lucrează cu idealuri în care nu este loc pentru credința creștină, care este o permanentă mărturisire a ființei românești, așa cum a apărut ea în istorie.

Ei fac parte din ceata ateilor care asaltează cetatea Creștinătății.

De aceea, în modul cel mai firesc, noi ne opunem lor, căci noi venim din memoria întregului neam, care s'a rugat lui Dumnezeu, a clădit biserici, s'a jertfit pentru dreptatea lui, a respectat cuvântul evanghelic și a urmat învățătura lui Isus, cu simplitate, puritate și umilință. A cinstit pe sfinți și pe Fecioara Maria, și nu există sat românesc, în care si astăzi să nu ridice rugi fierbinți, cerându-se ajutorul acestora.

Satele românești mărturisesc -fără întrerupere- credința în Dumnezeu.

Putem noi face altfel ?

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni de zile înainte.

NOTE SI COMENTARII

NOI ȘI MAGHIARII

Despre lătratul la lună, ca niște câini turbați, a maghiarilor de peste hotare ce cumpără și plătesc cu bani grei anunțuri propagandistice în cele mai mari și populare ziare din Statele Unite și Canada, am mai scris și ne-am spus, în cadrul acestei rubrici, cuvântul ne-partinic și ne-șovinist. Dar, cu părere de rău, cu mare și nespusă părere de rău, constatăm că, ei, maghiarii de peste hotare, în loc de a se alătura luptei emigrației celor de dincolo de blestemata cortină de fier, se pun pe o linie aparte, nu anti-comunistă, ci anti-românească, pe motivul că minoritatea maghiară din România de astăzi, ar fi persecutată de către guvernul comunistului Nicolae Ceaușescu, fratele de cruce al comunistului maghiar, Ianoș Kadar.

Că noi îl criticăm, si asta pe drept cuvânt, pe neisprăvitul DICTATOR al României de astăzi, cititorii ziarului nostru, o știu prea bine, dar sincer, nu putem înghiți ieftina și odioasa campanie pe care zișii "refugiați" maghiari o duc, de mai mulți ani acum, nu împotriva guvernului comunist al României de astăzi, pentru zisele "persecuții" împotriva fraților lor, ci, vărsând lacrimi amare de crocodil, urmărind să impresioneze opinia publică mondială, a pune presiuni asupra conducătorilor țărilor din lumea liberă ca să dăruiască iarăș Ungariei, ARDEALUL. —

Am rămas, nu numai surprinși, ci pur și simplu șocați, când, nu de mult, la o întâlnire prietenească cu un Senator din regiune, printre alte discuții, ne-a fost servită, vorba aia, pe nepusă masă, "reclamațiile" maghiarilor din districtul său, pe tema mai sus menționatelor "persecuții".

Nu știm, și probabil că n'o să știm niciodată, dacă l-am putut convinge asupra dreptului istoric al Ardealului, ca făcând parte din trupul de nedespărțit al României.

E trist, este nespus de trist că, actualul guvern al României, cheltuie o imensă sumă de bani cu tipărirea revistei "Tribuna României", pe care ne-o trimite, fără obligații din parte-ne, nouă celor de peste hotare, dar nu înțelege să sacrifice câteva mii de lei, trimițând publicațiilor românești și scriitorilor români din lumea liberă, documente cu privire la persecuțiile și crimele comise de maghiari împotriva populației din Transilvania, cu ocazia dictatului dela Viena din 1941 și după aceea, documente importante, de care au nevoie pentru a putea dovedi opiniei publice mondiale că maghiarii n'au fost mai omenoși față de Românii transilvăneni. Ba dimpotrivă, s'au purtat față de ei cu dușmănia și cruzimea ce le-a rămas în sânge, dela strămoșul lor Atila . . .

Suntem siguri că, în Biblioteca Academiei Române din Bucuresti, se mai află o colecție a publicației "ARDEALUL", în paginile căreia s'au publicat o seamă de articole cu privire la persecuțiile și crimele comise de maghiari, după zisa "cedare" a Ardealului, impusă României de nevropatul Adolf Hitler și Benito Musolini.

Dar, de asemenea, în acea vreme, s'au publicat articole documentare pe această temă și în alte ziare pe care, dacă le-am putea avea la îndemână, ne-ar putea permite să contrabalansăm propaganda șovină pe care o duc, nu împotriva guvernului Ceaușescu, ci împotriva țării noastre de baștină, maghiarii de peste hotare, împinși la acest gest absolut absurd și necugetat de către frații lor de sânge din România.

Vrem să credem și să sperăm că: Asociația " România ", dela București, care a fost creată, după cum se spune, pentru a ține o legătură națională cu Românii răspândiți pe întreg globul pământului, va înțelege să-și împlinească această datorie sfântă, pentru Neam și Țară, însărcinând pe unul din redactorii revistei "Tribuna României", să adune acest material documentar, care, tradus în limba engleză și în alte limbi de circulație mondială, să poată fi la dispoziția noastră a destăraților, pentru a pune cărțile pe față, în fața opiniei publice mondiale, atunci când maghiarii, ne pun sula în coaste, pe tema Ardealului.

După câte știm și am putut constata noi din publicațiile ce ne vin din țară, maghiarii din România de astăzi se bucură de a avea ziare, reviste, teatre, emisiuni radiofonice, edituri de cărți, în limba lor maternă.

Am vrea să știm dacă și românii din Ungaria de azi, se bucura de aceleași favoruri, pentru a putea răspunde enigmaticului semn de întrebare: ,cine anume persecută pe cine?

Așteptăm ca, Asociația "România" și organul ei oficial "Tribuna României", să împlinească în cel mai scurt timp posibil acest deziderat de ordin național.

Altcum, nu-și merită existența !

Nicolae NOVAC